

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

αντί

Περίοδος Β'
Τεύχος 810
Παρασκευή 20 Φεβρουαρίου -
Πέμπτη 26 Φεβρουαρίου 2004
Τιμή: 4 Ευρώ

16 ΦΕΒ. 2005

Εκλογές ή καρνάβαλος;

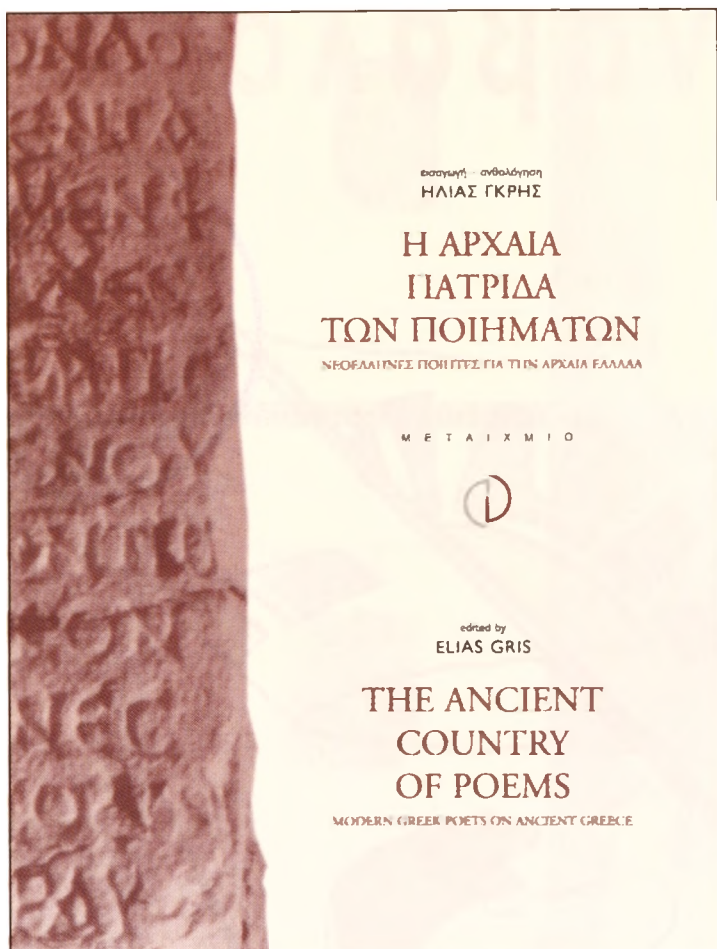
M. K.
16-11-2004

1108-9822

08 >

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

νέες εκδόσεις για την ελληνική ποίηση

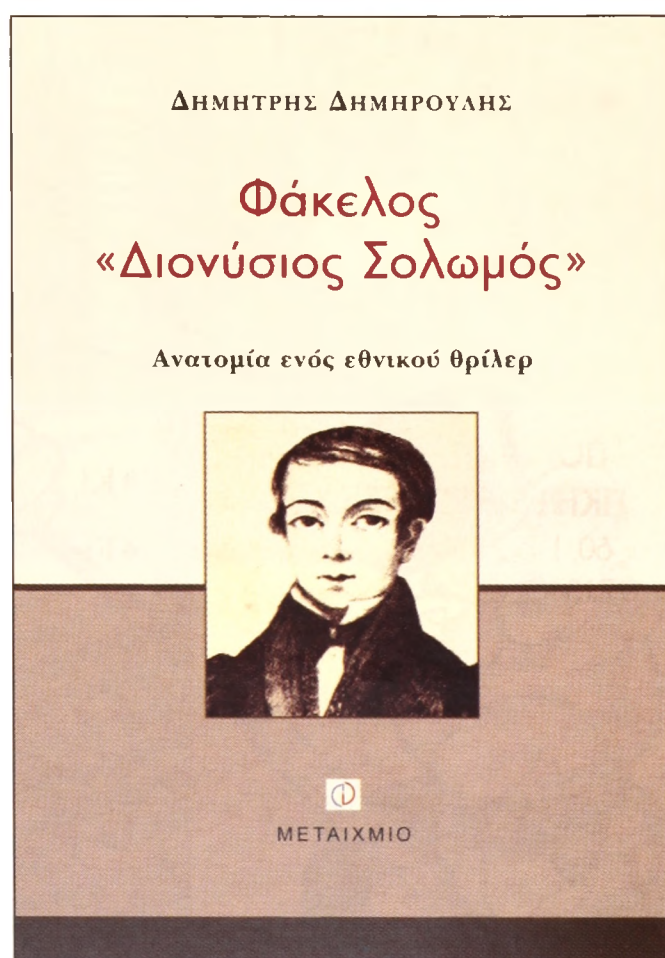

ΗΛΙΑΣ ΓΚΡΗΣ (εισαγωγή – ανθολόγηση)

Η αρχαία πατρίδα των ποιημάτων

Νεοέλληνες ποιητές
για την αρχαία Ελλάδα

Τα 141 ποιήματα των 132 νεοελλήνων ποιητών που ανθολογούνται σ' αυτή τη δίγλωσση έκδοση (ελληνικά – αγγλικά) συνιστούν ένα πανόραμα στο οποίο ζωντανεύουν με τρόπο εναργή και μοναδικό διάφορες πτυχές του αρχαίου ελληνικού κόσμου και του Ολυμπιακού Ιδεώδους.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΡΟΥΛΗΣ

Φάκελος «Διονύσιος Σολωμός»

Ανατομία ενός εθνικού θρίλερ

Η μελέτη αυτή επιχειρεί να αναθεωρήσει το «υλικό» του σολωμικού «φακέλου» και να προσφέρει στον αναγνώστη τη δυνατότητα μιας καινούργιας θέασης του σολωμικού έργου. Το συνολικό αίνιγμα «Σολωμός» παρέχει την αφορμή ενός συναρπαστικού κριτικού θρίλερ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Περίοδος Β' • Έτος 31ο • Τεύχος 810
Παρασκευή 20 Φεβρουαρίου-
Πέμπτη 26 Φεβρουαρίου 2004

Τιμή τεύχους: 4 ευρώ

ΑΝΤΙ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Δημοχάρους 60, 115 21 Αθήνα
Τηλ. 210 7232713 - 210 7232819
Fax: 210 7226107

ANTI ON-LINE: <http://www.anti.gr>
e-mail: chrprou@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ: Χρήστος Γ. Παπουτσάκης
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Παναγιώτης Τσάρας
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Νεφέλη Παπουτσάκη
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ: Άντυ Αγιώτη
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.
Λεύκης 134, Κρυονέρι, τηλ. 210 6297600

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Ετήσια συνδρομή: 26 τεύχη, **Εξάμηνη:** 13 τεύχη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Εξαμ. 39 ευρώ, Ετήσια 78 ευρώ,
Οργανισμών, Τραπεζών, κ.λπ.: 200 ευρώ
Φοιτητική ετήσια: 70 ευρώ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΕΥΡΩΠΗ - ΜΕΣΟΓ. ΧΩΡΕΣ:

Εξαμ.: 74 ευρώ, Ετήσια: 148 ευρώ,

ΗΠΑ - ΚΑΝΑΔΑΣ - ΑΣΙΑ - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ:

Εξαμ. 80 δολ. ΗΠΑ, Ετήσια 160 δολ. ΗΠΑ

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΕΣ: Χρήστος Παπουτσάκης

Δημοχάρους 60, 115 21 Αθήνα

ΠΑΛΙΑ ΤΕΥΧΗ: 6 ευρώ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Για τα βιβλιοπωλεία

της Αθήνας: Περιοδικό ANTI,

για τα βιβλιοπωλεία της Β. Ελλάδας:

Κέντρο του βιβλίου - Α. Πουλουκτσή και Σία Ε.Ε.

Λασσάνη 3, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310 237463

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: Άρθρο του Γιώργου Κουρή	4
• ΑΝΤΗΝΩΡ: Άλλο «συμμετοχική δημοκρατία» και άλλο συμμετοχή της Αριστεράς!	6
• Βασίλης Ζήσης: Όταν η Στάζι ενδιαφερόταν για τον Κ. Σημίτη	8
• Στρατής Μοσχονήσιος: Θολό το τοπίο των διαπραγματεύσεων	12
• Μάνος Στεφανίδης: Η Κύπρος και οι ευθύνες μας	13
• Σάββας Παύλου: Οι ματαιώσεις της ελληνοτουρκικής ομοκλινίας	15
• Όλγα Ι. Φωτακοπούλου: Μια «ψαλίδα» κρέμεται επί των κεφαλών μας	16
• Λιάνα Κανέλλη: Heil! Homo Pasokus-Εξουσίας	18
• Πάνος Ερωτικός: Τι συνδέει τους Μάνο, Ανδριανόπουλο και Ανδρουλάκη	20
• Χρήστος Γούδης: Μια «αστρολογική» ή «αστερόεσσα» πρόβλεψη	22
• E-mail από τον Απόστολο Διαμαντή	23
• Αλέκος Τζιόλας: Το τέλος της πολιτικής μασκοφορίας	24
• ΚΟΣΜΟΔΡΟΜΙΟ	26
• Εφημερολόγια από την Εφήμερη (Όλγα Ι. Φωτακοπούλου)	28
• Εκλογές και Καρναβάλι	29
• Η Εφημερίδα των Αντιθέσεων	30-47
• Απόστολος Διαμαντής: Συνέντευξη του Γιωργάκη στον Παπουτσάκη	48
• Μένης Ξένος: Ο Γιωργάκης... Τσε Γκεβάρα	50
• Κώστας Κολιγιώργος: Το χρονικό μιας τιτανομαχίας: Μέρος ΣΤ'	52
• Ρεπόρτερ: Πάλι τα ίδια και τα ίδια...	54
• Αρχίσαν τα ματς από τον Νίκο Πρωινό	55
• ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΥΜΕ	56
• Απόστολος Διαμαντής: Οι σημερινοί κομματάρχες	60
• Δημήτρης Φιλιππίδης: Ζητώ την ψήφο σας	62
• Κ. Καλφόπουλος: Από τον Τσιρώνη στον Πόλε	63
• ΒΙΒΛΙΟ	64

Σκίτσο εξωφύλλου: Τάσος Αναστασίου

ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΤΕΡΓΑΡΕΩΝ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ,

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΥΡΗ

ΟΡΙΣΜΕΝΟΙ βρομοκαραγκιόζηδες που τρέχανε πίσω από τον ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ στην αρχή, το ΜΕΓΑΛΟ ΑΝΤΡΕΑ στη συνέχεια, για να τον φτύσουν κι αυτόν δημοσιεύοντας μερικές από τις πιο περίεργες(!) φωτογραφίες της τσίτσιδης ΜΙΜΗΣ, στο τέλος κατάληξαν πρώτα να προσκυνούν και ύστερα να γράφουν για τις βρομίες που έκαναν μερικοί ΚΛΕΦΤΕΣ και ΣΚΑΝΔΑΛΙΑΡΗΔΕΣ που κόλλησαν από δίπλα στην κουφαλίτσα τον ΣΗΜΙΤΗ.

ΟΛΟΙ ΑΥΤΟΙ που κανονικά έπρεπε να λουφάζουν και να βγάζουνε τον ΣΚΑΣΜΟ, βγήκανε σήμερα και χειροκροτούνε το ΓΙΩΡΓΑΚΗ, αυτό το αθώο παιδί του ΑΝΤΡΕΑ μας και της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ του, και τον ακολουθούνε μέσα στο χιονιά και το κρύο και με ένα μαρκούτσι στο χέρι πάνε να το τρελάνουνε το παιδί με τα παινέματα και τις μαντινάδες. Και δώστου αυτό να τους λέει σας αγαπάμε, θα σας βάλουμε στην αγκαλιά μας, όλοι χωράτε, ελάτε κι άλλοι – και νάσου:

ΜΑΘΑΝΕ πως... μοιράζουμε κουραμπιέδες και πλακώσανε κι οι γύφτοι. Το πήρανε χαμπάρι και κάτι ξεφτέρια ΑΝΔΡΟΥΛΟΜΑΝΟΙ και ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΔΑΜΑΝΑΚΗΔΕΣ και τρέξανε τα ΛΑΜΟΓΙΑ που έτρεφαν μέχρι χτες οι ΛΑΤΣΟΚΟΚΚΑΛΑΙΟΙ να δούνε πώς θα μασήσουνε και από την άλλη μασέλα.

ΑΛΛΑ τους πήραμε χαμπάρι! ΠΙΣΤΕΨΑΝΕ πως κι αύριο θα παίρνει ο Γιώργος το καλό παιδί και τ' άξιο παλληκάρι τις μίζες για τα έργα της πυρκαγιάς και της τρομάρας και τρέξανε κατά Καστρί μεριά.

ΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ, τα ΛΑΜΟΓΙΑ του ΣΗΜΙΤΗ ρήμαξαν τον τόπο με την αντιλαϊκή πολιτική που ακολούθησαν και δεν κοντοσταθήκανε ένα δευτερόλεπτο, να κοιτάξουνε πίσω τους, οι κόρες του ΛΩΤ, να δουνε την ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ που ερχότανε σαν σίφουννας και να φωνάξουνε στο ΣΗΜΙΤΗ, κάτσε κάτω ρε, πού το πας το καράβι, δεν βλέπεις που το πας για φούντο; Κι έρχεται σήμερα αυτό το ΑΘΩΟ και ΠΡΩΤΟΒΓΑΛΤΟ και ΑΠΟΝΗΡΕΥΤΟ παιδί, το Γιωργάκι, να βγάλει τα κάστανα από την τρύπα! Φτου σας ΞΕΔΙΑΝΤΡΟΠΟΙ!

Α, ρε ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΑΔΕΣ που τρέχετε τώρα να αρπάξετε τις ψήφους μερικών αφελών ΜΕΡΟΚΑΜΑΤΙΑΡΗΔΩΝ αλλά δεν ξέρατε να βάλετε τις φωνές την ώρα που έπρεπε, την εποχή που η κυβέρνηση εφάρμοζε τη γνωστή ΑΝΤΙΛΑΪΚΗ της πολιτική, να πείτε ρε πού πάμε ΞΥΠΟΛΥΤΟΙ στ' αγκάθια!

ΑΓΑΠΑΜΕ, ΑΓΑΠΑΜΕ, ΑΓΑΠΑΜΕ, σφυρίζει κλέφτικα το ΓΙΩΡΓΑΚΙ, αλλά πού να τον ακουμπήσεις κι αυτόνε! Εμείς βέβαια πιστοί κολαούζοι της ΜΕΓΑΛΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΤΑΞΗΣ θα τρέχουμε από πίσω του μπας και σώσουμε τίποτα από το ΡΗΜΑΔΙΟ που άφησε ο ΣΗΜΙΤΗΣ. Τέτοιες ώρες και την κοπάνησε κοτζαμάν πρωθυπουργός. Πού είναι ο Σημίτης, του φωνάζαμε πρωτοσέλιδα από την εφημερίδα μας που ξεβρόμισε τον τόπο. Γιατί εξαφανίστηκε; Γιατί δεν ανέλαβε αυτός τις ευθύνες για τα καινούργια λάθη, παραλείψεις και τα προβλήματα που δημιούργησε ο κακός μας ο ΚΑΙΡΟΣ, αλλά τα φόρτωσε όλα στο ΓΙΩΡΓΑΚΙ;

ΞΗΛΩΝΕΤΑΙ Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ
Αποδείχθηκε ανίκανη να αντιμετωπίσει μία έντονη κακοκαιρία

Αυριανή
ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ ΕΞΙΩΝΑΝ ΧΙΩΝΙ για να πουν νερό

Ποιος είναι ο Πρωθυπουργός στην χώρα;
ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΗΜΙΤΗΣ;
Γιατί εξαφανίστηκε!!!

ΣΥΝΕΠΕΤΕΥΗ: ΣΤΟΡΑΣ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ
Τι υποστηρίζει για την συνεργασία του ΠΑΣΟΚ με Μάνο και Ανδριανόπουλο

Γιατί δεν ανέλαβε αυτός τις ευθύνες για τα λάθη, παραλείψεις και τα προβλήματα που δημιούργησε η κακοκαιρία, αλλά τα φόρτωσε στον Γιώργο;

5 γιμητές Παπανδρέου-Καραμανλή

Πρωτοσέλιδά μας εποχής.

Αυριανή
Ομοδική 'χαστούκι' στους Γερμανούς

Σταθερά μπροστά 3 μονάδες η Ν.Δ
ΞΥΠΝΑΤΕ ΧΑΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Δεν το βλέπετε; Κάντε κάτι... Ο κόσμος ακούει από τον Γιώργο για... νέο ΠΑΣΟΚ, αλλά στις τηλεοράσεις βλέπει κάθε μέρα όλο τις ίδιες... παλιόφασες

Να ξυπνήσουν και τα... κορόϊδα που περιμένουν να έρθει ο Καραμανλής για να τους... διηλεκτίσει τους μισούς και τις συντάξεις!

ΟΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ
300 ΕΚ. ΕΥΡΩ οι ζημιές στους αγρότες

ΛΑΜΟΓΙΑ ΠΟΥ ΝΑ ΒΓΑΛΕΤΕ ΤΟ ΣΚΑΣΜΟ ΤΕΤΟΙΕΣ ΩΡΕΣ!

ΕΜΕΙΣ ξέρουμε τώρα κατά πού θα γύρει η πλάστιγγα. Από τις 8 του Μάρτη θα κάνουμε κανονικό εισοδισμό στη ΡΗΓΙΛΛΗΣ και να δείτε τι κοπριά θα βγάλουμε στη φόρα. Αρχίσαμε κιόλας τη δουλειά. Η ΝΤΟΡΟΥΛΑ που μας ξέρει καλά και μας εκτιμά έδωσε κιόλας την πρώτη συνέντευξη στην εφημερίδα του λαουτζίκου. Εμείς ρίξαμε τον πρώτο καραμανλισμό, να θυμηθείτε θα ρήξουμε και τον δεύτερο.

ΟΣΟ ΓΙΑ τους δήθεν αριστερούς ξέρουμε εμείς τι κουμάσια είναι κι αυτοί. Αντί να ΞΕΣΤΡΑΒΩΘΟΥΝΕ, να παραδειγματιστούν από τη Μαρία τη Δαμανάκη και το Μίμη τον κουζουλό, που καθόλου κουζουλός δεν είναι αλλά πολύ ξύπνιος και ξέρει κάθε φορά πού πάει, αντί να δούνε το συμφέρον τους και το συμφέρον της ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΤΑΞΗΣ και πιο πέρα το συμφέρον του τόπου (όλα αυτά είναι ένα) και να βοηθήσουνε κι αυτοί από λιγάκι, κάθονται και σαχλαμαρίζουν για νέα οράματα και άλλες σάχλες.

ΠΟΙΑ ΟΡΑΜΑΤΑ βρε καρπαζοεισπράχτορες; Δεν το πήρατε πρέφα που δεν υπάρχουν τέτοια ζαρζαβατικά στην αγορά; Τα οράματα και όλα τα σχετικά κουραφέξαλα τα λέγανε για τα ΧΑΪΒΑΝΙΑ που δεν κατεβήκανε ποτέ στις λαϊκές και στις λαχαναγορές. Βρε πάρτε το χαμπάρι. Δεν υπάρχουν οράματα. Υπάρχει ο Κίμωνας, καλή του ώρα, που στέκεται, εξηγεί, αναλύει και άμα δεν τα παίρνεις τα γράμματα αυτός τα παίρνει και τότε σου γυρίζει και μια ΧΡΙΣΤΟΠΑΝΑΓΙΑ και καταλαβαίνεις.

ΠΑΡΤΕ παράδειγμα τι έγινε με τα χιόνια που πλάκωσαν στα καλά καθούμενα. Τι οράματα και ιδανικά μού τσαμπουνάτε. Εδώ χρειαζόταν να πάρεις το φτυάρι να ξεχιονίσεις την αυλή σου. Να τι έκαναν τα παιδιά της ΑΛΛΑΓΗΣ. Ο Σημίτης ως πρωθυπουργός ήτανε στο γραφείο στο σπίτι του και επέβλεπε, ο Γιωργάκης ως μελλοντικός πρωθυπουργός πήγε στα χιόνια –καθότι και νεότερος κι αντέχει– και μοίρασε κουραμπιέδες στους αποκλεισμένους, κι ο Νικολάκης ο Μπίστης βγήκε στα κανάλια και τάψαλε για καλά στους ανεύθυνους που κυκλοφορούν τέτοιες ώρες στους δρόμους. Γιατί, κύριοι, δεν παίρνετε το παράδειγμα του πρωθυπουργού και δεν κάθεστε και σεις στο σπιτάκι σας, να παραγγείλετε να σας φέρει ξύλα ο ξυλός της γειτονιάς σας, να ανάψετε το τζάκι σας και να πιείτε και το τσαγάκι σας;

ΠΟΥ ΝΑ ΧΑΘΕΙΤΕ! Όλα πρέπει να σας τα ετοιμάζουν από το υπουργικό Συμβούλιο; Κάντε και σεις κάτι. Πηγαίνετε τουλάχιστο να ψηφίσετε!

του Κ. Κουφογιώργου

Ε ΠΟΛΙΤΙΚΟ (Αποκριάτικο...) Επταήμερο

Άλλο «συμμετοχική δημοκρατία» – και άλλο συμμετοχή της Αριστεράς!

«Δεν σηκώνεις με νερομπογιές μίαν
επανάσταση...

• Πίσω μου έκλεισε με πάταγο η πόρτα».
(Έκτωρ Κακναβάτος: Ένσταση
γλωσσολόγου)

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕ ότι οι ρήξεις, οι επαναστάσεις, οι νεωτερισμοί δεν γίνονται με νερομπογιές; Γίνονται και παραγίνονται... Φτάνει οι επαναστάτες να έχουν γνώση αυτού και να μην αξιώνουν «πράγματα που δεν γίνονται», όπως, λόγου χάρη, «στοιχειώδη ισοτιμία στους όρους διεξαγωγής του εκλογικού αγώνα» ή –άκουσον! άκουσον!– «συμμετοχή της αριστεράς στις τηλεοπτικές αναμετρήσεις». Αλλά τα πράγματα έχουν διευκρινισθεί –με κρυστάλλινη σαφήνεια– από τους ανθρώπους του νέου αρχηγού: Άλλο «συμμετοχική δημοκρατία», και άλλο «διάλογος με όλους τους πολιτικούς αρχηγούς». Άλλωστε –όπως εξήγησε ο κ. Ν. Αθανασάκης, εκπρόσωπος του προέδρου Γ.Α. Παπανδρέου– «είτε αρέσει, είτε όχι, οι υποψήφιοι πρωθυπουργοί είναι δύο: ο κ. Παπανδρέου, που πιστεύουμε ότι θα κερδίσει τις εκλογές, και ο κ. Καραμανλής, επικεφαλής της Ν.Δ.». Συνεπώς, σε ένα «ντιμπέιτ» δεν μπορούν να έχουν θέση μη «υποψήφιοι πρωθυπουργοί», όπως η κα Αλέκα Παπαρήγα ή ο Νίκος Κωνσταντόπουλος ή ο Δημ. Τσοβόλας.

ΦΥΣΙΚΑ, υπό άλλες συνθήκες, το κυβερνών κόμμα θα μπορούσε να «επι-

τρέψει» τη συμμετοχή της αριστεράς στο «ντιμπέιτ»... Τα πράγματα, όμως, στη Μεγάλη Ελληνική Πολιτεία του 200 π.Χ., δεν πάνε –φευ!– κατ' ευχήν. Και, καθώς μας χωρίζουν 14 μόλις μέρες από τις εκλογές, όλα κανείς πρέπει να τα υπολογίζει, να τα σταθμίζει! Δεν λείπουν, άλλωστε, οι σταθμίσεις, ανασταθμίσεις (ή «προειδοποιήσεις» – επί το πρακτικότερο) από μέρους επιφανών εκλογολόγων ή/και columnists: Μετά την καταραμένη υπόθεση Πόρτο Καρράς-Πάχτα, αλλά και την (που να μην έσωνε!) «διεύρυνση», τα κόμματα της αριστεράς πάνε καλύτερα, αφού, με βάση τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, το άθροισμα του ΚΚΕ, του Συνασπισμού και του ΔΗΚΚΙ προσεγγίζει ή ξεπερνά το 10%. «Αυτό, όμως, σημαίνει λιγότερους ψήφους για το ΠΑΣΟΚ», ακριβέστερα ότι το ΠΑΣΟΚ χάνει τις εκλογές. Και ένας τρόπος «για να μην τις χάσει», είναι να κάνει το παν ώστε να κατεβάσει τη δύναμη των κομμάτων της αριστεράς κάτω από το 8%-8,5% του εκλογικού σώματος.

ΤΟΥΤΩΝ ΔΟΘΕΝΤΩΝ, δεν πρέπει να παρεξηγεί κανείς τον νέο αρχηγό της «μεγάλης δημοκρατικής παράταξης», ο οποίος έκρινε ότι η αριστερά δεν πρέπει να μετάσχει στο «ντιμπέιτ». Άλλωστε, Αποκριές έχουμε, ο πάσα ένας μπορεί να επισκεφθεί έναν νοικιαστή κοστουμιών και να ντυθεί όπως θέλει: ρεπουμπλικανός, δημοκρατικός, φιλελεύθερος, νεοφιλελεύθερος, προ-

οδευτικός, κεντροαριστερός – και βάλε! (Η λέξη «σοσιαλισμός», πάντως, έχει απαλειφθεί από το λεξιλόγιο του νέου ΠΑΣΟΚ).

ΝΤ. ΤΟΥΤΟΥ: ΜΠΟΥΣ - ΜΠΛΕΡ ΝΑ ΚΛΗΘΟΥΝ ΣΕ ΑΠΟΛΟΓΙΑ...

ΚΑΙ ΕΝΩ εμείς ασχολούμαστε με τα προεκλογικά μας, ο νοτιοαφρικανός αρχιεπίσκοπος Ντέσμοντ Τούτου (βραβευμένος με Νόμπελ Ειρήνης) κάλεσε τους Τζορτζ Μπους και Τόνι μπλερ ν' απολογηθούν δημόσια για τον «ανήθικο πόλεμο που εξαπέλυσαν κατά του Ιράκ»... Φαίνεται, ατυχώς, ότι ο νοτιοαφρικανός ιερωμένος δεν διαβάζει κάποιους δικούς μας αρθρογράφους ή πολιτικούς, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι δεν πρέπει («επ' ουδενί») να στενοχωρούμε τη μεγάλη υπερδύναμη, με δηλώσεις, ψηφίσματα ή πορείες... Άλλωστε, «ενίστε οι βομβαρδισμοί κάνουν καλό», άρα ο Ντέσμοντ Τούτου μάλλον δεν ακριβολογεί, όταν αποφάινεται ότι «η βία και η βαρβαρότητα δεν φέρουν περισσότερη ασφάλεια». [Ένιοι, από τους πολιτικούς αυτούς, βρίσκονται σήμερα στις γραμμές του «νέου ΠΑΣΟΚ», ύστερα από πρόσκληση του Γ.Α. Παπανδρέου, αλλά ονόματα –λόγω «Καθαράς Δευτέρας»– δεν λέμε!]

«ΙΣΩΣ Ο ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΟΣ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ, ΣΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ»

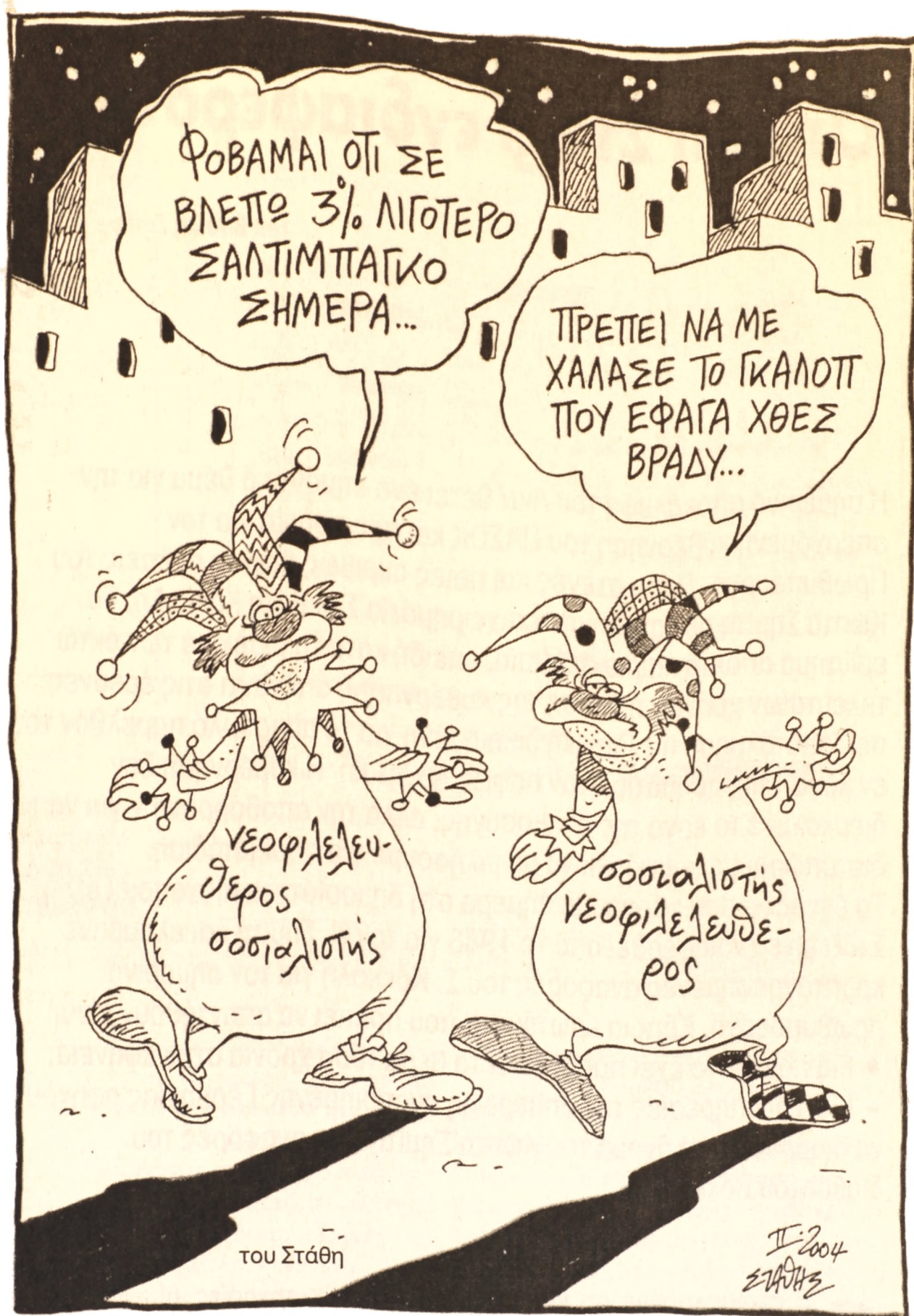
ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΥ, κι ενώ συνδικαλιστές του ΠΑΣΟΚ αντιδρούν στην εκλο-

γική συνεργασία με Μάνο-Ανδριανόπουλο, οι διεργασίες για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κόμματος της Αριστεράς προχωρούν – και προχωρούν! Ήδη, στη συνάντηση της Αθήνας (παρά τον «χιονιά» και το κλείσιμο του αεροδρομίου των Σπάτων), αποφασίσθηκε η ίδρυση του νέου κόμματος να «κυρωθεί» στη Ρώμη, στις 8 και 9 Μαΐου, λίγο πριν από τις ευρωεκλογές του Ιουνίου. Όπως είναι γνωστό, πρωταγωνιστικό ρόλο, στην ίδρυση του νέου αυτού ευρωπαϊκού κόμματος, διαδραμάτισε ο Συνασπισμός. «Δεν πρόκειται για επανάληψη προτύπων του παρελθόντος ή για αντιγραφή μοντέλων που λειτουργούν σήμερα, ως ευρωπαϊκά κόμματα», διευκρίνισε ο Νίκος Κωνσταντόπουλος, για να προσθέσει: «Επιδιώκουμε έναν αποκεντρωμένο και ευέλικτο πολιτικό σχηματισμό, που συνδυάζει την ενωτική δράση των κομμάτων μας και, ταυτόχρονα, αναβαθμίζει τον πολιτικό προβληματισμό μας, τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο».

ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΛΛΑ, ενδεικτική των στόχων του νέου αυτού ευρωπαϊκού κόμματος είναι η δήλωση του Τζενάρο Μιλίόρε, υπευθύνου Διεθνών Σχέσεων της Κομμουνιστικής Επανίδρυσης: «Η ευρωπαϊκή αριστερά είναι πιθανόν ο πιο μεγάλος νεωτερισμός στο πολιτικό πανόραμα των τελευταίων χρόνων».

ΚΥΠΡΙΑΚΟ: ΠΟΣΟ ΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ Η ΛΥΣΗ;

ΟΙ ΝΕΕΣ συνομιλίες, που άρχισαν χθες Πέμπτη, στη Λευκωσία, ξεκίνησαν με μια «πρωτοφανή, για τα κυπριακά δεδομένα, πολιτική ενότητα των ελληνοκυπριακών κομμάτων». Στο στοιχείο αυτό έδιναν ιδιαίτερο βάρος όλοι οι απεσταλμένοι του ελλαδικού Τύπου στην κυπριακή πρωτεύουσα, 48 ώρες μετά την εκεί επίσκεψη του Γ.Α. Παπανδρέου, ο οποίος διαβεβαίωσε τους συνομιλητές του, ότι «η λύση είναι κοντά και θα είναι ευρωπαϊκή». Το ερώτημα, ωστόσο, που φαίνεται ν' απασχολεί, για μια ακόμα φορά, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους είναι: Σε τι βαθμό η Άγκυρα και ο Ντενκτάς είναι διατεθειμένοι, τη φορά αυτή, να συμπράξουν σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση.

ΠΑΝΤΩΣ, μέχρι στιγμής, τις συνομιλίες φαίνεται να χρωματίζουν: α) Η ηγεσία της τουρκικής αξιωματικής αντιπολίτευσης, η οποία κατηγορεί τον τούρκο πρωθυπουργό Ερντογάν για «πρόθεση παραχωρήσεων», β) Η δήλωση του ίδιου του Ερντογάν, σύμφωνα με την οποία «η Ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία θα σχηματισθεί από δύο ιδρυτικά κράτη», γ) Η θέληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παίξει ενεργό ρόλο στην επίλυση του Κυ-

πριακού (και ειδικότερα στην «προώθηση του κοινοτικού κεκτημένου») και δ) Η πρόθεση του Κόφι Ανάν να περιορίσει τον ρόλο του στο ελάχιστο. Στα παραπάνω αυτά, πρέπει να προσθέσει κανείς τη θέση της Λευκωσίας, σύμφωνα με την οποία «λύση σημαίνει βελτίωση του σχεδίου Ανάν, για το καλό όλων – Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων».

ANTHNOY

Όταν η Στάζι ενδιαφερόταν για τον Κ. Σημίτη

του Βασίλη Ζήση

Η σημερινή αποκάλυψη του Αντί θέτει ένα σημαντικό θέμα για την απερχόμενη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και προσωπικά για τον Πρωθυπουργό. Πόσο στενές και ποιες ακριβώς ήταν οι σχέσεις του Κώστα Σημίτη με τον μεγαλοεπιχειρηματία Σωκράτη Κόκκαλη; Το ερώτημα αποκτά καίρια σημασία, επειδή κατά τη διάρκεια των οκτώ τελευταίων χρόνων η στάση της κυβέρνησης απέναντι στις έρευνες που αποτόλμησε η ελληνική δικαιοσύνη για το αμαρτωλό παρελθόν του εν λόγω επιχειρηματία ήταν σαφώς αρνητική. Η κυβέρνηση δεν διευκόλυνε το έργο της δικαιοσύνης, αλλά την αποθάρρυνε – για να το διατυπώσουμε κομπάζει και να μη μιλήσουμε για παρεμπόδιση.

Το έγγραφο που φέρνουμε σήμερα στη δημοσιότητα πιστοποιεί ότι η Στάζι είχε ενδιαφερθεί από το 1986 για τον Κ. Σημίτη και ελάμβανε κρυπτογραφημένες αναφορές του Σ. Κόκκαλη για τον σημερινό πρωθυπουργό. Κάποια ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν είναι:

- Για ποιο λόγο έχει παραμείνει το θέμα τόσα χρόνια στην αφάνεια;
- Γιατί οι υπηρεσίες της σημερινής ενοποιημένης Γερμανίας αφήνουν να διαρρεύσει το όνομα του Κώστα Σημίτη στις αναφορές του διαβόητου Ρόκκο;

Ο α περιοριστούμε σε μία μόνο, πολύ χαρακτηριστική, από τις πράξεις που θεμελιώνουν τις παραπάνω εκτιμήσεις. Πριν από λίγον καιρό και σε μια στιγμή που η δικαιοσύνη ερευνούσε βαρύτατες κατηγορίες εναντίον του Σ. Κόκκαλη, τον περασμένο Σεπτέμβριο, ο κ. Κ. Σημίτης έσπευσε όχι μόνο να τον δεχθεί ως πρωθυπουργός κατ' ιδίαν, αλλά και να δημοσιοποιήσει το γεγονός, δίνοντάς του έτσι κατ' ουσίαν το «απαλλακτικό βούλευμα» που τόσο επιθυμεί ο κ. Κόκκαλης για να συνεχίσει τις προσοδοφόρες μπίζνες του με το ελληνικό δημόσιο. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε ενώ η δικαιοσύνη ερευνούσε βα-

ρύτατες κατηγορίες (όπως κατασκοπία, δωροδοκία κ.λπ.) εναντίον του Σ. Κόκκαλη. Αλλά ας προχωρήσουμε στην ουσία:

ΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΓΙΑ ΤΟΝ Κ. ΣΗΜΙΤΗ

Στη διάθεση του Αντί βρίσκεται ένα έγγραφο από τα αρχεία της Στάζι, το οποίο αποκαλύπτει όχι μόνον ότι ο Σ. Κόκκαλης ενημέρωνε τακτικά την ανατολικογερμανική μυστική υπηρεσία για τον Κώστα Σημίτη, αλλά και ότι η τελευταία κρατούσε και ιδιαίτερο φάκελο για τον σημερινό έλληνα πρωθυπουργό με τον κωδικό χαρακτηρισμό «2ΜΑ 354».

Το έγγραφο που αποκαλύπτει το Αντί

είναι η αποκωδικοποίηση ενός μηνύματος που μετέδωσε σε κώδικα ο τότε χειριστής (επιβλέπων) του Κόκκαλη, που εμφανίζεται στα έγγραφο με το ψευδώνυμο «Gustav» και ήταν στην «κανονική ζωή» ο αξιωματικός της Στάζι Hoffman. Στην τελευταία σελίδα του εγγράφου αυτού και με υπότιτλο «Προσωπικότητες του ΠΑΣΟΚ» ο «Γκούσταβ»/Χόφμαν αναφέρεται συγκεκριμένα στον Κ. Σημίτη και στον αδελφό του Σπύρο, γνωστό επίσης για τις σχέσεις του στην Γερμανία πριν και μετά την ενοποίηση των δύο Γερμανιών. Στο ίδιο έγγραφο αποκαλύπτεται και η τακτική πληροφόρηση της Στάζι για τον Σημίτη από τον Κόκκαλη: «Σε εμπιστευτική συνομιλία μας ο Κόκκαλης μας είπε για τον Σημίτη...».

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, πριν προχωρήσουμε στη σημερινή δημοσίευση, ζητήσαμε να μας επιβεβαιώσει το έγγραφο και το περιεχόμενό του η αρμόδια γερμανική αρχή, η γνωστή BStU (Die Bundesbeauftragte für die Unterlagen des Staatssicherheitsdienstes der ehemaligen Deutschen Demokratischen Republik), η οποία ασχολείται με τη συντήρηση και διαχείριση των αρχείων της Στάζι.

Εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της αρχής αυτής, της (Regierungs-Referatsleiter Abteilung Auskünfte) επιβεβαίωσε στο Αντί και την ύπαρξη του φακέλου και τη γνησιότητα του εγγράφου που αποκαλύπτουμε σήμερα.

Οπότε κανείς δεν μπορεί να αναμασήσει τα τετριμμένα περί «πλαστών εγγράφων» κ.λπ. Η σημαντικότερη όμως «είδηση» ήρθε στη συνέχεια της συνομιλίας μας με τον εκπρόσωπο της BStU.

Για λόγους που αφορούν τη νομοθε-

Handwritten document with a header "Kontaktbericht" and a table with columns: Datum/Zeit, Teilnehmer, Mitarbeiter, Teilnahme durch Vorgesetzten. The table contains handwritten entries for dates like 25.02.85 and 28.03.85, and names like "H. K. K." and "H. K. K.". Below the table is a section titled "Treffvorbereitung:" with handwritten notes and a date stamp "21.03.85".

Handwritten document with a header "PASOK - Persönlichkeiten" and a stamp "BSIU 000061". The text is written in German and discusses a meeting with a person named "K." and mentions "Frankreich" and "EDV-Personenfassung". The document is signed "Gustav" at the bottom.

Η πρώτη και η τελευταία σελίδα της -αρχικά κρυπτογραφημένης- αναφοράς του Gustav. Στην τελευταία σελίδα υπάρχει η υπογραφή του «ενδιάμεσου» του Σ. Κόκκαλη.

σία περί προστασίας των ατομικών δεδομένων, η BStU σβήνει τα ονόματα τρίτων προσώπων από τα έγγραφα που δίνει προς δημοσιοποίηση. Έτσι, στο έγγραφο που αποκαλύπτουμε σήμερα, όπως άλλωστε και σε όλα τα έγγραφα σχετικά με τον Κόκκαλη που έχει στη διάθεση του το Αντί, έχουν σβηστεί τα ονόματα τρίτων προσώπων είτε επειδή είναι «αθώοι», είτε επειδή θέλουν να τους προφυλάξουν. Όπως όμως διαπι-

στώσαμε έκπληκτοι όταν πρωτοδιαβάσαμε το σχετικό έγγραφο, το μοναδικό όνομα που δεν είχε σβηστεί ήταν αυτό του Κ. Σημίτη.

Όταν ρωτήσαμε τον εκπρόσωπο της BStU γιατί συμβαίνει αυτό, η απάντησή του μας άφησε άναυδους: «Επειδή ο κ. Σημίτης είναι δημόσιο πρόσωπο».

Ο καθένας μπορεί να βγάλει τώρα άνετα τα συμπεράσματά του και να συγκρίνει επίσης τη στάση της απαράμι-

λης γερμανικής γραφειοκρατίας με εκείνη των δυσκοίλιων ελλήνων συναδέλφων τους.

Θα ήταν άραγε ματαιοπονία να περιμέναμε μια επίσημη απάντηση για όσα αποκαλύπτει, αλλά κυρίως υποκρύπτει το συγκεκριμένο έγγραφο της Στάζι; Γιατί η Στάζι και ο Κόκκαλης ενδιαφέρονταν τόσο πολύ για τον Κ. Σημίτη; Εκείνη την περίοδο ούτε καν πρωθυπουργός ήταν, για να έχουν τη δικαιο-

Δεν υπάρχουν παρεμβάσεις στο έργο της δικαιοσύνης;

Γράψαμε τον περασμένο Νοέμβριο και υπενθυμίζουμε σήμερα: Λίγα μόνο εικοσιτετράωρα μετά τη συνάντηση Κόκκαλη-Σημίτη, την Πέμπτη 25.9.2003, ο 4ος Ειδικός Ανακριτής Γεώργιος Πουρνάρας επέστρεψε και πάλι τη δικογραφία Κόκκαλη, ζητώντας να μπει η υπόθεση στο αρχείο. Στα αζήτητα της Ευελπίδων το αίτημα του Εισαγγελέα Εφετών να ανοίξουν οι σκοτεινοί λογαριασμοί στην Ελβετία.

Έχει σημασία να πούμε και τούτο: Από την 1η Οκτωβρίου Προϊστάμενος στην Εισαγγελία Πρωτοδικών αναλαμβάνει ο

κ. Δ. Παπαπαγγελόπουλος εκλεγείς προ ολίγων ημερών στη θέση αυτή με συντριπτική πλειοψηφία, γεγονός το οποίο αποτελεί αναμφίβολα δικαίωση από τους συναδέλφους του του μέχρι σήμερα έργου του, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται φυσικά το πόρισμα-καταπέλτης για τον Κόκκαλη.

Ο κ. Πουρνάρας όμως δεν είχε την κομψότητα να περιμένει να αναλάβει ο κ. Παπαπαγγελόπουλος τα καθήκοντά του, αλλά έστειλε άρον-άρον την απόφασή του στον εισαγγελέα κ. Κολιούση.

λογία να μας πουν ότι επρόκειτο για μια συνήθη κατασκοπευτική τακτική, «μια ξένη μυστική υπηρεσία ενδιαφερόταν για τον πρωθυπουργό μιας άλλης».

ΜΙΑ ΠΙΘΑΝΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ: 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1986

Το 1985 όμως ήταν η χρονιά που ο Κόκκαλης άρχισε την επιχείρηση άλωσης του ΟΤΕ και των ελληνικών τηλεπικοινωνιών κι αυτό εξηγεί πολλά από όσα υποκρύπτει το έγγραφο, που φέρει ημερομηνία 25.2.1985 (την ίδια χρονιά ο κ. Σημίτης ανέλαβε υπουργός Εθνικής Οικονομίας, όπου παρέμεινε μέχρι τον Δεκέμβριο του 1987). Τα υπόλοιπα εξηγούνται ίσως από ένα γεγονός αίτιας σημασίας για τον Κόκκαλη που συνέβη στις 16 Σεπτεμβρίου 1986.

Την ημέρα εκείνη συνεδρίασε το τότε Κυβερνητικό Συμβούλιο (ΚΥΣΥΜ) και οι αποφάσεις που ακολούθησαν καθιέρωσαν αμετάκλητα τον Κόκκαλη ως «εθνικό προμηθευτή» των τηλεπι-

κοινωνιών και του ΟΤΕ αρχικά, των υπολοίπων στη συνέχεια. Το θέμα που συζήτησε το ΚΥΣΥΜ και πίσω από το οποίο καλύφθηκε η προμηθευτική του ΟΤΕ, στην οποία είχαν προκριθεί η SIEMENS και ERICSSON. Το παράθυρο το οποίο η εισηγήτρια **Βάσω Παπανδρέου** χρησιμοποίησε για να βάλει μέσα τον Κόκκαλη ήταν η περίφημη «ελληνοποίηση των προμηθειών» και προκειμένου να καθησυχάσει τις αντιδράσεις των άλλων είπε σχετικά: «Οι εταιρείες αυτές θα πρέπει να συνεργαστούν με αντίστοιχες ελληνικές. Η SIEMENS έχει εργοστάσιο στην Ελλάδα, ενώ η ERICSSON είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα συνεργαστεί με την INTRAKOM που έχει το μεγαλύτερο εργοστάσιο και την πιο άρτια υποδομή». Η «άρτια υποδομή» της INTRAKOM ήταν τότε μια βιοτεχνία με δέκα άτομα στην Αργυρούπολη. Τοσο αντικειμενική στις εκτιμήσεις της

ήταν η κυρία Παπανδρέου!

Από τα άλλα μέλη του ΚΥΣΥΜ, στην «ελληνοποίηση» του Κόκκαλη αντέδρασαν έντονα ο **Άκης Τσοχατζόπουλος**, ο **Μένιος Κουτσόγιωργας** και ο **Δημήτρης Τσοβόλας**. Οι κ.κ. **Παπαντωνίου** και **Τζουμάκας** εσιώπησαν. Έτσι εκτός της Β. Παπανδρέου, υπέρ της απόφασης εκφράστηκε μόνο ο τότε υπουργός Εθνικής Οικονομίας και σημερινός πρωθυπουργός **Κ. Σημίτης** – ο οποίος γνώριζε φυσικά και την ανυπαρξία υποδομής της Ιντρακόμ και το γεγονός ότι η «ελληνικότητα» των προϊόντων της ήταν προελεύσεως Ανατολικής Γερμανίας. Τελικά την ψηφοφορία έκρινε το ειδικό βάρος της ψήφου του **Ανδρέα Παπανδρέου**, ο οποίος έσπευσε να καθησυχάσει τους άλλους, λέγοντας ότι «η επιλογή των δυο τεχνολογιών δεν συνεπάγεται και την οριστική υπογραφή συμβολαίων, αλλά την έναρξη της διαδικασίας για την τελική συμφωνία». Τη συνέχεια τη γνωρίζουμε.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΠΑΛΛΑΔΑΣ Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΕΠΟΧΗΣ

Το αρχαίο κείμενο και μεταφραστικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις από τον Τζίμη Παπανικολόπουλο

ΠΑΛΛΑΔΑΣ Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΕΠΟΧΗΣ

Μεταφραστικό και ερμηνευτικό κείμενο
από τον
ΤΖΙΜΗ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΟΛΥΤΥΠΟ

Ο Παλλαδάς ο Αλεξανδρεύς –άγνωστος στο ευρύτερο αναγνωστικό κοινό και του οποίου «το ποιητικό κύρος έφτασε στο απόγειό του μετά το β' παγκόσμιο πόλεμο» (J. Irmscher)– έζησε στο β' μισό του Δ' αιώνα και το έργο του βρίσκεται διασκορπισμένο στα οχτώ από τα δεκαέξι βιβλία της Παλατινής Ανθολογίας. Την εποχή αυτή ο χριστιανισμός εδραιώνεται και ανακηρύσσεται επίσημη θρησκεία του κράτους, ενώ τα αλληπάλληλα διατάγματα του Θεοδοσίου νομιμοποιούν τους νέους διωγμούς που αναλαμβάνουν τώρα οι χθεςινοί διωκόμενοι.

Ο Παλλαδάς, συγκλονισμένος από τα τραγικά γεγονότα, θα διατυπώσει επιγραμματικά την πικρία του:

*Είμαστε αλήθεια ζωντανοί, ω Έλληνες
καθώς μας πήρε τώρα η συμφορά
κι έγινε η ζωή μας εφιάλτης;
Ή μήπως ζούμε εμείς κι έχει η ζωή πεθάνει;*

Για όσους εξακολουθούν να αναζητούν μέσα από τα ερείπια της Ιστορίας το πνεύμα των Ελλήνων που χάθηκε, οι σίχοι αυτοί θα αναδύονται από τα βάθη του χρόνου ανέπαφοι καθώς συνοψίζουν επίκαιρες απορίες.

**ΠΟΛΥ
ΤΥΠΟ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΥΤΥΠΟ

Δημοχάρους 60, Αθήνα 115 21 • τηλ: 210-7232819, φαξ: 210-7226107,
e-mail: chrapou@otenet.gr

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΜΑΝΗΣ 5, 106 81, ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ. 210 3818372, FAX. 210 3301583

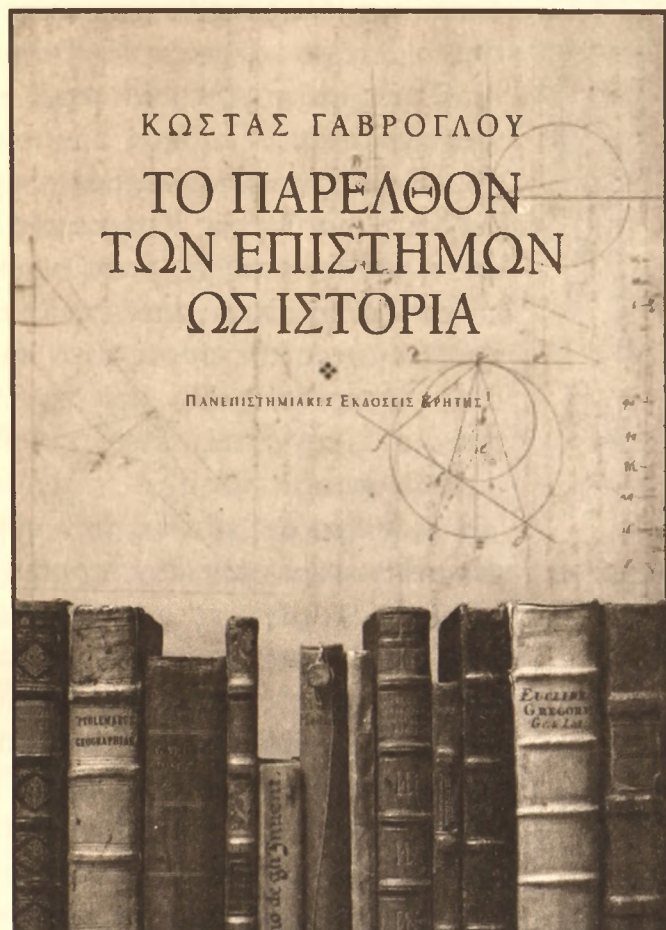
pek@physics.uoc.gr • www.cup.gr

ΣΕΙΡΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Μόλις κυκλοφόρησε

Κώστας Γαβρόγλου

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

17 x 24 cm σελ. 296, ISBN 960-524-175-7 Λιανική τιμή: 21,00 €

Η Ιστορία των Επιστημών είναι η ιστορία των ανθρώπων που προσπάθησαν να διερευνήσουν και να κατανοήσουν τη δομή και τη λειτουργία της φύσης. Το βιβλίο αυτό πραγματεύεται ορισμένα από τα θεωρητικά και πρακτικά προβλήματα που απαντούν στην Ιστορία των Επιστημών, όπως το είδος των ερωτημάτων που τίθενται, τα είδη των τεκμηρίων και ο χαρακτήρας του αρχειακού υλικού που χρησιμοποιείται προκειμένου να δοθούν απαντήσεις, το τί συνιστά ιστορικό πρόβλημα προς επίλυση, το τί συνιστά ερμηνεία και πώς κρίνεται η εγκυρότητά της, οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους επινοούνται λύσεις στα προβλήματα, η νομιμοποίηση των επιστημονικών ιδεών και η συναίνεση των μελών μιας επιστημονικής κοινότητας κ.ά. Με πολλά παραδείγματα από την Ιστορία των Επιστημών εξετάζονται πολλές πτυχές της επιστημονικής επανάστασης του 16ου και 17ου αιώνα. Η έκδοση συνοδεύεται από εκτενή βιβλιογραφία.

Κυκλοφορούν επίσης

DRAKE STILLMAN:	Γαλιλαίος
WESTFALL R.S.:	Η συγκρότηση της σύγχρονης επιστήμης
GRANT EDWARD:	Οι Φυσικές Επιστήμες τον Μεσαίωνα
HARMAN PETER:	Ενέργεια, Δύναμη και Ύλη
DEBUS ALLEN:	Άνθρωπος και Φύση στην Αναγέννηση
HANKINS T.L.:	Επιστήμη και Διαφωτισμός
WESTFALL R.S.:	Η ζωή του Ισαάκ Νεύτωνα
JAMMER M.:	Έννοιες του χώρου
VAN DER WAERDEN B.L.:	Η αφύπνιση της επιστήμης. Αρχαία ελληνικά, αιγυπτιακά και βαβυλωνιακά μαθηματικά
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ:	Θέματα από την Ιστορία των Μαθηματικών

Θολό τοπίο παραμένουν οι διαπραγματεύσεις

του Στρατή Μοσχονήσιου

Κανονικά χτες, Πέμπτη 19 Φεβρουαρίου, επρόκειτο να αρχίσουν στη Λευκωσία οι διμερείς συνομιλίες μεταξύ των δύο κοινοτήτων που ζουν στην Κύπρο, με τη διαμεσολάβηση του ειδικού εκπρόσωπου του ΟΗΕ Αλβάρο ντε Σότο, όπως συμφωνήθηκε στο τέλος της περασμένης εβδομάδας, μετά από μια σκληρή –και κάτω από ασφυκτικές πιέσεις Αμερικανών και Βρετανών– διαπραγμάτευση των εκπροσώπων των δύο πλευρών, Τάσου Παπαδόπουλου και Ραούφ Ντενκτάς, με τον γ.γ. του ΟΗΕ Κόφι Ανάν στη Νέα Υόρκη. Η εξέλιξη αυτή όμως προκαλεί πολλά ερωτηματικά, καθώς παραμένει αδιευκρίνιστο τι έδωσε και τι πήρε –ή τι δεν πήρε– η ελληνικοκυπριακή πλευρά, η οποία πολύ λίγες δυνατότητες ελιγμών είχε κάτω από την ασφυκτική πίεση της Ουάσιγκτον και του Λονδίνου, με την βοήθεια φυσικά του γ.γ. του ΟΗΕ, αλλά και της Αθήνας που σκόπιμα ή όχι την άφησε μόνη της να βγάλει το φίδι από την τρύπα.

Η συμφωνία της Νέας Υόρκης, θέτει κατ' αρχήν μία προϋπόθεση την οποία εδώ και πολύ καιρό ζητούσε η τουρκική πλευρά αλλά αρνιόταν επίμονα η ελληνική, την προσφυγή δηλαδή σε τετραμερή διαπραγμάτευση –μεταξύ των δύο κοινοτήτων συν την Τουρκία και την Ελλάδα– ανεξάρτητα αν η τετραμερής θα έχει επιβοηθητικό χαρακτήρα και θα συγκληθεί μόνο σε περίπτωση που αποτύχει η πρώτη φάση των διμερών συνομιλιών που διεξάγονται στη Λευκωσία.

Την αρνητική αυτή για την ελληνική πλευρά πτυχή της απόφασης πάντως μετριάζει κάπως η αποδοχή της πρότασης που τέθηκε την τελευταία μόλις στιγμή από τον πρόεδρο Τάσο Παπαδόπουλο, για ενεργό συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανεξάρτητα αν η συμμετοχή αυτή περιορίστηκε τελικά στην

«προσφορά τεχνικής βοήθειας» στις συνομιλίες, για θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των νόμων και των κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο υπό διαμόρφωση νέο κράτος.

Μια συμμετοχή βεβαίως αρκούντως εποικοδομητική, ακόμα και στην περιορισμένη μορφή της, ιδιαίτερα καθώς η Ουάσιγκτον, αλλά και ο ίδιος ο Κόφι Ανάν, δεν την ήθελαν καθόλου, γεγονός που φαίνεται και από το σχέδιο που έχει καταθέσει ο γ.γ. και στο οποίο σκόπιμα αγνοείται εντελώς η παράμετρος της συμφωνίας ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντίθετα τονίζεται ως μόνη επιδίωξη η ένταξη μιας ενωμένης Κύπρου.

ΤΙ (ΔΕΝ) ΕΚΑΝΕ Η ΑΘΗΝΑ

Το θέμα είναι όμως ότι η ελληνική πλευρά και ιδιαίτερα η Αθήνα δεν είχε θέσει από την αρχή ως βάση οποι-
ασδήποτε διαπραγμάτευσης τουλάχισ-

τον το γεγονός ότι η Κυπριακή Δημοκρατία ουσιαστικά πλέον είχε γίνει δεκτή ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άρα έπρεπε να καλύπτεται απόλυτα από τους κοινοτικούς νόμους και κανόνες. Αντίθετα επέμενε στο –θολό όπως αποδεικνύεται– επιχείρημα ότι η ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας θα επικυρωνόταν έτσι κι αλλιώς, ανεξάρτητα από τη λύση του προβλήματος, θέτοντας έτσι όλες τις άλλες παραμέτρους στο περιθώριο και καλλιεργώντας έναν επικίνδυνο εφησυχασμό.

Η Λευκωσία βεβαίως δεν συμμερίσθηκε ποτέ αυτόν τον εφησυχασμό, αντίθετα παρέμεινε αρκετά σκεπτική και προβληματισμένη, πράγμα που φάνηκε στη στάση που υιοθέτησε στις διαπραγματεύσεις της περασμένης εβδομάδας στη Νέα Υόρκη ο Τάσος Παπαδόπουλος, έχοντας τη συμπαράσταση όλων σχεδόν των πολιτικών αρχηγών της ελληνοκυπριακής πλευράς. Το πρόβλημα όμως είναι ότι η Λευκωσία στηρίζεται στην Αθήνα, η οποία από την πλευρά της αδυνατεί να παράσχει την αποφασιστική βοήθεια που θα μπορούσε, αφενός λόγω των επικείμενων εκλογών και αφετέρου λόγω των επιλογών της παρούσας κυβέρνησης σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, οι οποίες αναπόφευκτα επηρεάζουν και τα χαρακτηριζόμενα ως εθνικά μας θέματα.

Επιλογές μάλιστα, που δεν εμπόδισαν τόσο την Ουάσιγκτον όσο και ευρωπαϊκούς παράγοντες να δώσουν εύσημα στην τουρκική πλευρά και κυρίως στον πρωθυπουργό Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, στον οποίο, όπως είναι γνωστό, ο αμερικανικός παράγοντας στηρίζεται για το αυριανό σκηνικό που προετοιμάζει στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Γεγονός είναι όμως ότι, παραβλέπο-

ντας την παράμετρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Κόφι Ανάν στο σχέδιό του αναγνωρίζει ντεφάκτο ότι στο νησί υπάρχουν δύο διαφορετικές κρατικές –και όχι απλώς εθνικές– οντότητες, και «μοιράζει» εδάφη, παραβλέποντας το γεγονός ότι το νησί εξακολουθεί εδώ και 30 χρόνια να υφίσταται τις επιπτώσεις μιας εισβολής, από δυνάμεις που συνεχίζουν να κρατούν υπό κατοχή ένα μεγάλο μέρος του εδάφους του, όπως και ότι το παράνομο καθεστώς που επέβαλε η εισβολή προκάλεσε τον βίαιο ξεριζωμό από τις εστίες τους χιλιάδων κατοίκων του νησιού, τους οποίους αντικατέστησε με εποίκους από την Τουρκία.

Ταυτόχρονα το σχέδιο επιβάλλει στο υπό διαμόρφωση νέο κράτος ένα πολιτειακό τερατούργημα, καταργώντας τη λαϊκή κυριαρχία και καθιερώνοντας δαιδαλώδης διαδικασίες, με μια διοίκηση αποικιακού χαρακτήρα, που θέτει εν τέλει το νέο κράτος υπό την αίρεση της πολιτικής βούλησης τριών άλλων κρατών.

ΑΡΧΗ ΜΕ ΑΜΦΙΒΟΛΙΕΣ

Ήδη πάντως ο πρόεδρος Τάσος Παπαδόπουλος, επιστρέφοντας από τη Νέα Υόρκη, επεσήμανε ότι «τίποτε δεν έχει τελειώσει ακόμα» και ότι ο δρόμος προς τη λύση θα είναι μακρύς και δύσκολος, για να διευκρινίσει ότι στόχος του στις διεξαγόμενες διαπραγματεύσεις είναι να βελτιώσει ορισμένα βασικά σημεία του σχεδίου Ανάν, αν και, όπως είπε, αυτό θα εξαρτηθεί και από το πόσο η τουρκική πλευρά έχει αλλάξει πραγματικά τη στάση της στο ζήτημα αυτό.

Αντίθετα ο Ραούφ Ντενκτάς, ο οποίος από τη Νέα Υόρκη μετέβη πρώτα στην Κωνσταντινούπολη, βιάστηκε να υπαινιχθεί τη δυνατότητα που έχει ο τουρκοκυπριακός λαός, στο δημοψήφισμα που προβλέπεται, να απορρίψει τη συμφωνία που θα προκύψει από τον νέο γύρο των διαπραγματεύσεων, κυρίως όμως αναφέρθηκε στην «ασφαλιστική δικλείδα» της τουρκικής εθνοσυνέλευσης, η οποία επίσης μπορεί να απορρίψει συμφωνίες που δεν θα είναι επωφελείς για την τουρκική πλευρά.

Η Κύπρος και οι ευθύνες μας

Με την εικόνα ο κόσμος επιβάλλει την ασυνέχειά του, τον τεμαχισμό του, το τεχνητό του στιγμιαίο.

Μποντριγιάρ

Όχι οι κοινωνίες αλλά τα άτομα.

Μ. Θάτσερ

Τι γίνεται με την Κύπρο; Πόσα πράγματα βυσσοδομούνται και μας αποκρύπτονται την ίδια στιγμή που η χαζοχαρούμενη τηλεόραση τρέχει στα χιόνια πίσω από τον Γιωργάκη; (Παρένθεση: τηλεόραση είναι το μέσο που κρύβει δείχνοντας). Πόσο έτοιμη είναι η ελληνική πολιτική ηγεσία για να βοηθήσει ουσιαστικά και όχι διεκπεραιωτικά την μαρτυρική Κύπρο; Ποιος τελικά θα ωφεληθεί από την εκβιαστική αποδοχή του σχεδίου Ανάν που καλείται πιεστικά ν' αποδεχτεί η ελληνοκυπριακή ηγεσία, για να μην κατηγορηθεί ότι παρακωλύει τις διαδικασίες; Με την Ελλάδα σε παλαβό προεκλογικό κλίμα πόσο ρεαλιστικά μπορεί να βοηθηθεί η Μεγαλόνησος; Πόσο μάλλον που η γενική αίσθηση μας πείθει ότι βρισκόμαστε προ ειλημμένων αποφάσεων που εξυπηρετούν αναφανδόν τα συμφέροντα Η.Π.Α., Τουρκίας και Βρετανίας.

Διερωτώμαι γιατί πρέπει να βιαστούμε ειδικά τώρα, που βρισκόμαστε δύο μήνες πριν τη λειτουργική ένταξη της

Κύπρου στην Ε.Ε. Επανερχόμενος ο Κόφι Ανάν, υποχείριο πραγματικό της αμερικανικής διπλωματίας, στο διαβόητο σχέδιο του 2002 αγνοεί τα διαρρεύσαντα γεγονότα από το φιάσκο της Χάγης (2003) και μετά. Δηλαδή την ελεύθερη διακίνηση από και προς τα Κατεχόμενα, τις εκλογές στο ψευδοκράτος και την διαπρύσια βούληση των Τουρκοκυπρίων να καταστούν, μαζί με τους Ελληνοκύπριους, ισότιμοι ευρωπαίοι πολίτες. Άρα η βασική *ιδεοληψία* του σχεδίου Ανάν ότι Έλληνες και Τούρκοι δεν μπορούν να συνυπάρξουν και γι' αυτό επιβάλλεται χωριστή κυριαρχία στο νησί, όπως είναι η πάγια πολιτική Ντενκτάς, δεν ισχύει. Απ' την άλλη πλευρά πώς μπορεί να είναι εγγυήτρια δύναμη η Τουρκία, ο εισβολέας του 1974 και η μιλιταριστική μηχανή που διατηρεί τον Αττίλα στο διχοτομημένο νησί; Το παιχνίδι παίζεται έτσι ώστε να βοηθηθεί η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρώπη με την απόσπαση ενταξιακής ημερομηνίας – γεγονός που υποχρεωτικά περνάει απ' τη λύση του Κυπριακού. Άρα η όποια πρεμούρα ευνοεί τον Ερντογάν απέναντι στο κεμαλικό κατεστημένο κι όχι τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία με το σχέδιο Ανάν παύει υφισταμένη (sic). Διερωτώμαι, δεν είναι προτιμότερη η διατήρηση του status quo από μία αγχωτική λύση η οποία θα επισωρεύσει

καινούργια δεινά; Όταν η ιστορική εμπειρία ανοίγει δρόμους, όπως συνέβη πρόσφατα με το σμίξιμο Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, γιατί πρέπει να εμπιστευόμαστε υβριδικά νεοπλάσματα που επιβάλλουν διάτρητες σκοπιμότητες; Πόσο μάλλον που το μόρφωμα Ανάν πόρρω απέχει από τις αρχές του ΟΗΕ και τη νομοθεσία της Ε.Ε., εφόσον θέτει απροκάλυπτα σε ομηρία την πλειονότητα στη μειοψηφία και εφόσον νομιμοποιεί τα διά της βίας τετελεσμένα.

Αυτό είναι το μέγιστο θέμα που απασχολεί σήμερα την πατρίδα, έστω κι αν δεν το δείτε να πρωταγωνιστεί στα δελτία των τηλεοπτικών ειδήσεων τα γεμάτα καρναβαλικά σόου, δηλαδή τσιμποπρετεντέρηδες και χατζηχατζιαβάτηδες σε διατεταγμένη δημοσιογραφική υπηρεσία (Να μην ξεχάσω και τους «έγκυρους» φακέλους που παραπέμπουν στην αλήστου μνήμης –κι όχι «αλησμονήτου» που είπε ο κ. Έβερτ στον Αντέννα– εποχή των φακελωμάτων). Για να είμαι όμως δίκαιος, οφείλω να πω ότι την Παρασκευή του παγετού, από την ΕΤ3(!), είδα μεταμεσονύκτια ενημερωτική εκπομπή άκρως διαφωτιστική με Βάσο Λυσσαρίδη, Γιαλουρίδη κ.λπ. Αρκεί όμως τόσο; Έχουμε μετατραπεί σε μια κοινωνία που καταναλώνει άκριτα εικόνες, που αντικαθιστά τις έννοιες με μηνύματα SMS και που ταυτίζει το αγελαίο με το δημοκρατικό, ξεχνώντας δολοφονικά το παρελθόν και παρατείνοντας εικονικά το παρόν· μυθοποιώντας δηλαδή το τώρα λες και είναι η αιωνιότητα και όχι η πυροτεχνηματική καρικατούρα της.

Ρε παιδιά, τι έγινε ο κ. Σημίτης; Παραμένει ο κ. Γιαννίτσης υπουργός Εξωτερικών; Είναι σε θέση να περάσει τα καυδιανά δίκρανα του Κυπριακού; Ο κ. Γιώργος Παπανδρέου, επί έτη υπουργός Εξωτερικών, δεν ανησυχεί για τις πιέσεις που δέχεται η διπλωματία μας ως προς την άμεση και όπως-όπως τακτοποίηση του εθνικού μας θέματος; Τον βλέπω να χαμογελά στο γυαλί πολύ ικανοποιημένος από τ' ανοίγματά του, τον Μάνο και την Δαμανάκη, που δεν θα πολιτεύονταν αλλά πολιτεύονται γιατί δεν μπορούν ν' αντισταθούν στο όραμα και την κοσμογονία, και με ζώ-

νουν τα μαύρα φίδια.

Αδέλφια, με το Κυπριακό τι γίνεται; Το συμπεριλάβατε στο όραμά σας ή μήπως το λησμονήσατε μέσα στη χαρά του «καινούργιου», του «ωραίου», του «αληθινού» κ.λπ.; Απ' την άλλη, ποιος κυβερνάει αυτόν τον τόπο; Οι αρχηγοί λείπουν σε περιοδείες, ο κ. πρωθυπουργός είναι υπηρεσιακός, ο κ. Λαμπράκης δεν ακούγεται στα λαγούμια της Όπεράς του, ο κ. Κακουνάκης δεν είναι πλέον νηφάλιος, ο κ. Χατζηνικολάου ετοιμάζεται να παντρευτεί, η εξαδέλφη Τατιάνα ετοιμάζεται να γεννήσει... Ο τόπος πλείει ακυβέρνητος! Εκτός κι αν τον πιλοτάρει ο κ. Αλιβιζάτος. Ο κ. Μάνος πάντως, άκρως συμπαθής καθότι συνονόματος, απεφάσισε να παίζει με τα playmobile του από τηλοψίας, δίνοντας στο κοινό του ένα μάθημα πολιτικής σοβαρότητας και κυβερνητικής σοφίας.

Άντε να βγάλουν τα playmobile τους και οι κ.κ. Τάσος Παπαδόπουλος, Γλαύκος Κληρίδης και σία (εννοώ Κόφι Ανάν και το coffee table του, Αλβάρο), μήπως και λυθούν τα εθνικά μας ζητήματα. Είπα «εθνικά» και με 'πιασε μιρμιρία. Σε εποχές κρίσης οι λέξεις «εθνικός», «ιστορία», «πατριώτης», «πατρίδα» θεωρούνται σοβινιστικές, αναχρονιστικές και άρα εξοβελιστέες. Ρωτήστε και τον κ. Ανδριανόπουλο, θιασώτη του πολέμου στο Ιράκ. Έλληνες –και όχι Ελληναράδες ή γραικύλοι– γρηγορείτε!

Σημείωση: Στις 2 Νοεμβρίου 1974 μια ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ ζητούσε την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, τον σεβασμό της ανεξαρτησίας της χώρας και την επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους. Στα τέλη του 1975 λιγότεροι από 400 Τούρκοι είχαν αποφασίσει να παραμείνουν στην ελληνοκυπριακή ζώνη και το 1978 υπήρχαν λιγότεροι από 2000 Έλληνες στην κατεχόμενη. Αυτή η ζώνη αντιπροσώπευε το 65% της καλλιεργήσιμης γης, το 40% της αγροτικής παραγωγής, το 80% των εσπεριδοειδών, το 60% των διαθέσιμων πηγών για την άρδευση, το 50% της μεταλλευτικής παραγωγής. Alain Blondy, *Η Κύπρος*, σειρά Que sais-je, εκδ. Δαίδαλος/Ζαχαρόπουλος, σελ. 159.

ΜΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

• ΝΗΣΙΔΕΣ •

Εκδόσεις Νησίδες, 37003 Σκόπελος,
τηλ.: 2424-023277, 023283,
231-0263363, 6937745452

www.nissides.gr

- Τα έργα του Φρίντριχ Νίτσε σε καινούργιες μεταφράσεις του Ζήση Σαρίκα:
 - Έτσι μίλησε ο Ζαρατούστρα
 - Πέρα από το καλό και το κακό
 - Το λυκόφως των ειδώλων-Αντίχριστος
- Ίδε ο άνθρωπος (Ecce homo)
- Η θέληση για δύναμη
- Γενεαλογία της ηθικής
- Η γέννηση της τραγωδίας
- Κείμενα για την Ελλάδα
- Το όραμα του υπερανθρώπου. Μία ερμηνεία του έργου του Νίτσε «Έτσι μίλησε ο Ζαρατούστρα»
- Ο Νίτσε και η πολιτική (συλλογή δοκιμών)
- Πέτρ Κροπότκιν, Αναμνήσεις ενός επαναστάτη
- Ζιλ Λιποβετσκί, Η εποχή του κενού
- Πωλ Βιριλιό, Η πληροφορική βόμβα
 - Η διαδικασία της σιωπής
 - Καθαρός πόλεμος
 - Αυτό που έρχεται
- Μπωντριγιάρ, Η καταναλωτική κοινωνία
 - Συνθήματα
- Μαρκ Φερό, Από τα σοβιέτ στον γραφειοκρατικό κομμουνισμό
 - Η ιστορία υπό επιτήρηση
- Νικόλαος Μουτσόπουλος, Άγνωστα βυζαντινά κάστρα της Μακεδονίας

Λογοτεχνία

- Άλντους Χάξλεϊ, Θaumαστός καινούργιος κόσμος
- Φιόντορ Ντοστογιέφσκι, Ο σωσίας
- Άρθουρ Κάιλερ, Το μηδέν και το άπειρο
- Πιέρ-Πάολο Παζολίνι, Μυθοπλασία
- Τόμας Μπέρνχαρντ, Οι Φτηνοφαγάδες
- Φούλα Λαμπιλέ, Το (διηγήματα)
 - Διακοπή ταξιδιού (διηγήματα)
 - Τρεις νουβέλες
- Ζήσης Σαρίκας, Ψέχουλα (μικρά πεζά)
- Απόστολος Λοκεσός, Διηγήσεις ευχαριστημένων ανθρώπων (μικρά πεζά)
- Στέφανος Μπαλής, Μαθηματικά και ποίηση
 - Λυρικά ουρανογράφημα
- Χριστίνα Φλόκα, Η φαρμακογνωσία του Οδυσσέα Ελύτη
 - Εγώ, ο Αμάραντος (τα βότανα στα δημοτικά τραγούδια)
- Τα μυθιστορήματα του Αργύρη Παυλιώτη
 - Ολέθριος δεσμός
 - Ο φόνος θέλει τέχνη
 - Το δίχτυ

Οι ματαιώσεις της ελληνοτουρκικής ομοκλινίας

του Σάββα Παύλου

Εν τέλει δεν έσμιξαν ερωτικώς, ο Έλλην μετά της Τουρκίσης, εις την πολύ καλή ταινία «Πολίτικη Κουζίνα» του Τάσου Μπουλμέτη. Ο πρωταγωνιστής, απελαθείς (μαζί με την οικογένειά του) από την Τουρκία τα χρόνια του '60, όταν ήτο παιδί, επιστρέφει, σαραντάρης περίπου, εις την Κωνσταντινούπολιν, τον γενέθλιο τόπο, για να επισκεφθεί τον άρρωστο παππού του, ο οποίος παρέμενε με εμμονή εκεί. Μετά την κηδεία του παππού και την κατίσχυσιν γενικώς του θανάτου, η ερωτική μείξις θα ανασπείρωνε την ιστορία ως τροπαιοφόρος επέλασις του έρωτος εις το αντιστικτικό ζεύγμα «Θάνατος-Έρως». Η ευειδής, ευπλόκαμος και τανύσφυρος Τούρκισσα εφαινότο τα μάλα δεκτική και η μείξις επικειμένη. Πλην την τελευταία στιγμή αφικνείται ο εν στολή Τούρκος σύζυγος (στρατιωτικός ιατρός), το αναμενόμενον αποτρέπεται και η Τούρκισσα επιστρέφει εις την συζυγική παστάδα άνευ οιουδήποτε σπίλου, μώμου ή ψόγου.

Η ερωτική επιλογή, η ολοκλήρωσις ή η ματαιώσις της, δεν περιορίζεται εις την ερωτικήν έλξιν και μόνον, το πλέγμα των επενδύσεων, συμβολισμών, φαντασιώσεων και των κοινωνικών, εθνικών και, κάποτε, πολιτικών, αξιολογήσεων αποκτά τεράστιο βάρος, ενίοτε καθίσταται κυρίαρχο. Θα ήτο πολύ ενδεικτική μία έρευνα διά το πώς προσλαμβάνουν τας ελληνοτουρκικάς ερωτικές σχέσεις οι διάφοροι εμπλεκόμενοι. Εκτός των εθνικών αντιθέσεων και των ιστορικών φορτίσεων, αι οποίαι διαπλέκονται με τας παραδοσιακάς φορτίσεις των ερωτικών ρόλων (κυρίαρχος ανήρ, υποτελής γυνή), υπάρχουν και διάφοροι άλλαι επενδύσεις: λάγνα ανατολή, πριμιτιβισμός, καταξιώσις κοινωνική, επιτυχία εις το γήπεδον ευρωπαϊκού έθνους, πρόκλησις κοινωνική, εθνοερωτική κυριαρχία και

άλλα πολλά. Είναι χαρακτηριστικόν ότι εις τας ερωτικές αγγελίας, τας δημοσιευομένας εις εφημερίδας και άλλα έντυπα των Αθηνών, τονίζεται, εις μερικές περιπτώσεις, ότι η επ' αμοιβή καλουμένη τηλεφωνικώς γυνή διά ερωτικής συνευρέσεως είναι Τουρκάλα, εν δε τη πραγματικότητι έλκει την καταγωγή ενίοτε εκ Πελοποννήσου, εξ Ηπείρου ή εξ άλλων μερών της Ελλάδος ή εκ τινος άλλης χώρας των Βαλκανίων. Διατί υποδύονται τον ρόλο αυτόν αι περίων ο

λόγος γυναίκες και διατί οι Έλληνες προτιμώσι να καλούν αυτάς, τι φαντασιώνονται εν τη μετ' αυτών ερωτική συναλλαγή;

Είναι χαρακτηριστική η υπόδειξις του στρογγυλού τουρκολόγου Νεοκλέους Σαρρή ότι εις τας διακηρύξεις των περί ελληνοτουρκικής φιλίας οι Τούρκοι υπονοούν κάτι πολύ σημαντικό: ότι η Τουρκία και η Ελλάς θα συμπορευθούν ως ζεύγος με τας παραδοσιακάς όμως αξίας και ότι τον ρόλο του άρρενος συ-

ζύγου θα κατέχουν οι Τούρκοι και της γυναικός οι Έλληνες. Σεξουαλικά στερεότυπα λοιπόν παγιωμένα και πανίσχυρα φυγείν αδύνατον. Οι συμβολοποιήσεις είναι τω όντι κυρίαρχοι και ευρίσκονται πέραν του σεβαστού της ερωτικής έλξεως και επιλογής, η οποία ευκαίον όπως ποιείται ελευθέρως.

Έτσι λοιπόν η επίτευξις της ερωτικής μείξεως μετά της εκ Κωνσταντινουπόλεως Τουρκίσης άπετράπη εις την ταινία. Ποία όμως θα ήτο η τύχη της «Πολίτικης κουζίνας» κατά την προβολή της εις Τουρκίαν εάν σημειωνόταν η επίτευξις του ερωτικού πάθους και, σύμφωνα με τα ανδρικά στερεότυπα, ο Έλλην επέβαινε της Τουρκίσης, της συζύγου μάλιστα ανδρός αξιωματικού του τουρκικού στρατού; Πιστεύω από άρνησιν έως μένος εναντίον της ταινίας. Η ταινία έχει λοιπόν την πλέον εύπεπτη κατάληξιν και διά την υποδοχή της εις την τουρκική αγοράν. Ολίγην κριτική [=δεν φύγαμε από την Πόλη, μας απέλασαν, π.χ.], η οποία είναι ανεκτή κατά την τρέχουσα συγκυρία των ευρωπαϊκών προσανατολισμών της γείτονος χώρας, όμως εις το θεμελιώδες θέμα των ερωτικών στερεοτύπων δεν σημειώνεται τέρμα (ήγουν συνουσία) εκ μέρους των Ελλήνων. Ο Έλλην εραστής επιδαψιλεύει μεν τας φροντίδας του, υποκλίνεται εις την Τούρκισσα και υποβάλλει τα σέβη του, χωρίς όμως απωλείας διά την τουρκική τιμή – η τουρκική κλίνη παραμένει αλώβητος. Η Τούρκισσα εισπράττει ενδιαφέρον, κατάθεσιν συναισθημάτων, φιλοφρονημάτων και φροντίδας, διά των οποίων εναβρύνεται η τουρκική εγωπάθεια / ματαιοδοξία / φιλότιμο / αυταρέσκεια και αποχωρεί, χωρίς να «σπιλώσει». Η ταινία αφήνει μίαν προοπτική διά την εις το απώτερον μέλλον επίτευξιν τούτων στόχων με τα μέλη των νεωτέρων γενεών – η θυγάτηρ στρέφει, εν τέλει, το πρόσωπον.

Μια ανοιχτή «ψαλίδα» κρέμεται επί των κεφαλών μας

Της Όλγας Ι. Φωτακοπούλου

Όσο κόμματα, στατιστικολόγοι και εκλογολόγοι ασχολούνται εν όψει των εκλογών με το κλείσιμο της ψαλίδας ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία, μια άλλη ψαλίδα, πραγματικά επικίνδυνη, κρέμεται ανοιχτή επί των κεφαλών μας: Αυτή της έγκαιρης ή μη ολοκλήρωσης των ολυμπιακών έργων, για τα οποία ήδη έχουμε τόσα πολλά θυσιάσει ως χώρα. Η προβολή αυτής της ψαλίδας, το ολόγραμμά της –για να μιλήσουμε με όρους επικοινωνιακούς– είναι με σαφήνεια το στέγαστρο Καλατράβα, πάνω στο οποίο αναμένεται να «κρεμαστούν», εκτός από τον φωτισμό, οι τελετές έναρξης και λήξης με τα συνακόλουθα λείζερ και το εθνικό μας φιλότιμο, δηλαδή η εικόνα μας διεθνώς.

Γιατί κινδυνεύουμε να δούμε κρεμασμένες κορδέλες και μπαλόνια να «διακοσμούν» το ημιτελές, σε δύο κομμάτια, στέγαστρο, μέσα σε έναν απερίγραπτο περιβάλλοντα χώρο, ο οποίος προς το παρόν είναι μια λασπουριά, μαζί βεβαίως με την

πάντα «κρεμασμένη» εικόνα μας διεθνώς.

Μετά και την επίσημη δήλωση του Ντένις Όσβαλντ, που φιλοξένησε πολύ πρόσφατα η βρετανική εφημερίδα *Daily Telegraph*, ότι «οι Αγώνες μπορούν να γίνουν και χωρίς τη στέγη», ξε-

καθαρίζεται πλέον το μετεκλογικό σκηνικό σχετικά με τα ολυμπιακά έργα.

Στο ΟΑΚΑ, που «θα κτυπά η καρδιά των Ολυμπιακών Αγώνων», τεχνικά οι αγώνες πιθανόν και να μπορούν να γίνουν χωρίς την ολοκλήρωση «του –χαρακτηρισμένου από τον υπουργό Πολιτισμού– μεγάλου αρχιτεκτονικού μνημείου». Όσον αφορά όμως το κύρος και την επικοινωνιακή εμβέλεια των Αγώνων, όχι. Σε συνδυασμό δε και με τις άλλες καθυστερήσεις ή «εκπτώσεις» –σχετικά με το σχεδιαζόμενο αποτέλεσμα– και σε άλλα ολυμπιακά έργα, η κατάσταση είναι ήδη πολύ δύσκολη.

Η ολίσθηση (στην τελική του θέση) είναι η λέξη κλειδί για το μέλλον του στεγαστρου. Το στέγαστρο κατασκευάζεται σε δύο τμήματα τα οποία θα πρέπει να συρθούν, όταν ολοκληρωθούν, το καθένα 70 μέτρα, για να τοποθετηθούν στη θέση τους. Διαδικασία η οποία θα μπορούσε να έχει και πολύ μεγάλο τεχνικό ενδιαφέρον αλλά και επικοινωνιακό, αφού κάτι τέτοιο θα γινόταν για πρώτη φορά σε τέτοια έκταση. Θα μπορούσε... αν υπήρχαν χρονικά περιθώρια.

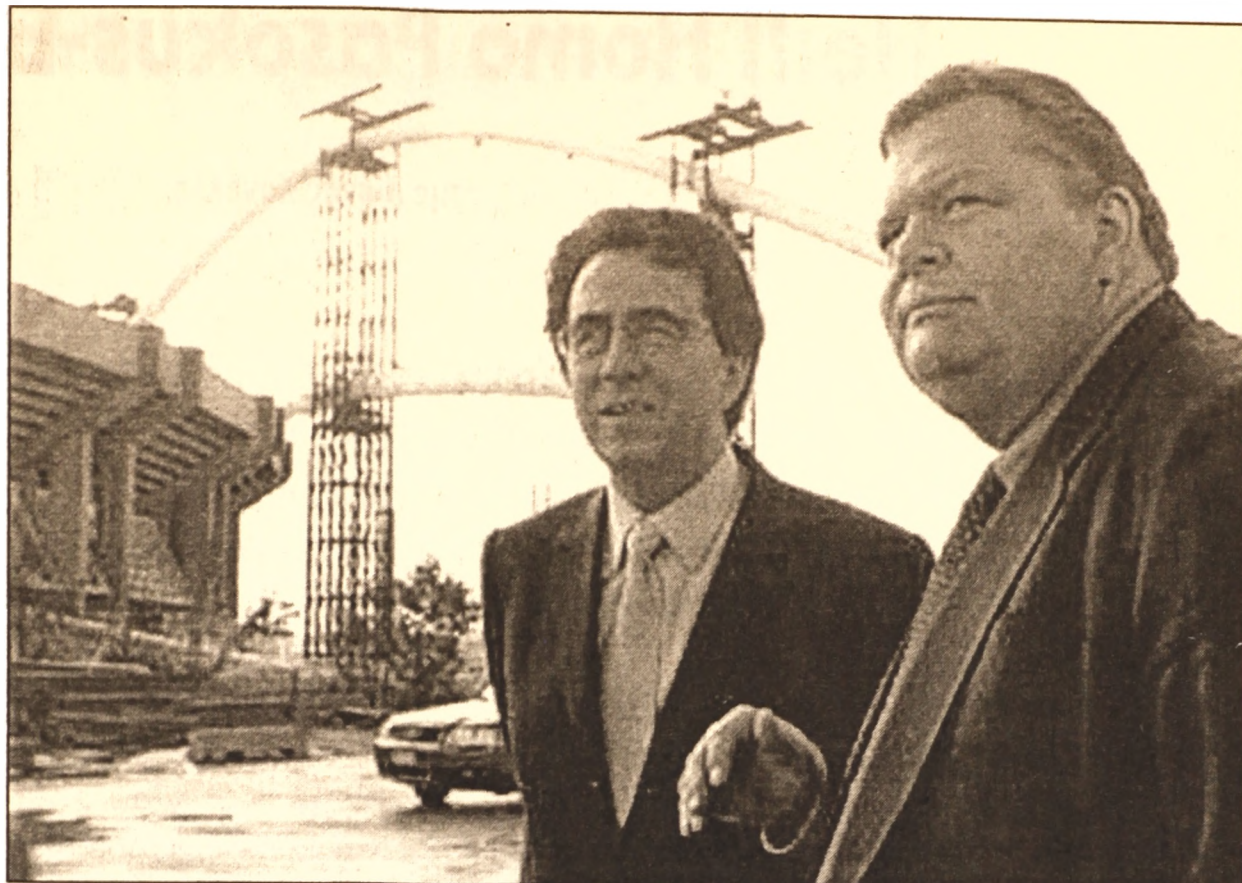
Ο χρόνος δεν είναι όμως ο μόνος εχθρός της ολίσθησης. Εχθρός μεγάλος για ένα τέτοιο εγχείρημα αποδεικνύεται και το υπέδαφος, στο οποίο υπάρχουν στοές από ανθρακωρυχεία που λειτούργησαν εκεί.

Ας φανταστούμε 5.000 τόνους για κάθε πόδι, επί τέσσερα πόδια, επιμερισμένους σε πολύ μικρή έκταση, να πέφτουν σε υπόγεια στοά. Ένας τρομακτικός όγκος τσιμέντου που θα πρέπει να γεμίσει αυτές τις «μαύρες» για το έργο τρύπες, δεν είναι αρκετός για να εξασφαλίσει την επιτυχία του. Φτάνει

να σκεφτούμε ότι δεν έχουν γίνει ακόμα οι απαιτούμενες γεωλογικές μελέτες που θα προσδιόριζαν τα σημεία παγίδες.

Το στέγαστρο είναι ένα έργο που από τον σχεδιασμό του ήδη δημιούργησε προβληματισμό όσον αφορά τη δυνατότητα πραγματοποίησής του. Στο *Αντί* ήδη από τον Μάιο του 2002 (τχ. 762) φιλοξενήθηκαν τέτοιοι προβληματισμοί, ενώ από τον προηγούμενο Οκτώβριο, όταν η πρόεδρος του Οργανισμού Αθήνα 2004 «κατέθετε την αγωνία της» στον πρωθυπουργό, σε ρεπορτάζ καταγράφαμε (*Αντί*, τχ. 798) τις αμφιβολίες που διατυπώνονταν στην έκθεση του τεχνικού συμβούλου της ΔΟΕ Φιλίπ Μποβί για τον κίνδυνο «να μην ολοκληρωθεί έγκαιρα η ανέγερση του στεγάστρου», και τις τεχνικές λεπτομέρειες στις οποίες στηρίζονταν αυτές οι αμφιβολίες. Και δεν ήταν καν γνωστές τότε οι στοές του ανθρακωρυχείου ως βασικό πρόβλημα.

Σε κάθε περίπτωση καλό θα ήταν να διαψευσθούν αυτές οι προβλέψεις, αν και η στάση μας απέναντι στην τεχνητή «αναγκαιότητα» της ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων υπήρξε σταθερά επικριτική. Αν καταρρεύσει το «εγχείρημα Καλατράβα», όπως και αν δεν ολοκληρωθούν εγκαίρως και επαρκώς

Ο υπουργός και ο δημιουργός

και τα υπόλοιπα ολυμπιακά έργα, θα καταρρεύσει μαζί του και η εικόνα της χώρας διεθνώς, το μόνο θετικό που θα μπορούσαμε ίσως να περιμένουμε ως αποτέλεσμα από τη διεξαγωγή αυτών των αγώνων.

Στην εποχή που με διάφορα επικοινωνιακά τερτίπια το μαύρο εύκολα και εν μια νυκτί γίνεται άσπρο, όποια κι αν

είναι η κυβέρνηση που θα προκύψει από τις εκλογές, βρίσκεται μπροστά σε μια επικοινωνιακή παγίδα: Να πληρώσει ξανά τα χρυσοπληρωμένα, και σε χρήμα και σε περιβαλλοντικές επιπτώσεις, σπασμένα της προηγούμενης, καθώς θα χρεωθεί το μπάχαλο –το όποιο και όσο μεγάλο μπάχαλο– και τις μέχρι σήμερα ολιγωρίες.

ΤΑ «ΚΟΝΕ» ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΡΑΒΑ

Ώστε έτσι λοιπόν! Το στέγαστρο Καλατράβα έχει προβλήματα αξεπέραστα και αν στηθεί, θα μπει την τελευταία –κυριολεκτικά– στιγμή. Και να σκεφθεί κανείς πως στο όνομα του ισπανού μαιτρ απαξιώθηκε όλη η σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική, εφόσον του ανατέθηκαν εν λευκώ και αποκλειστικά τα σημαντικότερα ολυμπιακά έργα. Σήμερα λοιπόν φοβούνται οι υπεύθυνοι ότι δεν θα παραδοθεί ούτε ένα εξ αυτών! Μακάρι πάντως να βγούμε ψεύτες, γιατί το ρεζιλίκι θα έχει αντανάκλαση σ' όλους μας. Ας θυμηθούμε όμως την προϊστορία του φαινομένου αυτού. Τον Καλατράβα εισάγουν στο ΥΠΠΟ και τον Βενιζέλο η Ειρήνη Παπά και η Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα (ξέρετε, η διευθύντρια της Πινακοθήκης, που περίμενε τη Μιμή με τριαντάφυλλα στα σκαλιά και πρόσφατα ξενάγησε τον Κώστα Καραμανλή, αφού ο καλός ο μύλος όλα τ' αλέθει ως γνωστόν).

Έπεται η έκθεση Καλατράβα στην Πινακοθήκη και τα «γλυπτά» του που ακόμη εκτίθενται πλάι στα μόνιμα

εκθέματα του Μουσείου. Έκτοτε ο Καλατράβα λειτούργησε ως υπερθεσμός πάνω από νόμους, διαγωνισμούς και ελέγχους. Ό,τι είτε ή σχεδίασε, έστω και ανέφικτο κατασκευαστικά, αποτέλεσε θέσφατο για τους ιθύνοντες. Και φτάσαμε αισίως στο παραπέντε με τον 2004 να τρέχει και να μη φτάνει. Ο Καλατράβα νίπτει τας χείρας του, η χήρα του Ανδρέα δεν είναι πια φίλη της κ. Λαμπράκη, και οι αρμόδιοι αισθάνονται φωτιές στα μπατζάκια τους και μάλιστα σε προεκλογική περίοδο. Να πω και το πιο τραγικό; Ό,τι και να γίνει, είτε ημιτελές είτε ολοκληρωμένο, το στέγαστρο Καλατράβα ΔΕΝ θα το εγκαινιάσει ο κ. Βενιζέλος αλλά ο διάδοχός του! Ενδεχομένως μάλιστα ο κ. Βενιζέλος να μην παρίσταται ούτε στην τελετή, κυνηγημένος από τις Ερινύες ή κάποιον εισαγγελέα υπηρεσίας. Αυτό για μας τους υπηκόους του αποτελεί ένα είδος πικρής παρηγοριάς.

Στέφανος Προτεστάκις

Heil! Homo Pasokus-Εξουσίας

της Λιάνας Κανέλλη

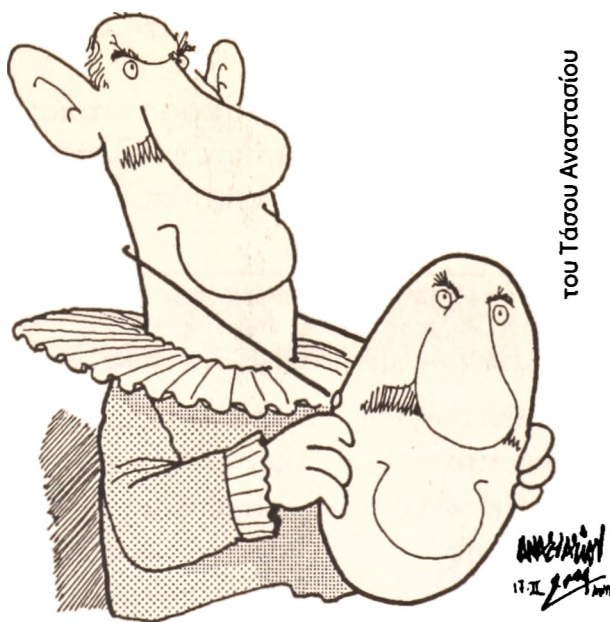
Όσοι προέβλεπαν ή υπέθεταν ότι η χρονική σύμπτωση εκλογών και καρνάβαλου (βασιλέως των απωθημένων) θα συντελούσε στον εξευρωπαϊσμό των προεκλογικών μας συνηθειών, ίσως δε να μετέτρεπε σε βενετσιάνικες μάσκες τον «αθήνη αγροίκο τόνο» που τόσο ενοχλεί τους αστούς, πλανήθηκαν πλάνην οικτράν.

Το αμερικάνικο σεράι που κινεί τις συμμετοχικές μαριονέτες, έβαλε στον υπερυπολογιστή των αναίμακτων επεμβάσεων σε χώρες όπου ανθούν USA συμφέροντα, δυο σκληρές καπιταλιστικές μπουτουνες όπως ο Ανδριανόπουλος κι ο Μάνος, δυο χαμογελαστές μάσκες με παλιοκαιρισμένη κόκκινη-ροζ πατίνα όπως ο Ανδρουλάκης και η Δαμανάκη, έριξε τόνους «επιρροής» στις εταιρείες δημοσκοπήσεων και τα κανάλια, κι έστειλε ευτυχισμένο το Γιωργάκη να πει το τσάι του στον «Άλφα» μετά από φιλανθρωπική βόλτα στο χιονιά.

Το εικονικής πραγματικότητας σίριαλ των εκλογών «Ελλάς 2004», υπό τον υπότιτλο «Τόλμη και γοητεία», δικαιώνει ταυτόχρονα τον Λένιν και τον Λαζόπουλο. Ο Βλαδίμηρος επέμενε πως οι αστοί είναι αντικειμενικοί μόνον με τους αντιπάλους τους, όσο αντικειμενικός είναι ένας Μ. Ανδρουλάκης όταν υπερασπίζεται το... κοκκαλάκι της νυχτερίδας που φύλαξε στον κόρφο του εδώ και 13 χρόνια. Με γερές φλασιές φωτίζει το μεγαλείο της δημοκρατικής παράταξης ανάγοντας τη συμμετοχή σε συνέργεια. Πολιτικόν το έγκλημα, προμελετημένο, με άξιους επικοινωνιακούς και χορηγικούς εκπαιδευτικούς σκοπούς. Το μεις την ν αποδεικνύεται εξαιρετικός μαθηματικός τύπος συνγινού σε μια κοινωνία που της αλλάζουν τα φώτα εξέχοντες πεφωτισμένοι (illuminati) με το εξουσιαστικό αζημίωτο. Αν είχε προλάβει η Ν.Δ., δεν θα είχε χάσει τέτοιο μεταγραφικό τεφαρίκι, αλλά η αντικει-

μενική κριτική των καθυστερήσεών της στο δρόμο προς τη νεοφιλελεύθερη ολοκλήρωση, είναι μιμικώς σκληρή!

Ο Λαζόπουλος δικαιώθηκε αναφωνών ως Μήτσος-γύφτος-παρουσιαστής ειδήσεων, αφού διορθώνει την ιστορική αδικία να θεωρείται μεταπολιτευτικώς και όχι μόνον, ως μακροβιότερος πρωθυπουργός της χώρας οποιοσδήποτε

τε πλην του πραγματικού, δηλαδή της Μαργαρίτας Τσαντ Παπανδρέου. Άλλωστε ο Λάκης δικαιώνεται με μια απλή παραπομπή στο πόνημα της ιστοσελίδας του νέου Ανδρέα Ανδριανόπουλου, υπότροφου του ιδρύματος Wilson, ο οποίος στις 9/6/1997 γράφει υπό τον τίτλο «Διαφθορά και πολιτικό σύστημα»:

«...Διαφθορά είναι ο συνολικός εθισμός της κοινωνικής, πνευματικής και πολιτικής ζωής στην υποκρισία, την ψευτιά και την παραπληροφόρηση...

...Διαφθορά είναι να υποστηρίζουν κάποιοι διαφορετικά πράγματα σαν πολιτικά πρόσωπα ή σαν εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων και ακριβώς τα αντίθετα, στον ίδιο ακριβώς χρόνο, σαν αμειβόμενοι επαγγελματίες. Αποδεικνύοντας έτσι πως είτε υποκριτικά τοποθετούνται σαν πολιτικοί υπέρ υποθέσεων τις οποίες δεν πιστεύουν, είτε πωλούν σαν απλοί έμποροι την επιστήμη τους χωρίς ηθική βάση, στον πρώτο πλειοδότη...

...Διαφθορά είναι να κατηγορείται η κυβέρνηση της ΝΔ για τη δήθεν «κλοπή» των πινάκων της ΑΓΕΤ και τώρα οι ίδιοι πίνακες να περιφέρονται υπερήφανα ανά την επικράτεια σε εκθέσεις που οργανώνουν από κοινού οι Ιταλοί - τώρα πια όχι «κλέφτες» αλλά ευεργέτες - ιδιοκτήτες της ΑΓΕΤ, μαζί με το ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη!!...»

Αντικειμενική η κριτική σε διεφθαρμένους αντιπάλους, δε λέω, για κάποιον νυν ΠΑΣΟΚ που στο ίδιο πόνημα αναφωνεί «χωρίς αστική ηθική δεν υπάρχει κοινωνική ισορροπία», ελπίζοντας «...να αρχίσει η ισόβαρη οικοδόμηση ενός στιβαρού και βιώσιμου πολιτικού συστήματος». Ο Γιώργος ήρθε κι ο Ανδρέας αναχώρησε πλέον ως επικρατείας για την ιδεολογική Disneyland, μαζί με άλλα παιδιά αλλαγής της αλλαγής. Έτσι τώρα ο Μίμης θα εκπαιδεύει το Μάνο σε ζητήματα καταμερισμού εργασίας, ο Μάνος τη Μαρία στο δόγμα του «Οι σοσιαλιστές δεν είναι πια εδώ. Οι φιλελεύθερες ιδέες στην Ελλάδα έχουν βαθιές ρίζες». (Ξενοδοχείο Ιντερκοντινένταλ σε εκδήλωση της 14/1/1997 του Ε 21(!), παρούσης σύσσωμης της Ν.Δ.). Με ταχύρυθμα μαθήματα σύγχρονου αμερικάνικου πολιτικού λόγου, η Μεγάλη Μητέρα στο προσκήνιο πλέον, πείθει καλοδουλεμένους μαθητές-ψαράδες των λόμπι, όπως ο Κόντος, ο Ρόντος, ο Παμπούκης, ο Λαμπρινίδης, η Κόναλη, η

Κουτσιμπού κι ο Συναδινός, να εκπαιδεύσουν με τη σειρά τους «το κοτέτσι του ΠΑΣΟΚ και τα άθλια πασοκάκια» (Νέμεσις 12/2000, 1/2001) στην κατανάλωση του ιδεολογικού εδέσματος «ρολό κιμά». Που μάκρυνε τόσο ώστε να εκτείνεται: Από τη Μαρία ως τον Παναγιωτακόπουλο κι από τον Ανδριανόπουλο ως τη Διαμαντοπούλου και τη Φώφη Γεννηματά. Αμερικανιστί ο νέος προτεινόμενος τίτλος του Γεωργοπασόκ θα είναι πιθανόν meat loaf. Η έκπληξη είναι ότι στην καρδιά του, σ' όλο του το μήκος, το meat loaf φέρει σκληρά βραστά χρυσά αυγά καμωμένα από ολόχρυσες κότες κι έναν κόκκορα-εκατομμυριούχο σε fans-οπαδούς.

Για να συνειδητοποιήσουμε όλοι ως ψηφοφόροι-μπουρμπούλια του πατρινού καρναβαλιού την εικονική ρητορική αλλά και πρακτική των ημερών που έρχονται για να μείνουν και μετά τις εκλογές, αρκούν ο Γιάννης ή Ι.Κ. Πρετεντέρης του *Βήματος* (όση η δρασκελιά του τόσο και το εύρος της δημοκρατικής παράταξης) και ένας βασικός χολιγουντιανός κανόνας της σημειωτικής των χρωμάτων στα θρίλερ από καταβολής εγχρώμων ταινιών.

Άμα τις Homo Pasokus χάσει δικαστική αγωγή περί την ελευθερία του δημοσιογραφικού ή βουλευτικού λόγου, κατέχων τις δύο άλλες αστικώς διαχωρισμένες εξουσίες, δρα κατά Πρετεντέρη ευθέως ανάλογα με το ρητό που κοσμεί την αίθουσα συγκεντρώσεων της ΕΣΗΕΑ. «Διαφωνώ με ό,τι λες αλλά θα υπερασπιστώ έως θανάτου το δικαίωμά σου να το λες». Ο Ι.Κ.Π., Παρασκευή και 13/2/2004, «απειλεί» αστικώς, ευπρεπώς και ηθικώς ως εξής: «...Για τις ρητορικές επιδόσεις της βουλευτού Κανέλλη δεν χρειάζεται ειδική μνεία. Αν ο Γιώργος Παπανδρέου δεν είχε με τύπο-

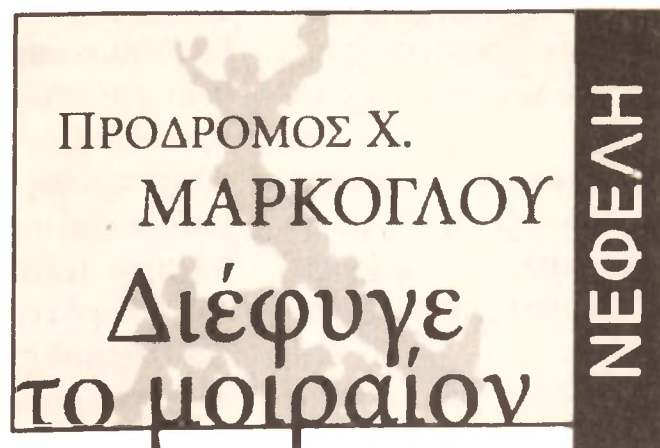

τε σοβαρότερο να ασχοληθεί, θα μπορούσε ανέτως να της κάνει γύρω στις πενήντα αγωγές για όσα λέει εναντίον του κάθε φορά που εμφανίζεται στην τηλεόραση.»

Και ανέτως και καμιά πενηνταριά, λέει ο Γιάννης στην ίδια, απελπιστικά πάντα ίδια στάση και φωτογραφία του σκεπτόμενου του Ροντέν που πλασάρει εδώ και μιάμιση δεκαετία (από τότε που του μάθαινα να παρουσιάζει εκλογές στην τηλεόραση, τότε, το βρόμικο '89-'90), μήπως και υπάρξει και κανείς ν' αναλογισθεί αν το... παλληκάρι εκτός των άλλων που ξεχνάει, ξεχνάει και να σκέφτεται.

Οι homo pasokus-εξουσίας με ελάχιστη αντανάκλαση ανθρωπότυπου στη βάση του κόμματος αλλά εξαιρετικές

κλωνοποιητικές προοπτικές, είναι μάγοι κεκαλυμμένης ειλικρίνειας. Ωσάν σεναριογράφοι του Χόλιγουντ. Σε κάθε μεταλλακτική τους εμφάνιση ματώνουν. Αιμοδοτούν ενίοτε. Αλλά όπως στα θρίλερ τέταρτης κατηγορίας, τα εύπεπτα κι εμπορικά, το αίμα της πληγής τους είναι πάντοτε πράσινο, κίτρινο, ή λασπί. Οι άνθρωποι έχουν πάντα κόκκινο αίμα στα εργαστήρια του Λος Άντζελες. Τα ανθρωποειδή, ακόμη και τα τελειότερα, κάτι υγρό, κάτι σαν αίμα, κάτι σα ζωή-κίνηση, αλλά ποτέ ερυθρόν. Γι' αυτό κι όταν ακροβατούν, προδίδουν, κοροϊδεύουν, δεν έχουν δυνατότητα να κοκκινήσουν εξ αιδούς. Η αιδώς είναι κριτήριο αριστερής ψήφου. Και σκέψης. Και πράξης. Και ζωής. Κυρίως δε τίμιου θανάτου.

Τι κοινό συνδέει τους κ.κ. Μάνο, Ανδριανόπουλο και Ανδρουλάκη;

του Πάνου Ερωτικού

Αναγνώστης μας που επιθυμεί να σεβαστούμε την ανωνυμία του μας ζήτησε να απαντήσουμε στο ερώτημα «τι κοινό συνδέει τους κ.κ. Μάνο και Ανδριανόπουλο».

Έχουμε και λέμε λοιπόν:

Πρώτον: Κάποιες άρες μάρες κουκουνάρες περί «νεοφιλελευθερισμού».

Δεύτερον: Ένας μεγάλος και αναλλοίωτος από τον χρόνο έρωτας για τις υπόγειες πολιτικές μεθοδεύσεις του αρχιερέα της διαπλοκής, γνωστού και με το ψευδώνυμο Κ. Μητσοτάκης. Και ιδιαίτερα οι απόκρυφες επιθυμίες του τελευταίου για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Λογοτεχνική αδεία, παρουσιάζουμε το εξής σενάριο επιστημονικής φαντασίας: Φανταστείτε ότι φτάνουμε στην εκλογή του νέου Προέδρου Δημοκρατίας (του χρόνου τέτοιο καιρό περίπου) και οι κ.κ. Μάνος και Ανδριανόπουλος είναι φυσικά βουλευτές επικρατείας του ΠΑΣΟΚ. Δεν θα είναι τότε απολύτως φυσικό να προτείνουν τον Κ. Μητσοτάκη για το θώκο του Προέδρου; Με την ευκαιρία διαψεύδονται ως απολύτως αναληθείς οι πληροφορίες του πολιτικού ρεπορτάζ ότι ο Κ. Μητσοτάκης θα έστελνε ακόμα και την Ντόρα στο ΠΑΣΟΚ προκειμένου να επιτύχει τον διακαή του αυτό πόθο. Διαφωνεί κανείς; Η Ντόρα ήταν η μόνη από τα στελέχη της ΝΔ που με αφορμή την μεταλλαγή Μάνου-Ανδριανόπουλου υπαινίχθηκε λάθη της ηγεσίας.

Τρίτον: Πριν τους ανακαλύψουν ο Γ. Παπανδρέου και ο υπερατλαντικός παράγων, βρίσκονταν στα αζήτητα της πολιτικής ζωής.

Τέταρτον: Η πολιτική τους σταδιοδρομία σημαδεύεται από τις σχέσεις τους με έναν άλλο «υπερατλαντικό παράγοντα», πρώην ανατολικό, που λέγεται Σωκράτης Κόκκαλης.

Για παράδειγμα, όπως επισημάναμε

στο τχ. 807, ο Α. Ανδριανόπουλος είναι εκ των μονίμων αρθρογράφων του μηνιαίου περιοδικού *Κράμα*, εκδόσεων Κόκκαλη – μαζί με άλλους οπαδούς του Ολυμπιακού, όπως οι κ.κ. Πάγκαλος, Κύρτσος κ.ά. (Σημείωση: με την ευκαιρία, για τον τελευταίο λέγεται ότι προτάθηκε στον Γ. Παπανδρέου να αναλάβει εκπρόσωπός του, αλλά μάλλον σκέφθηκαν καλύτερα και αποφάσισαν τελικά ότι μια τέτοια ενέργεια θα ήταν οικονομικά ασύμφορη, επειδή θα χρειαζόνταν τουλάχιστον μια κάσα ούισκι ημερησίως).

Είναι βεβαίως γεγονός ότι το 1994 με μηνυτήρια αναφορά του προς τον τότε Εισαγγελέα Εφετών Γ. Ζορμπά ο Α. Ανδριανόπουλος ζήτησε να διερευνηθεί το σκάνδαλο των ψηφιακών παροχών του ΟΤΕ προς τον Κόκκαλη. Τι μεσολάβησε όμως από τότε μέχρι του σημείου να αρθρογραφεί σήμερα ο κ. Ανδριανόπουλος στο *Κράμα* και να εκτίθεται με το ΠΑΣΟΚ, μόνον ο θεωρητικός των νόμων της αγοράς, δηλαδή της προσφοράς και της ζήτησης, το γνωρίζει.

Για τις σχέσεις Μάνου-Κόκκαλη θα μπορούσαμε να γράψουμε πολλά. Σήμερα αναδημοσιεύουμε μόνο όσα έχουμε γράψει παλαιότερα και δεν διαψεύστηκαν ποτέ:

Τη Δευτέρα 9 Αυγούστου 1993 ο Σωκράτης Κόκκαλης επισκέφθηκε τον τότε πρωθυπουργό Κ. Μητσοτάκη και απαίτησε να κατακυρωθεί υπέρ της Siemens και της INTRAKOM η προμήθεια του ενός εκατομμυρίου παροχών πριν εγκατασταθεί ο περίφημος τότε «στρατηγικός επενδυτής». Ύστερα από έντονη συζήτηση ο Κ. Μητσοτάκης δέχτηκε τελικά να ανατεθεί στον Σ. Κόκκαλη η νέα παρτίδα ψηφιακών πριν την εγκατάσταση του στρατηγικού επενδυτή και παρέπεμψε τον Κόκκαλη

στον υπουργό Στ. Μάνο για την υλοποίηση της απόφασής του.

Απόλυτα ικανοποιημένος από την απάντηση του Κ. Μητσοτάκη, ο Σ. Κόκκαλης επισκέφθηκε στη συνέχεια τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας, για να συζητήσουν την ανάθεση της προμήθειας. Έκπληκτος όμως άκουσε τον Στ. Μάνο να του λέει ότι η προμήθεια αυτή είναι θέμα του «στρατηγικού επενδυτή» και ότι ο ίδιος είναι κατηγορηματικά αντίθετος στην απόφαση του πρωθυπουργού (φυσικά ο Μάνος ήταν συνεννοημένος με τον Μητσοτάκη).

Έξαλλος ο Σωκράτης Κόκκαλης πηγαίνει πίσω στον Μητσοτάκη, τον οποίο ακούει να λέει: «Δυστυχώς δεν μπορώ να επιμείνω περισσότερο, διότι ο Μάνος είναι έτοιμος να παραιτηθεί. Φρόντισε να τον πείσεις εσύ». (βλ. *Ελεύθερος* της 13/5/96). Στην πραγματικότητα, όπως γράψαμε και άλλοτε, οι Μητσοτάκης-Μάνος «έπαιζαν» παράλληλα και με τους Ιάπωνες.

Τις αμέσως επόμενες ημέρες συνέβησαν τα εξής καταπληκτικά: Ο πρόεδρος του Δ.Σ. του ΟΤΕ κ. Νίκος Θέμελης επισκέφτηκε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Επικοινωνιών και συνεργαζό-

... δεν παραιτούμαι από το δικαίωμά μου να παλεύω για μια Αριστερά Ευρωπαϊκή, Σύγχρονη, Αναανεωτική

ταν με τον υπουργό Θ. Αναγνωστόπουλο, άλλον οπαδό της Ντόρας, όταν εμφανίστηκε απρόσκλητος ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου Δημοτοκράλλης, στενότατος φίλος τότε της Ντόρας και συνεργάτης του Κ. Μητσοτάκη.

«Αποφασίσαμε, λέει στον έκπληκτο Θέμελη, να αυξήσουμε την αμοιβή σου από πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές που είναι σήμερα σε ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες το μήνα.» Ο Θέμελης εξοργίζεται. «Για ποιο λόγο μου δίνετε τέτοια αύξηση, αυτές τις πονηρές ημέρες» τους ρωτά και φεύγει έξαλλος από το γραφείο του υπουργού. Επικοινωνεί αμέσως με τον πρωθυπουργό Μητσοτάκη, υπογραμμίζει ότι θεωρεί υποτιμητική και προσβλητική την αντιμετώπισή του μ' αυτόν τον τρόπο και υποβάλλει την παραίτησή του. Στις 28 Αυγούστου ο Μητσοτάκης κάνει δεκτή την παραίτηση Θέμελη.

Στις 31 Αυγούστου είχε προγραμματισθεί συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΟΤΕ με αποκλειστικό θέμα την προμήθεια του ενός εκατομμυρίου παροχών, αλλά η συζήτηση αναβάλλεται με εντολή Μητσοτάκη.

Στις 2 Σεπτεμβρίου ο Κόκκαλης επισκέπτεται πάλι τον Μάνο, συνοδευόμενος αυτή τη φορά από τον εκδότη τότε της Απογευματινής Πάνο Καραγιάννη, ο οποίος είπε το εξής καταπληκτικό στον Μάνο: «Εμείς σε βοηθήσαμε να εκλεγείς, εμείς σε φέραμε σε αυτή τη θέση. Πρέπει να δώσεις τη συγκατάθεσή σου...»!

Αργότερα, κατά τη διάρκεια της σχετικής δικαστικής έρευνας, ο τότε διοικητής του ΟΤΕ Πέτρος Λάμπρου ισχυρίστηκε στον ανακριτή ότι για το σκάνδαλο δεν ευθυνόταν η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αλλά η κυβέρνηση Μητσοτάκη, η οποία είχε ήδη αναθέσει την παραγγελιά του ενός εκατομμυρίου ψηφιακών παροχών.

Η προηγούμενη στιχομυθία δεν διαψεύστηκε ποτέ από τον κ. Μάνο, ούτε από τους άλλους. Τους δίνεται λοιπόν η ευκαιρία να απαντήσουν σήμερα, ιδιαίτερα ο κ. Μάνος: Ποιοι ήταν οι «εμείς» που τον «εξέλεξαν» και τον «έφεραν» μέχρι εκεί που βρίσκεται; Εμείς πάντως καταλάβαμε.

Απομένει να απαντήσουμε στην επι-

Ελα που ♪ / δεν μπορώ
άλλο να / 'ντισταθώ / ♪
σ' αυτό το Γκούτσι φόρεμα
που φοράς

στολή ενός άλλου αναγνώστη μας, ο οποίος ζητά να πληροφορηθεί για το «τι κοινό έχουν οι κ.κ. Ανδριανόπουλος και Ανδρουλάκης». Μα τον Ολυμπιακό φυσικά. Ρωτήσαμε εξάλλου έναν παλαιό συναγωνιστή του κ. Ανδρουλάκη

στην «Κ.Ο. Μαχητής» για τον οποίο μάθαμε ότι του τηλεφώνησε την περασμένη εβδομάδα και τον ρώτησε αν «θα παραιτηθεί από το γραφείο τύπου του Κόκκαλη, όταν θα εκλεγεί βουλευτής Επικρατείας του ΠΑΣΟΚ». Ο Μίμης όμως δεν απάντησε, γιατί εκείνη την ώρα κάποια αμαρτωλή τού έπλενε τα πόδια.

ΠΑΝΕΚ
PANELINIO NEOFILELEFTHERO
KINIMA (c)
All rights reserved

του Κ. Κουφογιώργου

Μια «αστρολογική» ή «αστερόεσσα» πρόβλεψη (αλλιώς: Twinkle, twinkle little star, how I wonder what you are!)

Οι άνθρωποι γνωρίζουν τα γινόμενα.
Τα μέλλοντα γνωρίζουν οι θεοί,
πλήρεις και μόνοι κάτοχοι των φώτων.
Εκ των μελλόντων οι σοφοί
τα προσερχόμενα
αντιλαμβάνονται. Ενώ εις την οδόν
έξω, ουδέν ακούουν οι λαοί.

ΣΟΦΟΙ ΔΕ ΠΡΟΣΙΟΝΤΩΝ
Κωνσταντίνος Καβάφης

Η μεθοδευμένη αλλαγή του πολιτικού χάρτη της χώρας μετά τις επικείμενες εκλογές, θα σημαίνει την έλευση του νέου αθόρυνου τροχιόδρομου (τραμ) επί του οποίου θα πρέπει εφεξής να πορευόμαστε, για την επόμενη εικοσαετία τουλάχιστον. Γιατί αμέσως μετά την αναμενόμενη επικράτηση της κεντροδεξιάς Ν.Δ., τα γεγονότα θα εξελιχθούν ραγδαία και το σχέδιο ανατροπής του πολιτικού σκηνικού θα γίνει ορατό και ευανάγνωστο. Ένα σχέδιο κοινωνικής μηχανικής (ή υψηλής κοπτικής-ραπτικής) το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή, εν μέρει υπαγορευόμενο από μια διαμορφούμενη εγχώρια πραγματικότητα και εν μέρει εισαγόμενο ή καθοδηγούμενο από την αναγκαιότητα της «αστερόεσσας νέας τάξης» πραγμάτων.

Ο κεντροδεξιός χώρος της Ν.Δ. θα παραμείνει ως έχει, ενσυνείδητα φραγμένος ιδεολογικά στην εθνικιστική δεξιά (η οποία θα φθίνει συνεχώς μέσα στα περικλείστα όρια μιας γραφικής μειονότητας) αλλά και στην νεοφιλελεύθερη κοσμοπολίτικη δεξιά, της οποίας η κοινωνική αναισθησία δεν απηχεί την λαϊκότητα της βάσης της. Θα συνεχίσει να εκφράζει μια δυναμική προόδου βασισμένη και εν μέρει βεβαρυμένη από μια μακρά και συντηρητική παράδοση (πατρίδα, σημαία, χριστιανική ορθοδοξία, νόμος και τάξη) με φιλελεύθερες επιλογές, όταν οι τελευταίες δεν υπερβαίνουν τους προαναφερθέντες οδοδείκτες του χώρου.

Στην άλλη όχθη, η ηλικιακή γήρανση θα αποστεώνει συνεχώς το ΚΚΕ μέχρι να εξαλειφθεί αριθμητικά, περιοριζόμενο στους νοσταλγούς της παλινόρθωσης μιας ουτοπίας που δεν υπάρχει πια στα πολιτικά δρώμενα του πλανήτη. Θα παραμείνει σαν κόμμα-λείψανο, κάτι παρόμοιο με το κόμμα της παλινόρθωσης του Βασιλείου της Γαλλίας.

Οι καταλυτικές εξελίξεις θα επισυμβούν μέσα από την προσχεδιασμένη «αποδόμηση» και την συνακόλουθη «αναδόμηση» του χώρου που, πριν από τον πρόσφατα προαναγγελθέντα θάνατό του, κάλυπτε το μακαριστό πλέον ΠΑΣΟΚ. Το γκρέμισμα του Ναού και η σε τρεις μέρες ανοικοδόμηση ενός νεωτερικού ουρανοξύστη, θα αναδείξει την

νέου, όταν στο όνομα της προοδευτικής κουλτούρας της παγκοσμιοποίησης θα ακουσθεί, μεταφρασμένο σε άπταιστα ή σπασμένα ελληνικά, το «I have a dream, the American dream» (συμμετοχή, συναναστροφή, συναπόφαση, πορευόμαστε σε όλα μαζί – πλην της εξουσίας φυσικά, αυτή τη θέλουμε για τον εαυτό μας).

Στο μεγάλο αρχιτεκτονικό σχέδιο της νέας εποχής δεν φαίνεται να προβλέπεται χώρος για την ελληνική αριστερά. Ήδη, mutatis mutandis, ο ελληνικός «σοσιαλισμός» ζει την περεστρόικα του Γκορμπατσόφ, ή, τηρουμένων πάντα των αναλογιών, την εποχή που η Σβεtlάνα Στάλιν αποκήρυσε από την Αμερική τον πατέρα της. Γιατί το ΠΑΣΟΚ,

στη μακρόχρονη και καταθλιπτική πορεία του, συνέθλιψε και απαξίωσε τον ελληνικό σοσιαλισμό, μετατρέποντας τους καλοπροαίρετους οπαδούς του σ' αυτό που έλεγε ο Στρατής Μυριβήλης, σε «ένα φρούριο πολιορκημένο που μέσα του αλωνίζει ελεύθερος ο εχθρός» – η απορροφητική μαύρη (ή πράσινη;) τρύπα του ΠΑΣΟΚ που τους καταβροχθίζει.

Ο απεγκλωβισμός των προοδευτικών αριστερών δυνάμεων από τα «αδειανά πουκάμισα» των παρατρεχάμενων της εξουσίας, από μίαν Ελένη, μια Μαρία, έναν Μίμη και τους συν αυτώ, εναπόκειται στις προσπάθειες της ζωντανής αριστερής διάνοησης και στις δικές της αντοχές για αγώνα μαζικής πολιτικής παρουσίας. Αν το επιτύχει, η σούπα της μαμάς ή το πιλάφι του Μπάρμπα Μπεν δεν αποκλείεται να χαλάσουν, προτού δέσει το γλυκό που κάποιοι ετοιμάζονται να μας σερβίρουν. Το «ευχαριστώ, δεν θα πάρω» απαιτεί διαρκή εγρήγορση, συνειδητοποιημένη αντίδραση και άμεση δράση, γιατί «οι καιροί σου μενετοί (εν πολέμω)».

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΟΥΔΗΣ

Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

«μεγάλη απαστράπτουσα παράταξη» της (εικονικής) νεωτερικότητας (κάτω από κάποιο γλαφυρό όνομα όπως π.χ. «το μήλο» στη Ρωσία ή «η ελιά» στην Ιταλία, κάτι σαν «μαργαρίτα», «βερίκοκο» ή άλλο φρούτο εποχής). Εκεί νεοφιλελεύθεροι γκουρού και αμερικανοτραφείς σέκτες θα προσφέρουν μέσα από hi-tech social engineering το «μεγάλο όνειρο», με ή χωρίς τη νομότυπη χρήση μαλακών ναρκωτικών ουσιών. Και το ένα τουλάχιστον εκατομμύριο των προσκυνητών θα εκστασιασθεί εκ

ΦΩΚΙΕΣ

Τρομερή ιδέα του μακρύτερου για το ντιμπέιτ: Να συζητήσουν με τον Καραμανλή για το ίντερνετ! Γιατί δεν προτείνει και το ζήτημα της μεσογειακής φώκιας; Τι φοβάται; Εμείς μόνον να τον ακούμε θέλουμε. Ότι και να πει μέσα θα είναι. Είτε καλό αγώνα πει, είτε κακό αγώνα πει, λάθος δεν θα κάνει.

ΠΛΙΖ

Μου άρεσε η άμεση αντίδραση του γιωργάκη με τα χιόνια. Μόλις αποκλείστηκαν οι οδηγοί πήγε και τους έκανε χειραψία! Τι κάνετε; Καλά; Μια χαρά; Πώς είναι η μαντάμ; Τα παιδιά;

ΑΣΧΕΤΟ

Έδωσε δε αμέσως τη λύση για να ανοίξουν οι δρόμοι: Να δώσουμε ένα πιάτο φαί στον γείτονά

μας, εάν έχει πρόβλημα! Εγώ έδωσα στη γιαγιά που μένει απέναντι, αλλά δεν είδα να ανοίγει η Αττική Οδός. Νομίζω πως η πρότασή του ήταν επιπόλαιη. Αιφνιδιαστική φαίνεται. Αλλά ως πρωθυπουργός από τις 7 του Μάρτη, όπως λέει, θα πρέπει να προετοιμαστεί καλύτερα. Από τώρα, που λέει ο λόγος. Όστε μετά να είναι έτοιμος. Και μόλις κλείσει και πάλι η Εθνική από κανένα χαλάζι, να δράσει ακαριαία. Να στείλει τον Μπίστη με σάντουιτς να τα μοιράζει στους οδηγούς.

ΥΠΕΡΒΑΣΗ

Πιο ωραίος απ' όλους ήταν ο Αλιβιζάτος. Μια χαρά τα βρήκε όλα. Φταίνε, είπε, τα κόμματα που μας αδικούν και δεν βλέπουν τις προσπάθειές μας. Αυτός λέγεται υπηρεσιακός υπουργός; Δηλαδή ο κανονικός Πασόκος τι θα έλεγε περισσότερο από τον Αλιβιζάτο; Ότι δεν χιόνισε καν και ότι όλα είναι στο μυαλό μας;

ΟΡΤΣΑ

Ο γιωργάκης πήγε στη Γερμανία στους μετανάστες και είπε το εξής: Θα κάνω επίθεση στο μέλλον! Στο μέλλον ας κάνει όση επίθεση θέλει. Ουδέν πρόβλημα. Τώρα να κάτσει ήσυχος.

ΟΞΩ

Εκτός κι αν εννοεί κάτι άλλο και δεν το λέει σωστά.

Ότι θα επιτεθεί στο ίδιο το μέλλον. Αν εννοεί αυτό –δεν μπορώ να το ξέρω ακριβώς– άμα τον συναντήσω, θα τον ρωτήσω σχετικά, ας επιτεθεί εναντίον του μέλλοντος ελεύθερα. Κατά δω να μην κάνει μόνον.

ΕΞ ΙΔΙΩΝ

Πρέπει να ομολογήσω πως αρχίζει να μου αρέσει πολύ η μητέρα του γιωργάκη, η Μαργαρίτα. Έχει έναν άλλο αέρα, είναι πολύ στιλ φλορεάλ που λέμε, ανάλαφρο. Το ανέκδοτο με την «λυπημένη φάτσα της Παναγίας επειδή έκανε αγόρι», ήταν έξοχο. Πάντως πρέπει να της πω ότι υπάρχουν και εξαιρέσεις. Και η δική μου μητέρα αγόρι έκανε και όλοι στην οικογένεια χοροπηδούσαν από τη χαρά τους μόλις με είδαν. Δεν πρέπει λοιπόν να επηρεάζεται από τη δική της εμπειρία και να γενικεύει το θέμα. Είναι λάθος αυτό.

ΠΡΟΤΑΣΗ

Υποθέτω πως ο νέος υπουργός Πολιτισμού του ΠΑΣΟΚ Ανδρουλάκης θα με πάρει ως σύμβουλο. Έχει κανέναν καλύτερο; Είμαι πρώην αριστερός, λεφτά πολλά δεν έχω και θέλω να επιτεθώ και στο μέλλον, αφού με το παρόν δυσκολεύομαι. Ας με πάρει και δεν θα χάσει. Όλοι έκλεισαν. Μόνον εγώ είμαι εύκαιρος.

ΚΑΘΑΡΟΣ

Στον Καραμανλή δεν πάω, διότι ξέρω ότι θα βάλει τον Αβραμόπουλο. Αυτός έχει δικούς του από την Αρκαδία, δεν με έχει ανάγκη. Πελοποννήσιος εγώ δεν γίνομαι που να με βάλουν στον τόρνο. Από τους Πελοποννήσιους μόνον οι Λάκωνες μου αρέσουν. Επειδή είναι κολλημένοι στο παρελθόν και αφήνουν το μέλλον στους άλλους. Διότι, για να έχεις τέτοια μανία με το μέλλον, πάει να πει ότι το παρελθόν σου είναι σκέτη νούλα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Λοιπόν, ας συνοψίσουμε. Ο γιωργάκης, για να κερδίσει αυτές τις εκλογές, δύο τινά πρέπει να συμβούν: Ή το μέλλον να γίνει παρόν, πράγμα αδύνατον λογικώς, ή το παρόν να εξαφανιστεί εντελώς και όλοι μαζί οι κάτοικοι της Ελλάδος να μεταφερθούμε δια μιας στο απώτερο μέλλον. Πράγμα επίσης πολύ δύσκολο, καθότι χρειάζεται ειδικό μηχάνημα λοβοτομής. Οπότε ο γιωργάκης θα χάσει τις εκλογές. Στο μέλλον βλέπουμε.

ΑΜΗΝ

Μην ακούτε μέλλον και χαίρεστε. Δεν εννοώ μήνες. Εννοώ έτη. Έτη και έτη εν ειρήνη του κυρίου δεηθώμεν. Δεν μπορεί. Και πανάγαθος είναι και παντοδύναμος και πανταχού παρών. Θα μας σώσει μέχρι τότε.

Το τέλος της πολιτικής μασκοφορίας

του Αλέκου Τζιόλα

Συχνά γίνεται συσχέτιση της πολιτικής με το καρναβάλι λόγω της κοινής τους επίδοσης σε μεταμφιέσεις. Όμως το καρναβάλι μεταμφιέζεται μεν εξ ολοκλήρου, φορώντας μάσκα και φορεσιά σπάνιας πολυχρωμίας, αλλά προσωρινά και εν γνώσει του θεατή του, πράγμα που δε συνιστά κανενός είδους απάτη, καθώς πρόκειται για αθώα πρόθεση κωμικότητας. Ενώ η πολιτική χρησιμοποιεί μεν τη μεταμφίεση διαβαθμισμένη, άλλοτε δηλαδή περισσότερο, άλλοτε λιγότερο, ανάλογα με τις εκάστοτε διαθέσεις του πολιτικού υποκειμένου και τις συνθήκες που επικρατούν στην κοινωνία, αλλά διαχρονικά και χωρίς να γνωρίζει ο πολίτης αν πρόκειται για κανονική αμφίεση ή για μεταμφίεση, οπότε, όταν πρόκειται για το δεύτερο, πέφτει θύμα της από άγνοια. Πότε λέμε ότι η πολιτική ή, για να είμαστε πιο συγκεκριμένοι, ένα κόμμα είναι καρναβαλικά ντυμένο ή μεταμφιεσμένο; Όταν η αμφίεσή του δεν έχει σχέση με αυτό που περιβάλλει και υπάρχει μόνο και μόνο για να κρύβει το εσωτερικό της περιεχόμενο, το «πρόσωπο», όπως λέμε, του φορέα της. Όσο δε μεγαλύτερη είναι η αναντιστοιχία μεταξύ μεταμφίεσης και του περιεχομένου της τόσο αυτή ενισχύεται με φανταχτερούς και αταίριαχτους χρωματισμούς, ώστε να μένει κανείς μόνο στη δική της θέαση. Αν μια τέτοια μεταμφίεση μας πηγαίνει με αυτόματους συνειρμούς στο διαχρονικό ΠΑΣΟΚ αλλά και στον ημερών μας προπάντων, είναι γιατί αυτή τη στιγμή η ετερόκλητη πολυχρωμία της μεταμφίεσής του βρέθηκε στο υψηλότερο σημείο ενίσχυσής της. Από τις προηγούμενες ήδη εκλογές, σαν έβλεπα τους ηγετίσκους του κόμματος αυτού να περιφέρονται από κανάλι σε κανάλι με την άνεση γεννημένων δεξιών, τους είχα ονομάσει κουλουροφόρους δεξιούς. Βέβαια, αν πρέ-

πει να τους ονομάζει κανείς έτσι ή μασκοφόρους, είναι ένα σοβαρό θέμα κυριολεξίας. Εξετάζοντας κανείς την πρώτη ονομασία, βλέπει να τους ταιριάζει περισσότερο, γιατί έχει διαχρονικό χαρακτήρα, όχι μόνο προσωρινό όπως η μάσκα, και παραπέμπει ευθέως σε ληστρικές διαθέσεις, όπως και εδώ, ψήφων ή χρημάτων αδιάκριτα, εξού και η απόκρυψη του προσώπου. Εξετάζοντας όμως κανείς και τη δεύτερη ονομασία βρίσκει πάλι να τους ταιριάζει περισσότερο, γιατί με αυτή δεν έχουμε μόνο απόκρυψη προσώπου αλλά και εμφάνιση ενός άλλου τελείως διαφορετικού. Η απόκρυψη μάλιστα εδώ γίνεται με την προβολή του άλλου προσώπου. Επίσης τους ταιριάζει γιατί εδώ έχουμε και την αταίριαχτη πολυχρωμία που δείχνει το μέγεθος της αναντιστοιχίας ανάμεσα στο πραγματικό πρόσωπο και στο προβαλλόμενο. Μας παραπέμπει όμως ευθέως στο καρναβάλι και θαρρεί κανείς πως έχει να κάνει με αθώες μεταμφιέσεις, πράγμα που δεν ευσταθεί –ο σκοπός είπαμε ποιος είναι– και γι’ αυτό μας είναι αταίριαχτη. Αλλά, για να μη βυζαντινολογούμε για την κυριολεξία των δύο ονομασιών, εγώ θέλω απλώς να πω ότι οι άνθρωποι αυτοί κρύβουν το πρόσωπό τους και εξαπατούν. Ο αναγνώστης ας επιλέξει τον όρο που τους ταιριάζει καλύτερα.

Ότι αλλάξαν και αλλάζουνε δεν το αμφισβητούνε ούτε οι ίδιοι. Περηφανεύονται μάλιστα γι’ αυτό ομολογώντας την αλλαγή τους έτσι περίτρανα. Κι ούτε εμείς μπορούμε να την αμφισβητήσουμε. Εφόσον κάποιος αλλάζει, αλλάζει. Δε μένει αυτό που ήτανε πριν και, εφόσον μιλούμε για πολιτική αλλαγή, γίνεται κάτι δεξιότερο ή κάτι αριστερότερο. Αν η αλλαγή δεν είναι προς την κατεύθυνση της Αριστεράς –και εδώ δεν είναι, αλλιώς θα το λέγανε και οι ίδιοι, θα το βλέπαμε κι εμείς–, τότε η αλλαγή εί-

ναι προς τα δεξιά. Κι αν αλλάζει κάποιος συνέχεια και ριζικά, όπως καυχώνται, τότε και το αποτέλεσμα της αλλαγής είναι η ριζική διαφοροποίηση από το αρχικό του μόρφωμα και η μετάπωσή του στο δεξιό, που καλύπτει την άκρη αυτής της κατεύθυνσης.

Άρα μετά από τόσες και βαθιές αλλαγές ήταν επόμενο να έρθει το ΠΑΣΟΚ και να συμπέσει με το παραδοσιακό δεξιό κομματικό μόρφωμα. Για να μπορεί δε ο υπάρχων σ’ αυτό το χώρο δεξιός σχηματισμός να βγαίνει από αριστερά του και ως προς τις θέσεις αλλά προπάντων ως προς το ήθος, αυτό δείχνει ότι έχει υπερκεραστεί από το ΠΑΣΟΚ. Επειδή όμως αυτό δεν πρέπει να φαίνεται, γιατί αλλιώς ακυρώνεται ο λόγος ύπαρξής του, που ήτανε πάντα η εξουδετέρωση της δεξιάς ιδεολογίας και πολιτικής, αναγκάζεται, από την ίδρυσή του οπότε άρχισε η μεταστροφή έως και σήμερα που βρίσκεται στην απόληξή της, να κρύβει μόνιμα το «πρόσωπό» του, φορώντας μάσκα αντιδεξιού πολιτικού σχηματισμού, για να ξεγελά το λαό και να ξαναψηφίζεται.

Και μπορεί μεν τις προηγούμενες εκλογές να τις έχει κερδίσει –μόλις και μετά βίας βέβαια– γιατί δεν είχε ολοκληρώσει την πορεία του ακόμη προς την αναίρεση κάθε ηθικής. Ετούτες όμως τις έχει χαμένες προκαταβολικά. Τι κι αν φορέσανε όλων των χρωμάτων τις μάσκες του κόσμου, μεσσιανικές σε χρώμα έντονο δημοκρατικό και πρωτογονικές με λαμπερές φουτουριστικές ανταύγειες, δεν τα κατάφεραν. Το εγχείρημά τους να κατασκευάσουνε μεσσία που θα τους σώσει έγινε αμέσως αντιληπτό πως ήτανε απλώς μια χρονική υπερδιεύρυνση της καρναβαλικής περιόδου, με αποτέλεσμα η Αριστερά, που ήταν ο στόχος τους, να δυναμώνει και όχι να μαδιέται. Αυτό το είδανε και οι ίδιοι και αμέσως αλλάξανε την πολι-

τική τους. Επειδή δε έπρεπε τώρα να προσβλέπουνε μόνο σε δεξιές ψήφους, πήραν την απόφαση να πετάξουνε την κάθε μάσκα του αντιδεξιού και να εμφανίσουν το πραγματικό τους πρόσωπο, το πιο καθαρό και δεξιό, όπως αυτό αναδύεται μέσα από τη συγχώνευσή τους με τον κ. Ανδριανόπουλο.

Ένας θεωρητικός του πολέμου ήταν πράγματι αυτό που τους έλειπε. Όχι πως δε στήριξαν τους πολέμους οι ίδιοι. Τους στήριξαν όλους και με έργα· δεν τολμούσαν όμως να διαλαλήσουν τη στήριξη αυτή. Τώρα με την ένταξη στο κομματικό τους σώμα και αυτού του ανθρώπου ολοκληρώθηκαν και αυτονομήθηκαν. Γιατί είναι άλλο πράγμα από άλλο πολιτικό μετερίζι να σου υπαγορεύει κάποιος και συ να υπογράφεις και άλλο πράγμα να τον έχεις στο δικό σου πολιτικό μετερίζι και να υπογράφεις τις υπαγορεύσεις του. Υπάρχει εσωγενής θεωρητική στήριξη και δεν μπορεί να σε κατηγορήσει κανείς για ετερονομία. (Έτσι γίνεται τώρα ολότελα φανερό ότι και ο ορισμός ειδικής μέρας για την ειρήνη έχει καπηλευτική σκοπιμότητα μόνο). Η κοινωνία δε, που παρατίμησε με την ψήφο της στις προηγούμενες εκλογές τους δύο πολεμοκάπηλους δίνοντάς τους το 90%, ευελπιστούν ότι θα ξανατιμήσει ιδιαίτερα αυτούς, που τώρα γίνανε αυτάρχεις και στο θέμα των πολέμων.

Οι διαχειριστές όμως του ΠΑΣΟΚ αγνοούνε ένα βασικό κανόνα της ιστορίας, που μπορεί να ισχύει σε μακροδιαστήματα, πάντως ισχύει απαρέγκλιτα. Όποιος δεν έχει την ηθική με το μέρος του, χάνει τελικά. Τους το υπενθύμισε και δικός τους υπουργός: «όποιος δεν έχει περιεχόμενο, αργά ή γρήγορα χάνει τις εκλογές».

Σ' αυτό πάντως το ιστορικό χρονικό σημείο, που το ΠΑΣΟΚ πετάει την αντιδεξιά μάσκα, κλείνει ταυτόχρονα και ο κύκλος της μεταπολίτευσης. Γιατί οι όροι του πολιτικού παιχνιδιού αποσαφηνίζονται πλέον και ο καθένας θα

έχει την πολιτική δύναμη που του αναλογεί. Τώρα πράγματι έχουμε νέα εποχή για τα πολιτικά μας πράγματα. Και τώρα πράγματι ανοίγει η προοπτική ανατροπής του πολιτικού σκηνικού.

Αν η κάθε περίοδος κρίνεται με βάση την πολιτική κατάσταση που επιβάλλει σ' αυτή η κυρίαρχη πολιτική δύναμη, εγώ προσωπικά διήνυσα στη ζωή μου τρεις περιόδους: Την περίοδο των ροπαλοφόρων, την περίοδο των οπλοφόρων και την τελευταία των κουκουλοφόρων. Ως αυτή τη στιγμή έτσι κατάλαβα ότι διεξάγεται η πολιτική στον τόπο μου, ή με τη βία ή με την απάτη. Τώρα,

του Χρ. Παπανίκου

που έπεσε η μάσκα, κλείνει, πιστεύω, και αυτή η περίοδος, για να αρχίσει να πορεύεται ομαλά από δω και πέρα η δημοκρατία μας και ομαλές να είναι στο εξής και οι πολιτικές εξελίξεις στη χώρα μας. Γιατί το ΠΑΣΟΚ με τη διαχρονική κουκουλοφορία του είχε εκτρέψει την πολιτική μας ζωή σε παθογενέστερες ατραπούς. Μετά τριάντα χρόνια ηγεμονίας του διανοίγονται μόλις τώρα προοπτικές επανόδου της πολιτικής στη φυσιολογική της κοίτη, στους διαφανείς όρους λειτουργίας της δημοκρατίας.

Η Αριστερά θα μπορούσε από καιρό να επωφεληθεί τα μέγιστα από την ιδεολογική μεταστροφή του ΠΑΣΟΚ. Δεν επωφελήθηκε όμως, γιατί δεν ήταν σε

θέση με τις δικές της δυνάμεις να πείσει για τη μασκοφορία του. Έπρεπε να πετάξει μόνο του τη μάσκα, για να καταλάβει ο κόσμος ότι αυτό ήτανε το πραγματικό του πρόσωπο. Αλλά και αυτή τη στιγμή η Αριστερά δεν είναι σε θέση ν' ασκήσει ευθεία προσέλευση αριστερών οπαδών του ΠΑΣΟΚ, που ο αριθμός τους είναι άπειρος, παρά μόνο μέσα από το αίσθημα αηδίας προς αυτό. Ο κυριότερος λόγος της αναξιπιστίας της είναι ο διαμελισμός της κι όσο δε θα θέλει ν' αντικρύσει την παραλυσία της, που οφείλεται στο διαμελισμό της, τόσο θα μένει ανίκανη να πείθει για την αρτιμέλειά της. Εξαιτίας μάλιστα αυτής της κατάστασης εξώθησε στρατιές οπαδών της προς το κόμμα του ΠΑΣΟΚ. Όμως η μαζική επίσης φυγή στελεχών της προς τις τάξεις του ίδιου κόμματος δεν εμπίπτει σε παρόμοιες εξηγήσεις, γιατί αυτά ήτανε ηγετικά στελέχη κι έχουν πλήρη συνευθύνη για την κατάσταση της Αριστεράς, όπως και πλήρη συνευθύνη για την πρώτη μαζική φυγή. Επομένως η εγκατάλειψή της εκ μέρους τους και η ταυτόχρονη προσχώρησή τους σε άλλης ιδεολογίας κόμμα με παράλληλη πολιτική ανταμοιβή τους μόνο καιροσκοπικά μπορεί να ερμηνευτεί.

Πρέπει πάντως να τους αναγνωριστεί οπωσδήποτε μια ικανότητα: Να συναλλάσσουν την πολιτική τους ανικανότητα με πολιτικά υπερκέρδη.

Όμως παρά τις αδεξιότητες ή και τις προδοσίες της ηγεσίας της η Αριστερά έχει πάντα κάτι γνήσιο και ανεκτίμητο να επιδείξει, την ιδεολογία της και τους οπαδούς της. Όχι την ηγεσία της που δεν μπόρεσε τόσες δεκαετίες να φανεί αντάξιά τους. Αν και μετά τις εκλογές, από τις οποίες είναι βέβαιο ότι θα βγει ενισχυμένη, δεν θέσει αμέσως ως πρώτη προτεραιότητα την ανασυγκρότησή της στη βάση του ανασχηματισμού της, θα φέρει τότε η ίδια αποκλειστικά την ευθύνη για την παράταση λήξης της μεταπολιτευτικής περιόδου.

ΙΡΑΚ ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ ΕΜΦΥΛΙΟΣ

Κορυφώνεται συνεχώς η βία στο Ιράκ, καθώς αυξάνονται οι πολύνεκρες επιθέσεις εναντίον όχι μόνο των δυνάμεων κατοχής, αλλά και των Ιρακινών που συνεργάζονται μαζί τους, είτε στην αστυνομία είτε στον νέο υπό δημιουργία στρατό, με τραγικότερο ωστόσο αποτέλεσμα στις επιθέσεις αυτές να σημειώνεται ένας μεγάλος αριθμός θυμάτων και μεταξύ των αμάχων πολιτών, κυρίως γυναικών και παιδιών.

Οι επιθέσεις αυτές όμως δεν προέρχονται μόνο από ομάδες που μάχονται εναντίον των ξένων δυνάμεων που εισέβαλαν και επέβαλαν καθεστώς κατοχής της χώρας. Προέρχονται και από τη διαμάχη των διαφόρων εθνικών ομάδων που συνιστούν τον πληθυσμό του Ιράκ –όπως κυρίως οι Κούρδοι, οι Σίιτες και οι φανατικοί Σουνίτες, αλλά και μικρότερες ομάδες, όπως οι Τουρκμένοι και οι Ασσύριοι– η οποία απειλεί όλο και περισσότερο με το ξέσπασμα μιας ανοιχτής ένοπλης σύγκρουσης, με απρόβλεπτες συνέπειες.

Οι ομάδες αυτές προωθούν η κάθε μία τις δικές της επιδιώξεις –που ποικίλλουν από τις εθνοκεντρικές, όπως κυρίως των Κούρδων, μέχρι τις πολιτικοθησκευτικές, όπως των Σιιτών– εκμεταλλευόμενες το κλίμα που έχει δημιουργηθεί από τις συζητήσεις για τη διεξαγωγή γενικών εκλογών και την παράδοση της εξουσίας της χώρας στους ίδιους τους Ιρακινούς, ένα θέμα γύρω από το οποίο παίζονται διάφορα παιχνίδια εκ μέρους του διεθνούς παράγοντα αλλά και ντόπιων πολιτικών ηγετών.

Και όλα αυτά ενώ ο πρόεδρος Τζορτζ Μπους έχει αρχίσει να αναζητεί τρόπους για την απόσυρση του μεγαλύτερου μέρους των αμερικανικών δυνάμεων από το Ιράκ. Για τον λόγο αυτό και έχει ξεκινήσει εκστρατεία για την αναθέρμανση των σχέσεών του με τον ΟΗΕ, στον οποίο σκοπεύει –τώρα!– να μεταφέρει την ευθύνη της ανασυγκρότησης της χώρας.

ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΚΑΒΓΑΣ «ΣΥΜΜΑΧΩΝ»

Ψυχρό κλίμα έχει δημιουργηθεί ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και το Λονδίνο, με αφορμή τις αναθέσεις συμβολαίων για την ανασυγκρότηση του Ιράκ, από τις οποίες όμως απουσιάζουν οι βρετανικές εταιρείες, καθώς οι Αμερικανοί προτιμούν αποκλειστικά τις δικές τους, προσθέτοντας σαν... τσόντα εταιρείες άλλων χωρών που η Ουάσιγκτον επιθυμεί να ικανοποιήσει.

Το θέμα αυτό μάλιστα επρόκειτο να θέσει απευθείας στην αμερικανική κυβέρνηση απεσταλμένος του πρωθυπουργού Τόνι Μπλερ, ο οποίος, εξαιτίας ακριβώς του «πολέμου» στο Ιράκ, αντιμετωπίζει διαρκώς αυξανόμενα προβλήματα που κατεβάζουν επικίνδυνα τη δημοτικότητά του.

ΡΩΣΙΑ ΕΣΤΩ ΚΙ ΑΡΓΑ...

Την σοβιετική επέμβαση στο Αφγανιστάν εδώ και 25 περίπου χρόνια θυμήθηκε ο τελευταίος πρόεδρος της άλλοτε κραταιάς Σοβιετικής Ένωσης Μιχαήλ Γκορμπατσόφ, ο οποίος χαρακτήρισε την ενέργεια αυτή «πολιτικό λάθος» που, όπως είπε, οφειλόταν στην λάθος προσέγγιση της τότε διεθνούς πολιτικής της ΕΣΣΔ.

Τα παραπάνω ο Γκορμπατσόφ δήλωσε με αφορμή την 15η επέτειο από την αποχώρηση των Σοβιετικών από το Αφγανιστάν, για να προσθέσει ωστόσο, υπαινισσόμενος τη σημερινή διεθνή κατάσταση, ότι «κάθε προσπάθεια που αποσκοπεί στην επιβολή, σε μια χώρα με παμπάλαιες παραδόσεις, ενός ξένου κοινωνικού μοντέλου, είναι καταδικασμένη να αποτύχει».

ΕΕ: ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ

Να σταματήσουν τα «παιχνίδια» και να πάρουν στα χέρια τους το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως πλουσιότερες και ισχυρότερες χώρες, θέλουν Γερμανία-Γαλλία-Βρετανία, οι αρχηγοί των οποίων (Γκέρχαρντ Σρέντερ, Ζακ Σιράκ και Τόνι Μπλερ) συναντήθηκαν προχτές στο Βερολίνο, προκειμένου να πάρουν αποφάσεις αναφορικά με τους στόχους της πρωτοβουλίας τους και τον συντονισμό της δράσης τους. Αντικείμενο της συνάντησης οι μεταρρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν στην Ένωση και οι τρόποι αντιμετώπισης συγκεκριμένων προβλημάτων στον κοινωνικό και τον οικονομικό τομέα. Ήδη οι τρεις έχουν συμφωνήσει στην προώθηση μιας στρατιωτικής συνεργασίας των χωρών τους, με τον σχηματισμό μιας δύναμης που θα υποκαταστήσει την θεωρούμενη πλέον ως αποτυχημένη ιδέα του περίφημου «ευρωστρατού».

Η προσπάθεια δημιουργίας του τριμερούς αυτού διευθυντηρίου έχει όμως προκαλέσει ήδη έντονες αντιδράσεις σε ορισμένες χώρες, παλιά και νέα μέλη της Ένωσης, που εκφράζουν βάσιμους φόβους ότι θα πληγούν άμεσα τα συμφέροντά τους από την επιβολή μιας Ευρώπης των δύο –τουλάχιστον– ταχυτήτων που μεθοδεύεται.

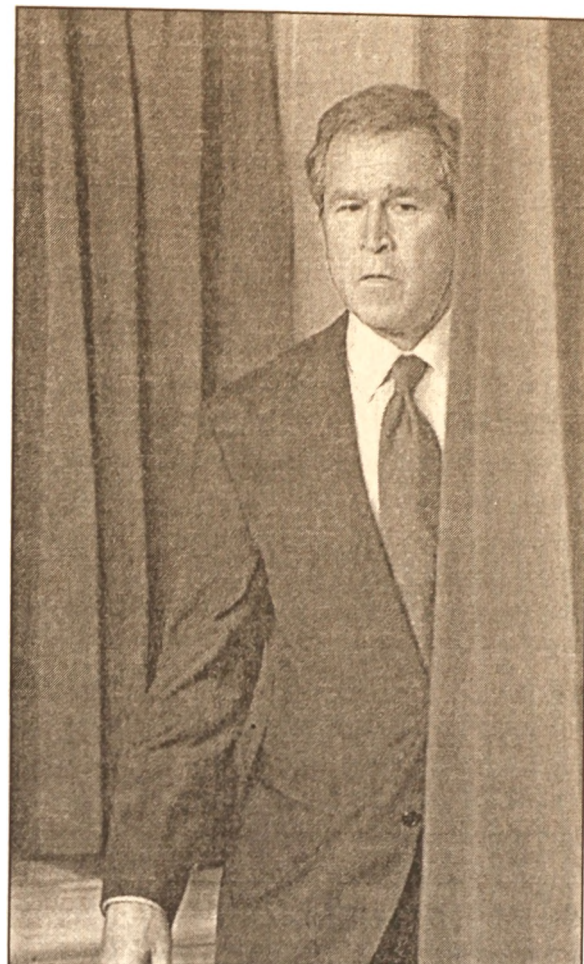

ΗΠΑ ΚΕΡΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΜΠΟΥΣ

Δύσκολους καιρούς περνά ο πρόεδρος Τζορτζ Μπους, ο οποίος δεν φτάνει που βλέπει συνεχώς τη δημοτικότητά του να μειώνεται όλο και περισσότερο εξαιτίας του «πολέμου» στο Ιράκ και των «όπλων μαζικής καταστροφής» του Σαντάμ Χουσεϊν που δεν βρέθηκαν ποτέ, έχει τώρα να αντιμετωπίσει και την ορατή απειλή μιας ήττας του στις εκλογές που θα διεξαχθούν τον ερχόμενο Νοέμβριο.

Η απειλή προέρχεται από τον μέχρι τη στιγμή αυτή εκλεκτό των οπαδών του Δημοκρατικού Κόμματος Τζον Κέρι, ο οποίος σαρώνει την μία μετά την άλλη τις πολιτείες, κερδίζοντας συνεχώς πόντους για το χρίσμα του υποψήφιου προέδρου και ξεπερνώντας ήδη αρκετά τον Μπους σε δημοτικότητα.

Πολλοί Αμερικανοί παρομοιάζουν τον Κέρι με τον αείμνηστο Τζον Κένεντι και τον προβάλλουν ως το «αντίπαλο δέος» στον ακροδεξιό και φιλοπόλεμο Μπους. Και σαν μια πρώτη γεύση της μάχης που θα ακολουθήσει, ο Κέρι από την πλευρά του δημιούργησε τεράστιο θέμα σχετικά με τη στρατιωτική θητεία του Μπους, αποδεικνύοντας ότι στην περίοδο του πολέμου του Βιετνάμ,

όπου ο ίδιος ο Κέρι παρασημοφορήθηκε για ανδραγαθία, ο «άκαπνος» Μπους, ο σημερινός «πρόεδρος του πολέμου», έκανε «λούφα και παραλλαγή» σε ένα στρατόπεδο της εθνοφρουράς, στο οποίο μάλιστα σπάνια εμφανιζόταν.

ΙΣΡΑΗΛ ΣΤΡΙΜΩΓΜΕΝΟΣ Ο ΣΑΡΟΝ

Εν μέσω διαμαρτυριών, καταγγελιών, αλλά και επιθέσεων βρίσκεται ο ισραηλινός πρωθυπουργός Αριέλ Σαρόν, ο οποίος αυτές τις ημέρες αντιμετωπίζει την οργή ενός μεγάλου αριθμού εβραίων εποίκων της περιοχής της Γάζας που ξεκίνησαν πορεία προς το... σπίτι του, διαμαρτυρόμενοι για την μονομερή απόφασή του να διαλύσει τους οικισμούς που έχουν δημιουργήσει στην περιοχή αυτή.

Από την άλλη ωστόσο η απόφασή του για τους οικισμούς εντείνει την πάντα εκρηκτική κατάσταση σε σχέση με τους Παλαιστίνιους, καθώς συνεχίζονται οι επιθέσεις του στρατού εναντίον τους, προκαλώντας και νέες επιθέσεις εκ μέρους τους, αποκλείοντας έτσι κάθε σκέ-

ψη για νέα προσέγγιση των δύο πλευρών.

Παράλληλα με αυτά, ο Σαρόν έχει να αντιμετωπίσει και την προσφυγή του ΟΗΕ στο Διεθνές Δικαστήριο, αναφορικά με το περίφημο «τείχος» που κατασκευάζει για να χωρίσει τις περιοχές των Παλαιστινίων και για το οποίο οποιαδήποτε απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου δεν έχει μεν δεσμευτικό χαρακτήρα, οπωσδήποτε όμως δημιουργεί αρνητικές εντυπώσεις στη διεθνή κοινότητα.

ΙΡΑΝ ΕΠΙΦΑΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τελικά διεξάγονται σήμερα οι εκλογές στο Ιράν, μόνο που από αυτές λείπουν ουσιαστικά τα ψηφοδέλτια των μεταρρυθμιστών, καθώς από το κόμμα του Ρεζά Χαταμί θα συμμετέχουν μόνο 230 υποψήφιοι σε σύνολο 5.000 που κατεβαίνουν στις εκλογές, διεκδικώντας τις 290 έδρες του κοινοβουλίου της χώρας.

Όπως είναι γνωστό, πριν από λίγο καιρό το Συμβούλιο των Φρουρών της Επανάστασης απέκλεισε 3.500 μεταρρυθμιστές υποψήφιους από τα ψηφοδέλτια, γεγονός που υποχρέωσε το κόμμα τους να διαμαρτυρηθεί και να ζητήσει άρση του αποκλεισμού και αναβολή των εκλογών, απειλώντας σε αντίθετη περίπτωση να μποϊκοτάρει τις εκλογές. Τελικά όμως επικράτησε για άλλη μια φορά η θέληση της θρησκευτικής ηγεσίας της χώρας, που επέμεινε στη διεξαγωγή των εκλογών, οι οποίες ωστόσο είναι βέβαιο ότι με τον αναμενόμενο καταποντισμό των μεταρρυθμιστών θα δρομολογήσουν νέες δραματικές εξελίξεις στη χώρα.

Εφημερολόγιο

Πέμπτη 12 Φεβρουαρίου

- Πληροφορούμαι ότι το τεύχος θα έχει χαρακτήρα καρναβαλικό και πιο συγκεκριμένα πολιτικού καρναβαλιού. Εκ Πατρών ορμών, ξέρω από καλά καρναβάλια. Έτσι πιστεύω ότι ειδικά σ' αυτή την εκλογική αναμέτρηση κάτι τέτοιο είναι περιττό. Πρόκειται για μια από τις περιπτώσεις που η ζωή ξεπερνά ακόμα και το Φώσκολο (πολύ δε περισσότερο ένα απλό καρναβάλι). Ως εκ τούτου, η αντικειμενική καταγραφή της πολιτικής πραγματικότητας από μόνη της βγάζει άφθονο καρναβαλικό γέλιο, μέχρι δακρύων ενίοτε.

- Σοκ στο Πα-Σοκ: Διαβάζω στον αντιπολιτευόμενο Τύπο: «Οι δεδηλωμένοι ψηφοφόροι και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ» είναι «ζαλισμένοι και μπερδεμένοι» από την προσχώρηση των νεοφιλελεύθερων Μάνου και Ανδριανόπουλου. Διότι, λέει, τώρα έρχονται αντιμέτωποι με τη συμφιλίωση με το «απόλυτο ιδεολογικό κακό». Θεωρώ την άποψη αυτή πολύ πολύ καρναβαλική, γιατί ήδη από τον προ τετραετίας καρνάβαλο, όταν ο υπουργός Κοντογιαννόπουλος εστέφετο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, τέτοια προβλήματα στους ψηφοφόρους του αποδείχθηκε ότι δεν υφίστανται.

- Επηρεασμένος ίσως από την προηγούμενη «Κυριακή του Ασώτου», οπότε ο ομώνυμος άσωτος επιστρέφει κατατλαιπωρημένος, πλην όμως μετανιωμένος, στην πατρική αγκαλιά, ο Αντώνης Σαμαράς επιχειρεί να επιστρέψει στο παλιό κόμμα του. Αν και έκανε δήλωση στήριξης προς τη Ν.Δ., αργεί ακόμα η σφαγή του μόσχου του σιτευτού· συγκεκριμένα τοποθετείται μετά τις εκλογές. Στο ρόλο του δυσареστημένου μεγάλου αδελφού που αντιδρά και στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόλαβε να μπλοκάρει τις διαδικασίες σφαγής του μόσχου, ο πολύ γνωστός μας Επίτιμος.

- Μπήκα στον Ηλεκτρικό με ξαστεριά και βγήκα μέσα σε χιονοθύελλα, στο κέντρο της

Αθήνας. Με το ζόρι έφτασα στον προορισμό μου πριν κλείσουν οι δρόμοι. Η χώρα αντιμετωπίζει από απόψε δριμεία κακοκαιρία. Ωχ!

Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου

- Ημέρα των ερωτευμένων σήμερα και εικάζω ότι οι δυο υποψήφιος πρώτες κυρίες της χώρας είχαν την ίδια ιδέα. Μάλλον τραγιάσκες έκαναν δώρο στους δύο υποψήφιους πρώτους κυρίους. Αυτές που όλοι είδαμε να φοράνε όταν επιθεωρούσαν την κακοκαιρία. Δίπλα στο ζεστό καλοριφέρ νιώθω ευτυχής για δυο λόγους. Πρώτον, δεν είμαι εκεί έξω. Δεύτερον, δεν είμαι εκεί έξω αναγκασμένη να δείξω αυτοσυγκράτηση και πιθανότατα ανταποδώσω τη χειραψία στον Γ.Α. Παπανδρέου-βερσιόν 3.0, που ανήσυχος θα ρωτούσε για την υγεία μου και θα περίμενε να τον πιστέψω ότι τώρα μόλις ανακάλυψε τις ελλείψεις του κρατικού μηχανισμού για την αντιμετώπιση της κακοκαιρίας...

- Όμως για τη μέρα του Αγίου Βαλεντίνου, αλλά και τον καρναβαλικό χαρακτήρα του τεύχους (δύο σε ένα) με αποζημιώνει ο πρόεδρος Μπους, ο οποίος προσπαθεί να βάλει φρένο στη σεξουαλική δραστηριότητα των εφήβων, επιδοτώντας μέσω προγραμμάτων την αποχή από το σεξ! Ωστόσο έρευνα που πραγματοποιήθηκε στη Μινεσότα, έδειξε ότι η σεξουαλική δραστηριότητα των μαθητών γυμνασίου που συμμετείχαν σε προγράμματα αποχής, διπλασιάστηκε! Τι σας έλεγα; Η απλή καταγραφή της πραγματικότητας ξεπερνά και το πιο ευφάνταστο καρναβάλι!

- Και μέσα στον πανικό, κακοκαιρίας, εκλογών και καρναβαλιού, θεωρώ τουλάχιστον ύποπτη την πρεμούρα που δείχνουν στη Νέα Υόρκη να κλείσει τώρα, μεσούσης της προεκλογικής περιόδου στην Ελλάδα και όπως-όπως, το Κυπριακό.

Σάββατο 14 Φεβρουαρίου

- Ο μαραθώνιος δρόμος σ'

αυτή την Ολυμπιάδα ίσως να είναι ρεαλιστικότερος από ποτέ. Μέσα απ' τα χωράφια βλέπω να «το κόβουν» οι μαραθωνοδρόμοι, όπως ο Φειδιππίδης, ο Αθηναίος εκείνος που έκανε πρώτος τη διαδρομή και ανήγγειλε τη νίκη των Αθηναίων στη μάχη του Μαραθώνα. Το έργο της μαραθωνίας διαδρομής σταμάτησε και η ανάδοχος «Ευρωπαϊκή Τεχνική» αναμένεται να κηρυχθεί έκπτωτη. Μας βαράνε καρναβαλικά ντέφια.

- Τα έκτακτα δελτία σήμερα είχαν ν' ασχοληθούν με σοβαρά θέματα –ως συνήθως εξάλλου– όπως αυτά των αποκλεισμένων πολιτών μέσα στα αυτοκίνητά τους, των αποκλεισμένων πολιτών μέσα στα σπίτια τους και των αποκλεισμένων Ελλήνων στη «μέρα της μαρμίτας» (όπου επί είκοσι και πλέον έτη ζούμε μέσα στο τούνελ από το οποίο όχι μόνο δεν λέμε να βγούμε, αλλά είμαστε πάντα στο ίδιο σημείο).

- Ο απολογισμός του σφοδρότατου κύματος χιονοπτώσεων στην Αττική: Οι συγκοινωνίες παρέλυσαν, το Ελ. Βενιζέλος, η εθνική οδός, ακόμη και η νεότευκτη και πανάκριβη Αττική Οδός έκλεισαν, καθώς οι αρμόδιοι δεν είχαν την πρόνοια να αντιμετωπίσουν την επέλαση του χιονιά.

Κυριακή 15 Φεβρουαρίου

- Σταχυολογώ τα καλύτερα που διάβασα σε σχέση με την προσχώρηση Μάνου-Ανδριανόπουλου στη μεγάλη δημοκρατική παράταξη: πρώτο και καλύτερο το «Ψηφίζω Νέα Δημοκρατία για να μην έρθει η Δεξιά στην εξουσία»! Ακόμα: «Το παιδί της αλλαγής και το ΠΑΣΟΚ του Μάνου», «Φιλελευθερισμός: ανώτατο στάδιο του σοσιαλισμού»! «Βρήκε ο γύφτος τη γενιά του» (αυτό το είπε η γραμματέας Αλέκα για τους άλλους δύο συντρόφους τους, τη συντρόφισσα Μαρία και το σύντροφο Μίμη, αλλά θεωρώ ότι δια της μεταθετικής μεθόδου κολλάει μια χαρά!), «Το τέλος της πολιτικής» και «Γεννούν οι παραλογισμοί προσδοκίες». Έλα μου ντε!

- Διαβάζω τη συνέντευξη του προέδρου Καραμανλή στην *Απογευματινή* και τις αναφορές του στη «Νέα Διακυβέρνηση» και στο μυαλό μου ολοκληρώνεται, ονοματολογικά τουλάχιστον, το μετα-μεταπολιτευτικό σκηνικό. Αντί για ΠΑΣΟΚ εναντίον ΝΔ θα έχουμε «Μεγάλη Δημοκρατική Παράταξη» εναντίον «Νέας Διακυβέρνησης»! Πώς λέμε Ρεπουμπλικάνοι εναντίον Δημοκρατικών; (Ποιος είναι τι, θα το μάθουμε προσεχώς, αν και έχει ελάχιστη σημασία).

Δευτέρα 16 Φεβρουαρίου

- Η Αρχή Προσωπικών Δεδομένων έδωσε το πράσινο φως για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων επιβατών της Ολυμπιακής στις ΗΠΑ. Αλίμονο, ποιος τολμά να αντισταθεί στην Αυτοκρατορία;

- Η καρδιά του ιδεολογικού προβλήματος της Αριστεράς αυτή την περίοδο: «Η διάβαση του ιδεολογικού Ρουβίκωνα και ο παραγοντισμός των πρώην στελεχών που προσχώρησαν στο ΠΑΣΟΚ». Τάδε έφη πρόεδρος Κωνσταντόπουλος. Άνευ σχολίων...

Τρίτη 17 Φεβρουαρίου

- Για «πολιτική ακινησία» κατηγορήσε σήμερα τον βασικό του αντίπαλο, ο αεικίνητος και πάντα σε κατάσταση τζόγκινγκ Γ.Α. Παπανδρέου-βερσιόν 3.0. Ο 54χρονος Γ.Α.-3.0, κατέταξε τον 47χρονο Καραμανλή στην «παλιά γενιά πολιτικών». Ενώ είναι γνωστό ότι είναι λυκόπουλα και οι δύο...

Τετάρτη 18 Φεβρουαρίου

- Ο πρόεδρος Τσοβόλας έκανε σήμερα μια επαναστατική πράξη: μήνυσε τις εταιρείες δημοσκοπήσεων επειδή «είναι πληρωμένες» και όχι επειδή δίνουν στο κόμμα του χαμηλά ποσοστά...

- Τον Συνασπισμό επέκρινε σήμερα η γραμματέας Αλέκα διότι λέει προσπαθεί «να τετραγωνίσει τον κύκλο»! Μαθηματικό είναι λοιπόν το πρόβλημα της Αριστεράς...

ΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΑΝΤΙΘΕΣΕΩΝ

Απο τον Αριστοφάνη 6.2.1882

**‘Απ’ άκρη, σ’ άκρη, σήμερα,
‘Η μάσκα βασιλεύει!...**

του Χρ. Παπανίκου

του Α. Πετρουλάκη

Αντιγραφή 1982-01

ΑΝΤΙ ΘΕΣΕΙΣ

ΟΧΙ Ο,
ΑΛΛΑ Α...

–Συνοδινός; –Όχι, όχι.
Συναδινός με άλφα,
φώναξαν όλοι μαζί, όταν
ρώτησα πώς γράφεται
το όνομα. Διότι ένα άλφα
δημιουργεί
παρεξηγήσεις. –Είναι ο
φιλαράκος του
Γιωργάκη από Κοσκωτά.
Ο Πέτρος Συναδινός.
Δεν θυμάσαι τα «κονέ»
της εποχής; Ησύχασα.
Γιατί εγώ θυμόμουν
μόνον ότι είχε σπάσει το
ποδάρι του ο Γιωργάκης,
όπως μου είχε
εκμυστηρευτεί ο κύριος
Αντώνης Λιβάνης, όταν
κατρακύλισε από τη
σκάλα επειδή επιτιμήθη
για τα πάρε-δώσε με τον
Κοσκωτά. Τότε που ο
απατεώνας έγραφε στον
Αντρέα: «Ήταν από ώρα
στο Καστρί ο Γιώργος·
αυτός θα σας
ενημέρωσε». Και γύρισα
και διάβασα στο Αντί (τχ.
393 της 27.1.1989) την
επιστολή του δρ.
Κοσκωτά στον Ανδρέα
γραμμένη στις 11 μ.μ.
της 5.11.88! Τέτοια
ακρίβεια στην ώρα!

ΣΟΣΙΑΛΙΖΟΥΣΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΑ.
ΣΤΑΛΙΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΒΑΡΟΝΙΑ.
ΑΝΕΠΑΓΓΕΛΤΟΥ
ΤΥΠΟΥ.

ΚΟΜΠΑΡΣΟΣ.
ΦΙΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ.

του Χρ. Παπανίκου

Εκλογές-Καρνάβαλος...

Στον μασκαρότοπό μας τα όρια της πλάκας
πάνε να σπάσουν νέα ρεκόρ. Τα ξέρετε τώ-
ρα. Να μην τα ματαλέμε. Εκλογές και καρ-
νάβαλος. Τι ευτυχία!

Σπάμε λιγουλάκι τα δεσμά της ευπρέπειας, της
τάξης, της σειράς. Το Αντί μάς βγήκε λίγο κου-
νημένο, λίγο μεθυσμένο, λίγο με γεύση από σή-
μερα, χτες, αύριο, μεθαύριο...

Και τη Δευτέρα έρχεται ο καθαρός. Τι λέω;
Τη Δευτέρα, ναι, αλλά όχι ετούτη τη Δευτέρα.
Την παράλλη, στις 8 Μαρτίου, γνωστή και ως
«ημέρα της Γυναίκας».

Τότε λοιπόν, στις 8 του Μάρτη, θα ξυπνήσουμε
μαχμουρλήδες, θα κάνουμε την πλάκα μας με
τους γείτονες –όσους εμφανιστούν– και θα
έχουμε να αντιμετωπίσουμε την άλλη δεξιά, τη
δεξιά της Νέας Δημοκρατίας. Τα στοιχήματα
έχουν πέσει και περιμένουμε να ξεδώσουμε στις
ταβέρνες. Νέοι αγώνες. Το κακό είναι ότι τώρα

θα έρθουν και οι πασοκτζήδες και θα θέλουν να
διαδηλώνουν μαζί μας. Αλλά ο Μάνος και ο
Ανδριανόπουλος μαζί με τον Μιμάκο του Κόκ-
καλη και τη Μαρία που «άνοιξε» ως μία καλο-
συνάτη μικροαστή θα φωνάζουν: *Παιδιά, καθί-
στε ήσυχα*. Έτσι όπως φώναζαν οι μαμάδες την
εποχή του 1-1-4.

Αλλά ας αφήσω τις φλυαρίες. Ακολουθούν γε-
λαστικές αλλά και πικρές σελίδες. Ξεφυλλίστε,
περιδιαβείτε. Εμείς ξεκινάμε απο τον *Ραμπαγά*,
το *Μη Χάνεσαι*, το *Άστυ* και δια της *Ελευθέρας*
Ελλάδας καταλήγουμε στα σημερινά, γνωστά.
Τα πράγματα κάπου αλλάζουν και κάπου είναι
όμοια. Η γλώσσα σίγουρα αλλάζει. Αλλά είναι η
γλώσσα η ελληνική.

Διασκεδάστε και ηρεμήστε: Στις μικρές οθό-
νες θα ακούτε κάθε μέρα τις αγριοφωνάρες του
Κακαουνάκη και των λοιπών παραθυράκηδων.
Ηρεμήστε...

!!! – Άποκρηα – !!!

[...]
Σάν τέτοιαις 'μέραις 'στ'ής
ζωής
Τὸ λιγοστό κυνήγι
Τὸ χρόνο μόνε μιὰ φορὰ
'Ο κυνηγὸς σκοτώνει...
'Απόκρηα!... 'στὸ διάολο
'Ας πὰ' ἡ φρονιμάδα...
Ζήτω ἡ τρέλλα! μοναχὰ

'Η τρέλλ' ἄς βασιλεύη
'Απ' ἄκρη σ' ἄκρη τὸ μυαλὸ
'Ας στρήψη 'στὴν 'Ελλαδα
Εἴν' ὁ τρελλὸς ἐλεύθερος!...

[...]
Καὶ νὰ τρελλάνη τὸ ντουניᾶ
'Η τόση φρονιμάδα!...

(Από τον Ραμπαγά,
5/2/1884)

του Χρ. Παπανίκου

Μασκαράδες

Τί μασκαράδες σήμερα!
Οί πιό 'πιτυχημένοι
Οί πιό μεγάλοι καί τρανοί
Δέ βάζουν προσωπίδα...
Είναι σωστοί, πολὺ σωστοί
Καί ξεμασκαρωμένοι
'Εκείνοι πού μασκάρεψαν
'Στούς ξένους τὴν πατρίδα!...
'Οσφ 'ψηλά πετάξετε,
'Οσφ 'ψηλά κυττάτε,
'Οσφ σὰς παίρνει δυνατὸ
'Απόκρηας ἀγέρι
Καί 'στ ἀλαφρὰ τῆς τρέλλας σας
Φτερὰ λαφροπετᾶτε,
Τόσφ καθάριο θὰ φανῇ
Τῆς μάσκας τὸ ξηφτέρι!...
Τόσφ τὴ μάσκα θὰ 'βρετε
Παντοῦ νὰ βασιλεύη!...
Τὴ μάσκα τὴν ἀληθινὴ,
Τὴ φυσικὴ τὴν ὄψι
Ποὺ τόσα χρόνια τὸ λαὸ
Γελᾷ καί μασκαρεύει...
Ποὺ τόσα «κόφ' το!» ἄκουσε
Μὲ δίχως νὰ τὸ κόψη!...,
Τί μασκαράδες!... 'Ενανε
'Στὴν τύχη νὰ τσακώσης,
Θὰ σύρης χίλιους δυὸ μαζί
Μασκαρομπερδεμένους!...
Μιὰ ἀλυσίδα ὅλοι τους...

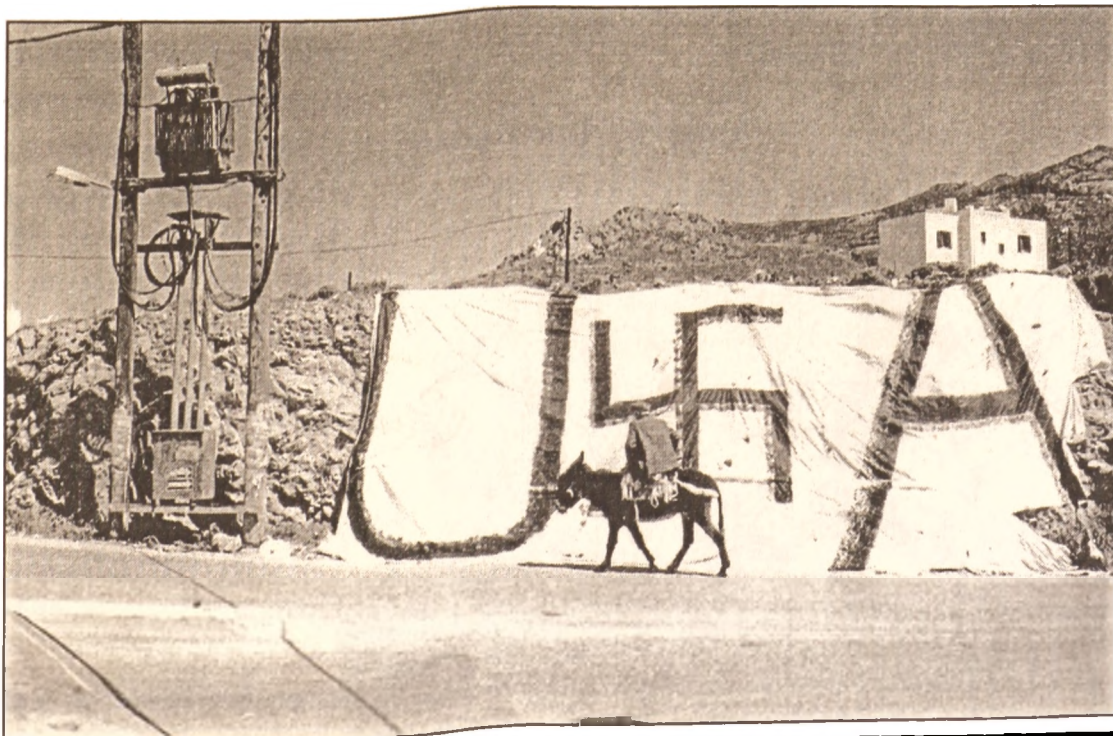
'Αν ἔνανε γραπῶσης...
'Ολους λαέ, 'ς τὰ χέρια σου
Τοὺς ἔχεις κρεμασμένους!...
'Ετσι κεράσια μὲ τσαμπιά,
Κοφινοστοιβαγμένα,
Τό 'να μὲ τ' ἄλλο δένονται,
Μπερδεύονται, κολλιοῦνται!...
'Απλώνεις μιὰ τὸ χέρι σου,
Κυττᾷς ν' ἀδράξης ἓνα
Καί ἀλυσίδες κερασιῶν
'Στὰ χέρια σου κρεμιοῦνται!...
'Ρίξε τὸ χέρι σου, λαέ,
Σὲ τέτοιο 'να κοφίνι
Καί ἄρπα ἓναν ἀπ' αὐτοὺς
Νὰ τοὺς ἀρπάξης ὅλους!...
Νὰ τοὺς ρουφήξης ὅλους των!...
Ρουθούνη νὰ μὴ μείνη!...
'Αλλιῶς σ' ἐρρούφηξαν, λαέ,
Μὰ ὅλους τοὺς διαβόλους!...
Τί μασκαράδες σήμερα!...
Οί πιό 'πιτυχημένοι.
Οί πιό μεγάλοι καί τρανοί
Δέ βάζουν προσωπίδα.
Εἶναι σωστοί, πολὺ σωστοί
-Καί ξεμασκαρωμένοι-
'Εκείνοι πού 'ντροπιάζουνε
'Στούς ξένους τὴν πατρίδα!...

(Από τον Ραμπαγά, 3/2/1885)

Προσωπίδες
Παραπονιόμαστε
για τον Υπουργό
μας ἐπὶ των
Εξωτερικῶν.
Δηλαδή, τώρα που
τη σκαπούλαρε ἀπὸ
το Υπουργεῖο,
ἐφτάσε μέχρι καὶ νὰ
εἶναι... αισιόδοξος
για τὴ λύση του
Κυπριακοῦ λ.χ.
Αλλὰ ἀπὸ πάντα
υπῆρχαν τέτοιοι
Υπουργοί. *Τὸ Ἄστυ*
τῆς 28ης
Φεβρουαρίου 1888
ἐγραφε γιὰ τον
Υπουργό τῆς
κυβέρνησης
Θεόδωρου
Δηλιγιάννη, τον
Παπαμιχαλόπουλο:
«...καὶ ὁ
Παπαμιχαλόπουλος
θὰ γίνῃ κλέφτης τῆς
Ἑλληνικῆς
'Επαναστάσεως.
Πιστεύεται, ὅτι τοῦ
τελευταίου ἢ
ἐπιτυχία εἶνε ἐκ τῶν
προτέρων
ἐξησφαλισμένη».

Μασκαράδες

[...]
Εἶδα 'στὴ Δύσι
καλογραῖς
καὶ 'στὸ βορρῆα
ἀρκούδαις,
Καὶ εἶδα 'στὴν
'Ανατολὴ
καμῆλες, μαῖμοῦδες
[...]
(Από τον Ραμπαγά,
11/2/1879)

Ειδυλλιακὴ κι αὐτὴ ἡ
φωτογραφία τοῦ Χανς
Λαῖσμύλερ ἀπὸ τὴν
'Ανδρο: Ὁ ἄνδρας μὲ τὸ
γαϊδουράκι ἀνηφορίζει
πρὸς τὸ σπίτι του, που
προφανῶς εἶναι ἐκεῖνο
τὸ λευκὸ σπιτάκι στο
ὕψωμα... Α, ξέχασα!
Υπάρχει καὶ μιὰ
ἐπιγραφή κρεμασμένη
στην πλαγιά τοῦ
δρόμου. Διακρίνεται;

Ο πολιτικός μας

**ΠΟΙΟΣ
ΕΙΝΑΙ Ο
ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΜΑΝΟΣ;**

• Ο Στέφανος Μάνος σε ένα παλαιών ημερών τρικ -την εποχή που μόστραρε ως καθαρόαιμος νεοδημοκράτης- και κυκλοφορούσε τα φυλλαδιάκια με το αμείλικτο ερώτημα: «Ποιος είναι ο Στέφανος Μάνος;». Πέρασαν χρόνια και καιροί. Και τώρα μάθαμε ποιος είναι ο Στέφανος Μάνος. Μπήκε κι αυτός στο σοσιαλιστικό στρατόπεδο!

Κάτω: Από την Ελευθέρη Ελλάδα (1.3.1946). Ο Θεμ. Σοφούλης οδεύει προς τις εκλογές, με το γαϊδουράκι του να τρέχει αποφεύγοντας τις εκφοβιστικές βολές του χίτη οπλοφόρου και του Εγγλέζου που του προτίνει να φάει το καρότο.

Ο πολιτικός μας διαφέρει κάπως από τον πολιτικόν των Μεγάλων Ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης. Ὁ δικός μας πολιτικός δὲν ἔχει νὰ γνωιασθῇ οὔτε διὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἴσορροπίαν, οὔτε διὰ ἄλλα διεθνῇ μεγάλα σχέδια καὶ συμφέροντα. Τὰ μικρὰ ἐσωτερικὰ τοῦ Ἔθνους μας ἤθελ' εἶναι τὸ φορτεῖον του.

Ἦθελ' εἶναι... ἐπειδὴ ὁ πολιτικός μας εἶναι ἀνίκανος καὶ διὰ τοῦτα.

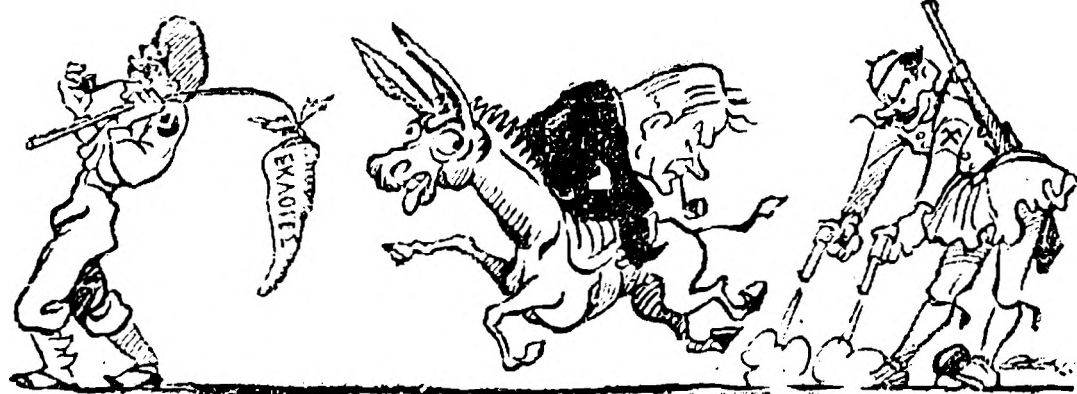
Εἰς τὰ μεγάλα ἐξευγενισμένα Ἔθνη, ὁ πολιτικός τους ἄνδρας ἀναθράφηκε ἐκ νεότητός του εἰς τὲς πολιτικὰς ἐπιστῆμες, κ' ἐπρογυμνάσθηκε στὰ πολιτικὰ πρᾶγματα. Ὡστε, ὅταν ἀναβαινὴ στὴν κυβέρνησιν τοῦ Κράτους του, ἐφαρμόζει ἐκεῖ τὲς γνώσεις του καὶ πεποίθησές του.

Ἀλλὰ, ὁ ἴδιός μας πολιτικός, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, γεννιέται στὴν ἀράδα τῶν πειναλέων ἀμαθῶν θεσοθέρων ὅπου, ἀπὸ προσπάθεια σὲ προσπάθεια φθάνει καὶ στὴν κυβέρνησιν τοῦ μικροῦ μας Κράτους. Ἄλλος πάλε φθάνει στὸ ἴδιο μέρος ἀπὸ λαοπλανικὰ ἔκπαγλα κατορθώματά του, ἀμαθὴς καὶ τοῦτος παρομοίως καὶ κοινὸς ἄνθρωπος. Καὶ ἄλλος ἀπὸ ἄλλες ὅχι εὐγενέστερες πηγές. Οἱ ὅποιοι τοῦτοι ὅλοι λέγονται πολιτικοί!...

Τί ἔμπορεῖς νὰ προσμείνης ἀπὸ πολιτικούς τέτοιους;

Ἐννοεῖται ὅθεν ὅτι τὸ στάδιον τοῦ ἀνθρώπου τούτου, τοῦ λεγομένου πολιτικοῦ, συνίσταται στὴν ἐπικαρπὴν τῆς ἐξουσίας. Νὰ χαρῇ τὴν Ἐξουσία! Ἴδου τὸ στάδιόν του!... Καὶ πραγματικῶς τὴ χαίρεται μὲ ἀπληστίαν, καθένας τὴ φορά του, ὅταν κόρακας ἀπάνου σὲ ψόφιο· καὶ μεταχειριζόμενος κάθε ἀνόσιο διὰ νὰ βασταχθῇ στὴ θέση του, καὶ κάθε ἀνοιώτερο γιὰ νὰ ἔξαναπαή.

Ἀνδρέας Λασκαράτος

Κυβερνητικὸς κορνάβυλος

Ο ὑποψήφιος βουλευτής

Ο ὑποψήφιος τοῦτος, πολὺν καιρὸν πρὶν τῆς ψηφοφορίας ἀρχίζει νὰ χαιρετᾷ τοὺς μὲν ἐγκαρδίως, τοὺς δὲ βαθυσεβάστως, ὅλους ὅσους ἔχουνε ψῆφο.

Κάποτε βάνει ἀπάνου κ' ἐφημερίδα, μὲ τὴν ὁποία κατακρένει αὐστηρῶς τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀσύμφερες διὰ τὸν λαόν. Ἄν ἤμπορέση καὶ ἀτομικῶς νὰ χτυπήσῃ ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως, θὰν ἦναι μία τύχη δι' αὐτόν. Ἀφοῦ ἐξεσπάθωσε ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ὅσους περισσότερους ὑπὲρ τοῦ λαοῦ θανατώσῃ, τόση περισσότερη ἢ ἀξιομισθία του.

Πηαίνει στὰ χωριὰ καὶ γλυκομιλεῖ τοῦ χωριάτωνα· «ἀδελφάκια μου καὶ ἀϊτεράκια μου...!»

Τὲς ὕστερες ἡμέρες ἔβγανει καὶ Πρόγραμμα. Στὸ πρόγραμμά του ὑπόσχεται ὅσα καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς ὑπόσχεται στὸν Βασιλικὸν Λόγον· καί, ἐννοεῖται, μὲ τὴν ἴδιαν ἰδέαν ἐκτελέσεως.

Ἄν ἦναι πλούσιος, ἢ ἂν ἔχη πλούσιους ὑποστηρικτάς, οἱ φτωχοὶ ψηφοφόροι ἐκεῖνες τὲς ἡμέρες οἰκονομοῦνται μὲ 5-10-15 φράγκα ὁ καθένας διὰ τὴν ψῆφον του. Ἐπειδὴ ὁ Ὑποψήφιος ἀγοράζει, πότε ὀφθηνᾷ, καὶ πότε ἀκριβᾷ, κατὰ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κατὰ τὴν ὥρα.

Τελειωμένο ἔτσι καὶ ὀπιτυχημένο τὸ ἔργον του εἰς τὸν τόπο του, φεύγει τότε διὰ τὰς Ἀθήνας. (ὦ Ἀθήνα μου Βουλευτάδες ὁποῦ σοῦ στέλνουμε!...) Στὰς Ἀθήνας, ὁ εἰς τὸν τόπο του μεγαλέμπορος ἐκλογικῶν ψήφων, παρουσιάζεται μεταπράτης, ἀλλὰ θησαυροῦ μεταπράτης, ἐπειδὴ φέρνει χιλιάδες ψήφους συμυκνομένες εἰς μίαν μόνην ἀλλὰ πολὺτιμην ψῆφον, δυναμένην νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν στερέωσιν, ἢ εἰς τὴν φτώσιν τοῦ Ὑπουργείου.

Μία τέτοια ψῆφος, ἓνας τέτοιος πολὺτιμος ἀδάμας, δὲν ἀγοράζεται μὲ 5-10-15 φράγκα· ἀλλὰ μὲ δημόσιες θέσεις τοῦ υἱοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ, τοῦ ἑξαδέλφου· μὲ μετάθεσες μὴ εὐνοουμένων ὑπαλλήλων, μὲ παῦσες, μὲ διορισμούς, μὲ ρουσφέτια ἄλλα. Καὶ ἔτσι, τελειωμένη καὶ τούτῃ ἡ δεύτερη πράξις, τελειώνει μαζύ της καὶ ὅλο τὸ βουλευτικὸ στάδιο τοῦ Βουλευτῆ μας.

Ὅποιο κατόρθωμα διὰ τὸν τόπο, καὶ διὰ τὸ Ἔθνος!

Ἀνδρέας Λασκαράτος

Ο έκλογεὺς

Ο ψηφοφόρος τοῦτος έκλογεὺς, ἐχτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων, εἶναι ὃν ὁλοκλήρως ἀνίδεον τῶν ἠθικο-πολιτικο-κοινωνικῶν συμφερόντων τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ Ἔθνους του, ἢ τοῦ Τόπου του. Ἀλλὰ καὶ ἂν τὸν ἔκανες νὰν τὰ καταλάβῃ, ἔμενε παντελῶς ἀδιάφορος δι' αὐτά. Ἀντὶ τούτων, ἐχτιμᾷ καὶ γυρεύει τὸ ἰδιαίτερον ἀτομικὸν του συμφέρον.

Εἰς τὴν ψῆφον ὅπου τοῦ ἔδωσεν ὁ μεγαλόδωρος νομοθέτης, αὐτὸς ἔχει ἓνα πίστωμα. Πίστωμα χωρὶς προσδιορισμένο ποσόν· ἄλλ' ὅπου, στὴν περίστασι, διὰ συμβιβασμοῦ, ὀρίζεται τὸ ποσόν καὶ πληρῶνεται, πέντε φράγκα, δέκα φράγκα, περισσότερον ἢ ἑλιγώτερον. «Πῶς θὰ ᾤῃ κ' ἐκεῖνος αὐριο στὰς Ἀθῆνας νὰ λάβῃ τόσα;...»

Πληρῶνεται ἀκόμη τὸ πίστωμά του καὶ μὲ ὑπόσχεσι θέσεως. Ὑπάλληλος εἰς τὰ Δικαστήρια, δασοφύλακας, τελόνης, ἀρχαιοφύλακας... κλ.

Πληρῶνεται καὶ μὲ ὑπόσχεσι μεσιτείας διὰ τὴν ὑπόθεσίν του... Εἶναι τόσος καιρὸς ὅπου γυρεύει νὰν τοῦ παραχωρηθῇ τὸ δεῖνα, ἢ τὸ δεῖνα ἄλλο· καὶ ὁ ὑποστηριζόμενός του θὰ ᾤμῃσῃ μὲ τὸ φίλο του τὸν Ὑπουργόν, καὶ θὰν τοῦ κατορθώσῃ ὅ,τι θέλει. κλ. κλ. κλ.

Τέτοια εἶναι τὰ δάχτυλα ποῦ ρίχνουνε ψήφους μέσα στὲς Κάλπες! Ἀνοίγουντ' ἔπειτα ἡ Κάλπες τοῦτες, κηρύττονται οἱ μείναντες Βουλευταί, καὶ σημαίνουνε ἡ καμπάνες χαρὰ μεγάλη!...

Ἔτοι ὁ ψηφοφόρος τοῦτος έκλογεὺς δὲν εἶναι πολίτης γνωμοδοτῶν διὰ τῆς ψήφου του εἰς τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας· ἄλλ' ἀπλῶς μόνον εἶναι κάτοχος πιστώματος ποσοῦ, καὶ εἵδους ἀορίστου συναλλαττομένου κατ' ἀρέσκειαν, μὲ χρήματα, ἢ μὲ ὑπόσχεςες.

Ἀλλὰ ἐμεῖς οἱ ἀνατολίτες, ἀντιγράφουμε τοὺς πολιτικοὺς θεσμοὺς ἀπὸ τοὺς Κώδικας τῶν Εὐρωπαίων, καθὼς ἀντιγράφουμε καὶ τὲς μόδες ἀπὸ τὰ φιγουρίνια τους.

Ἀνδρέας Λασκαράτος

ΔΩΣ' ΤΑ ΟΛΑ ΜΕΓΑΛΕ!..

ΠΑΡ' ΤΑ ΑΡΡΩΣΤΕ!..

ΚΥΡΙΕ ΠΡΕΣΒΗ,
ΜΟΥ ΤΟΝ
ΚΑΚΟΜΑΘΑΤΕ.

του Χρ. Παπανίκου

!!! Ζήτω ἡ τρέλλα !!!

[...]

Ὅπου κι' ἂν ᾤῃναι σήμερα

Ἐστὸν ἀνθρωπο ἰσότης

Κι' ἂν ἀγκαλιάζῃ λευθεριά

Τὸν κόσμον κι' ἀδελφότης,

Τῆς τρέλλας χάρι νάχωμε,

Εἶν' οἱ τρελλοὶ σωτῆρες,

Ἀνάργι' ἀνάργια βγαίνουνε

Μὰ βγαίνουνε φωστῆρες...

[...]

Ποιὸ ἥσυχον κεφάλι

Μποροῦσε κόσμ' ὀλάκερον

Ἀπ' τὸ μυαλὸ νὰ βγάλῃ;...

Πορτὴ τῆς τρέλλας σήμερα!...

Ζήτω ἡ τρέλλα! ζήτω!

Ἡ τρέλλ' ἂν ἔλειπ' ἀπ' τὴ γῇ

Ἡ γῇ δὲν ἐκινεῖτο!...

[...]

(Από τον Ραμπαγά, 12/2/1884)

Εκλογική ανάμνησις

ΣΑΡΑΚΟΣΤΙΑΝΑ

• Από την Καθαρή Δευτέρα αρχίζει η Σαρακοστή ή αλλιώς Τεσσαρακοστή ημέρα προ του Πάσχα, οπότε θα γλεντοκοπήσουμε με το σουβλιστό αρνάκι και τα λοιπά εδέσματα. Την Καθαρή Δευτέρα όμως θα γευθούμε αποκλειστικά τα σαρακοστιανά. Λαγάνες, ψαρικά, στρείδια, ραπανάκια, σαλάτες... Στην *Ελεύθερη Ελλάδα* της 5ης Μαρτίου 1946 μια σειρά από σκίτσα του Καστανάκη συνοδευόταν με σύντομους στίχους.

Πόσοι παρήλθον έκτοτε χρόνοι! – Παιδίον ἤμην καὶ εἶμαι γέρον, ἀνακράζει που μετὰ θλιβερᾶς περιπαθείας κάποιος τῶν παλαιῶν ἡμερῶν νεοέλλην ποιητής.

Ἀπὸ τὴν θλιβερὰν αὐτὴν περιπάθειαν αἰσθάνομαι σήμερον νὰ γεμίζῃ τὴν ψυχὴν μου ἡ ἀνάμνησις ἑνὸς ἐπεισοδίου παλαιῶν ἡμερῶν. Ἄλλ' αἱ ἡμέραι αὗται, ὅσον καὶ ἂν εἶναι παλαιαί, δὲν ἐξαφανίζονται ὁλότελα· τὰ ἴχνη τῆς διαβάσεώς των παραμένουν, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀμυδρότερον ἢ ζωηρότερον. Καὶ μάλιστα ἡμέραι ἀναφερόμεναι εἰς ὅ,τι διακρίνει κατ' ἐξοχὴν τὸν νεοελληνικὸν βίον· τὸ πάθος τῆς πολιτικῆς μεῶν ὅλα του τὰ παρεπόμενα.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἡ μικρὰ ἐπαρχιακὴ πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν ἠτύχησα νὰ διέλθω τὰ παιδικὰ μου ἔτη, συνεκλονίζετο καὶ ἀνεντάσσετο ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς καὶ τὰς ἐκρήξεις τοῦ κομματικοῦ φανατισμοῦ. Παραμοναὶ ἐκλογῶν. Ἡ πόλις ἀνέμενεν ἐν ἀγωνίᾳ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἐπάνοδον τῶν ὑποψηφίων, οἱ ὅποιοι θὰ ἠγωνίζοντο τὸν φοβερὸν ἀγῶνα διὰ τὴν τιμὴν τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς μέσα εἰς τὴν Βουλὴν. Δύο ἦσαν οἱ ὑποψήφιοι, δύο οἱ ἀντίπαλοι, ἀδιάλλακτοι, πολέμιοι. Καὶ ἔφερον τὰ ἐνδοξότερα ὀνόματα. Καὶ ἦσαν ἀρχηγοὶ ἐκ τῶν κορυφαίων τοῦ κοινοβουλευτικοῦ Βήματος ἀδάμαστοι ἀθληταὶ· πολιτευταὶ καὶ κυβερνηταί. Ὁ Ἐπαμεινώνδας Δεληγιώργης καὶ ὁ Χαρίλαος Τρικούπης.

Ἡ μικρὰ πόλις, καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐσεμνύνετο διὰ τὰ δύο ὑπέρροχα τέκνα τῆς. Καὶ ἐχρειάζετο ἐπιτηδεῖως καὶ βαθμηδὸν καὶ ἀπὸ καιροῦ ὑποβαλλομένη εἰς δόσεις ἀδρὰ ποσότης φανατισμοῦ, διὰ νὰ εἶναι τόσο ἐξημμένα τὰ κόμματα, εἰς παραμονὰς ἐκλογῶν, καὶ νὰ πο-

λεμοῦν μεταξύ των με τὴν λύσαν· τόσο ὥστε οἱ Τρικούπικοι νὰ θεωροῦν τὸν Δεληγιωργικὸν ἀξίον διὰ κρέμασμα καὶ οἱ Δεληγιωργικοὶ τὸν Τρικούπην ὡς ἄνθρωπον διὰ δέσιμον.

Ὅτε, ἀπροσδοκῆτως ὅλως, καὶ ὡς θεόπνευστος προφήτης τῶν νέων καιρῶν, προέβη εἰς μέσον ὁ ἐξάδελφός μου. Κατὰ δέκα ἔτη πρεσβύτερος ἐμοῦ. Καταφρονητὴς τοῦ ὄχλου μετὰ τὴν προλήψεις καὶ τὰς ἀδυναμίας του, ρηξικέλευτος ἰδεολόγος, ἀνέλαβε νὰ προσδώσῃ εἰς τὸν περὶ ἐκλογικὸν ἀγῶνα κάποιαν εὐγένειαν ποιήσεως. Τολμηρότατα, ὕψωσε εἰς τὸ μέσον τῶν ἀγωνιζομένων τὴν λευκὴν σημαίαν τοῦ ἐκλεκτισμοῦ.

Ὅχι τυφλαὶ ψῆφοι εἰς τοῦτον ἢ εἰς ἐκεῖνον, τὴν ἀγέλην του. Ψηφίσατε καὶ τοὺς δύο. Καὶ δύο ὑπέρροχοι καὶ ἀξιοὶ τιμῆς. Ἀδιάφορον εἶναι ἀντίπαλοι. Ἄς δείξωμεν ὅτι ζῶσι καὶ μετὰ ἡμᾶς ἄνθρωποι σκεπτόμενοι σοβαρώτερον καὶ βλέποντες τὰ πράγματα ὅχι μὲ τὰ καπνιστικὰ ματογυάλια τῶν ἄλλων. Ἄς σχηματισθῇ ἡ ἀσὶς δράση ἐν μέσῳ τῶν δαιμονισμένων κομμάτων ἢ ἀνεξάρτητος σεμνὴ ὁμάς τῶν ἐκλεκτικῶν.

Ὁ περιώνυμος γάλλος φιλόσοφος Κουζέν, ἰδρυτὴς τῆς ἐκλεκτικῆς φιλοσοφίας καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, ὁ ἡμέτερος Παῦλος Βράϊλ, Ἀρμένης μὲ ὀλιγώτερον ζῆλον καὶ ὅχι μὲ τόσο ἐπισιμότητα ἔθεσαν καὶ ὑπεστήριξαν τὰς ἀρχὰς των. Ὁ ρέκτης ἐξάδελφός μου, χωρὶς χάσῃ καιρὸν, ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν διὰ τὴν προματωποίησιν τοῦ ὄνειρόν του.

Συνέθεσε πρὸς τιμὴν καὶ τῶν δύο πολιτικῶν ἀρχηγῶν καὶ ἀντιπάλων ποίημα ἰδεώδους μεγαληγορίας· ἐκάστη λέξις του ἐστάλαξε τὸ βάρος τῆς συνδιαλλαγῆς καὶ τὴν γλύκαν τῆς εἰρήνης. Τὸ ποίημα ἐτυπώθη μὲ χρυσὰ γράμματα ἐν

Νὰ ἡ Δαμασκηνή...
Σοῦπιὰ
ποὺ πρώτη καμαρώνει.
Συχνὰ μελάνι ἀμολᾷ
καὶ τὰ... νερὰ θολώνει.

Ὁ ΣΑΝ χταπόδι
ποὺ ζητεῖ
παντοῦ νὰ βάλει πόδι,
μ' ἀπ' τὸ λαὸ θὰ χτυπηθεῖ
οκληρὰ σὰν τό... χταπόδι.

Τὸ Στέμμα ἔγινε μὲ
μιά κουμπούρα...
αὐτὸς ὁ ἀρχὸς
ὥσπου νὰ πάθει ἀπ' τὸ λαὸ
καὶ τῶν... παθῶν τὸν
τάραχο!

Ὁ Καφαντάρης
ἀχινὸς,
ποὺ πάντα θέλει ἴαση.
Θὰ πάθεις, ἀν
τυχὸν τὸν φᾶς,
εὐθύς... δηλητηρίαση,

Νὰ καὶ τὰ στρείδια
οἱ Λαϊκοί,
ποὺ θέλουν καὶ λεμόνι.
Τὰ στρείδια ποῦχουν
στοῦ λαοῦ
κολλήσῃ τὸ πλεμόνι.

Ὁ βενιζέλος δὲ
χαλβᾷ πρῶτον
ποῦ
ὁ Παπατζίης μέ

Και

Κατώρθωσε καὶ εὗρε πέντε κορίτσια ἀπὸ τοῦ κύκλου τῶν
 πυγενῶν. Τὰ ἔνδυσεν εἰς τὰ ἄσπρα, ἐξέπλεξε γραφικῶς τὰ
 ἱαλλία των καὶ μὲ ροδίνους ταινίας ἐστεφάνωσεν τὰς κε-
 ραλάς των. Τὰ ἐτοποθέτησεν εἰς ἓναν ἐξώστην οἰκίας, ἀπὸ
 ἧς ὁποίας θὰ διήρχετο ἡ συνοδεία τοῦ ἐνὸς τῶν ὑποψή-
 ριων. Μόλις ἐπλησίασεν ἡ συνοδεία, ἡ μία τῶν νεανίδων
 κατέρχεται πεταχτὴ εἰς τὸν δρόμον, σταματᾷ τὸν ὑποψή-
 ριον, τὸν προσφωνεῖ (ἡ προσφωνήσις ἐκ τῶν προτέρων
 καλλιτεχνικῶς συντεταγμένη ἀπὸ τὸν ἐξάδελφον) καὶ τοῦ
 γχειρίζει τὸ ποίημα. Αἱ νεάνιδες τὸν ραντίζουν μὲ ἄνθη.
 Ὁ ὑποψήφιος συγκινεῖται καὶ ἀπαντᾷ εὐγλώττως εἰς τὴν
 προσφώνησιν.

Ἄλλ' ἐδῶ τὰ τραγούδια καὶ τὰ ἀνθορραντίσματα γίνονται
ἐκτὰ μὲ ψυχρότητα καὶ μὲ ἀδιαφορίαν, σχεδὸν μὲ κατα-
ρόνησιν. Ὁ ὑποψήφιος παρῆλθεν ἀπαθής, ξένος, καὶ κα-
εἰς ἀπὸ τοὺς ἐκλογεῖς του δὲν ἐσκέφθη νὰ περισυλλέξη
πὸ τὸν βόρβορον τοῦ δρόμου τὰ σκόρπια λουλούδια καὶ
οἰήματα. Ἀλλὰ καὶ τὸ κόμμα τοῦ πρώτου ὑποψηφίου, μό-
ς ἐγνώσθη ὅτι τὰ αὐτὰ δείγματα τιμῆς ἀπενεμήθησαν καὶ
ς τὸν πολέμιον, ἀπεκήρυξε σκαιῶς τὸν ἐξάδελφον μὲ τὰς
ροσφωνήσεις του, τὰ κορίτσια του, τὰ ὄνειρα τοῦ ἐκλεκτι-
οῦ καὶ τὰ μειδιάματα τοῦ οὐρανοῦ του. Ἡ λευκὴ σημαία
χίσθη. Ἀλλ' ὁ ἐξάδελφός μου δὲν ὑπῆρξε διὰ τοῦτο ὀλι-
ώτερον μεγαλεπήβολος.

1915

A sepia-toned portrait of an elderly man with a full white beard, wearing a dark suit, seated in a wooden chair and reading a large open book. The background is a simple, draped curtain. The word 'KAZAN' is visible in the bottom left corner of the image.

Γ. ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ

Μέγας διδασκαλὸς τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἐπίτιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.

Γ. ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ

Μέγας
διδάσκαλος τῶν
Ἑλληνικῶν
γραμματῶν τῆς
μεγάλης
Ἐκκλησίας καὶ
ἐπίτιμος
καθηγητὴς τοῦ
Πανεπιστημίου.

Καὶ τώρα, ἀφοῦ φάγαμε
σουπιὰ, χταπόδι, στρεΐδια,
πετάχτε Ζέρβα Γονατᾶ
καὶ τ' ἄλλα
τά... σκουπίδια

ΑΝΑΤΡΕΨΤΕ, ΑΝΑΤΡΕΨΤΕ, ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΙΝΕΙ ΤΙΠΟΤΕ ΟΡΘΟ

Καρναβαλίσματα

Γνωρίζετε τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου σατυρικοῦ τῆς ἀνθρωπότητος; Ὄνομάζεται προσωπεῖον.

Μ' ἐν προσωπεῖον γίνεσθε ὅ,τι θέλετε· πρίγκιψ, καλόγηρος ἢ βασιλεὺς.

Μ' ἐν προσωπεῖον ἀλλάζετε αὐτὸ τὸ φῦλόν σας. Σατυρίζετε αὐτὴν τὴν σεβασμίαν τάξιν τῆς δημιουργίας.

[...]

(Ραμπαγὰς, 4/2/1879)

ΜΕΤΑΛΛΑΞΕΙΣ

- Από το νάτος-νάτος ο πρωθυπουργός φτάσαμε στο ΝΑΤΟς-ΝΑΤΟς ο πρωθυπουργός. Αυτό ὄντως εἶναι εκσυγχρονισμός.

- Ο πρωταγωνιστής της οδοντόκρεμας ΑΙΜ, θερμός υποστηρικτής του τ. καταλληλότερου, ανταμείφθηκε με τη διευθυντική θέση στο Εθνικό. Ο πρωταγωνιστής του Γερμανού, ιεροκήρυκας του εκατομμυριούχου, για πια θέση προαλείφεται;

- Αληθεύει ότι με τροπολογία που δεν πρόκανε να καταθέσει ο κ. Γείτονας ήθελε να μετονομάσει τα ΚΕΠ (Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών) σε ΚΕΟΠ (Κέντρα Εξυπηρέτησης Οπαδών του ΠΑΣΟΚ);

- Κωλέτση-Ράγιου, Καϊλή-Ράπτη, Ανουσάκη-Παπακώστα, Δαμανάκη-Παπαδημητρίου. Η φεμινιστική οπτική του δικομματισμού.

- Γρανίτσας. Ο πιο καλὶ νεοπασόκος.

Εκτός από τα κομματικά κατεστημένα που δηλώνει ότι θέλει να ανατρέψει ο Γιωργάκης, «φαίνεται ότι ανατρέπει και επικοινωνιακά στερεότυπα». Έτσι, στη γνωστή συνέντευξή του ενώπιον πέντε διευθυντών εφημερίδων στη ΝΕΤ, «ήταν έκπληξη για όσους τον θεωρούσαν τηλεοπτικά αδύναμο και τον είδαν να στέκεται με αξιώσεις απέναντι σε ένα απαιτητικό κοινό, όπως και για όσους θεωρούν ότι ο πολιτικός λόγος, για να είναι αποτελεσματικός, πρέπει να παραμένει δέσμιος μιας αντίληψης που θέλει τον πολιτικό ηγεμονικά αυτάρκη, λεκτικά αποστομωτικό και προγραμματικά αδιαπραγμάτευτο».

Ποιος τα λέει αυτά; Ο Γιώργος Σεφερτζής, πολιτικός επιστήμονας και αυτή την περίοδο επικοινωνιολόγος παρά τω Γιωργάκη, σε σημείωμά του στην *Ελευθεροτυπία* την επομένη της παραπάνω συνέντευξης, στην οποία, όπως αναφέ-

ρει το *Παρόν*, ο ίδιος ο Σεφερτζής ήταν «στα μέσα και στα έξω», παρακολουθώντας την πορεία της από το «κοντρόλ» ή τρέχοντας στη διάρκεια των διαλειμμάτων στο στούντιο για να δώσει συμβουλές στο Γιωργάκη, για τις κινήσεις του, για τον τρόπο ομιλίας του κ.λπ.

Και βεβαίως ο Γιωργάκης εξέπληξε εκείνο το βράδι στη ΝΕΤ, αλλά για την αδυναμία του –για να μην πούμε ανικανότητα– να αρθρώσει ουσιαστικό πολιτικό λόγο, πράγμα που επεσήμαναν κι εκείνοι που του πήραν τη συνέντευξη. Ωστόσο ο πολιτικός επιστήμονας και κατά περίπτωση επικοινωνιολόγος θέλησε –με το ανάλογο... επιστημονικό ύφος– να κάνει τη δική του ανατροπή, εμφανίζοντας το μαύρο σαν άσπρο. Άραγε δικής του έμπνευσης είναι κι εκείνο το μόνιμο χαμόγελο επιτυχίας που μοστράρει σε κάθε ευκαιρία ο Γιωργάκης;

Τ.Κ.Δ.

του Χρ. Παπανίκου

ΜΑΣ ΠΗΡΑΝ ΧΑΜΠΑΡΙ

Ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά του κατά κεφαλή ΑΕΠ στην Ευρώπη, μικρή απορρόφηση ξένων επενδύσεων, ενώ οι έλληνες πολίτες διαμαρτύρονται για μείωση της αγοραστικής τους δύναμης.

Βέβαια η εφημερίδα προσπαθεί να «χαϊδέψει» τον Γιωργάκη, τον οποίο χαρακτηρίζει «ανεπιτήδευτο» και «ορμητικό», τονίζει

ωστόσο ότι «το κύριο πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ είναι η διαφθορά, τα σκάνδαλα και οι αποκαλύψεις για κατάφωρη ευνοιοκρατία, φαινόμενα που έχουν αμαυρώσει την εικόνα του κόμματος μεταξύ των ψηφοφόρων».

Ε τώρα, όταν τα λένε οι... φίλοι, εμείς τι μένει να πούμε;

Τ.Κ.Δ.

Ανικανοποίητους «βλέπει» η αμερικανική εφημερίδα *Νιου Γιορκ Τάιμς* τους έλληνες ψηφοφόρους, για τους οποίους γράφει ότι «φαίνονται αποφασισμένοι να διώξουν το ΠΑΣΟΚ από την εξουσία».

Η εφημερίδα αναφέρεται μεταξύ άλλων στα επιτεύγματα της κυβέρνησης Σημίτη, προσθέτει όμως και ότι η ελληνική οικονομία έχει

Η ΜΑΡΙΑ ΠΑΕΙ ΠΑΝΤΟΥ

Δεν την πήγα ποτέ. Για τον ναρκισσισμό και το δήθεν της. Γιατί ως πρόεδρος του ΣΥΝ διέλυσε το κόμμα και επέτρεψε στους κουναλάκηδες να «διαφωνούν» προς χάριν της «διαφωνίας». Γιατί κόλλησε σ' όλους εμάς τη στάμπα της ουράς των Πασόκων και των Φιλιππινέζων της κυβέρνησης όπως έλεγε κι η Μαλβίνα. Έπειτα θυμάμαι το φιάσκο με τις δημοτικές εκλογές και τα τανγκό με τον Σημίτη και τη Δάφνη.

Η Δαμανάκη, πάντα μειοψηφία στο κόμμα, απαιτούσε να περάσει το δικό της μ' ένα υστερικό πείσμα που παρόμοιο συνάντησα μόνο στην Άννα Καφέτση και τη Μαρίνα Λαμπράκη.

Τώρα, αφού μας δήλωσε πως παραιτείται απ' το κόμμα που την εξέλεξε και δεν θα πολιτευθεί, πριν αλέκτωρ κ.λπ. συστρατεύθηκε στο όραμα του αμήχανου από μηχανής Θεού μιας αμαρτωλής παράταξης. Ιδού λοιπόν οι συνεπείς αμνοί οι αίροντες τας αμαρτίας των νεονάκηδων και του Πάχτα: Μάνος, Ανδριανόπουλος, Δαμανάκη, Ανδρουλάκης.

Αρκεί να μην αποδειχτούν στην πορεία τ' αρνιά μοσχάρια ή χοίροι κατά περίπτωση.

Μ.Σ.

Λαέ – Βασιλιά

Λαέ, σέ κλέβουν, σέ γελούν μεγάλοι τσαρλατάνοι! Πριν φᾶς ἔσὺ τὴν κότα σου, τὴν τρώει ἡ ἄλεπού! Τὸ βιός σου ξένοι χαίρονται καὶ μοιάζεις τὸν τσοπάνη πού μές στή βαρυχειμωνιά δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ στοῦ λύκου τὸν ἀγριεμὸ θὰ πρωτοτρέμ' ἡ στάνη!...

Λαέ, μεγάλε βασιλιά, πού παίζεις μὲ τὸ θρόνο, πού μία σκούφια νυχτικιά γιὰ στέμμα τοῦ περνᾶς πού τοῦ φωνάζεις ἄξαφνα: «Γκρεμίσου! σέ σαρώνω!». Τί μαῦρο μαῦρο μήνυμα γιὰ μερικοὺς μηνᾶς καὶ τί καινούριο μούντζωμα μὲ τὸν καινούριο χρόνο;

Ἄ! μούντζωμα μουντζούρωμα δὲν ἔδωκες ἀκόμα σ' ἐκείνους ὅπου σ' ἔχουνε μουντζουροβουτηχτό... Μὰ τὰ 'χασες καὶ σὺ, λαέ! εἶν' ἡ πατρίδα κόμμα, σέ ζώνει μὲ συνδυασμὸ ἀδιάντροπο, φριχτό, καὶ σέ ζαλίζ' ἡ φοβερὴ τῆς ρουσφετίλας βρώμα!

Λαέ, σέ κλέβουν, σέ γελούν μεγάλοι τσαρλατάνοι! Πριν φᾶς ἔσὺ τὴν κότα σου, τὴν τρώει ἡ ἄλεπού! Τὸ βιός σου ξένοι χαίρονται καὶ μοιάζεις τὸν τσοπάνη πού μές στή βαρυχειμωνιά δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ στοῦ λύκου τὸν ἀγριεμὸ θὰ πρωτοτρέμ' ἡ στάνη!...

(Τὰ τραγούδια τοῦ Ραμπαγᾶ)

Κλεάνθης Τριαντάφυλλος

ΜΕΤΑΛΛΑΞΕΙΣ

- Μάθαμε ὅτι εκπονείται στο Πάντειο διδακτορική διατριβή με θέμα αν οι Αυλωνίτης, Σταυρίδης, Ρίζος, Μανέλης και Βασιλειάδου ή οι Κουναλάκης, Μπίστης, Ανδρουλάκης, Ανδριανόπουλος και Δαμανάκη βγάζουν περισσότερο γέλιο και επειδή τα αποτελέσματα δεν είναι αρεστά στους Βέλτσους καθυστερεί η υποστήριξή της.

- Η δυστυχία του να είσαι Πάγκαλος. Να αναγκάζεσαι να υποστηρίζεις αυτόν που αποκαλούσε υπάλληλο των ΗΠΑ.

- Κύριε Χρυσοχοΐδη μας, αντί να αποκαλείτε τους μετόχους της εταιρείας σας συντρόφους, μήπως θα ήταν κομψότερο το συνάδελφος, συνεταίρος ή τέλος πάντων συμμετοχος;

- Όχι άλλον Κύρτσο, παιδιά! Το εμποδύσαμε ὅτι ἔχει προσχωρήσει κι αυτός στην εταιρεία σας.

- Κουίζ: Ποιος είναι πιότερο πασοκοσυμμετοχικός; Ο Α. Παπαχελάς, ο Ι. Πρετεντέρης, η Ε. Στάη, ο Σ. Λιαρέλης, ο Στ. Θεοδωράκης ή η δρ. Παναγιωταρέα;

- Και ο Πασβαντίδης υποψήφιος με το νέο ΠΑΣΟΚ. Εδώ, θα μου πείτε, είναι ο Μπίστης και η γραφική παρέα του.

- Μάνος, Ανδριανόπουλος, Δαμανάκη, Ανδρουλάκης. Ρόμπες που περνιούνται για ταγέρ. **Ν.Μολ.**

ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ ΣΟΛΟ

–Ποιος κυβερνάει αυτόν τον τόπο; Μήπως ο Γιωργάκης;

–Όχι βέβαια! Όταν κουράζεται ο κυρ Χρήστος και βλέπει ποδόσφαιρο ο κυρ Σωκράτης, το τιμόνι αναλαμβάνει ο κυρ Μπόμπολας. Και τότε γίνεται το έλα να δεις. Τη μια απολύει τον Αιμίλιο Λιάτσο γιατί τόλμησε να υποβάλει ερωτήσεις στον Πάγκαλο και την άλλη λογόκρινει τον αρθρογράφο της εφημερίδας του Έθνος επειδή υποστήριξε απόψεις που ενοχλούν την καμόρα (μπαρδόν, το σύστημα ΠΑΣΟΚ ήθελα να πω). Ακούς εκεί ο πρώτος Αιμίλιος και ο έσχατος Τσαγκρής να πηγαίνουνε κόντρα στα συμφέροντα του Μαγαζιού. Βλέπετε οι ανόητοι πίστευαν ότι δουλεύουν σε κανάλι και εφημερίδα, ενώ κατ' ουσίαν είχαν προσληφθεί στον Άκτορα. Τώρα θα πάρουν μετεγγραφή για τα Actors Studios.

Τζιμ Μπούκης

Μικρά Πολιτικά Αινίγματα

- Τι κάνουν πρόσφατα ορισμένοι «αριστεροί» μετά μανίας;
- Αυτό που άλλοτε λέγαμε: «Δήλωση Μετανοίας».
- Τι όφελος θα έχουν απ' αυτή την πρακτική;
- Να πάρουν βίζα για την Αμερική.
- Τι είναι «αλλάζω πίστη»;
- Η εμφάνιση Αρμάνι του Ν. Μπίστη.
- Τι είναι «γκλαμουριά της εξουσίας»;
- Ύστερα από φλερετ δεκαετίας, το «ναι» στο ΠΑΣΟΚ της Μαρίας.

Νίκη Φόρουμ

Μαθήτριες, αρχές της δεκαετίας του '60, κάναμε αντιπερισπασμό στην «Κύρου Ανάβαση» του Ξενοφώντα, με την «κηρού ανάβαση». Σχεδιάζαμε σκάλες και πάνω σ' ένα σκαλοπάτι ένα... κερί που... ανέβαινε. Ήταν αθώοι εκείνοι οι καιροί, όταν λίγο αργότερα ενέσκηψε η δικτατορία; Τότε που σπιούντοι καιροφυλακτούσαν παντού και η ελευθερία κινήσεων και ιδεών ήταν έγκλημα;

Αλίμονο, ναι, φαίνονται αθώες εκείνες οι εποχές, μπροστά στην τεχνολογικά εξελιγμένη σπιουνιά του σήμερα, που χαλκεύει αόρατα δεσμά για τον ανυποψίαστο πολίτη, εισβάλλοντας στις κινήσεις του και το ατομικό του πεδίο δράσης. Ο λόγος για τις 220 κολόνες-ηλεκτρονικά μάτια που η Τεχνική Εταιρεία «Ανάβασις» ανέλαβε να τοποθετήσει για λογαριασμό του ΥΠΕΧΩΔΕ σε 220 νευραλγικά σημεία της πρωτεύουσας, για να διασφαλίζεται η τάξη, να... προλαμβάνονται τρομοκρατικά χτυπήματα, να... ελέγχονται οι διαδηλώσεις, κατά της... παγκοσμιοποίησης λόγου χάρη, και να διασφαλίζεται η ομαλή καθημερινή καταναλωτική δραστηριότητα των πολιτών που είναι και το κυρίαρχο μέλημα της πολιτείας. Της όποιας πολιτείας δυστυχώς, ανεξαρτήτως κυβερνήτωντος κόμματος.

(Τι εύστοχο, εν όψει και του μεγάλου οικονομικού χαμού που θα ακολουθήσει την Ολυμπιάδα, εκείνο το κόμικ, όπου η ίδια η κρατική εξουσία κατασκευάζει κλωνοποιημένα ανθρωποει-

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

δή, για να...κινούνται τα δάνεια και οι τράπεζες, και να μην βραχυκυκλώνει το σύστημα!)

Έτσι λοιπόν 220 μεγάλοι αδελφοί θα είναι σύντομα κοντά μας. Να ένας, στη νησίδα της οδού Ακαδημίας στην αρχή της Ασκληπιοίου. Ο πανύψηλος ατσάλινος(;) οβελίσκος υψώνεται σαν κακός οιωνός —με... πόσα τερατώδη μάτια άραγε;— πάνω μας καθώς περιμένουμε το λεωφορείο. Να καταγράψουν άραγε τις τσάντες που κρατάω; Το ύφος μου; Μήπως είμαι πολύ δύσθυμη; Ναι, είμαι, δεν τη θέλω, δεν τη θέλω την Ολυμπιάδα, και δεν θέλω άλλο καθεστώς ΠΑΣΟΚ. Κακό είναι; Ή μήπως γελάω πολύ; Θα είναι επειδή παρακολούθησα μερικές προεκλογικές δηλώσεις για το τίποτα και σχόλια πάλι για το τίποτα, ενώ βέβαια όλοι ξέρουμε ότι τα πραγματικά προβλήματα δεν τα προσεγγίζει κανείς. Ίσως γι' αυτό η αδιαφορία πολλών εν όψει του ασφυκτικού διπολικού σχήματος να συνοψίζει τελικά μια πολιτική θέση...

Έτσι, αν και άνεργος, με ψωραλέες κοινωνικές παροχές, με τα σκέλη της κοινωνικο-οικονομικής ψαλίδας να διανοίγονται όλο και πιο πολύ, ο καλός και ανεκτικός Αθηναίος πολίτης κοιμάται ήσυχος στην αγκαλιά του Μορφέως: 220 αδέρφια του ξαγρυπνούν στο προκεφάλι του. Άραγε θα σταματήσει εκεί το ενδιαφέρον τους ή θα θελήσουν να μπουν και μέσα στο σπίτι του κάποια στιγμή;

Μαρία Τσάτσου

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ Ο ΝΙΚΟΣ

Είμαι Κωνσταντοπουλικός. Προσέξτε, όχι προεδρικός. Κωνσταντοπουλικός. Γιατί ο άνθρωπος αυτός υπερασπίζεται την αξιοπρέπεια της Αριστεράς, έστω με τον δικό του λίγο μονοκόμματο αλλά άκρως συνεπή τρόπο. Με το εισαγγελικό του ύφος αλλά και την εντιμότητά του. Με την ικανότητά του να οργανώνει τα γκρουπούσκουλα και τους καρεκλάδες της πλατείας Κουμουνδούρου. Και για το πείσμα του να συνενώσει τα κομμάτια της Αριστεράς και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Για τον δικανικό λόγο, τέλος, που αρθρώνει στο κοινοβούλιο. Και που είναι ο επαρκέστερος. Είμαι Κωνσταντοπουλικός γιατί ο Νίκος ένωσε τους εφτά και παρουσίασε έγκαιρα τον Συνασπισμό της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, μια ελπίδα για την πρόοδο της Αριστεράς στον τόπο. Επίσης με την πράξη του Ζαππείου την περασμένη Κυριακή και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Αριστερού Κόμματος το οποίο υπερψήφισαν προσωπικότητες όπως ο Φάουστο Μπερτινόνι της Ιταλικής Επανάστασης, ο Λότταρ Μπίσκι, πρόεδρος του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού στη Γερμανία, ο Πάκο Φρούτος, γ.γ. του Κ.Κ. Ισπανίας, κ.λπ., δίνει μια νέα προοπτική στην Αριστερά των κοινωνικών κινημάτων και των αγώνων των νέων σε παγκόσμιο επίπεδο. Να μην ξεχάσω και την ενεργό παρουσία του στο Παγκόσμιο Φόρουμ από το Πόρτο Αλέγκρε ως τη Γένοβα και το Παρίσι και τέλος την αγωνία του για τη διακαίωση του ΣΥΝ και σ' αυτές τις εκλογές. Ο πρόεδρος του κόμματος που φιλάει σταυρωτά φίλους και εχθρούς, γνωστούς κι αγνώστους, δικαιούται να πρωταγωνιστήσει πάλι και στην προσεχή, κρίσιμη βουλή.

Μ.Σ.

Σκουζές-Λαός

Εσπουδάσατέ ποτε κερασίτσαν περιποιημένην ἄνθρωπόν τινα; Μόλις ἐκεῖνος δὲν εἶναι παρὼν, ἀμέσως λέγει:

Τὸν καὶ μένο... τὸν βοηθοῦμε λίγο... ἔρχεται κάποτε τρώγει... τί νὰ σοῦ κάμη – εἶνε πτωχός.

Καὶ εἶναι ψεῦδος.

Τὸν περιποιεῖται, διότι ἔχει ἀνάγκην αὐτοῦ.

Τὸν περιποιεῖται, διότι γνωρίζει τὸ μυστικόν της.

Τὸν περιποιεῖται, διότι εἰς ἐκεῖνον ὀφείλει τὴν ὑπόληψίν της.

Ἡ κερασίτσα τὸν ἐκδικεῖται, ταπεινώνουσα αὐτὸν, ὅταν λείπη, ὅταν δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκην του.

Ἐκεῖνος ὅμως εἶναι πάντοτε παντοδύναμος.

Ἡ κερασίτσα εἶναι πάντοτε ψοφοδεής.

Σύ, κ. Σκουζέ, τί ἄλλο ἔκαμες;

Ὁ ΛΑΟΣ ἦτο παρὼν κατὰ τὰς ἐκλογάς.

Σὺ εἶχες τὴν ἀνάγκην του, διότι προσεπάθεις ἀπ' αὐτοῦ νὰ ὑψωθῇς.

Τὸν ἐπεριποιήθης. Τὸν ἐτράταρες μάλιστα καὶ μπίρα.

Σὺ τοῦ ἔσφιγγες τὸ χέρι· ἐκεῖνος ἔλεγε: τί λαμπρὸς νέος!

Ἡ πατρικὴ σου οἰκία ἢ ὁποία ποτὲ δὲν εἶχεν ἀνοιχθῇ εἰς αὐτὸν ἦτο τότε ὀρθάνοικτη.

Ὁ ΛΑΟΣ ἔφυγε, αἱ ἐκλογαὶ ἐτελείωσαν.

Σὺ τὸν ἐξεδικήθης.

Ἡθέλησες νὰ τὸν ταπεινώσῃς.

Εἰσῆλθες εἰς τὴν βουλὴν, ἀνῆλθες τὸ βῆμα, τὸν ἐξύβρισες καὶ τὸν ἐξηπτότελίσας.

Τῷ εἶπες ὅτι σὲ ἐξέλεξε διότι τρώγει τὸ ψωμί σου, τῷ εἶπες:

Τὸν καὶ μένο... τὸν βοηθοῦμε λίγο... ἔρχεται κάποτε τρώγει... τί νὰ σοῦ κάμη... εἶναι πτωχός.

Τὴν ἐπομένην ἡσθάνθης τὸ λάθος, ἡθέλησες νὰ τὸ διορθώσῃς καὶ ἐδιόρθωσες τὰ πρακτικὰ μὲ τὸ δικαίωμα ὅπερ ἔχει πᾶς βουλευτὴς νὰ διορθῶνῃ τοὺς λόγους του.

Ἄλλ' ὅταν τοὺς ἐπρόφερες εἴμεθα ἐκεῖ καὶ σὲ ἡκούσαμεν μὲ τ' αὐτιά μας.

Ἄλλ' ὅταν ἔχῃς τὸ θάρρος νὰ λέγῃς ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς, ὅτι αἱ χιλιάδες τῶν ψήφων, αἵτινες σὲ ἐξέλεξαν ἀποζοῦν ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν σου, δὲν κάμνεις ἄλλο παρὰ νὰ συνεχίζῃς τὸ ἔργον σου.

Σὺ καὶ ὅταν ἐξετέθης, ὡς βουλευτὴς ἐξύβρισας τοὺς μέλλοντας νὰ σ' ἐκλέξουν.

Τότε ἔγραφες ὅτι ἀνεξάρτητος διατελῶν ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ θὰ εἶσαι καὶ ἐν τῷ πολιτικῷ. Καὶ ἐξύβριζες τὸν ΛΑΟΝ.

Τῷ ἔλεγες, ἔχω παράδες καὶ εἶμαι τίμιος. Σὺ πτωχὲ ἐκλογεῦ, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχεις εἶσαι ἄτιμος, ἐξαρτᾶσαι, σὲ κάμνω ὅπως θέλω μὲ τὸν παρᾶ μου.

(Απὸ τὸν Ραμπαγά, 17/2/1880)

ΑΝΤΙ ΘΕΣΕΙΣ

Μικρά Πολιτικά Αινίγματα

— Ποιος ἦταν ὁλ' αὐτὰ τα χρόνια τοῦ ΠΑΣΟΚ το δουλάκι;
• Το alter ego τοῦ Μίμη Ανδρουλάκη.

— Τι εἶναι «σ' ἐφτυσα σαν πασατέμπο»;
• Η περιφρόνηση στὴν Κ.Ε. τοῦ ΣΥΝ ἀπὸ τὸν πρέσβη ε.τ. κ. Ζέππο.

— Τι εἶναι «μια θέση στο παραθυράκι»;
• Η φιλοδοξία ζωῆς τοῦ Π. Κουναλάκη.

— Τι εἶναι «αριστερός με φορεσιά καινούργια»;
• Η περίπτωση τοῦ Σπύρου Βούγια.

— Τι εἶναι «στο ψωμί τοὺς βούτυρο καὶ μέλι»;
• Το παράδειγμα τοῦ Σ. Δανέλη.

— Τι εἶναι «προδομένη νιότη»;
• Η περίπτωση τοῦ Πάνου Σκοτινιώτη.

— Τι εἶναι «ο θάνατός σου ἡ ζωὴ μου»;
• Το ἐπίμονο ματάκι τοῦ ΠΑΣΟΚ στους αριστερούς: «Παιδί μου! Ἐλα μαζί μου!»

— Πότε μπορεῖ νὰ γίνῃ κάπως πιστευτὴ μια τέτοια «ερωτικὴ» πολιτικὴ;
• Μα, μόνο αν ψηφιστεῖ ἡ Ἀπλὴ Αναλογικὴ!

Νίκη Φόρουμ

AMERICAN EMBASSY?!

ΝΑΙ!.. AMERICAN
ΕΜΠΑ'ΣΟΥ... ΕΒΓΑ'ΣΟΥ!..

Μικρά Πολιτικά Αινίγματα

- Σε τι μπορούν ωστόσο να εμπιστευτούν το ΠΑΣΟΚ οι κεντροαριστεροί «ιδεαλιστές»;
- Ότι πληρώνει πάντα τις «κρυφές» επιταγές.
- Τι θα ήταν μια κίνηση απίστευτης τόλμης;
- Να προσχωρήσει στο Συνασπισμό ο Κώστας Λαλιώτης!
- Τι έκανε την κυβέρνηση να βράζει στο καζάνι;
- Οι επερωτήσεις του σύντροφου Λαφαζάνη.
- Πώς έβλεπε και βλέπει το ΠΑΣΟΚ το Συνασπισμό;
- Σα σφαχτάρι γι' αποκεφαλισμό.
- Τι είναι «Συμμετοχική Δημοκρατία»;
- Με την ψήφο του λαού να καταργούνται τα Ασφαλιστικά Ταμεία.
- Τι θα αντιπροσωπεύουν στη Βουλή οι Ανδρουλάκης, Ανδριανόπουλος, Μάνος και Δαμανάκη;
- Του καρνάβαλου το γαϊτανάκι.
- Τι είναι «Ριζοσπαστική Αριστερά»;
- Μια φωνή και μια γροθιά!
- Νίκη Φόρουμ
(Διά της αντιγραφής: Τζίνα Πολίτη)

Αυτόν τον άνθρωπο δεν τον εκτίμησα ποτέ και τον θεωρώσα μεγάλη φούσκα από την εποχή ακόμη που υποδεχόταν με τον Κοσκωτά τον Ντέταρι στο λιμάνι του Πειραιά. Θυμάμαι ακόμη με απέχθεια τη «φοβερή» ατάκα που εκστόμισε ως υπουργός Πολιτισμού—πέρασε κι από αυτό το πόστο—σε βάρος του ευεργέτη

Εμένα ο Μάνος, καθότι συνονόματος μου, μου είναι συμπαθής και θεωρώ πως έκανε τεράστιο σφάλμα η ΝΔ να μην εξαντλήσει όλα τα περιθώρια ώστε να τον εντάξει στις δυνάμεις της. Μεγαλύτερο λάθος έκανε όμως ο νεόκοπος, αμήχανος αρχηγός ο οποίος υπείκοντας στην πλέον αγελαία μεταμοντέρνα συνθήκη του «όλα πάνε με όλα», σαρώνει εσχάτως ό,τι πετάει κι ό,τι κολυμπάει. Έτσι όμως δεν

Τ' έχει νά γέννη

Λαέ, πού μουντζουρώνεσαι
Πά την Άποκρηά σου,
Λυπήσου τὰ τηγάνια σου,
Λυπήσου τήν καπνιά σου,
Καί 'στὴ μουντζούρα σου, λαέ
Οἰκονομία κάνε,
Πατί μουντζούραις, γύρω σου,
Οἱ φόροι θὰ σέ φᾶνε!...
Τ' έχει νά γέννη σήμερα!...
Μπροβάλετε νά δῆτε,
'Εσεῖς πού ὅλο τὸ λαὸ
'Σὰν ὄρνιθα μαδεῖτε!
Δικὴ σας μάσκ' ἀπάνω του
'Ανίσως βασιλεύη
'Όλο τὸ χρόνο... σήμερα
Αὐτὸς σᾶς μασκαρεύει!...
Τ' έχει νά γέννη σήμερα!...
Μὰ ὅ,τι καὶ νά γέννη,
Τόσο πολὺ μασκάρεμα
Μιά 'μέρα δὲν τὸ βγαίνει!...

(Από τον Ραμπαγά, 27/1/1885)

ΑΝΔΡΕΑΣ, Ο ΑΛΛΟΣ

του, Κωνσταντίνου Καραμανλή, του αρχιτέκτονα της Μεταπολίτευσης: «Εγώ δεν έχω ανάγκη τον Καραμανλή, εμένα με βγάζει ο Ολυμπιακός». Να που τώρα θα τον βγάζει το ψηφοδέλτιο επικρατείας του Γιωργάκη. Εκτός κι αν από τότε ο ευφυής Ανδρέας είχε προβλέψει τη σχέση Γιωργάκη-Κόκκαλη και έκανε, ο προνοη-

τικός ανήρ, τα κουμάντα του. Κατά τ' άλλα ο πολέμαρχος του Βελιγραδίου και ο πορθητής της Βαγδάτης, ο τενίστας—έτσι είχε φωτογραφηθεί κάποτε για το Ένα του Κοσκωτά, φροντίδα της Άννας Μιχαλιτσιάνου—που τα βράδια φοράει το ταγιεράκι της Θάσερ, μου προκαλεί απλώς αηδία.

Μ.Σ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΥΝΟΝΟΜΑΤΟΣ

φτιάχνεις κόμμα, αλλά τον «Βασιλόπουλο» στο Ψυχικό (όπου εξάλλου ψωνίζει και η νομενκλατούρα του ΠΑΣΟΚ).

Ο Μάνος, ως εκφραστής ενός πρακτικού πνεύματος, λάμπρυνε με τον αιρετικό του λόγο και τις ρηξικέλευθες επιλογές του την αρκετά γηραλέα και συντηρητική αξιωματική αντιπολίτευση. Τώρα στο ΠΑΣΟΚ μάλλον τον οδήγησαν η πικρία και η απελπισία του. Δηλαδή οι χειρότεροι σύμβου-

λοι για έναν πολιτικό. Ο ίδιος μάλιστα προδίκασε έτσι και το μέλλον του. Στα έδρανα της μελλούσης βουλής, πάλι ως συνεργαζόμενος με την Αντιπολίτευση, θα παίζει, φευ, με τα playmobile του όπως στην εκπομπή της Στάη. Να ριξουμε τους τοίχους, αγαπητέ Στέφανε, σύμφωνα. Αλλά όχι με τηλετρικάκια και λεκτικές τρακα-τρούκες! Κατά τ' άλλα σου καταθέτω τη θλίψη μου.

Μανωλάκης Βομβιστής

« ΔΙΛΗΜΜΑΤΙΣΜΟΙ »

Ο φίλος και συνεργάτης Πέτρος Μαρτινίδης μάς κάνει άγρια κριτική. Σιγά-σιγά Πέτρο. Μην τρελαθούμε κιόλας! Προσχώρησες στον «διλημματισμό»; Ήδημοκρατία της διαφθοράς ή ολοκληρωτισμός διεφθαρμένος; Εμείς έχουμε προσχωρήσει στην άποψη Small is beautiful. Και πάντως καμιά εξουσία δεν μας αρέσει. Ακούγεται λίγο αναρχικό; Με τα μαύρα χάλια που περνά ο τόπος, με την κοροϊδία που πέφτει σε βάρος όλων μας, τι περιμένεις; Άντε, γράψε κάτι τις. Περιμένουμε.

Αγαπητό μου Αντί,

Φοβάμαι ότι στη δίκαιη εναντίωσή σου, ως αριστερού περιοδικού, σ' ένα ΠΑΣΟΚ διεφθαρμένο, προσαρμοσμένο στον καπιταλισμό, συχνά αργυρώνητο και μονίμως βολεμένο, έχεις αρχίσει να ξεχνάς πως είσαι αριστερό περιοδικό.

Στα εβδομαδιαία τεύχη σου, της προεκλογικής περιόδου, δεν είδα ούτε μία επικριτική κουβέντα για τις χουντοθεούσες της Ν.Δ., που επελαύνουν κραδαίνοντας ως υπέρτατο τεκμήριο του δημοκρατικού τους φρονήματος τον σεβασμό τους προς τις 3.500.000 υπογραφές του κ. Χριστόδουλου. (Που σημαίνει ότι αν μαζέψουν σε λίγο 4 ή 5.000.000 υπογραφομένων, θα ασκήσουν το «δημοκρατικό» δικαίωμά τους να καίνε τους άθεους στις πλατείες, να εκτοπίζουν τους αλλόδοξους ή να επιβάλλουν στους εβραίους να φο-

ρούν το κίτρινο άστρο. Αυτό το τελευταίο μάλιστα, ίσως το προτείνει η αρθρογράφος προηγούμενου τεύχους σου Λιάνα Κανέλλη η οποία κατήγγελλε τον νέο αρχηγό του ΠΑΣΟΚ ως «αγαπημένο παιδί» όχι απλώς των Αμερικανών αλλά των «Αμερικανοεβραίων», καταγγελία που θα προσυπέγραφε υποθέτω, μεταξύ άλλων, και ο κ. Πλεύρης).

Όπως επισημαίνει ένας σοφά ισχυρογνώμων κομμουνιστής, στην πρόσφατη Αυτοβιογραφία του: «Ο κίνδυνος σήμερα προέρχεται από τους πολέμιους του λόγου: από τους θρησκευτικούς και τους εθνοφυλετικούς φονταμενταλισμούς, από τους ξενόφοβους, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι κληρονόμοι του φασισμού ή κόμματα εμπνευσμένα από το φασισμό, που έχουν καταλάβει την εξουσία στην Ινδία, στο Ισραήλ και στην Ιταλία.» (Eric Hobsbawm, 2003)

Με τριάντα και πλέον χρόνια ισχυρογνώμονος αριστεροσύνης στο παρελθόν σου, αγαπητό μου Αντί, κι ολοφάνερο το ότι δεν έχεις ενδώσει στην αναπόφευκτη από το 1848 μέχρι σήμερα διολίσθηση κάθε επαναστατικής γενιάς από τον ριζοσπαστισμό στη μετριοπάθεια, δε χρειάζεσαι εμένα να σου θυμίσω πως ακόμα και μια δημοκρατία της διαφθοράς είναι λιγότερο ειδικής από έναν ολοκληρωτισμό (από τον οποίο άλλωστε δε λείπει η διαφθορά, απλώς απαγορεύεται να καταγγελθεί). Σου το θυμίζω, πάντως,

πολύ φιλικά,

Πέτρος Μαρτινίδης

Η Κυριακή μας
[...]

Έν Μεσολογγίω είναι εἰς δήμαρχος ὅστις ἔχων δεινὸν ἔρωτα πρὸς τοὺς χοίρους, ἔχει ὡς ἰδεῶδές του νὰ κάμη τοὺς δρόμους κήπους ὅπου νὰ βόσκωσι χοῖροι. Προκαλούμενος νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις περὶ τοῦ ἔρωτός του αὐτοῦ, λέγει:

—Πῶς; Δὲν βλέπετε πῶς παχύνουν οἱ χοῖροι ἐντὸς τῆς βρώμας; Ἡ θέλετε νὰ σᾶς κάμω λιγνοὺς σὰν μπαστούνια;
[...]

(Από τον Ραμπαγά, 8/2/1879)

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

«Βάσει της μακράς παράδοσης συμμετοχικής δημοκρατίας που έχει, η Ελλάδα είναι προσηλωμένη στο στόχο της ανάπτυξης νέων δημοκρατικών πρακτικών ώστε να ανταποκριθεί σ' αυτές τις παγκόσμιες προκλήσεις».

Το παραπάνω αποτελεί απόσπασμα από την ομιλία του Γιώργου Παπανδρέου στη Γενεύη και στην Παγκόσμια Σύνοδο για την Κοινωνία της Πληροφορίας στις 11/12/2003, δηλαδή ένα περίπου μήνα πριν πάρει το «χρίσμα» και αρχίσει να πλασάρει και στην «εσωτερική πολιτική αγορά» τα περί «συμμετοχικής δημοκρατίας».

Νομίζω ότι τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι εύλογα: Αφού η Ελλάδα «έχει μακρά παράδοση συμμετοχικής δημοκρατίας», τότε γιατί αυτή (η «συμμετοχική δημοκρατία») αποτελεί πρόταση και σημαία του νέου ΠΑΣΟΚ ως ζητούμενο;

Να υποθέσουμε τις απαντήσεις; α) Γιατί άρεσε στο επιτελείο του νέου ηγέτη όταν έψαχνε να βρει καινούργιες προτάσεις; β) Γιατί πάντα ήταν ζητούμενο, αλλά στους Ελβετούς μπορούμε να λέμε και κανένα ψεματάκι; γ) Λέμε και καμιά εξυπνάδα για να περνάει η ώρα; δ) Συμπληρώστε ό,τι θέλετε.

Β. Σιούτη

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

ΠΙΣΤΕΥΕ...

Πανικός έχει προκληθεί στην Χαριλάου Τρικούπη από την αρνητική εικόνα που δημιούργησε για το ΠΑΣΟΚ η προσχώρηση των Μάνου και Ανδριανόπουλου. Και ποιος ανέλαβε να βγάλει τα κάστανα απ' τη φωτιά; Ο πρώην γραμματέας του ΠΑΣΟΚ Κώστας Λαλιώτης, ο οποίος με το γνωστό απλουστευτικό ύφος του κάλεσε τους ψηφοφόρους του κόμματος να μείνουν με το ΠΑΣΟΚ... χωρίς να ρωτάνε.

Τ.Κ.Δ.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΞΗ

Μεγάλη Δημοκρατική Παράταξη: Ό,τι πετάει κι ό,τι κολυμπάει στου Βασιλόπουλου. Τα μυαλά στα κάγκελα και τα κασκόλ στα χέρια.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Συμμετοχική Δημοκρατία: Οι ανεύθυνοι στην εξουσία, οι ευθύνες στους πολίτες, το έμβασμα στον Καλατράβα, η λυπητερή στον κάθε φορολογούμενο.

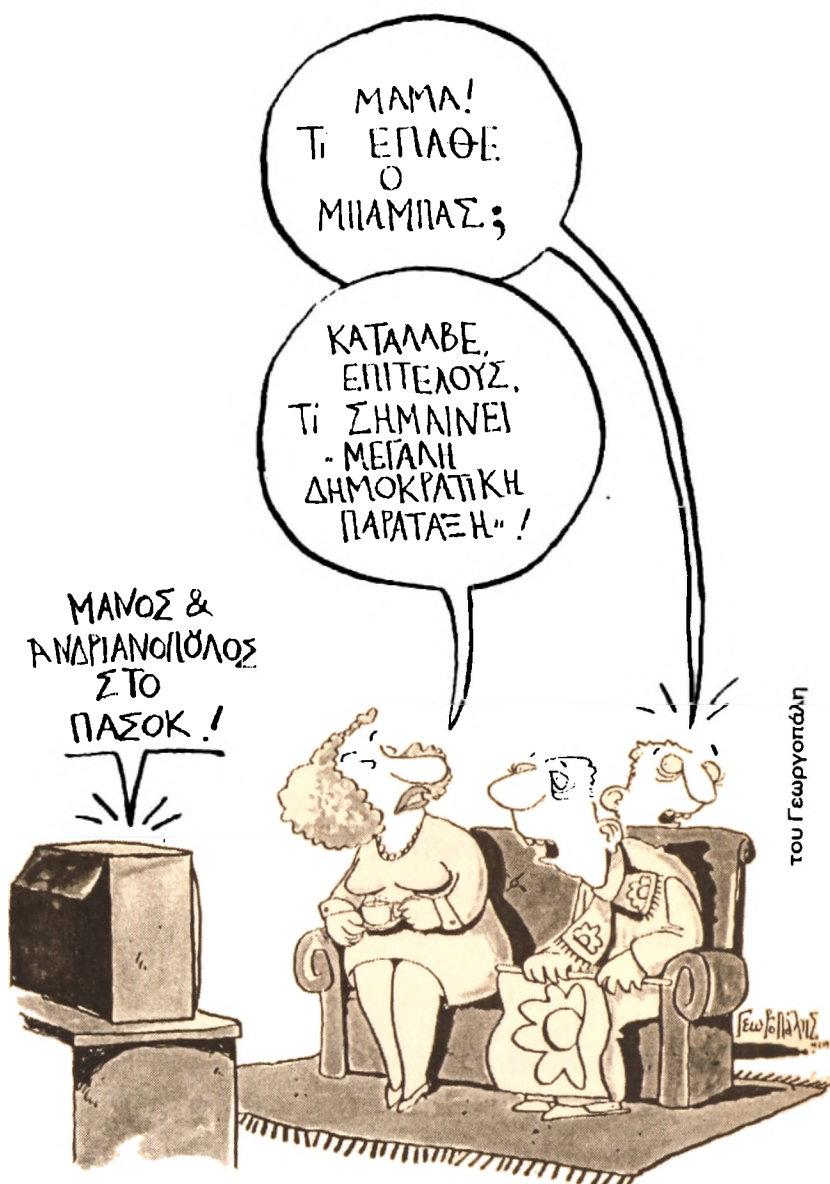
Μ.Σ.

ΟΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ(!)

Εγινε κι αυτό. Δώσαμε δηλαδή, ως χώρα, στους «προστάτες» των λαών, τους Αμερικανούς, το δικαίωμα να συγκεντρώνουν και να αποθηκεύουν για δική τους χρήση τα προσωπικά δεδομένα των ελλήνων πολιτών που για οποιοδήποτε λόγο θα αποφασίζουν να μπουν σε αεροπλάνο –προς το παρόν– για να ταξιδέψουν, όχι μόνο στις ΗΠΑ ασφαλώς, αλλά σχεδόν οπουδήποτε γης. Και ποιος παραχώρησε το δικαίωμα αυτό; Μα, η πλέον αρμόδια Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία μάλιστα μας «χρυσώνει το χάπι», εξηγώντας ότι αποφάσισε την παραχώρηση αυτή για να ικανοποιήσει τις αμερικανικές απαιτήσεις, αλλά... μόνο για τρεις μήνες.

Και βεβαίως το θέμα δεν βρίσκεται μόνο στην κοροϊδία –ενός κακού μύρια έπονται– που γίνεται, αφού είναι βέβαιο ότι η παραχώρηση θα εξακολουθήσει να ισχύει και μετά το τρίμηνο. Είναι κυρίως η πλήρης υποταγή στον εκβιασμό που ασκεί σε βάρος μας άλλη χώρα –έστω κι αν είναι υπερδύναμη– και μάλιστα από μια... ανεξάρτητη αρχή, η οποία έχει ως πρώτιστο καθήκον την προστασία των συμφερόντων των ελλήνων πολιτών.

Τ.Κ.Δ.

«ΑΥΤΙΣΤΙΚΟ» DEBATE

Δύομιση ώρες(!) συζητούσαν οι κύριοι Αθανασάκης και Γερούλανος, εκ μέρους του Γ.Α. Παπανδρέου, και Ρουσόπουλος και Αδριανός εκ μέρους του Κ. Καραμανλή. Το παζάρι (σύνθεση απόψεων το ονόμασαν) ήταν το δεύτερο και αφορούσε τις τηλεοπτικές αντιπαραθέσεις –ντιμπέιτ επί το αμερικανικότερον– των δύο αρχηγών.

Απορούμε που η είδηση είναι ότι κατέληξαν σε συμφωνία! Άμα ο άνθρωπος και δη ο πολιτικός είναι σίγουρος για τις απόψεις του και κυρίως για τα πεπραγμένα του, δεν φοβάται το διάλογο. (Διάλογος: Δύο παράλληλοι μονόλογοι τηλεοπτικά «αυτιστικών», που απευθύνονται στην κάμερα και όχι ο ένας στον άλλο).

Φ.ΛΟΓΑ

Ἀπόκρηνα

Ἄπ' ἄκρη, σ' ἄκρη, σήμερα,
Ἡ μάσκα βασιλεύει!...
Μικροί, μεγάλοι, θηλυκοί
Κι' ἄρσενικοὶ τὴ βάζουν...

[...]
Ἐμεῖς ἐδῶ γινόμαστε
Τῆς μασκαράτας κόμμα!...
Νηστεύομε τὴ δόξα μας,
Τὴ φήμη, τὴν τιμὴ μας

[...]
Μὰ πάλι γιὰ μασκάρωμα
Ξοδεύομ' ὅσα ὅσα!...
Δεξὰ, ξερβὰ καὶ ἄψηλὰ
Καὶ χαμηλὰ κυττᾶτε,
Κυττᾶτε τί μασκάρωμα
Καὶ τί μουντζουρωμένοι!...
Μᾶς πιάνει τὸ μασκάρωμα

᾽Ω! μὴν τὸ ξεκολλᾶτε!...
Πατ' εἶναι καὶ ἡ μούρη μας
᾽Στὴ μάσκα κολλημένη!...
Δεξὰ, ξερβὰ καὶ ἄψηλὰ
Καὶ χαμηλὰ κυττᾶτε,
Κυττᾶτε τί μασκάρωμα
Καὶ τί μουντζουρωμένοι!...
[...]
Κ' ἡ μασκαροκυβέρνησι
Ἀρπάχνει τὸ τηγάνι
Κι' ὅπου ἀσπρίσωμε, κολλᾷ
Τὴν ἄτιμη μαυρίλα!...
Ἄπ' ἄκρη, σ' ἄκρη, σήμερα,
Ἡ μάσκα βασιλεύει
[...]

(Από τον Ραμπαγά, 31/1/1882)

ΟΙ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥΜΠΑΣ

Στο απόγειο ο πολιτικός αμοραλισμός, στο ζενίθ η νέα προσπάθεια εξαθλίωσης ψυχών και συνειδήσεων, εν σωτηρίω έτει 2004.

• Η αλήστου μνήμης του τότε «χαρισματικού» γεννήτορος μακαρίτη Ανδρέα Παπανδρέου παροιμιώδης φράση «ο λαός είναι θεσμός», βρήκε την υπερβατική εφαρμογή της στον τωρινό «χαρισματικό» γιο του με τη νεολογική εκδοχή της «ο λαός είναι κόμμα». Εννοώντας προφανώς τους συμπαθείς υπέργηρους των 94 και 99 χρόνων και τους χαβαλέ 16άρηδες που άφησαν τους... καναπέδες τους οι μεν και τις καφετέριες οι δε, για να φέρουν το νέο είδος της... συμμετοχικής δημοκρατίας που μόνο ο Καντάφι προ 40ετίας εμπνεύστηκε στη Τζαμαχίρια.

• Οι εξωνημένοι και καρατομημένοι «χάριν παιδιάς» της πρόσφατης Παχτικής δημοκρατίας (πλαστογράφοι του κοινού ποινικού δικαίου και εκφραστές της «ντροπολογικής» εκσυγχρονιστικής Σημιτείου πολιτικής) προσήλθαν την περασμένη Κυριακή και ψήφισαν τον δήμιό τους Γεώργιο Παπανδρέου, όπως ακριβώς το 1938 οι καταδικασμένοι σε

θάνατο από τον πατερούλη Στάλιν έπεφταν μπροστά στο εκτελεστικό απόσπασμα φωνάζοντας «ζήτω ο Στάλιν».

• Ένας ένας, μία μία από τους πρωταγωνιστές του ηρωικού Πολυτεχνείου, αναγνωρισμένοι πλέον πρωταθλητές της πολιτικής τούμπας (Ανδρουλάκης, Δαμανάκη και Σία), τρέχουν να εξαργυρώσουν τα ληξιπρόθεσμα γραμμάτια της προδοσίας της αριστερής τους ιδεολογίας για να πάρουν και αυτοί το κάτι τους από την πίτα της αρπαχτής και να νομιμοποιήσουν το Θατσερικό άνοιγμα του Giorgos στους Μανο-Ανδριανοπουλαίους.

• Οι σαρδονίως χαμογελαστοί των τηλεοπτικών παραθύρων της μέχρι χτες βαριοσοσιαλιστικής αυτοκρατορίας (Πάγκαλος, Λαλιώτης, Τσοχατζόπουλος, Β. Παπανδρέου κ.ά.) επιδίδονται τώρα στο λίαν προσφιές άθλημα της βαρβαρικής (βαρ, βαρ παρ' αρχαίους...) γαργάρας, ώστε να είναι έτοιμοι για παν ενδεχόμενο: ή να μοιραστούν μετά τις 7 Μαρτίου το τρόπαιο της νεοσοσιαλφιλελεύθερης κουτάλας ή (το πιθανότερο) να πάρουν κάτι από τα εναπομείναντα ιμάτια της Giorgio-Παπαν-

δρεϊκής καταιγίδας.

Κι εμείς που φτιάξαμε το ΠΑΣΟΚ και οραματιστήκαμε μια «Ελλάδα στους Έλληνες», που πρωτοήπιαμε το πικρό γάλα του συνθήματος «στις 18 Σοσιαλισμό» και στη συνέχεια ζήσαμε το κολαστήριο της «Αλλαγής» αλλά προκάναμε να το σκάσουμε νωρίς για να γλυτώσουμε το φρενοκομείο, τώρα ως εκ θαύματος χαλυβδώνουμε τη θέλησή μας, όχι μόνο για να διώξουμε την φαιοπράσινη λαίλαπα, αλλά και να στηρίξουμε τα μικρά κόμματα να μπούνε στην αυριανή Βουλή των Ελλήνων και όχι των ανθελλήνων.

Σωτήρης Χ. Σωτηρόπουλος, γιατρός

Υ.Γ. Κατ' ανάγκη θα αυτοσυστηθώ για το ασφαλές του πολιτικού μου λόγου: Ιδρυτικό μέλος του ΠΑΣΟΚ και υποψήφιος βουλευτής Β' Πειραιά το 1974, Γραμματέας του Τομέα Υγείας μέχρι το 1980, απεχώρησα το 1983. Μέλος της Κεντρ. Πολ. Επιτροπής του ΣΥΝ και υποψήφιος βουλευτής Α' Πειραιά το 1989. Απεχώρησα με τη διάσπαση του ενιαίου ΣΥΝ το 1991. Έκτοτε ανένταχτος της ριζοσπαστικής ανανεωτικής Αριστεράς. Ελεύθερος κάθε προσμίξεως...

The Daily Times

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ο ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ ΚΡΙΝΕΙ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

«Είχαμε μια κυβέρνηση που δεν ήταν στα "πάνω" της» «Έκανα ό,τι μου έλεγε ο Σημίτης»

Μιλώντας στην εφημερίδα Daily Times (16.2.04) και εξομολογείται: «Έκανα ό,τι μου έλεγε ο Σημίτης». Και συνεχίζει ο μάρτυρας του εκσυγχρονισμού,

ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΑΣ

Ο Πρωτόπαπας λύνει τη σιωπή του στην εφημερίδα Daily Times (16.2.04) και εξομολογείται: «Έκανα ό,τι μου έλεγε ο Σημίτης». Και συνεχίζει ο μάρτυρας του εκσυγχρονισμού, ύποντος, όπως προείπα, τη σιωπή του διεκτραγωδώντας τα σα τράβηξε στη Ζαλοκώστα: «Είχαμε μια κυβέρνηση που δεν ήταν στα "πάνω" της». Αμίλητος ο πρώην κυβερνητικός κπρόσωπος. Εδώ παπάς εκεί παπάς, που βρίσκεται τώρα ο Πρωτόπαπας;

Τζιμ Μπούκης

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η τροπολογία Πάχτα πάει να ξεχαστεί. Βέβαια έχουν επισυμβεί δεκάδες γεγονότα έκτοτε. Συνέδριο με την διάβοης ανάδειξη του κληρονόμου Παπανδρέου, εκλογή του Γιωργάκη με το απίθανο εκείνο δημοψήφισμα, οι περιδείες του στην Μαγκουφάνα και άλλα πολλά. Αλλά έχουν ξεχαστεί και πολλά άλλα. Περνούν τα χρόνια, κατασταλάζουν κάποια από τα περασμένα γεγονότα στη μνήμη μας, άλλα ξεχνιούνται. Ποιος θυμάται λ.χ. ότι ο Μένιος είχε επιμείνει και ψηφίστηκε τελικώς στη Βουλή μια τροπολογία -την είχαν συντάξει ο Γιάννης Ματζουράνης μαζί με τον Θανάση Βαρλάμη στα γραφεία της Τράπεζας Κρήτης- που έδινε χρόνο στον Κοσκωτά να μαγειρέψει τα λογιστικά του και να αποφύγει «διανόμου» τον ουσιαστικό έλεγχο. Από το τχ. 388 του Αντί αναδημοσιεύουμε φωτοτυπία του δακτυλόγραφου των Ματζουράνη-Βαρλάμη και της τελικώς ψηφισθείσας τροπολογίας.

2. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 αυτού του άρθρου, οφείλουν να υποβάλουν μέσα σε προθεσμία πέντε μηνών από τη δημοσίευση αυτού του νόμου αίτηση για την προέλευση των χρηματικών ή άλλων οικονομικών μέσων, με τα οποία συμμετέχουν σε επενδυτική επένδυση ή πιστωτικό ίδρυμα της παραγράφου 1. Σε περίπτωση Τα προσέχοντα...

3. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 αυτού του άρθρου οφείλουν να υποβάλουν μέσα σε προθεσμία πέντε μηνών από τη δημοσίευση αυτού του νόμου, επανειλημμένη μια φορά το χρόνο κατά μήνα Απρίλιο, έκθεση για την προέλευση των χρηματικών ή άλλων οικονομικών μέσων, με τα οποία συμμετέχουν σε επενδυτική επένδυση ή πιστωτικό ίδρυμα της παραγράφου 1. Σε περίπτωση Η τελική μορφή...

ΑΝΤΙ ΘΕΣΕΙΣ

Το παγκόσμιο κίνημα του Δεθελοντισμού εμπνέεται από τις πανανθρώπινες αξίες των θερινών διακοπών και της αμειβόμενης εργασίας. Τζάμπα αυγουσιάτικα δεν δουλεύει.

Ο δεθελοντής δεν ρωτήθηκε αν θέλει να έρθουν οι Ολυμπιακοί στην Αθήνα. Οι Ολυμπιακοί που είναι στον Πειραιά του φαίνονται ήδη πάρα πολλοί.

Ο δεθελοντής έχει παρατηρήσει ότι καμία χώρα των 10 εκατομμυρίων κατοίκων δεν έχει διεκδικήσει ποτέ μια τόσο μεγάλη διοργάνωση. Αβίαστα έρχεται στο μυαλό του ότι οι Ολλανδοί, οι Βέλγοι, οι Σκανδιναβοί είναι μάλακες και εμείς εδώ οι έξυπνοι. Η Ολυμπιάδα δεν είναι η νέα μεγάλη ιδέα. Είναι η μεγάλη ιδέα που έχουμε για τον εαυτό μας.

Ο δεθελοντής γνωρίζει ότι στους Ολυμπιακούς Αγώνες χρειάζονται 2,5 εθελοντές ανά αθλητή και προειδοποιεί ότι κάποιοι εθελοντές μπορεί να βρεθούν κομμένοι στη μέση.

Ο δεθελοντής γνωρίζει ότι για κάθε εθελοντή που κρατάει τα καλάθια με τις φόρμες των αθλητών στον στίβο αντιστοιχούν 10 εθελοντές παρκαδόροι στις εγκαταστάσεις του μοντέρνου τρίαθλου. Επίσης δεν συγχέει τους εθελοντές με τους κριτές οι οποίοι επίσης τριγυρνάνε στους αθλητικούς χώρους αλλά κάνουν κυριλέ δουλειές.

Ο δεθελοντής συμμετέχει στην ολυμπιακή προετοιμασία κάθε μέρα οδηγώντας ανάποδα σε μονόδρομους, υπερπηδώντας χαντάκια, αποφεύγοντας φορτηγά και μπουλντόζες, χωρίς αναβολικά και χωρίς να αμείβεται με τον βαθμό του υπολογαγού.

Ο δεθελοντής δεν βλέπει τον λόγο για τον οποίο θα πρέπει να δαπανήσουμε 4 ετήσιους προϋπολογισμούς της μέσης εκπαίδευσης για την ασφάλεια 20 ημερών αγώνων, πολλώ μάλλον που για να αποσβεστεί το ποσόν πρέπει να παρακολουθούνται και να δέρονται συστη-

ΤΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΤΟΥ ΔΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ματικά οι πολίτες της χώρας για τα επόμενα 78 χρόνια.

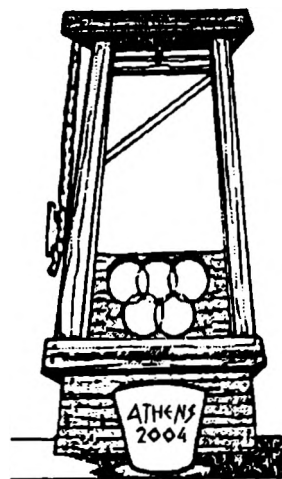
Ο δεθελοντής έχει προσέξει ότι έχουν εξαφανιστεί τα αδέσποτα από την Αθήνα. Στην πιο αισιόδοξη περίπτωση, έχουνε πάει εθελοντές. Το ίδιο ισχύει και με τα δέντρα για τα οποία έχουν παραγγελθεί εθελοντές σε φυτώρια της Ισπανίας.

Ο δεθελοντής γνωρίζει ότι η αφιλοκερδής ενίσχυση μιας κερδοσκοπικής επιχείρησης δικαιολογείται μόνον αν είναι η δουλειά του μπατζανάκη του και πρόκειται να ανταμειφθεί με πλουσιόπαροχο γεύμα και αιώνια υποχρέωση.

Ο δεθελοντής γνωρίζει ότι αυτό που του ζητάνε τζάμπα, κάποιος άλλος το πληρώνεται ως οφσόρ εταιρεία συμβούλων που είχε την ιδέα.

Ο δεθελοντής δεν δελεάζεται με συλλεκτικές καρφίτσες, τιμητικά διπλώματα ούτε με παντούφλες με τον Φοίβο και την Αθηνά. Άμα είναι να του νομιμοποιήσουνε το αυθαίρετο ή να του βάλουνε το παιδί του στο Δημόσιο το

ΟΥΤΕ ΘΕΑΤΗΣ
ΟΥΤΕ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

ΣΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ
ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ

Από φυλλάδιο αναρχικών.

συζητάει. Αλλά και πάλι γνωρίζει ότι γι' αυτές τις δουλειές υπάρχουνε οι εκλογές.

Ο δεθελοντής δεν ανησυχεί για την επιτυχή έκβαση των αγώνων. Την εγγυάται η παρουσία στις τάξεις των εθελοντών του συνόλου των γνωστών προσωπικοτήτων της πολιτικής, κοινωνικής και καλλιτεχνικής ζωής.

Ο δεθελοντής έχει ήδη βγάλει εισιτήρια για τους Ολυμπιακούς. Κατάστρωμα για Ικαρία.

[Το κείμενο κυκλοφορεί στο 'Ιντερνετ].

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥΣ

Παρά τις αντιδράσεις των κατοίκων περίξ της Αμερικανικής Πρεσβείας και του Μεγάρου Μουσικής, στις κατά καιρούς προσπάθειες κατάργησης της οδού «Πέτρου Κόκκαλη», φαίνεται ότι το θέμα θαλυθεί νομοθετικά: υπέρ της πρεσβείας βεβαίως και του Μεγάρου. Πληροφορίες θέλουν μια από τις τροπολογίες που όλοι «αγαπήσαμε» –και ιδίως ορισμένοι εκ των βουλευτών– να παίξει στο άμεσο μέλλον τον από μηχανής θεό. Τόσο άμεσο, που καταβάλλεται προσπάθεια να προλάβει τις εκλογές.

Οι ίδιες πληροφορίες αναφέρουν ότι ο δρόμος σχεδιάζεται να μετατραπεί σε ιδιότυπο πεζόδρομο, στον οποίο θα επιτρέπεται η διέλευση οχημάτων που εξυπηρετούν την αμερικανική πρεσβεία και τους επισκέπτες του Μεγάρου Μουσικής. Ό,τι συμβαίνει ατύπως και σήμερα δηλαδή.

Στο θέμα εμπλέκεται και ο Δήμος Αθηναίων ο οποίος, αναγκαστικά και εξ αντικειμένου, θα πάρει θέση και θα πρέπει να την εξηγήσει και στους δημότες.

ΟΦΙς

Γλεντᾶτε

Τῆς Ἀποκριᾶς ἐπρόβαλλε ἡ ὕστερη ἡμέρα,
Λοιπὸν γλεντᾶτε σήμερα καὶ πίνετε κρασί·
Θὰ ξημερώσῃ αὐριο ἢ καθαρή Δευτέρα
Μὲ προσευχαῖς, μὲ χάβαρα, μὲ ἑλῆαις, κουκιά,
τουρσί.

Γλέντι καὶ ἅγιος ὁ θεός... γενῆτε ντίπ κουτουῖκι
Ἐμπρὸς νταούλι καὶ βιολί, σουραύλι καὶ μπου-
ζούκι.

Ἐξω καρδιά... μὲ τὸ πιὸτὸ καὶ μὲ τὸ γλέντι μόνο
Θὰ ξεχασθοῦν τὰ Γιάννινα καὶ ἡ πολιτική·
Ἐστὴ λύπη μὴν ξοδεύετε τῆς Ἀποκριᾶς τὸ χρόνο,
Μέσα ὅτ᾽ ἀστήθεια τοῦ Ῥωμηοῦ χαρὰ ἄς κα-
τοικῇ.

Φᾶτε καὶ πιῆτε, βρὲ παιδιά, ὅτ᾽ ἀσπῆτια σας μὲ
εἰρήνη,
Κι' Ἀλλάχ κερῆμ, φωνάζετε, κι' ἄς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ.

Λοιπὸν θὰ λησμονήσουμε τὸ γλέντι ὅλως διόλου
Π' αὐτὰ τὰ παληο-Γιάννινα, καὶ μὲ τὴ συλλογὴ
Θὰ τρώγωνται τὰ νειάτα μας;... ἄς πᾶν κατὰ
διαβόλου!

Μὴ δὲν μᾶς φθάνῃ τάχατε ἡ κλασικὴ μας γῆ;
Ἄς συλλογίζωνται γι' αὐτὰ ἐκεῖνοι ποῦναι
δοῦλοι,

Ἐμεῖς εἴμαστ' ἐλεύθεροι... κτύπα λοιπὸν, ντα-
ούλι.

Τὸ ρετσινάτο ὅτ᾽ ὄνομα τῆς Ἀλευθεριᾶς ἄς τρέξῃ,
Ἀφήσετε τὸν πόλεμο, τὸ τόσο σοβαρό,
Φωνάξετε τὸ Ἀϊντέ μας καὶ τὸ Χριστέ κι' ἄς
φέξῃ,

Καὶ μὲ μουντζούραις ὅλοι σας πηδᾶτε ὅτ᾽ ὁ χορό.
Ἐστὸν Γκόσσην πέντε φάσκελα, ὅτ᾽ ὁ Χάτσφελδ
ἄλλα τόσα,

Κι' ἄς κόβῃ θέματ' ἄρρητα ἢ κοφτερὴ σας
γλῶσσα.

Ἀφοῦ ἐμεῖς τὰ ἔφεραμε ἀνάποδα ὡς τώρα,
Ἡ λύπη καὶ ὁ μαρασμὸς εἰς τί μᾶς ὠφελεῖ;
Μποροῦμε νὰ δοξάσουμε τὴ ζηλευτὴ μας χώρα;
Μποροῦμε νὰ μὴν ἔχουμε Κυβέρνησι, Βουλὴ;
Ἀν εἴμποροῦμε, ὁ καὶ μὸς κι' ἡ συλλογὴ ἄς
εἰπῇ,
Κι' ἂν δὲν ἔμποροῦμε, τίποτα δὲν βγαίνει μὲ τὴ
λύπη.

Καὶ νὰ λυπόμαστε ἐμεῖς!... μὰ τοῦτο εἶναι φρί-
κη!

Ἐμεῖς ποῦ ὁ συνειθίσαμε καὶ ξέρουμε καλά,
Ὅς ὅλα καταντοῦν ἐδῶ εἰς τὸ μασκαραλῆκι;...
Γλεντᾶτε, φίλοι Ἕλληνες, ἂν ἔχετε μυαλά.

Ἐρνᾶ γοργὴ τῆς Ἀποκριᾶς ἡ ὕστερη ἡμέρα...
Γλεντᾶτε καὶ ἔξημέρωσε ἡ καθαρὴ Δευτέρα.

Souris

(Μὴ χάνεσαι, 22/2/1881)

ΑΝΤΙ ΘΕΣΕΙΣ

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ

Παρανομίας –ου μην αλλά
και αλαζονείας– συνέχεια
εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ και
στην προκειμένη περίπτωση του
νέου εκλεκτού του κόμματος, ο
οποῖος σνομπάρισε ακόμα και το
διάταγμα για τη διάλυση της
Βουλής και την προκήρυξη
εκλογών, αρνούμενος να την
υπογράψει ὅπως ήταν
υποχρεωμένος ως υπουργός της
κυβέρνησης. Για το θέμα αυτό
μάλιστα, ο δικηγόρος Πρόδρομος
Μιχαηλίδης, ο οποίος έχει ήδη
προσφύγει στη δικαιοσύνη, θέτει
επί τάπητος και την πολιτική
διάσταση αναφέροντας:

«Από το διάταγμα της 11-2-04,
για την διάλυση της Βουλής, την
προκήρυξη εκλογών κ.λπ.,
ΛΕΙΠΕΙ, εντελώς προκλητικά,
από κάθε ἀποψη, η υπογραφή του
κ. GAP, ως ΥΠΕΞ, μέλους του
Υπουργικού Συμβουλίου, μη δυ-
νάμενη να καλυφθεῖ ἀπὸ την υπο-
γραφή του, τότε, ΑΝΥΠΕΞ κ. Αν.
Γιαννίτση, που έχει τεθεί.

Για την ερμηνεία, ἀπὸ νομική-συ-
νταγματική ἀποψη, του πρωτοφα-
νούς τετελεσμένου και για τις ἔννο-
μες συνέπειές του αρμόδια είναι τα
Δικαστήρια, ἀλλὰ για την πολιτι-
κήν ερμηνεία της σκόπιμης, κατὰ
την γνώμη μου, παράλειψης υπο-
γραφῆς, αρμόδια είναι προεχόν-
τως τα κόμματα και, φυσικά, κά-
θε ψηφοφόρος, ιδίως ἐν ὄψει της
αντιμετώπισης, με ἀνανέωση της
λαϊκῆς ἐντολῆς, του ἐξαιρετικῆς
σημασίας ἐθνικοῦ θέματος, τον χει-
ρισμὸ του ὁποῖου εἶχε, μέχρι και
την Δευτέρα 16η Φεβρ. 2004, ως
ΥΠΕΞ, ο κ. Παπανδρέου, που θα
μπορούσε να ἔχει και την πρωθυ-
πουργία, νόμιμα, εἴτε ἀπὸ της 12-
1-04 και ὁποσδήποτε ἀπὸ της 9-2-
04, ἀλλὰ προτιμᾷ να μην την ἔχει,
λέει, πριν την 8-3-04.

Τέλος, ο κ. Σωκρ. Κοσμίδης,
Γ.Γρ. του ΥΣ και ἔκτος του ψηφο-
δελτίου Επικρατείας του ΠΑΣΟΚ
του κ. GAP, οφείλει να ἐξηγήσει

ἀμέσως στο ἐκλογικὸ σῶμα την
υπηρεσιακὴ του δραστηριότητα
περί την ἐκδοση του ἐπίμαχου
διατάγματος 48/11-2-04, (ΦΕΚ Α'
40/11-2-04), ἐλλιπούς, κατὰ τα
προπεριγραφόμενα, ἀλλὰ και τα
περί την ἐκδοση της Πράξης με
αριθμὸ 4/5-2-04 του Υπουργικοῦ
Συμβουλίου, βάσει της ὁποίας ἐκ-
δόθηκε το ἐπίμαχο διάταγμα, με
το περιεχόμενο του ὁποῖου, ο κ.
GAP, που δεν το υπογράφει, δια-
φωνεῖ, πρόδηλα: Οὔτε διάλυση
Βουλῆς, οὔτε ἐκλογές θέλει. Για
ποιον, τότε, τρέχει;»

Να σημειωθεῖ πάντως ὅτι ο
Γιωργάκης ἐξακολουθοῦσε
τυπικά να εἶναι υπουργός μέχρι
την περασμένη Δευτέρα, ὁπότε
παρέδωσε στον ἀντικαταστάτη
του Τάσο Γιαννίτση – που
σημαίνει, ἐκτὸς των ἄλλων, ὅτι
θεωρητικά εἶχε την ἐυθύνη της
ἐξωτερικῆς πολιτικῆς της χώρας
σε ὅλο το διάστημα που στη Νέα
Υόρκη ο Κύπριος πρόεδρος
Τάσος Παπαδόπουλος
αγωνιζόταν μάταια να ξεπεράσει
τις ἀφόρητες πιέσεις που δεχόταν
για μια ἐδῶ και τώρα συμφωνία
με τον Ραούφ Ντενκτάς

Για να μη ξεχνιόμαστε.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ

Ἡ μάσκα

Ἡ μάσκα ἦρθαν,
μὰ σαστίζουν
Ποιὺς ἀπὸ μᾶς νὰ
μασκαρέψουν,
Γιὰ μασκαράδες μᾶς
γνωρίζουν,
Δὲ θέν τὴ δόξα μᾶς
νὰ κλέψουν.
(Απὸ τὸν Ραμπαγά,
26/1/1880)

Ὅστε ἐτσι λοιπόν! Οἱ image makers τοῦ κόμματος αποφάσισαν μετὰ λύπης τοὺς ὅτι ὁ ἀρχηγὸς εἶναι δυσλεκτικὸς, δὲν τραβάει στο parler, τὰ ἐλληνικά του μέτρια ἕως ἀμήχανα, ἀρα δὲν μπορεῖ ν' ἀναμετρηθεῖ σε debate με τὸν Καραμανλὴ. Εμᾶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκασίλα μᾶς. Διερωτῶμαι ὅμως ἔχοντας καὶ τὸν Wittgenstein κατὰ νου ποὺ λέει ὅτι ὁ λόγος εἶναι σκέψη καὶ ἡ σκέψη γλῶσσα, ἐπὶ τόσα χρόνια υπεράσπιζε τὰ ἐθνικά μᾶς θέματα ἑνὸς ἀνθρώπου με προβληματικὴ ἐκφραση-σκέψη;

Ἀν ὅλα τοῦ τα ἐπιχειρήματα ἐξαντλοῦνται στο «ὄνειρο», τὸ «ὄραμα», τὸ «χάραμα», τὴν «αστροφεγγιά» καὶ τὸ κασκόλ, φοβάμαι ὅτι τὸ Αἰγαίو, τὰ ψάρια τοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί μᾶς στὴ Μεγαλόνησο πρέπει ν' ἀνησυχοῦν, εἰδικά τώρα ποὺ ἡ Ἑλλὰς κυβερνᾶται με τὸν αὐτόματο πιλότο. Ἡ ἔστω νὰ μὴν ἐφησυχάζουν. Θα μὸν πεῖτε βέβαια πὼς τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τὴν προγραμμάτιζε ὁ πρωθυπουργὸς –θυμίστε μὸν τ'

ὄνομά του, θα μὲ διευκολύνετε– τὴν ἐπεκύρωνε τὸ ὑπουργικὸ Συμβούλιο καὶ τὰ τεχνικά θέματα τὰ διεκπεραίωναν οἱ σύμβουλοι, οἱ ἐπιτετραμμένοι διπλωμάτες κ.λπ. Καὶ ξαναρωτῶ: Καὶ τὸν Γιωργάκη τι τὸν θέλαμε; Ἐκτός κι ἂν ἡ περίπτωσή του συγκροτεῖ τὴν μυστικὴ ἐκδίκηση τοῦ Σημίτη καὶ πρὸς τοὺς πολίτες ποὺ ποτέ δὲν τὸν ἀγάπησαν πραγματικά καὶ πρὸς τὸν μακαριστὸ Ἀνδρέα ἐναντίον τοῦ οὐοίου τρέφει ὡς φαίνεται ἀρκετὰ ἀπωθημένα. Καὶ ἀς ἐρθοῦμε τώρα στὶς 8 Μαρτίου. Ὁ Γιωργάκης δὲν θα εἶναι πρωθυπουργὸς καὶ τίθεται τὸ ἐρώτημα ἂν εἶναι ἔστω ἀρχηγὸς τῆς ἀξιωματικῆς ἀντιπολίτευσης. Ἡ πόσο θα κρατήσει ὡς τέτοιος με τοὺς δελφίνοὺς ἐτοιμοὺς νὰ τὸν κατασπαράξουν, τὸν Λαλιώτη καὶ τὴ Βασούλα νὰ τοῦ ετοιμάζουν τὴν ἀποκαθήλωση καὶ τὸν Ἀνδρουλάκη νὰ τὸ παίζει Τζιοβάνι! Θα μὸν πεῖτε βέβαια πὼς ὁ Ἀρχηγὸς θα τοὺς κατατροπώσει με τὰ ἐπιχειρήματά του καὶ θα συμφωνήσω ἀσμένως!

Μ.Σ.

ΑΝΑΚΡΙΣΗ

Ὁ Κακασυνάκης δὲν ἀστειεύεται. Τὴν Κυριακὴ 15.2.2004 πήρε συνέντευξη κι ἀπὸ τοὺς τέσσερις καμπαλέρος. Καὶ τοὺς ρώτησε με τὴ σειρά: Τὴ Μαρία (τὴ Δαμανάκη, καλέ) «για τὸ βρόμικο '89», τὸ σύντροφο Μίμη «για τὸ ὄχι στὸν Σημίτη», τὸν Ἀνδρέα (τὸν Ἀνδριανόπουλο) «για τὸν Μητσοτάκη» καὶ τὸν Στέφανο «για τὸν Καραμανλὴ». Καὶ πάνω-πάνω τίτλος: **ΑΝΑΚΡΙΣΗ**. Ὅχι ποὺ νόμιζαν ὅτι θα περάσουν ἐτσι εὐκόλα στὴν Δημοκρατικὴ Παράταξη. Ὑπάρχουν καὶ θεματοφύλακες, βρε ρετάλια! Ὁ Νίκος σὰς περιμένει στὴ γωνία. Τώρα νὰ σὰς πούμε καὶ τι ἀπάντησαν; Ἐ καλὰ, μετὰ τὴν «ΑΝΑΚΡΙΣΗ», ὅλοι οἱ παλιότεροι γνωρίζουμε ὅτι ἀκολουθοῦν ὁμολογίες...

στο **Καρφί** τῆς Κυριακῆς 15 Φεβρουαρίου 2004

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 140 1,30 ΕΥΡΩ

ΑΝΑΚΡΙΣΗ

σελ. 14-17

Για το βρόμικο '89

Για το ὄχι στὸν Σημίτη

Για τὸν Μητσοτάκη

Για τὸν Καραμανλὴ

ΕΤΟΣ ΣΤ' (1884) ΑΘΗΝΑΙ Πέμπτη 9 Φεβρουαρίου 1884

ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

Ἀποκρηάτικο

Μουγκρίζει ἄγριος βορριάς
Μᾶς ἔξωσε τὸ χιόνι,
Τὴν ἔρημη ἴλακάδα μᾶς
Ἡ συννεφιά πλακώνει...
Ἡ μύτη μᾶς ἐπάγωσε,
Τ' ἀχείλι μᾶς ἀχνίζει,
Μὰ ἡ τρελλὴ ἀπόκρηα
Μὲ θάρρος ξεμυτίζει
Καὶ μᾶς κολλᾷ 'στὸ πρόσωπο
Τὴ μάσκα τῆς μὲ μία...
Δὲν τὴν τρομάζει τοῦ βορριά
Ἡ μαύρη τρικυμία,
Δὲν τὴν τρομάζουν τὰ βουνὰ
Κι' ἂν ἦναι χιονισμένα,
Δὲν τὴν τρομάζουν τ' οὐρανοῦ
Τὰ μοῦτρα κρεμασμένα...
"Ὅ,τι καιρὸς κι' ἂν μᾶς φουσᾷ
Ἐκείνη ἀρμενίζει...
Καὶ κάθε χρόνο, ἡ τρελλή,
Μπροστὰ μᾶς ξεμυτίζει!...
Ἐνα μονάχ' ἀληθινὰ,
Ἡ φτώχεια, τὴν τρομάζει!...
[...]

(Απὸ τὸν Ραμπαγά, 9/2/1884)

Ἀπόκρια

Χρόνο, τὸ χρόνο, σβύνεται,
 Χαλιέται μιὰ γιορτὴ σου,
 Ἡ πιὸ ρωμέϊκη γιορτὴ,
 Ἡ πιὸ ξετρελλαμένη,
 Ὅσο σοῦ στύβουν οἱ τρανοὶ
 Τὸ ἔρημο πουγγί σου,
 Τόσο ἡ φτώχεια σου, λαέ,
 Τῇ μάσκα δὲν προφταίνει!...
 Καὶ φεύγει, φεύγ' ἡ τρέλλα σου...
 Σὲ πιάνει φρονιμάδα,
 Οἰκονομία σ' ὅλα σου
 Καὶ 'στὸ μασκάρεμά σου...
 Λές καὶ πιστεύεις πὼς μπορεῖς,
 Λαέ, σὲ μιὰ 'βδομάδα
 Νὰ βγάλῃς ὅ,τι σοῦ 'βγαλαν
 Ἀπὸ τὸν κουμπαραῖ σου!...
 Νὰ βγάλῃς ὅ,τι σοῦ 'βαλαν
 Παλαιὰς σου ἁμαρτίαις,
 Νὰ βγάλῃς ὅ,τι σοῦ 'βαλαν
 Χρονῶν στραβαῖς ιδέαις
 Νὰ βγάλῃς τὸ κακὸ χωρὶς
 Νὰ βγάλῃς τῆς αἰτίας!...
 Χωρὶς ἀπ' τὰ κοντάρια σου
 Ν' ἀλλάξῃς τῆς σημαίας...
 Λαέ, σὲ καβαλίκεψαν
 Μεγάλοι μασκαράδες,
 Σοῦ βύζαξαν τὸ αἷμά σου,
 Μὲ λόγια, λόγια, λόγια
 Τοὺς γκάστρωσαν τὴν κάσσα τους,
 Λαέ, ἀπὸ παράδες...
 Αὐτοὶ 'στὸ γλέντι πνίγονται
 Καὶ σύ... 'στὰ μοιρολόγια!
 Ὅλο τὸ χρόνο χαίρονται
 Τὸν ἅγιό σου κόπο,
 Ὅλο τὸ χρόνο σὲ τρυγοῦν,
 Σὲ γδέρνουν, σὲ βυζαίνουν,
 Δὲν ἔχεις τόπο νὰ σταθῇς,
 Ἄν δέ σοῦ δώσουν τόπο,
 Καὶ γύρω σου ἀχόρταγα
 Τὰ δόκανά τους σταίνουν!...
 Τὸ χρόνο μόνε μιὰ φορά,
 Σὰ σπύθ' ἀπὸ τὴ στάχτη,
 Πετιόσουν καὶ τοὺς ἔμπαινες
 Μὲ τὸ μασκαραλήκι...
 Μὲ λόγια κἂν ξεθυμαίνεις,
 Ἄν ξεθυμαίνῃ τ' ἄχτι
 Π' ἀνοιώθουνε τὰ πρόβατα
 Ὅσο τὰ τρῶν οἱ λύκοι!...
 Γώρα κι' αὐτὸ σοῦ κόπηκε
 Τὸ θάρρος, καὶ δειλιάζεις,
 Δειλιάζεις νὰ μασκαρευθῇς,
 Γιὰ νὰ τοὺς μασκαρέψῃς,
 Σὰν φοβητσιάρικο παιδί
 Τῇ μάσκα σου κυττάζεις...
 Παντοῦ μπαμπούλας!... Ποῦ κοτᾶς,
 Ἐφέτο ν' ἀποκρέψῃς!...
 (Απὸ τὸν Ραμπαγά, 24/2/1883)

αντὶ ΘΕΣΕΙΣ

ΚΑΛΑ ΚΟΥΛΟΥΜΑ

Ἀπὸ τὴν Καθαρὰ Δευτέρα
 θα μπούμε στο τελικὸ
 φίνις γιὰ τὶς ἐκλογές τῆς
 7ης Μαρτίου.

Ἐ, καὶ μετὰ θα ἀρχίσουν νὰ
 βαράνε τὰ πραγματικὰ
 ὄργανα. Τὶ νταούλια καὶ
 βιολιά που θα μας πάρουν τ'
 αφτιά.

Εμεῖς, κλείνοντας τὶς
 σελίδες αὐτές, θέλουμε νὰ
 ευχαριστήσουμε ὅλους ὅσους
 βοήθησαν στὴν ολοκλήρωσή
 τους. Ἡ Ἐφημερίδα τῶν
 Ἀντιθέσεων χρωστά πολλά
 σὲ πολλούς. Ἰδιαιτέρη μνεῖα
 θέλουμε νὰ κάνουμε στὶς
 κυρίες Ἰωάννα
 Παπαθανασίου καὶ Λίνα
 Λούβη καὶ τὸν Ὀθωνα
 Τσουνάκο που μας ἔδωσαν
 αρκετὸ υλικὸ ἀπὸ τὰ ἀρχεῖα
 που διαχειρίζονται.

Αποκλειστική συνέντευξη του Γιωργάκη στον Παπουτσάκη

Μας δέχθηκε στο γραφείο του στην οδό Μαυρομιχάλη. Δίπλα του καθόταν ο κ. Γερουλάνος, ενώ στο βάθος, σε μια άλλη αίθουσα καθόταν μπροστά στο οβάλ γραφείο της η Μάργκαρετ Παπανδρέου. Αρχίσαμε χωρίς περιστροφές τη συζήτηση, καθώς ο Πρόεδρος έπρεπε να φύγει για την ομιλία του στο Ηράκλειο.

Την απομαγνητοφώνηση έκανε ο Απόστολος Διαμαντής

• Θα θέλαμε, κύριε Πρόεδρε, να μας πείτε πώς βλέπετε την προεκλογική σας δραστηριότητα. Είστε αισιόδοξος;

— Πράγματι. Είμαι αισιόδοξος. Η ιδέα της συμμετοχικής δημοκρατίας έχει αγκαλιάσει όλους τους Έλληνες. Παλεύουμε για ένα νέο μέλλον, όπου ο καθένας θα συμμετέχει στις διαδικασίες. Δεν θα υπάρχουν αποκλεισμοί. Αυτό ενδιαφέρει σήμερα τους πολίτες.

• Δεν τους ενδιαφέρουν τα προβλήματα της καθημερινότητας; Της οικονομίας; Της παιδείας;

— Πράγματι, τους ενδιαφέρουν. Είναι αδιαμφισβήτητο αυτό. Αλλά τους ενδιαφέρουν εφόσον συμμετέχουν και οι ίδιοι. Δεν θέλουν να τους λύνουν τα προβλήματα απρόσωποι μηχανισμοί, όπως το κράτος, οι δήμοι, οι νομαρχίες, που είναι μακριά από τον πολίτη. Τα προβλήματα θέλουν να τα λύνουν μόνοι τους.

• Ένα παράδειγμα;

— Πράγματι. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα. Ας υποθέσουμε ότι κλείνει η Αττική Οδός από τα χιόνια. Δεν είναι δημοκρατικό να πάει η νομαρχία με το μηχανήμα να ανοίξει το δρόμο. Πρέπει οι ίδιοι οι πολίτες να πάρουν την πρωτοβουλία, να συμμετέχουν στη διαδικασία αυτή και είτε να έχουν φτυάρια μαζί τους, είτε να τηλεφωνήσουν οι ίδιοι να έρθει το μηχανήμα και να το οδηγήσει κάποιος από τους αποκλεισμένους. Διότι τι να το κάνεις να σου ανοίξει ο άλλος το δρόμο; Αυτή είναι μια συντηρητική πρακτική.

• Πώς όμως θα συμμετέχει ο πολίτης στο ζήτημα της ανεργίας; Γίνεται αυτό;

— Πράγματι. Όλα γίνονται, αρκεί να το πιστέψουμε. Κανείς δεν περίμενε ότι θα με ψήφιζε 1 εκατομμύριο κόσμος, αλλά τελικώς έγινε. Με την ανεργία, που λέτε, μπορούν οι πολίτες να συμμετέχουν δημοκρατικά στη λύση του προβλήματος. Αν ο καθένας από μας βρει μια δουλειά, αμέσως το ποσοστό της ανεργίας θα μειωθεί. Δεν είναι σωστό στη νέα εποχή που ζούμε να περμιμόνουμε από το κράτος και τα ξεπερασμένα κόμματα να μας βρούν δουλειά.

• Θα επιμείνω όμως, κύριε Πρόεδρε, στο ερώτημα. Πώς να βρουν δουλειά, εάν δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας;

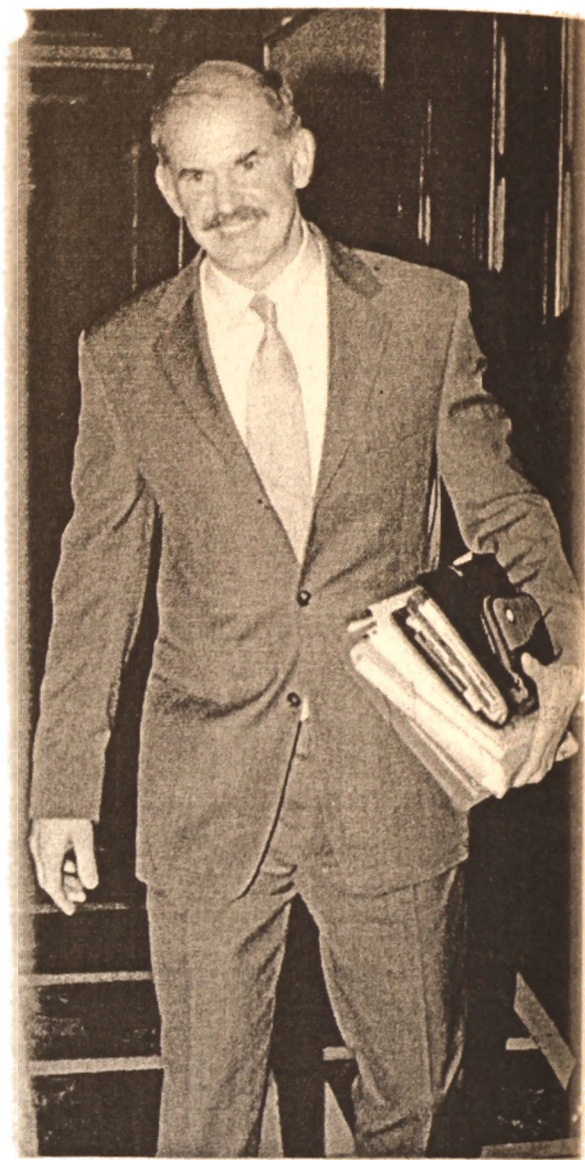
— Πράγματι. Αυτό είναι ένα πρόβλημα. Διότι ο επιχειρηματίας δυσκολεύεται να προσλάβει υπαλλήλους επειδή έχει το πρόβλημα του μισθού, πρέπει να τους πληρώνει. Αλλά υπάρχει λύση. Ας δουλεύουν σε πρώτη φάση χωρίς μισθό. Έτσι θα μπορέσουν οι επιχειρήσεις να προσλάβουν κόσμο.

• Χωρίς μισθό; Ποιος σας το πρότεινε αυτό; Ο κ. Γερουλάνος;

— Πράγματι. Δεν μου το πρότεινε ο κύριος Γερουλάνος. Μου το πρότεινε ο κύριος Ανδριανόπουλος. Ρώτησα και τον κύριο Ανδρουλάκη, ο οποίος πρέπει να σας πω ότι μου απάντησε κάπως συμβολικά. Μυ εις την νυ, μου είπε. Πιστεύω ότι υπάρχει ένα πρόβλημα ενδοσυνεννόησης μεταξύ τους, αλλά θαλυθεί, είμαι βέβαιος.

• Και τι θα τρώει ο εργαζόμενος, εάν δεν παίρνει μισθό;

— Κύριε Παπουτσάκη, σας παρακαλώ, μην με διακόπτετε. Θα απαντούσα αμέ-

σως. Γιατί να τρώει τόσο πολύ; Βλέπετε πόσο αυξήθηκε η παιδική παχυσαρκία στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, λόγω της αύξησης του βιοτικού επιπέδου. Με βλέπετε εμένα που είμαι αδύνατος σαν ζαργάνα; Δεν τρώω πολύ. Τρώω λίγο και γυμνάζομαι. Έτσι και ο εργαζόμενος. Σε καλό θα του βγει, εάν για ένα μικρό διάστημα δεν παίρνει μισθό. Είναι και θέμα υγείας.

• Κύριε Πρόεδρε, ας πάμε σε θέματα πολιτισμού. Ποιο είναι το πρόγραμμά σας;

— Πράγματι. Θα διώξω αμέσως τον Βενιζέλο. Αυτός δεν κάνει. Κανένας υπουργός μου δεν θα ζυγίζει πάνω από 70 κιλά. Πρώτα θα τους ζυγίζω. Στον τομέα του πολιτισμού θα κάνω συμμετοχικές διαδικασίες. Δηλαδή οι ίδιοι οι πολίτες θα οργανώνουν τις συναυλίες του Νταλάρα. Αυτός δεν χρειάζεται να κάνει τίποτα πλέον. Θα φτιάξω λαϊκές επιτροπές πολιτισμού, όπου οι πολίτες θα συναποφασίζουν για το πρόγραμμα σε κάθε δήμο. Ας πάρουμε τα Λιόσια για παράδειγμα. Θα μαζευτούν οι κάτοικοι και θα καλέσουν τον Μιχαήλ Μαρμαρινό -λέω ένα όνομα στην τύ-

χη- να παίζει *Άμλετ*. Ο Μαρμαρινός θα πληρώνεται από τους πολίτες αμέσως. Ούτε φόροι, ούτε επιχορηγήσεις.

• *Και είστε βέβαιος ότι οι πολίτες των Λιουσίων θα καλέσουν τον Μαρμαρινό;*

— Πράγματι. Είμαι αισιόδοξος. Αυτόν θα καλέσουν, γιατί τους αρέσουν πολύ τα δράματα. Μαζί με τον Θεόδωρο Αγγελόπουλο. Να βλέπουν ταινίες που να μην τελειώνουν ποτέ. Πληρώνεις μία σε συσκευασία 100 και ξεχειμωνιάζεις.

• *Κύριε Πρόεδρε, θα σας δυσαρεστήσω λίγο. Το πρόγραμμά σας στον πολιτισμό μου φαίνεται ασαφές.*

— Πράγματι. Δεν είναι καθόλου ασαφές. Έχω γράψει πρόσφατα τις σκέψεις μου επ' αυτού στο έργο μου *Το Δέντρο και το Δάσος*. Εκεί λέω σαφώς: «Η Ελλάδα είναι χώρα με μια οικουμενική πολιτιστική παράδοση. Ανοιχτός προς τα έξω ο Έλληνας ήταν πάντα σε επικοινωνία με τον άλλο».

• *Συγγνώμη, κε Πρόεδρε. «Ανοιχτός προς τα έξω» είπατε; Εμ τι θα 'ταν; Ανοιχτός προς τα μέσα;*

— Πράγματι. Προς τα μέσα δεν γίνεται. Γι' αυτό τονίζω πως είναι προς τα έξω, ώστε να γίνει σαφές.

• *Και ποιος είναι ο άλλος που λέτε ότι έχει επικοινωνία ο Έλληνας;*

— Μα τίποτα δεν καταλαβαίνετε, κύριε Παπουτσάκη; Ο άλλος είναι αυτός που δεν είναι ο ίδιος. Αυτός ο άλλος που σε πήρε από μένα, αυτός ο άλλος, αυτός ο άλλος, είναι ευεργέτης μου μεγάλος. Σας απαντώ με στίχους του Νίκου Γούναρη.

• *Κατάλαβα. Λέτε όμως στο ίδιο σημείο πως η «αρχαία αλλά και η σύγχρονη παράδοσή μας —της μετανάστευσης— είναι ανεξάντλητη πηγή γνώσης για τη δημιουργία μιας πολυπολιτισμικής Ελλάδας». Τι εννοείτε ακριβώς;*

— Μα δεν θυμάστε ότι οι Έλληνες πήγαιναν μετανάστες τον 5ο αιώνα προ Χριστού και έκαναν αποικίες; Οι μετανάστες του Τάραντα, της Μασσαλίας κ.λπ. Πηγαίνανε εκεί, τους βάζανε σε χώρους υποδοχής μεταναστών και αφού έκαναν δουλειές του ποδαριού, προκόβανε. Έτσι θέλω να κάνω και τη σύγχρονη Ελλάδα. Μια χώρα όπου όλοι θα είμαστε μετανάστες. Μπορούμε να πάμε όλοι στη Μασσαλία και πάμε να έρθουν εδώ βιετναμέζοι. Αυτό

είναι μια συμμετοχική επανάσταση.

• *Θέλω να μου εξηγήσετε λίγο το θέμα της ενοποίησης του Υπουργείου Παιδείας με το Εργασίας.*

— Πράγματι. Αυτό θέλει εξήγηση. Ο πολίτης δεν ενδιαφέρεται πλέον για μια γνώση χωρίς ανταλλακτική αξία. Πες ότι γνωρίζεις το έργο του Διονυσίου Σολωμού. Άκουσα χθες αυτό το όνομα, μου το είπε ο Ανδρουλάκης στην Αθηναϊκή Λέσχη. Αλλά τι να το κάνεις; Πρόκειται ποτέ κανένας να σε πληρώσει για την «Γυναίκα της Ζακύνθου»; Εξάλλου δεν είναι μόνον η Ζάκυνθος. Και η Κέρκυρα βγάζει ωραίες γυναίκες. Πάρτε παράδειγμα την Γκερέκου. Οπότε η παιδεία πρέπει να είναι εμπορεύσιμη, να φέρνει χρήματα, επενδύσεις. Εμείς στην Αμερική σκεφτόμαστε πρακτικά. Η εκπαίδευση θα φύγει πλέον από τους κλασικούς δασκάλους. Θα πάει στους μάνατζερ.

• *Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο ελληνικός πολιτισμός έχει ιστορία. Έχουμε μια γλώσσα, μια τέχνη...*

— Πράγματι. Έχουμε. Άντε φάε εσύ τέχνη και γλώσσα. Τρώγονται; Όχι βεβαίως. Εγώ είμαι μεταμοντέρνος πολιτικός. Θα τα αποδομήσω όλα. Θα τα ξετινάξω. Θα απαγορεύσω τα ελληνικά. Μόνον αγγλικά, που λέει και η Διαμαντοπούλου. Θα σας αλλάξω τα βιβλία ιστορίας, θα σας αλλάξω τα θρησκευτικά, τη λογοτεχνία, θα σας αλλάξω τα φώτα.

• *Σιγά, Πρόεδρε, μην εκνευρίζεστε*

— Πράγματι. Εκνευρίστηκα. Διότι δεν έχετε διαβάσει το βιβλίο μου. Τι λέω εκεί για την παιδεία, κύριε Παπουτσάκη; Το γνωρίζετε; Λέω: «Ο

άνθρωπος είναι ικανός κακών πράξεων εναντίον των συναθρώπων του». Γιατί χαμογελάτε κύριε Παπουτσάκη, άδικο έχω;

• *Όχι, κύριε Πρόεδρε. Βουνό το δίκιο σας. Αλλά υπάρχουν και καλές πράξεις του ανθρώπου. Ας αρχίσουμε από τις καλές.*

— Πράγματι. Συνεχίζω από το βιβλίο μου: «Εάν σταματήσουμε να διαχωρίζουμε τους εαυτούς μας σε “αυτούς” και “εμάς”, τότε μπορούμε να πούμε όπως η Hannah Senesh: Θα είναι ιδιαίτερα φωτεινό όταν η νύχτα είναι σκοτεινή και θα φωτίζει το μέλλον της ανθρωπότητας».

• *Έτσι λέει;*

— Έτσι βέβαια.

• *Σας ακούω εμβρόντητος, κύριε Πρόεδρε. Αυτά ούτε ο Βέλτσος δεν θα μπορούσε να τα πει. Είστε γίγας.*

— Πράγματι. Είμαι. Και πού είστε ακόμα. Δεν έχετε δει τίποτα.

• *Εγώ ήδη διαχώρισα τον εαυτό μου από τους αυτούς και τους εμάς. Είμαι πλέον ένας άλλος. Δεν είμαι εγώ.*

— Μπράβο, κύριε Παπουτσάκη. Μήπως εγώ είμαι ο ίδιος; Άλλος είμαι. Ποιος είμαι αλήθεια; Μια στιγμή να ρωτήσω τη μαμά.

Τότε ήταν που μπήκε η κυρία Μαργαρίτα, κρατώντας ένα ποτήρι μπέρμπον. «Τελείωνε παιδί μου», του είπε. «Θα είναι κουρασμένος ο κύριος Παπουτσάκης. Τι θα κάνω μ' αυτό το παιδί, Θεέ μου; Τι θα το κάνω μετά τις εκλογές; Πώς θα του το πω; Αυτή η ιδέα με τρομάζει».

Ο Γιωργάκης... Τσε Γκεβάρα

Αποκριάτικα μασκαρέματα

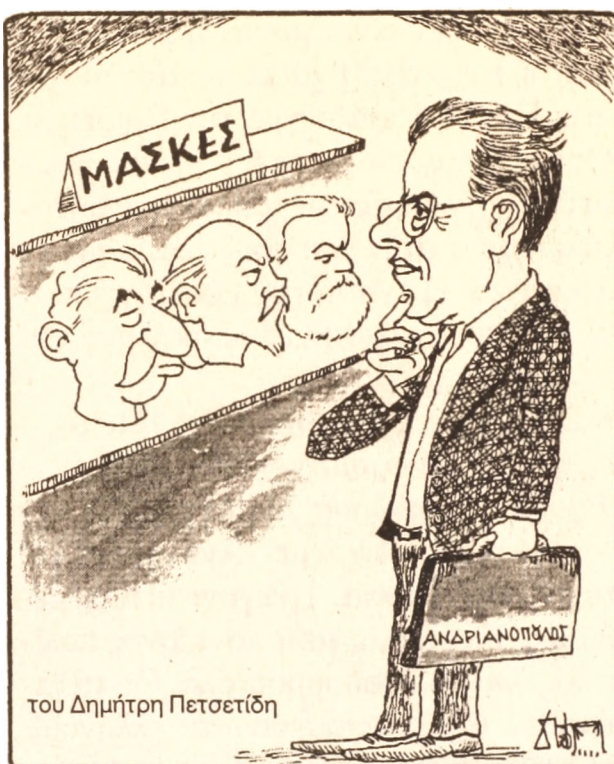
Δεν είναι μόνο η προσχώρηση του Μίμη Ανδρουλάκη στο ΠΑΣΟΚ που εμπνέει το Γιωργάκη «διαλεκτικά», όπως είπε ο ίδιος την περασμένη Κυριακή σε συγκέντρωση στη Γερμανία. Είναι και τα ημερολόγια εκστρατείας του Γκεβάρα που τον εμπνέουν! Γι' αυτό, Καρναβάλι που 'ναι, το 'βαλε σκοπό να ντυθεί Τσε και να συγγράψει το δικό του «Ημερολόγιο εκστρατείας» αρχίζοντας ως εξής:

«Η ιστοσελίδα αυτή είναι το προσωπικό μου ηλεκτρονικό ημερολόγιο για τη μεγάλη προσπάθεια που αναλαμβάνουμε στη νέα πορεία αλλαγής και ανανέωσης της ελληνικής κοινωνίας. Για τη συμμετοχική δημοκρατία. Για τη νίκη του ΠΑΣΟΚ, της μεγάλης δημοκρατικής παράταξης. Είναι ένα ημερολόγιο εκστρατείας. Θέλω να το ενημερώνω συχνά, με εικόνες και εμπειρίες που συναντώ σε όλη την Ελλάδα. Με απόψεις και ιδέες που γεννάει η καθημερινή μου επικοινωνία με τους ενεργούς πολίτες. Γιώργος Α. Παπανδρέου».

Εντάξει τώρα, θα πείτε, αλλά όποιος γράφει «ημερολόγιο εκστρατείας» γίνεται δα και Τσε; Κατ' αρχήν, θα ρωτήσετε, πού πήγε η Επανάσταση; Σωστά. Όμως ο Γιωργάκης των «ριζοσπαστικών τομών» δεν τα παραμελεί αυτά:

«Κυριακή 8 Φεβρουαρίου. Η ημέρα της ψηφοφορίας, η ημέρα της συμμετοχής, η ημέρα που αρχίζει με ένα νέο τρόπο πολιτικής λειτουργίας. Αρχίζουμε μια μικρή επανάσταση, που δεν αφορά μόνο το δικό μας κόμμα».

Τα βλέπετε; Όχι, γιατί κάποιοι αφελείς στην Ουάσιγκτον τον έχουν για δικό τους! Σας δουλεύει, βρεεεέ! Προσθέτει ένα «μικρή» μπρος απ' το «επανάσταση», βάζει δύο νεοφιλελεύθερους στο κόμμα και τους αποστομώνει. Όσο για το σοσιαλισμό, ούτε που να το

συζητάμε. Εδώ ο αρχηγός μιλάει ανοιχτά για «κοινωνική αλληλεγγύη» και «συνεισφορά»! Σε ρεφορμιστικά ψευτοσυνθήματα θα κολλάμε τώρα;

«Τετάρτη 28 Ιανουαρίου. Η πρόκληση είναι αυτή: να μπορέσουμε να αναδείξουμε αυτά τα υπέροχα στοιχεία που υπάρχουν στον Έλληνα. Η συντηρητική παράταξη δεν το έχει συνειδητοποιήσει, ούτε έχει ποτέ αντλήσει δύναμη από αυτά. Δεν έχει καταλάβει ότι στον ελληνικό λαό είναι βαθιά ριζωμένο το αίσθημα της κοινωνικής αλληλεγγύης».

Και αλλού: «Σάββατο, 7 Φεβρουαρίου. Σάββατο αφιερωμένο στους συνανθρώπους μας με άλλα προβλήματα, σε όλους αυτούς που συμβολίζουν την Ελλάδα που θέλουμε, την Ελλάδα της συνεισφοράς και της προσφοράς».

«Συνάνθρωποι με άλλα προβλήματα»; Χμ... μάλλον είναι politically correct, a little too far! Ο.κ. Του ξέφυγε του Κομαντάντε. «Άτομα με ειδικές ανάγκες» ήθελε να πει, αλλά αυτό δε στερεί διόλου απ' το απόσπασμα τον σοσιαλιστι-

κό του χαρακτήρα. Άλλωστε, για του λόγου το αληθές, υπάρχουν άπειρα εδάφια που φανερώνουν την Γκεβαρική συμβολή του Γιώργου στην τελική νίκη των εθνικοαπελευθερωτικών κινήματων του Κινήματος των Αδесμεύτων. Ορίστε:

«Παρασκευή, 13 και Σάββατο, 14 Φεβρουαρίου 2004. Στη Νέα Υόρκη, το ίδιο διήμερο το Κυπριακό αντιμέτωπο με την ιστορία του... Σ' αυτή την τελευταία και πιο δύσκολη φάση του Κυπριακού προβλήματος, το διήμερο αυτό είχαμε μια σημαντική εξέλιξη. Η προοπτική οριστικής λύσης είναι πλέον ορατή».

Και για να μην υπάρχουν αμφιβολίες για το ποιος έλυσε (σχεδόν) το Κυπριακό, μας εξηγεί:

«Πέμπτη 12 Φεβρουαρίου. Είναι μία κρίσιμη φάση διαβουλεύσεων. Είναι όμως και η φάση όπου αναδεικνύονται τα διαπραγματευτικά πλεονεκτήματα που αποκτήσαμε τα τελευταία χρόνια μέσα από την υπεύθυνη διαπραγμάτευση, τη συνέπεια και σταθερότητα στις θέσεις μας».

Αν θυμάστε, στην περίφημη εισαγωγή του στο Ημερολόγιο της Βολιβίας, ο Φιντέλ Κάστρο μιλάει για τη «διεισδυτική ανάλυση» των ημερολογιακών σημειώσεων του Τσε. Διαβάζοντας όμως το παρακάτω απόσπασμα, είναι σχεδόν βέβαιο ότι το ίδιο θα έγραφε για το «Ελληνικό ημερολόγιο» του Γιώργου και ο σύντροφος Λαλιώτης:

«Παρασκευή, 6 Φεβρουαρίου. Ημέρα Συνεδρίου. Μια μεγάλη μέρα μετά από μια μακριά νύχτα προετοιμασίας. Νίκαια, στο κέντρο Άρσης Βαρών. Με το βάρος της ευθύνης, της ιστορίας, της συγκίνησης. Αλλά με τη δύναμη του οράματος, τη δύναμη της νεολαίας. Πέντε χιλιάδες φίλοι και φίλες, τριάντα χρόνια απ' την ζωή μας. Με την σκέψη στον

Ανδρέα. Συγκίνηση και παλμός. Τιμή και σεβασμός για τον Κώστα Σημίτη».

Κάπου μας τα χαλάει βέβαια ο Σημίτης, αλλά στον πρόλογό του ο Κάστρο κάπου εξαίρει την «ανθρωπιά» του Τσε. Ε, τώρα, αστεία πράγματα! Στο ημερολόγιο του Γιώργου να δείτε ανθρωπιά. Χύμα στο συναίσθημα «το παιδί της Αλλαγής», χύμα που δε μαζεύεται:

«Ήταν ένα διήμερο σκληρής δοκιμασίας με θετική κατάληξη. Όπως αρμόζει σε μια μέρα σαν τη σημερινή, την 14η Φεβρουαρίου. Με τις ευχές μου...».

«Δευτέρα, 9 Φεβρουαρίου 2004. Στο γραφείο του προέδρου μια ημίωρη συνομιλία με τον Κώστα Σημίτη χωρίς την παρουσία συνεργ-

γατών... Ο Κώστας Σημίτης έκανε πολλά για να νιώθουμε περήφανοι για την πατρίδα μας. Σαν Υπουργός Εξωτερικών ένιωθα συχνά αυτό το συναίσθημα».

«Τετάρτη 4 Φεβρουαρίου. Η συνέντευξη στο Esquire κυκλοφορεί σήμερα. Μια μεγάλη συνέντευξη εφ' όλης της ύλης. Από τον απόηχο της τροπολογίας, τους συγγραφείς και στοχαστές που έχουν επηρεάσει την σκέψη μου, αλλά και τον τρόπο που ελέγχω το "εγώ μου", τον ρατσισμό και την ομοφυλοφιλοφοβία, το μέσο ενημέρωσης που προτιμώ».

Για αποφυγή παρεξηγήσεων: δεν εν-

νοεί εδώ ότι η ομοφυλοφιλοφυλοφιλο... (αυτό τέλος πάντων!) είναι το μέσο ενημέρωσης που προτιμάει. Το ΜΜΕ που προτιμάει είναι το ραδιόφωνο, ενώ η ομοφοβία (αγγλιστί homophobia) ήταν ένα από τα «ανθρώπινα» θέματα της συνέντευξης. Τα σχόλια να λείπουν.

αγορά στο Λαύριο", τραγουδούσε ο Σαββόπουλος. Πόσοι άραγε νέοι ακούνε σήμερα Σαββόπουλο; Εγώ πάντως συνεχίζω...».

Πολύ κολλημένος. Αλλά αν αναρωτιέστε γιατί, ιδού η αφοπλιστική απάντηση: «Αισθάνομαι ευθύνη απέναντι στους νέους που δεν βρίσκουν δουλειά. Τι να τους πεις; Έχουν δικιο». Ο αρχηγός ακούει και Φοίβο Καρζή. Απλώς για τα μασκαριλίκια στο Λαύριο ταίριαζε περισσότερο ο συνθέτης του «Μπάλλου».

ΥΓ. Για όσους πιστεύουν πως τα Καρναβάλια τελείωσαν, ολόκληρο το «Ημερολόγιο εκστρατείας» μπορεί να βρεθεί στο parandreou.gr. Αλλά κι αυτοί που

Άλλωστε κι ο Τσε σπούδασε αλλού, κι έκανε τους πολιτικούς αγώνες του αλλού. Απλώς ήταν τυχερός που έπεσε σε χώρες όπου μιλούσαν όλοι Ισπανικά και δε «χανόταν στη μετάφραση» όπως ο Μπιλ Μάρεϋ στην ταινία.

Προτού ριξουμε όμως τις μάσκες, θα ήταν μάλλον παράλειψη να μην αναφερθούμε στην πνευματική οφειλή που αναγνωρίζει το «Ημερολόγιο εκστρατείας» σ' έναν από τους συνθέτες που τραγούδησαν τον Τσε.

«Τρίτη 20 Ιανουαρίου. Λαύριο. Κάποτε πόλη σύμβολο της ανεργίας.

«Δεν ξέρω τι να παίξω στα παιδιά στην

δε διαθέτουν σύνδεση ή δεν τα πάνε καλά με τους υπολογιστές, ας μην ανησυχούν. Το Αντί προβλέπει ότι ολόκληρο το «Ελληνικό ημερολόγιο» του Γ. Παπανδρέου θα δημοσιευτεί σε βιβλίο από τις εκδόσεις Λιβάνη μετά τις 7 Μαρτίου. Άλλωστε και του Τσε τα ημερολόγια για αποτυχημένες εκστρατείες ήταν. Όσο για το εξώφυλλο, προτείνουμε πορτρέτο του συγγραφέα με πούρο Αβάνας και μπερέ, και φόντο το «Ο κίνδυνος του ισλαμικού φανατισμού» του Ανδρέα Ανδριανόπουλου.

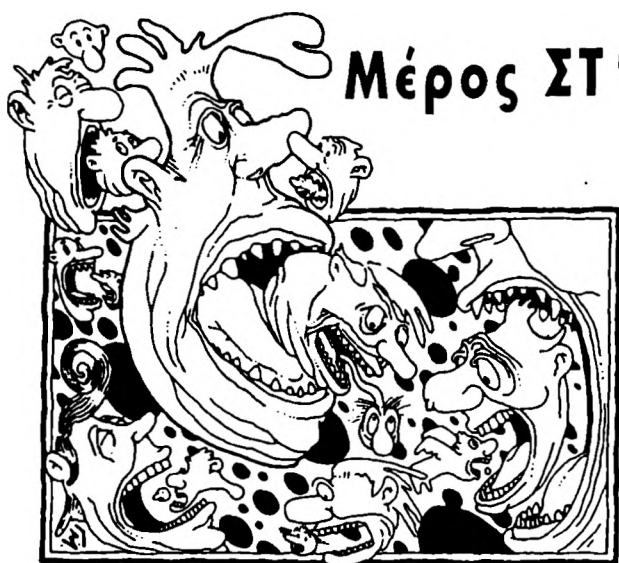
MENHΣ ΞΕΝΟΣ

Γραφτείτε συνδρομητές στο Αντί

Το Αντί κυκλοφορεί από τη Μεταπολίτευση, συνεχίζοντας μιαν ιστορία που άρχισε μέσα στη δικτατορία. Στα τεύχη του καταγράφεται η πολιτική και πολιτιστική ζωή της χώρας.

Γραφτείτε συνδρομητές στο Αντί

για να εξασφαλίσετε τη συνεχή και αντικειμενική ενημέρωσή σας.

Μέρος ΣΤ'

Το χρονικό μιας τιτανομαχίας

Πχιοτική Δγιέβρυνση (1)

Η διεύρυνση της Μεγάλης Δημοκρατικής Παράταξης με τους Μάνο, Ανδριανόπουλο, Ανδρουλάκη και Δαμανάκη, έδωσε νέο αέρα στο ΠΑΣΟΚ, που γίνεται πλέον χώρος σύγκλισης ποικίλων ιδεολογικών και πολιτικών ρευμάτων. Συγκεκριμένα ο Ανδρουλάκης και η Δαμανάκη εκφράζουν το ιδεολογικό ρεύμα του Κυβερνητικού Παραγοντισμού και του Ευκαιριακού Καιροσκοπισμού, ενώ ο Μάνος και ο Ανδριανόπουλος την τάση του Νεοφιλελευθερισμού Χωρίς Όρια και Χωρίς Αρχές. Η παρουσία των δύο τελευταίων δημιούργησε ένα ελαφρύ μούδιασμα στις τάξεις των ακραιφνών ΠΑΣΟΚτζήδων, που όμως ξεπεράστηκε γρήγορα, μετά τις δημόσιες τοποθετήσεις κορυφαίων στελεχών της παράταξης, του τύπου «συναντιόμαστε γι' αυτά που μας ενώνουν και όχι γι' αυτά που μας χωρίζουν». Για παράδειγμα η Άννα Διαμαντοπούλου έλεγε στα κανάλια ότι αυτά που τους ενώνουν με τον Ανδριανόπουλο και το Μάνο είναι ζητήματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, δια βίου εκπαίδευσης, επανακατάρτισης και πιστοποίησης δομών, ενώ αυτά που τους χωρίζουν είναι μόνο το ζήτημα του λυσσαλέου νεοφιλελευθερισμού, που αυτοί είναι αναφανδόν υπέρ, ενώ ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ το προσεγγίζει κάπως ασαφώς, με την αγρότισσα στην πρώτη γραμμή και τέτοια. Έχουν συναντηθεί επίσης στα μαζικά κινήματα, αφού ο Ανδριανόπουλος είναι πρόεδρος της Πανελλαδικής Επιτροπής Πρωτοβουλίας για την Ισοπέδωση του Αφγανιστάν και μαζί με τον Μάνο αποτελούν συνιδρυτικά μέλη του Παγκόσμιου Φόρουμ για την αντιμετώπιση της παιδικής ανεργίας.

Πχιοτική Δγιέβρυνση (2)

Συγκλόνισε η Μαρία Δαμανάκη με την ειλικρινή και τίμια αυτοκριτική της στο θέμα της βρόμικης συγκυβέρνησης του '89. Σε συνέντευξή της στο *Καρφί* της Κυριακής, κατηγόρησε τους ανιστόρητους Κυρκοφλωράκηδες ότι ξεπούλησαν τους αγώνες του κινήματος και κάλεσε κάθε αγνό δημοκράτη και δημοκράτισσα να στηρίξει το κόμμα που ίδρυσε ο Ανδρέας Παπανδρέου και έδωσε ψωμάκι στο λαουτζίκο. Χαρακτήρισε επίσης τους Μάνο και Ανδριανόπουλο αγνούς αγωνιστές της συντηρητικής παράταξης, που σιχάθηκαν τις ψευτιές και τις συκοφαντίες της

του Χρ. Παπανίκου

Δεξιάς και στηρίζουν το μεγάλο κοινωνικό έργο του ΠΑΣΟΚ. Υπενθύμισε δε ότι τόσο η ίδια, όσο και ο Ανδρουλάκης με τον Μπίστη, είχαν εναντιωθεί σθεναρά στην παραπομπή Παπανδρέου και στη συγκυβέρνηση με το Κάθαμα του '65 και ιδιοκτήτη της βίλας με τους εφτά καμπινέδες. Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναμένεται η συνέντευξη Ανδριανόπουλου στην *Αυριανή*, με θέμα την υπεράσπιση του κοινωνικού κράτους από τη λαίλαπα του νεοφιλελευθερισμού, ενώ ο Μάνος θα περιοδεύσει στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη που μαστίζεται από την ανεργία. Ο

Μίμης Ανδρουλάκης ξεκινά την προεκλογική του εκστρατεία από το Κιλελέρ, όπου θα μιλήσει με θέμα «ο αριστερός νεοφιλελευθερισμός και η υπέρβαση των διαχωριστικών γραμμών με την αγρότισσα στην πρώτη γραμμή» και θα εξαγγείλει το όραμά του για μετατροπή του Θεσσαλικού κάμπου σε ένα σύγχρονο Χονγκ-Κονγκ.

Λ' ετά σ' ε μουά

Καβάλα σε ένα εκχιονιστικό μηχάνημα και ακολουθούμενος από δεκαπέντε τηλεοπτικά συνεργεία, ο Γιώργος Παπανδρέου έφτασε κοντά στους εγκλωβισμένους από την κακοκαιρία, προκειμένου να τους μεταφέρει το μήνυμα ότι μπορεί ο κρατικός μηχανισμός να πιάστηκε στον ύπνο, αλλά το Κόμμα και ο Πρόεδρος βρίσκονται πάντοτε στο πλευρό του πολίτη. Μέσα σε ένα ενθουσιώδες κλίμα βεβαιότητας για τη νίκη, ο Γιώργος Παπανδρέου μοίρασε στους αποκλεισμένους γαλέτες, αποκριάτικες στολές και κομφετί, ενώ δεν παρέλειψε να εκφράσει την αισιοδοξία του, όσον αφορά την έκβαση των συνομιλιών για το Κυπριακό. Επίσης φίλησε ένα παιδάκι και έφτιαξε έναν χιονάνθρωπο για τις ανάγκες της τηλεοπτικής κάλυψης. Τέλος επικοινωνήσε μέσω

τηλεδιάσκεψης με το Υπουργείο Μεταφορών, από όπου ενημερώθηκε ότι το πάρκινγκ του Αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος είχε παραμείνει ανοιχτό με τιτάνιες προσπάθειες, προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια εισπράξεων από αυτούς που είχαν μεταβεί εκεί, με την εσφαλμένη εντύπωση ότι πετάνε τα αεροπλάνα. Ο Γιώργος Παπανδρέου συνεχάρη θερμά τον υφυπουργό Εσωτερικών Νίκο Μπίστη για την ετοιμότητά του να ζητήσει άρση του περιορισμού προεκλογικών τηλεοπτικών εμφανίσεων, ώστε να υποστηρίξει απρόσκοπτα στα κανάλια την έγκαιρη και αποτελε-

σματική κρατική παρέμβαση στα προβλήματα που δημιούργησε η πρωτοφανής κακοκαιρία.

Δίκαιη και ισότιμη προβολή

Στα πλαίσια των κανόνων αντικειμενικής και ισότιμης τηλεοπτικής προβολής των κομμάτων, η εκπομπή «7 ημέρες» της NET είχε στρογγυλό τραπέζι με καλεσμένους τον Ανδριανόπουλο, τον Κοντογιαννόπουλο και τη Δαμανάκη, ώστε να εκπροσωπούνται όλες οι φιλοπαλίσκοι τάσεις του πολιτικού σκηνικού. Ο Μίμης Ανδουλάκης δεν παρέστη, διότι εκείνη την ώρα μιλούσε σε άλλη τηλεοπτική εκπομπή, παρέστη όμως ο υπηρεσιακός υπουργός Τύπου κ. Ρωμαίος, που παρουσίασε τις ισχύ-

ποινές, που ξεκινούν από δίλεπτη αυστηρή επίπληξη, μέχρι υποβιβασμό δύο θέσεων στη σειρά πλυσίματος του υπηρεσιακού αυτοκινήτου, εκτός αν προέρχονται από την ΑΕΚΑ.

Δημοσκοπήσεις τέλος

Σταματάνε επιτέλους οι δημοσκοπήσεις, όπως συνηθίζεται στα πολιτισμένα κράτη δεκαπέντε ημέρες πριν από τις εκλογές. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι θα σταματήσουν όλα ανεξαιρέτως τα ΜΜΕ να πανηγυρίζουν ότι η αναμέτρηση γίνεται ντέρμπι κάθε φορά που το ΠΑΣΟΚ μειώνει τη διαφορά κατά 0,2 μονάδες. Επίσης σημαίνει ότι θα σταματήσει να αγχώνεται ο Συνασπισμός, που κινείται σταθερά μεταξύ

αθλητικές επιδόσεις, στις ξένες γλώσσες και στις νέες τεχνολογίες με την αγρότισσα στην πρώτη γραμμή. Τέλος, μάλλον θα επιτραπεί η δημοσίευση δημοσκοπήσεων με ερωτήματα «τι πιστεύετε ότι λένε οι αδημοσίευτες δημοσκοπήσεις», εφόσον το αποτέλεσμα τους εξυπηρετεί τον θρίαμβο της δημοκρατικής παράταξης.

Ντημπέητ

Απαντώντας στην πρόταση Καραμανλή για δύο τηλεοπτικές αναμετρήσεις εφ' όλης της ύλης και μία με τους υπόλοιπους αρχηγούς κομμάτων, ο Γιώργος Παπανδρέου υπέβαλλε εναλλακτικό σχέδιο, που ανταποκρίνεται καλύτερα στο σκεπτικό της συμμετοχικής δη-

μοκρατίας. Συγκεκριμένα ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ προτείνει τη διεξαγωγή τεσσάρων τηλεοπτικών αντιπαραθέσεων, με αυστηρά καθορισμένη θεματολογία: μία για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, μία για την δια βίου κατάρτιση και τις προκλήσεις του 21ου αιώνα, μία για την αγρότισσα στην πρώτη γραμμή και μία για τον εθελοντισμό και τις νέες τεχνολογίες. Επιλεγμένοι θα είναι και οι πρώην αριστεροί δημοσιογράφοι που θα υποβάλλουν τις ερωτήσεις, οι οποίες θα είναι επίσης επιλεγμένες από μια κλειστή λίστα, που έχει

του Χρ. Παπανίκου

2,98 και 3,02%, και εξετάζει το ενδεχόμενο να χτυπήσει το Λιτόχωρο και να μαζευτεί στο Γράμμο, προκειμένου να συσπειρώσει τους ψηφοφόρους του και τους ανένταχτους αριστερούς. Το κενό στις δημοσκοπήσεις θα καλυφθεί με διαρροές και φημολογίες που θα λένε ότι τα δύο μεγάλα κόμματα είναι πλέον τσίμα τσίμα και κάθε αναποφασιστος πατριώτης οφείλει να αναλάβει τις ευθύνες του. Μια άλλη δέσμη διαρροών θα φροντίζει να μας ενημερώνει τακτικά ότι ο Γιώργος Παπανδρέου προηγείται στην καταλληλότητα για πρωθυπουργός, στο παράστημα, στις

συγκροτήσει η εταιρεία επικοινωνιακών συμβούλων του Γιωργάκη, και που ήδη μεταφράζεται στα ελληνικά. Για την ευρεία συζήτηση μεταξύ όλων των κομμάτων, ο Γιώργος Παπανδρέου προτείνει να διεξαχθεί μεταξύ των επικεφαλής των ψηφοδελτίων Επικρατείας, ποντάροντας στο γεγονός ότι η Άννα Διαμαντοπούλου είναι τηλεοπτικότερη από τους κ.κ. Έμπερτ, Καζάκο και Μανώλη Γλέζο, βάσει του επιτυχημένου πολιτικού παραδείγματος της Φώφης, που υπήρξε τηλεοπτικότερη του Τζαννετάκου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΛΙΓΙΩΡΓΟΣ

Πάλι τα ίδια και τα ίδια...

του Ρεπόρτερ

Πρώτο το Αντί δημοσιεύει σήμερα το κείμενο και μερικά από τα πρώτα ονόματα του νέου κύματος αριστερών διανοουμένων που δηλώνουν στήριξη στο ΠΑΣΟΚ ή την αποκαλούμενη προσωρινά «Δημοκρατική Παράταξη».

Η προσχώρηση των Δαμανάκη, Κουναλάκη, Σκοτεινιώτη και Ανδρουλάκη στο ΠΑΣΟΚ του Γ.Α. Παπανδρέου έκανε όπως φαίνεται τεράστια εντύπωση στον κόσμο των διανοουμένων της Αριστεράς. Διανοούμενοι είναι οι άνθρωποι, αυστηροί και αδωρόληπτοι, εντυπωσιάστηκαν! Αυτό φαίνεται και από το κείμενο στήριξης και τα πρώτα ονόματα των αριστερών που το υπέγραψαν και δημοσιεύουμε στη συνέχεια:

ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

Βρισκόμαστε μπροστά σε μια κρίσιμη εκλογική αναμέτρηση, από την έκβαση της οποίας θα κριθούν πολλά για το μέλλον της Ελλάδας, της Κύπρου, των Βαλκανίων και της Δημοκρατικής Παράταξης. Εμείς από την πρώτη στιγμή, παρότι αριστεροί, στηρίξαμε, χωρίς καμιά ιδιοτελή σκέψη, την εκσυγχρονιστική προσπάθεια του Κώστα Σημίτη. Σήμερα συνεχίζουμε να έχουμε την ίδια ανιδιοτελή σκέψη. Και παρότι παραμένουμε ακόμη αριστεροί, αισθανόμαστε την ανάγκη να στηρίξουμε και τον νέο αρχηγό της Δημοκρατικής Παράταξης, τον Γιώργο Ανδρέα Παπανδρέου, ώστε και αυτός να γίνει πρωθυπουργός και εμείς να συνεχίσουμε να προσφέρουμε ανιδιοτελώς τις υπηρεσίες μας στους οργανισμούς όπου έχουμε ως αριστεροί τοποθετηθεί. Δηλώνουμε ότι στηρίζουμε τον Γιώργο Παπανδρέου σε όλες τις κινήσεις του, ώστε να διαλύσει το ΠΑΣΟΚ και να δημιουργήσει τη μεγάλη Δημοκρατική Παράταξη. Το ίδιο προσπαθήσαμε εξάλλου και εμείς στο παρελθόν, να διαλύσουμε την Αριστερή Παράταξη, αλλά λόγοι ιστορικής συγκυρίας δεν μας επέτρεψαν να ολοκληρώσουμε το έργο μας. Και αρκε-

στήκαμε απλώς σε μια απλή θέση προέδρου. Ζήτω ο Γιώργος Παπανδρέου. Ζήτω η Μαργαρίτα Παπανδρέου. Ζήτω όλοι γενικώς οι Παπανδρέου. Ζήτω η Άντα. Ζήτω η μεγάλη Δημοκρατική Παράταξη.

Ακολουθούν οι υπογραφές κατ' αλφαβητική σειρά:

Γιώργος Βέλτσος, καθηγητής Παντείου· Χρήστος Λάζος, συγγραφέας· Νικήτας Λιοναράκης, δημοσιογράφος· Τίτος Πατρίκιος, ποιητής· Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών· Μίκα Φατούρου, καθηγήτρια ΑΠΘ· Μίμης Φατούρος, καθηγητής ΑΠΘ.

Στο μεταξύ έπεσε στα χέρια των ρεπόρτερ μας το προσχέδιο άλλου κειμένου μαζί με τα ονόματα εκείνων που το υπογράφουν. Το κείμενο συντάχθηκε από τώρα, αλλά πρόκειται να δημοσι-

του Χρ. Παπανίκου

ευτεί μετά τις εκλογές. Θεωρήθηκε η υπογραφή του κειμένου σκόπιμη από σήμερα, διότι ως την ημέρα της δημοσιεύσεώς του -προγραμματίζεται η 25η Μαρτίου- ποιος ζει ποιος πεθαίνει.

Ακολουθεί το άλλο αυτό κείμενο με τα ονόματα των διανοουμένων που το υπογράφουν:

ΔΗΛΩΣΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

Εμείς οι αριστεροί πρόεδροι, εκφράζουμε την βαθιά μας ανησυχία για τα φαινόμενα ρεβανσισμού που παρατηρούνται τις τελευταίες ημέρες στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Η νέα κυβέρνηση του κ. Καραμανλή -παρότι προεκλογικά μας έδωσε όλες τις διαβεβαιώσεις ότι δεν θα εξαπολύσει διώξεις πολιτικών της αντιπάλων, με αποτέλεσμα μάλιστα πολλοί από μας τους αριστερούς προέδρους να πειστούν και να στηρίξουν έμμεσα την προεκλογική προσπάθεια του κ. Καραμανλή, χωρίς κανένα απολύτως προσωπικό όφελος και βάζοντας σε κίνδυνο μάλιστα την προσωπική τους αριστερή θέση προέδρου- εξαπολύει σήμερα πογκρόμ αλλαγών. Αυτό όμως δεν πρόκειται να περάσει. Θα αντισταθούμε. Εκτός και μας διαβεβαιώσει γραπτώς ο κ. πρωθυπουργός ότι ειδικά οι θέσεις των αριστερών προέδρων δεν θα πειραχτούν.

Τότε είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε για το νέο ξεκίνημα. Σε κάθε περίπτωση όλα θα κριθούν από την ικανοποίηση του ανιδιοτελούς αιτήματός μας. Να παραμείνουμε στις θέσεις μας, ώστε να αλλάξουμε το κράτος, να αλλάξουμε νοοτροπία, να αλλάξουμε την Ελλάδα. Μόνον εμείς να μην αλλάξουμε. Ναι παραμείνουμε αριστεροί και πρόεδροι. Όχι στον ρεβανσισμό. Ζήτω η αλλαγή. Ζήτω ο Κ. Καραμανλής και η σύζυγός του.

Γιώργος Βέλτσος, Πρόεδρος Επιτροπής Κρατικών βραβείων· Χρήστος Λάζος, Διευθυντής ΕΚΕΒΙ και Γραμματέας ΑΣΚΤ· Νικήτας Λιοναράκης, Σύμβουλος ΥΠΕΞ αρμόδιος για τις ΜΚΟ· Τίτος Πατρίκιος, τ. Πρόεδρος της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας· Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος του Εθελοντισμού· Μίκα Φατούρου, Πρόεδρος Επιτροπών και Προγραμμάτων· Μίμης Φατούρος, Πρόεδρος Εγνατίας.

Η μπροσούρα του κ. Κρόκου και οι οπερετικές μεταγραφές του George

Του Νίκου Πρωινού

☞ Αφού ταλαιπώρησαν ποδόσφαιρο και φιλάθλους, οι γνωστοί και μη εξαιρετέοι τρόφιμοι της Παράγκας του κ. Κρόκου Ευθυμιάδης και Σπυρόπουλος καθαιρέθηκαν από την αμαρτωλή ΚΕΔ, που δε μπορούσε να πράξει διαφορετικά.

☞ Αιτία τα φάλτσοσφυρίγματά τους στα παιχνίδια ΑΕΚ-Πανιώνιου και Ολυμπιακού-Πανιώνιου (και όχι μόνο).

☞ Τα άλλα δυο μπουμπούκια, Κασναφέρης και Ζωγράφος, τη γλύτωσαν με δυο αγωνιστικές και κρατήθηκαν μάλλον ως χρυσές εφεδρείες, για να καθαρίσουν ό,τι απόμεινε από τη μπουγάδα. Γιατί, ας μην ξεχνάμε, έχουμε άλλες οχτώ αγωνιστικές ακόμα και κανείς δεν ξέρει τι μπορεί να συμβεί.

☞ Κάτι ο εξοστρακισμός των «δικών μας παιδιών», κάτι τα δημοσιεύματα από το σύνολο του πολιτικού τύπου για τις στημένες διαιτησίες κι ο συμμετοχικοδημοκρατικός κύριος Κρόκο άστραψε και βρόντησε με μια ανακοίνωση που χαρακτηρίζει πλήρως την ποιότητα και το ιδεολογικοπολιτικό υπόβαθρο του ανδρός και το πώς αυτός αντιμετωπίζει γενικώς τα πράγματα.

☞ Την παραθέτουμε έτσι ώστε να μην αμφιβάλλει κανείς γιατί μιλάμε: «Όπως συμβαίνει πάντα πριν από τις κρίσιμες αναμετρήσεις μαζί μας, εμφανείς και αφανείς παράγοντες της ΠΑΕ Παναθηναϊκός ενορχηστρωμένα πυροδοτούν την ένταση και τον τυφλό φανατισμό. Το ίδιο έργο παρακολουθούμε αυτές τις ημέρες με τους ίδιους πρωταγωνιστές και με διπλό μάλιστα στόχο. Αφενός για να συσκοτίσουν την πραγματικότητα για το θέμα του γηπέδου στο Γουδί, αφετέρου να διαμορφώσουν κλίμα τρομοκρατίας εν όψει της συνάντησης των ομάδων μας. Οι έλληνες φιλάθλοι γνωρίζουν ότι η ισονομία σημαίνει $1=1$. Εκτός αν οι παράγοντες του Παναθηναϊκού έχουν σπουδάσει σε άλλα σχολεία και ξέρουν άλλη αριθμητική. Καλούμε λοιπόν την ΠΑΕ Παναθηναϊκός να αποδείξει στην πράξη τις προθέσεις της και να ζητήσει για την κατασκευή γηπέδου ρύθμιση ακριβώς ίδια με εκείνη που υπογράφηκε ανάμεσα στον Ολυμπιακό και την ΓΓΑ για το Καραϊσκάκη και να μη ρίχνει στάχτη στα μάτια των φιλάθλων περί δήθεν ευθύνης τρίτων. Το τζάμπα και τα κορόιδα έχουν πεθάνει, κύριε Βαρδινογιάννη. Αυτά προς το παρόν και χαιρετίσματα στο παράρτημα».

☞ Αυτά έγραψε ο κ. Κρόκο (ή του έγραψαν, μια και στην αυλή του τρωγοπίνουν δεκάδες αστέρες της «δημοσιογραφίας»). Έχουμε και λέμε λοιπόν:

☞ Ο πρόεδρος κάνει λόγο και για «αφανείς παράγοντες», μια εμμονή από το κατασκοπικό του παρελθόν, από το οποίο αδυνατεί να απαλλαγεί, παρά την πάροδο τουλάχιστον μιας δεκαπενταετίας νομιμότητας.

☞ Ομιλεί για καλλιέργεια «τυφλού φανατισμού» ο πρύτανης του χουλιγκανισμού. Αυτός δεν καθιέρωσε στο κανάλι του τις εκπομπές του Τάκη και των άλλων αναλυτών που κα-

θημερινά βρίζουν και προκαλούν τους πάντες; Ξέχασε τα περί «κοτών» και λοιπών κοσμητικών επιθέτων πέρυσι; Αλλά και τους μηχανοκίνητους μπράβους του, που όπου πάνε τα κάνουν λαμπόγυαλο; Μήπως ανησυχεί αυτός ο παντοδύναμος που η διαιτητοπαρέα του υπέστη κάποιο πλήγμα και υπάρχει η ρεβάνς στη Λεωφόρο, όπου θα ξυπνήσουν οι μνήμες της Ριζούπολης;

☞ « $1=1$ λένε τα μαθηματικά». Σωστά. Όπως και $11=11$, που είναι οι παίκτες των ομάδων στο γήπεδο. Εσείς, κύριε Κρόκο, μας παίζετε με $11 + 1$ (διαιτητής) + 2 (επόπτες) + 1 (παρατηρητής διαιτησίας) = 14 και η αντίπαλη ομάδα με 11 και συχνά με 10 ή 9 παίκτες, όταν ζορίζεται το μαγαζί σας και οι «φίλοι σας» τους αποβάλλουν.

☞ Το «τζάμπα έχει πεθάνει», ισχυρίζεται ο κ. πρόεδρος. Και σ' αυτό θα συμφωνήσουμε, αν πάρουμε σα δεδομένο τις μίζες και τα δώρα που παρέχονται αφειδώς όπου δει, στο πλαίσιο της οικονομίας της αγοράς και του εκσυγχρονιστικού ή συμμετοχικού μοντέλου του καθεστώτος που βιώνουμε.

☞ «Χαιρετίσματα στο παράρτημα». Εδώ μας μπέρδεψε. Ποιο από τα παραρτήματά του εννοεί; Την ΕΠΑΕ, την ΕΠΟ, την ΚΕΔ ή τη ΓΓΑ;

☞ Τελευταίο σχόλιο η υπεράσπιση του ΠΑΣΟΚ «περί μη ευθύνης τρίτων», δηλαδή του φίλτατου Βενιζέλου, της συμπαθούς Βάσως και του χαλκέντερου Λιάνη, που διαχειρίστηκαν την υπόθεση-εξαπάτησης του γηπεδικού του Παναθηναϊκού και τη σκανδαλώδη παραχώρηση του Καραϊσκάκη στον εθνικό μας προμηθευτή.

☞ Κι όλα αυτά τη στιγμή που και οι πέτρες γνωρίζουν τη διαπλοκή του κ. προέδρου με τους καθεστωτικούς συνεταίρους του. Αν υπήρχε περίπτωση ανατροπής των νόμων της βαρύτητας, είναι βέβαιο ότι οι πέτρες θα σηκώνονταν και θα έπιπταν στην κεφαλή όχι μόνο του αμετροεπούς μαγαζάτορα, αλλά και των υποστηρικτών του στο χώρο της πολιτικής και των ΜΜΕ.

☞ Παίκτες ψυγείου που δε βγάζουν όχι ημίχρονο, αλλά ούτε δεκάλεπτο μεταγράφηκαν την τελευταία στιγμή στο New PASOK. Δηλαδή τι μπορεί να αναμένει ο George από τους Δαμανοανδρουλάκηδες και τους Μανοανδριανόπουλους; Ούτε ο Μπατατούδης δεν έκανε τέτοιες πατατιές.

☞ Οι πράσινοι (Πασόκοι) οπαδοί αγρίεψαν για την απάτη και μάλλον ο εκατομμυριούχος President δεν θα αβγατίσει από την επένδυσή του. Μάλλον σε (άλλο ένα) φιάσκο θα οδηγηθεί.

☞ Δυστυχώς στα αζήτητα έμεινε ο μονίμως αναπληρωματικός Π. Κουναλάκης παρά τη σκληρή προπόνηση που έκανε τόσο διάστημα στα παράθυρα και τα τραπέζια. Θα περιμένει την επόμενη μεταγραφική περίοδο για να αποκτήσει δελτίο στην ΠΑΕ «Συμετοχική Δημοκρατία». Αν αποκτήσει. ☞

ΕΠΙΣΗΜΑΪΝΟΥΜΕ

Λαϊκότητα και ψευδοεκσυγχρονισμός

Η κάθε αυθεντική πρωτοτυπία έχει πάντα τις ρίζες της σε κάποια παράδοση· κι αυτές τις ρίζες η πρωτοτυπία τις ξαναυφαίνει έτσι όπως ποτέ η παράδοση δεν θα μπορούσε.

Φερνάντο Πεσόα

Αναρωτιέμαι συχνά τι είναι αυτό που μ' ενοχλεί σήμερα στην πολιτιστική μας ζωή. Υποχρεωτικά θα είμαι σύντομος: α) Πρώτα απ' όλα αυτός ο διαχωρισμός, πολιτιστική ζωή και καθημερινότητα, αριστοκράτες του πνεύματος και πληβείοι, καλλιτέχνες και λοιποί. Λες και η πηγή δεν είναι μία, λες και η ανάγκη της έκφρασης και της συγκίνησης δεν είναι κοινή. Λες και δεν ήταν ανέκαθεν η ανώνυμη δημιουργία, από το δημοτικό τραγούδι ως τα γκραφίτι των Εξαρχείων, η αισθητική μαγκιά αυτού του τόπου, η απόδειξη ότι είμαστε ακόμη ζωντανοί. β) Η απεμπόληση ενός συγκεκριμένου τρόπου ζωής, ενός *modus vivendi* που χαρακτήριζε τη γενιά του πατέρα μου αλλά όχι και τη δική μου, εν ονόματι του πλέον ψευδεπίγραφου εκσυγχρονισμού ο οποίος αποθεώνει ό,τι το εισαγόμενο και περιφρονεί το εγχώριο (εφάμιλλον των ευρωπαϊκών, επαίρονταν οι παλιές διαφημίσεις). γ) Θα ονόμαζα αυτό το ήθος ανθρώπων και συμπεριφορών «λαϊκό», γνωρίζοντας ωστόσο τους κινδύνους που περικλείει η ονοματοθεσία κυρίως από την καταλήστευση του όρου εκ μέρους των πιο αδίστακτων λαϊκιστών και της πλέον χαμερπούς διείσδυσης της νεολαϊκής-αγοραίας κουλτούρας τους στην καθόλου ζωή του τόπου. δ) Απόρροια αυτών των δύο φαινομένων είναι από τη μια να κυριαρχεί το δήθεν, ο πνευματικός σνομπισμός, η έλλειψη οποιουδήποτε βαθύτερου συγκλονισμού ως προς την εκκόλαψη και την πρόσληψη του αισθητικού γεγονότος και από την άλλη να εξισώνεται η καλλιτεχνική εμπειρία με τη διατεταγμένη, μαζική διασκέδαση. ε) Η σταδιακή εξαφάνιση του λαϊκού ήθους από τη χούντα ακόμη –ο Στέλιος Καζαντζίδης αρνήθηκε όλο το χρυσάφι των εταιρειών δίσκων για να διατηρήσει την ελευθερία του και να ψαρεύει στον Άγιο Κωνσταντίνο καταγγέλλοντας τους «Εβραίους»– επέφερε τη γιγάντωση μιας λογικής της αγοράς, της ποσότητας, της μαζικής εκτόνωσης, των αριθμών που ευημερούν (ξανά) σε βάρος της ουσίας. στ) Εν τέλει αυτό που με μελαγχολεί «έως θανάτου» είναι πως η υπόθεση του πολιτισμού έχει καταστεί «επένδυση» εκ μέρους αετονύχηδων τεχνοκρατών και *cultural managers*, αποκομμένη πλήρως από την περιρρέουσά της ατμόσφαιρα, από τα υποκείμενα και την κοινωνία συλλογικά. Όλο και περισσότεροι ημιμαθείς νεόπλουτοι και πολιτικάντηδες αριβίστες ακκίζονται με τα οθόνια της τέχνης –αγνοώντας πως πρόκειται ουσιαστικά για το σάβανό της– χωρίς καμία γνώση του παρελθόντος ως πικρά πληρωμένης αξίας, χωρίς καμία συνείδηση και κανένα τρόμο της ιστορίας. Οι σημερινοί ταγοί είναι κάποιοι χαζοχαρούμενοι εστέτ που είδαν τον εκσυγχρονισμό στα μιξοβάρβαρα ελληνικά του Σημίτη και παράλληλα αποσκοράκισαν κάθε λαϊκό ως απάδον προς την παγκοσμιοποίηση που το μέλλον μάς προσφέρει ως γέρας της αμηχανίας μας. Γράφει ο Διονύσης Χαριτόπουλος και προσυπογράφω και με τα δύο χέρια: «Ελλείψει αντιλόγου οι νεόπλουτοι στη χώρα μας διεκδικούν τον ρόλο της ηγέτιδας αστικής τάξης με μόνη ιδιότητα την οικονομική δύναμη που απόκτησαν. Αλλά ούτε την προμηθεϊκή διάσταση του δυτικού αστού διαθέτουν που μεταβόλιζε την πρόοδο της επιστήμης σε κοινό κτήμα, ούτε και τον πολιτισμό του... Ο κυρίως ειπείν μικροαστός είναι ο κομπάρσος της ιστορίας· κοιτάει μόνο τη "δουλίτσα" του και είναι πρόθυμη κολόνα αυταρχικών καθεστώτων. Δεν συνδιαλέγεται με ιδεολογικά ρεύματα, ούτε παράγει πολιτισμό...» Παράγει όμως μεγαλοπρεπή θεάματα τύπου Outlook και θηριώδη έργα σαν το στέγαστρο Καλατράβα. Το αν βέβαια το τελευταίο δεν είναι πρακτικά κατασκευάσιμο, αποτελεί λεπτομέρεια για τον πολιτισμό τους.

Μάνος Στεφανίδης

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

• «Άλλη όχθη» είναι ο τίτλος της δε-
θνούς έκθεσης που
εγκαινιάζεται αύριο
Σάββατο, 21 Φεβρου-
αρίου, στη Δημοτική
Πινακοθήκη Αθηναί-
ων (Πειραιώς 51). Εί-
ναι αφιερωμένη στην
«τέχνη του Άλλου»,
γνωστή και ως «τέχνη
του περιθωρίου» ή «α-
κατέργαστη τέχνη».

Παρουσιάζονται έργα
ιστορικής αξίας από ιδρύματα και μου-
σειά της Ελλάδας και του εξωτερικού,
έργα «αιρετικών» καλλιτεχνών του 20ού
αι., που σηματοδοτούν τις αναζητήσεις
και τη φυσιογνωμία της σύγχρονης τέ-
χνης και συνδέονται ειδικότερα με την
εμπειρία του ψυχιατρικού εγκλεισμού.
Πλάι στα έργα καταξιωμένων ξένων δη-
μιουργών, εκτίθενται για πρώτη φορά και
έργα άγνωστων ελλήνων δημιουργών
της «άλλης όχθης». Διάρκεια έως 31/3.

• Στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης
Τέχνης της Θεσσαλονίκης εγκαινιάζεται
σήμερα η έκθεση του γνωστού εννοιολο-
γικού καλλιτέχνη Γιάννη Μπουτέα με τί-
τλο «Ρέουσες Καταστάσεις». Στις γλυπτι-
κές του εγκαταστάσεις, που απηχούν
τους προβληματισμούς της *arte povera*,
ο καλλιτέχνης χρησιμοποιεί ποικιλία υλι-
κών, όπως σωλήνες νέον, σχοινιά, σπά-
γκους κ.ά., σε απροσδόκητες χρήσεις.

• Στη Θεσσαλονίκη, στη γκαλερί TinT
(Χρυσ. Σμύρνης 13), εγκαινιάσθηκε χθες
η έκθεση με φωτογραφίες, βιντεοπροβο-
λές, κατασκευές και εγκαταστάσεις του
Τάκη Ζερδεβά. Με τη νέα του δουλειά,
υπό τον τίτλο «Curriculum Vitae», με χιου-
μοριστική διάθεση ο Ζερδεβάς προβλη-
ματίζεται για το πώς αντιλαμβανόμαστε
την ύπαρξή μας, για την προσπάθειά μας
για επιτυχία και τη σημασία που δίνουμε
στον εαυτό μας. Διάρκεια ως 13/3.

• Στις 24 Φεβρουαρίου, στις 8 το βράδι,
εγκαινιάζεται η έκθεση ζωγραφικής του
Γιάννη Καστρίτση στη γκαλερί «3» (Φω-
κυλίδου 3, Δεξαμενή), που θα διαρκέσει
μέχρι 13/3. Ο

οικείος χώ-
ρος των βιω-
μένων παιδι-
κών χρόνων,
οι απλοί κα-
θημερινοί άν-
θρωποι, οι
αγαπημένες
του εικόνες
της υπαίθρου
γίνονται για τον ζωγράφο αφορμή να με-
λετήσει και να αναδείξει έναν περιφερει-
ακό και σιωπηλό κόσμο.

Μουσικές

• Αύριο το βράδι, Σάββατο 21/2, στο Gagarin 250 (Λιοσίων 250) εμφανίζονται οι **Χειμερινοί Κολυμβητές**. Τίτλος της παράστασής τους: «Καίτη πάρε το παιδί και πάμε!».

• Οι «**Ενδελέχεια**», επίσης αύριο βράδι, στις 11, εμφανίζονται στη μουσική σκηνή «**Στον Αέρα**» (κεντρική πλατεία Πετρούπολης), όπου θα παρουσιάσουν το καινούργιο τους άλμπουμ «**Μια πεταλούδα που ξεφεύγει**».

• Οι **Misfits**, το γνωστό ροκ συγκρότη-

μα από το Νιου Τζέρσεϋ, εμφανίζονται απόψε (20/2) στο Μύλο, στη Θεσσαλονίκη, και αύριο βράδι (Σάββατο 21/2) στο Ρόδον, στην Αθήνα (Μάρνη 24). Είσοδος 25 ευρώ.

• Στο Half Note Jazz Club από σήμερα και για μια εβδομάδα μπορείτε να απολαύσετε τον κουβανό μουσικό **Χούλιο Μπαρέτο** με το συγκρότημά του, σε αφροκουβανέζικες και λάτιν τζαζ μελωδίες.

• Οι προγραμματισμένες για το περα-

σμένο Σαββατοκύριακο εμφανίσεις των **Χαϊνιδων** στη μουσική σκηνή «Δίπλα στο Ποτάμι» (Λάμπρου Κατσώνη 189, Αγ. Ανάργυροι), λόγω κακοκαιρίας αναβλήθηκαν για την επόμενη Παρασκευή και Σάββατο (27 και 28/2).

• Για τους ίδιους λόγους αναβλήθηκε για την Παρασκευή 27/2 και η μουσικοχορευτική συναυλία των **ΜΟ** στη σκηνή foyer του Θεάτρου επί Κολωνώ (Ναυπλίου 12, αρχές Λένορμαν).

Β Ο Μ Β Ι Δ Ι Α καρναβαλικής πολιτιστικής Α Φ Α Σ Ι Α Σ

• Ποιος να το 'λεγε! Πως θα περιμέναμε τη Δεξιά για να μας σώσει απ' τους Αμερικάνους!

• Καλά, ε! Μεγάλη πλάκα. Πήραμε τα παιδιά και πήγαμε να δούμε στη Μαλακάσα τους εγκλωβισμένους. Είδαμε και τους αρχηγούς εκεί να παίζουνε χιονοπόλεμο.

• Ερώτηση: ψηφίζουνε οι χιονάνθρωποι;

• Έπειτα πήγαμε στου Βασιλόπουλου και χαζέψαμε μουστάρδες.

• Απάντηση: Οι μουστάρδες πάντως δεν ψηφίζουνε.

• (Μεταξύ μας μερικές μουστάρδες ψηφίζονται... Ή πηγαίνουν απευθείας στο Επικρατείας).

• Ρε παιδιά, ξέρετε ποιος κυβερνάει τον τόπο; Ο Αλιβιζάτος!

• Αυτές είναι εκλογές! Καρνάβαλος, μασκαράδες, playmobile και παιχνιδάκια στην τηλεόραση. Η χαρά του παιδιού!

• Πάνε εκείνες οι βαρετές εποχές με τους λόγους, τους αντιλογους, τα σχόλια, τους σχολιαστές και τα debates.

• Τώρα ο κάθε πολιτικός παίρνει το κουβαδάκι του, τη σβούρα του, το παιχνίδι του τέλος πάντων, και πάει είτε στην Στάη είτε στου Τσίμα και εκθέτει το πρόγραμμά του.

• Θέλετε προεκλογικό πρόγραμμα για τα δημόσια έργα;

• Ο αρμόδιος πολιτικός έρχεται με το ανατρεπόμενο φορτηγάκι που του 'φερε ο Άη Βασίλης...

• Και μας εξηγεί πώς θα φέρει άμμο απ' τη Βουλιαγμένης.

• Τίθεται θέμα στρατιωτικών εξοπλισμών;

• Εμφανίζεται ο Παπαντωνίου υπηρεσίας με τα στρατιωτάκια και τα τανκς του από πλαστικό...

• Χάρμα αυτές οι εκλογές, θα μας μείνουν αξέχαστες.

• Αν πείτε για μασκαράδες και για ντόμινα...

Μετρήστε: Δαμανάκη, η φωνή του Πολυτεχνείου που ντύθηκε American Embassy· Ανδρουλάκης, ένας κνίτης που ντύθηκε νεοφιλελευθερισμός· Ανδριανόπουλος, ένα παιδί του Πειραιά και του

Ολυμπιακού που φόρεσε, για να γελάσουμε, το ταγεράκι της Θάτσερ· Μπίστης, ο κνίτης που ντύθηκε υπουργός· και Βούγιας, ο υπουργός που ντύθηκε μουστάρδα. Και πάει λέγοντας.

• Γέλια ακράτητα που θα έλεγε κι ο Καραγκιόζης (ή ο Λάλας).

• Πα-πα-θε-με-λή, Πα-πα-θε-με-λή, στεί-λτε -τον -τον-παί-δα-ρο και πά-λι στη βου-λή!

• Ασχετο: Έχετε δει τον Λάλα με παπιγιόν; Είναι σαν τον Θέμο στο πιο χοντρό του (γέλια).

• Ασχετος: Ο Βενιζέλος που κάθε Σαββατοκύριακο πηγαίνει στο Φρουσιρομάγαζο της Πλάκας και εγκαινιάζει εκδηλώσεις.

• Αν μη τι άλλο, ο άνθρωπος αυτός έχει συνέπεια και ήθος.

• Σχετικός: Ο Φρουσίρας που χρηματοδοτείται από το ΠΑΣΟΚ

χρηματοδοτώντας τους υποψηφίους του (π.χ. τον Σκανδαλίδη), ενώ παράλληλα περιμένει την ΝΔ για να υποβάλει καινούργια αιτήματα.

• Πώς λεγότανε η παλιά καλή ταινία; Άνθρωποι για όλες τις εποχές [αφιερωμένη στον Θωμά Μώρο (Thomas Moore)].

• Ή, καλύτερα, το σουξέ

του Βέγγου Άνθρωπος για όλες τις δουλειές.

• Γιατί τι νομίζετε, φίλτατοι, πως είναι ο πολιτισμός; Μια μπίζνα είναι. Ρωτήστε και τον κ. Γιαννακόπουλο (για ν' απαντήσει ο κ. Βενιζέλος, η πρώτη μούρη της πολιτιστικής διαπλοκής).

• Με την καλή έννοια.

• Κα-τα-πλη-κτι-κό: Δύο πρωινοί τύποι στη ΝΕΤ διαβάζουνε εφημερίδες...

• «Πέθανε ο Ζήσιμος Λορεντζάτος», συλλαβίζει ο ένας.

• «Ποιος είναι αυτός;» αναρωτιέται ο άλλος.

• «Πάμε παρακάτω», συμπληρώνει ο συλλαβιστός.

• Κύριε πρόεδρε, να τους χαίρεστε (ώσπου να παραιτηθείτε ή να σας παραιτήσουνε)!

• Και να πάμε παρακάτω.

• Ρε παιδιά, με το συμπάθιο, το όνομα «Σημίτης» σάς θυμίζει τίποτε;

• Όλα κι όλα· στο ΠΑΣΟΚ τα διαθέτουμε όλα μεγάλα (από καρδιές έως τσέπες), πλην της μνήμης.

• Εμένα πάλι το όνομα «Σημίτης» με παραπέμπει στη συμπαθεστάτη Αφροδίτη που ατύχησε στο Olympic Trophy.

• (Μεταξύ μας, εμείς ατυχήσαμε, που θα πληρώσουμε και το

Η δίκη της μεγάλης δίκης

Την Παρασκευή 27 Φεβρουαρίου, στις 7.30 μ.μ., στην ΕΣΗΕΑ, (Ακαδημίας 60), οι εκδόσεις «Νεφέλη» οργανώνουν συζήτηση επ' ευκαιρία της πρόσφατης δημοσίευσης του βιβλίου του **Κώστα Μποτόπουλου** *Η δίκη της μεγάλης δίκης*. Θα μιλήσουν οι: Αντώνης Καρκαγιάννης, δημοσιογράφος, Γιάννης Καψής, τ. διευθυντής της εφημερίδας *Τα Νέα*, Ιωάννα Κούρτοβικ, δικηγόρος και Αλέξανδρος Λυκουρέζος, δικηγόρος. Την συζήτηση θα συντονίσει ο συγγραφέας Χάρης Βλαβιανός.

Μ.Τ.

Ενθύμιον εξορίας

Ένας διαφορετικός ρόλος της φωτογραφίας και του φωτογράφου στην καταγραφή της Ιστορίας αποκαλύπτεται σε μια έκθεση με τον τίτλο **Ενθύμιον Εξορίας** που θα λειτουργήσει από τις 24 Φεβρουαρίου μέχρι 5 Μαρτίου στο χώρο του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, με πρωταγωνιστή έναν πρώην εκτοπισμένο σε διάφορους τόπους εξορίας, τον **Στέλιο Κασσιμάτη**, ο οποίος, με τις φωτογραφίες που τραβούσε παράνομα τότε, ξεδιπλώνει βήμα-βήμα την πιο μαύρη περίοδο της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Τ.Κ.

μάρμαρο.)

- *Αλλά είπαμε: χρήμα υπάρχει, που θα 'λεγε και η μαντάμ Σουσου.*
- (Όχι η κ. Γιάννα, η άλλη, η παλιότερη).
- *Είπα ΕΡΤ και σκέφτηκα πως εκεί μόνο κάτι μεγαλοκοπέλες υπηρετούνε χρόνια τώρα, αμετακίνητες και αμετανόητες στη βαρεμάρα που αναπαράγουν.*
- *Και να σκεφτεί κανείς πως στην ΕΡΤ θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί αληθινή πολιτιστική επανάσταση.*
- *Παιδαγωγική, καλλιτεχνική και ψυχαγωγική μαζί.*
- *Αρκεί βέβαια να μην έκαναν αποκλειστικό παιχνίδι αποκλειστικά οι ημέτεροι του κόμματος.*
- *Και τα μαγαζάκια τους στο Ραδιομέγαρο.*
- *Το είπαμε και το ξαναλέμε: Η νέα κυβέρνηση θα κληρονομήσει ως μείζον πρόβλημα τους 15.000 διορισμένους και παχυλά αμειβόμενους συμβούλους που έχει εξαπολύσει το σύστημα ΠΑΣΟΚ στην ευρύτερη δημόσια διοίκηση.*
- *Αυτοί υπήρξαν η τροχοπέδη στην οποιαδήποτε ορθολογική ανάπτυξη του κράτους.*
- *Παρα-κράτος με παρα-*

πράσινη βούλα και κόκκινο, τάχα μου, περιεχόμενο (σαν το καρπούζι του Τότσικα).

- *Τουτέστιν πράσινες τηγανιτές ντομάτες, αν θυμάστε την άλλη σχετική ταινία.*
- *Ή, όπως θα 'λεγε ο νέος αρχηγός, «έχουμε ένα νέο όραμα», «συναπόφαση», «ειρήνη στη γειτονιά μας».*
- *Ο Πάπας το λέει αλλιώς: «Rex vobis».*
- *Και ο Χριστόδουλος: «Να πάρουμε την Πόλη και την Αγιασοφία» (τα πάντα είναι θέμα οπτικής γωνίας).*
- *Επίσης ο νέος Αρχηγός, ο Μακρύτερος που λέει κι ο Διαμαντής, πρότεινε τη ρηξικέλευθη ένωση Υπουργείου Παιδείας και Υπουργείου Εργασίας.*
- *Δυνατές παραλλαγές που εισηγείται η στήλη: συγχώνευση του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Συντάξεων με την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (για να συνηθίζουν τα νήπια στην ανεργία, την υποαπασχόληση και τη σύνταξη στα εβδομήντα).*
- *Συγχώνευση του Υπουργείου Τύπου με το Υπουργείο Δημοσίων Έργων (την σκοπιμότητα του μέτρου θα την σκεφτούμε εν καιρώ. Το παν είναι οι νέες ιδέες).*
- *Συγχώνευση του Υπουργείου Αιγαίου με το*

Χρηματιστήριο Αθηνών (Αφού δεν «ξελασπώνεις» ούτε σήμερα, δύστυχε εγκλωβισμένη, δεν πας για ψάρεμα;)

- *Συγχώνευση του Υπουργείου Υγείας με τον Οργανισμό Αθήνα 2004 (την εξαιρετική σημασία του μέτρου θα συνειδητοποιήσετε μετά τον προσεχή Αύγουστο).*
- *Ξέχασε ο Ν. Μολ. στους ευρωκομμουνιστογιάπηδες του περασμένου τεύχους τους διανοούμενους της πασοκοκεντροαριστεράς που λέγεται πλέον «Μεγάλη Δημοκρατική Παράταξη του Νεοφιλελευθερισμού».*
- *Λέμε λοιπόν: Διονύσης Καψάλης, Χρόνης Μπότσογλου, Σάββας Κονταράτος, Μάνθος Σαντοριναίος, Αργύρης Φατούρος (plus Μίμης), Αιμίλιος Μεταξόπουλος, Φωτεινή Τσαλίκογλου, Α. Κούρκουλας, Γιώργος Χατζημιχάλης, Ν. Αλιβιζάτος και λοιποί γιαλαντζί αριστοκράτες σε τιμή ευκαιρίας.*
- *Σ' αυτό το χαρμάνι των μετριοτήτων πόσο μας λείπουν αυθεντικές φωνές σαν εκείνη του Μποστ, του Χατζιδάκι ή και της Μαλβίνας...*
- *Φαντάζεσθε τι γέλια θα έκαναν και θα κάναμε;*
- *Ακόμη λείπει και το μέγεθος του Στέλιου*

Καζαντζίδη, του τελευταίου εκπροσώπου του λαϊκού ήθους και της λαϊκής αιξοπρέπειας...

- *Του ανθρώπου που όπως θα 'λεγε ο Διονύσης Χαριτόπουλος: «Γεννήθηκε με το παράπονο και ούτε η επιτυχία, τα χρήματα και η λατρεία των θαυμαστών του κατόρθωσαν να τον παρηγορήσουν. Η κοντόφθαλμη Αριστερά δεν είδε πως ήταν το πιο ατόφιο, δικό της παιδί: οι διανοούμενοι περιφρονούσαν και απέρριπταν τα τραγούδια του. Δεν κατάλαβαν ότι ο Στέλιος Καζαντζίδης δεν ήταν απλώς ο κορυφαίος έλληνας τραγουδιστής, αλλά ένα κοινωνικό φαινόμενο...» (Ημών των ιδίων, σελ. 153).*
- *Θα μου πείτε, οι διανοούμενοι μπορεί να μην κατάλαβαν τον Στελάρα, αλλά συγκινήθηκαν όμως με τον Γιωργάκη.*
- *Λίγο είναι αυτό;*
- *Εξάλλου μεθαύριο βγαίνει στην Πάτρα ο βασιλιάς καρνάβαλος!*
- *Μην είμαστε και πλεονέκτες που θα 'λεγε και ο Ηλίας του 16ου!*
- *Ευχές για μια τρελή Αποκριά!*

Μανωλάκης
ο Καρναβαλιστής

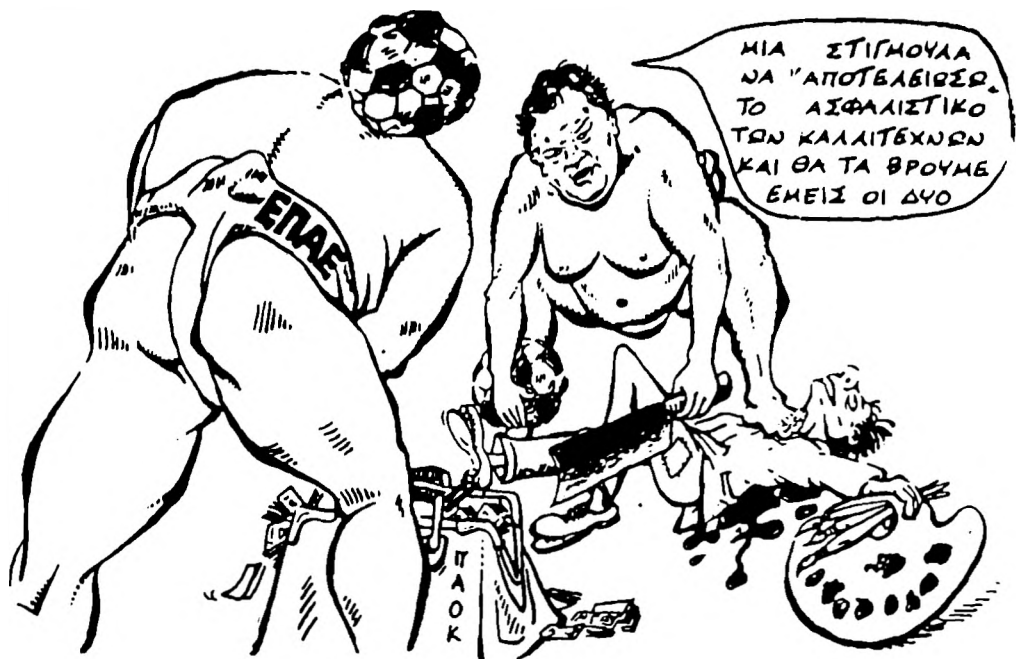

«Τιμητικές συντάξεις», σκίτσο του ζωγράφου Πέτρου Ζουμπουλάκη

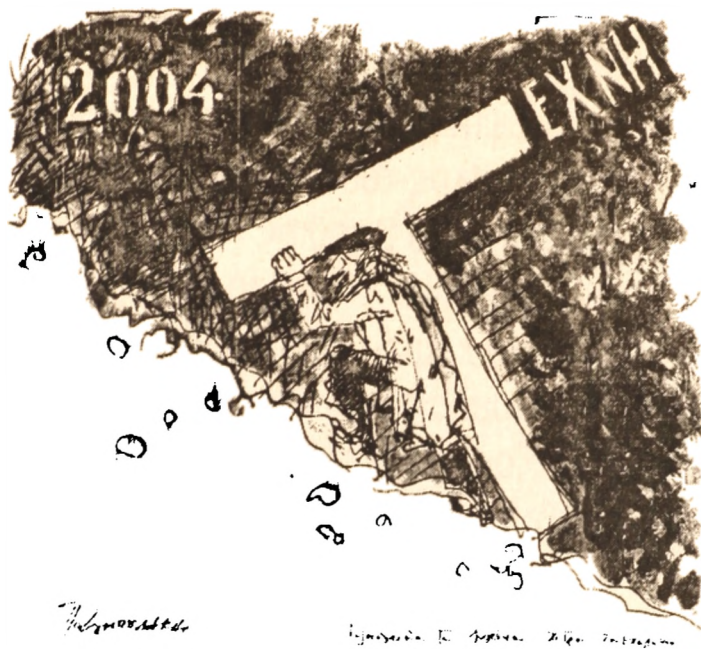
ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ: ΓΙΑ ΚΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΛΙΑ

Το Ε.Ε.Τ.Ε., δηλαδή το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος συνεχίζει να μάχεται για το αυτονόητο που σημαίνει συντάξεις για τους εικαστικούς δημιουργούς. Το ΥΠΠΟ διά του υπευθύνου υπουργού αρνείται και ιδού τ' αποτελέσματα και με γελοιογραφικά επιχειρήματα όπως τα ανθολόγησε η Εύα Ράπη.

Το σκίτσο του γλύπτη Μιχάλη Παπαδάκη, προέδρου του ΕΕΤΕ

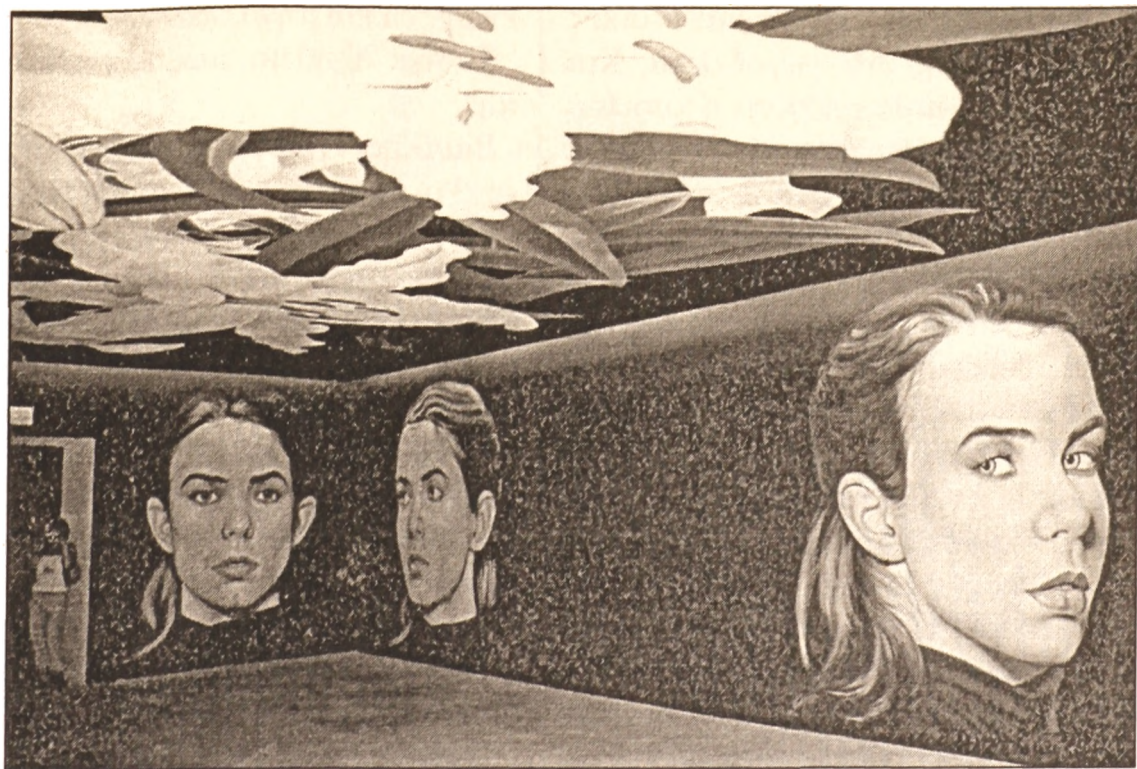

Σκίτσο του Δημήτρη Παπαδόπουλου. Μ.

Μια γελοιογραφία του Πέτρου Ζουμπουλάκη

Σκηνές από τη Biennale Βενετίας 2003

Στο Ιράν ανακαλύπτουν την προσωπογραφία και τα γκραφίτι. Μια τέτοια άποψη είναι εκτός δυτικής παιδείας. Η Ανατολή δεν υπάρχει αλλιώς για την Δύση παρά ως ethnic ή παράδοξο. Σ' ολόκληρη την Biennale δεν είδα καμία σοβαρή νύξη για τον πόλεμο στο Ιράκ. Κι ως προσφερόταν ως κατεξοχήν «δικτατορία ονείρων». Μόνος και έρημος, χωρίς περίπτερο, περιφερόταν ο ιρακινός καλλιτέχνης Abbas M. φορώντας T-shirt με την εξής επιγραφή: I am the Iraqi Pavillion. Δεν πήρε βέβαια κανένα βραβείο.

Οι σημερινοί κομματάρχες

του Απόστολου Διαμαντή

Η θεατρική παράσταση του έργου των Κεχαΐδη-Χαβιαρά *Δάφνες και Πικροδάφνες*, που παίζεται αυτόν τον καιρό στο θέατρο Καρέζη είναι προκλητικά επίκαιρη. Πρωταγωνιστές τέσσερις κομματάρχες της Αρκαδίας, λίγο πριν ανακοινωθούν οι συνδυασμοί του κόμματος στο νομό ενόψει εκλογών. Ποιοι είναι οι κομματάρχες; Ο Κώστας (Κώστας Καζάκος), που υποστηρίζει την υποψηφιότητα του γέρου στρατηγού. Ο Αλέκος (Γιάννης Καρατζογιάννης), φίλος του Κώστα, ταβερνιάρης, που τον βοηθάει να σταυρώνει ψηφοδέλτια. Ο Βασίλης (Θάνος Καληώρας) που υποστήριζε μέχρι πρότινος τον κομμένο από τα ψηφοδέλτια πολιτευτή Χατζημέμο και τώρα άλλαξε αμέσως πορεία υποστηρίζοντας τον νεαρό πολιτευτή Σάκη Δροσόπουλο που υπόσχεται νέο ξεκίνημα. Και τέλος ο Τάσος (Γιάννης Μόρτζος) που υποστηρίζει τον βουλευτή Καραμήτσο, χαρτόμouτρο πρώτης γραμμής.

Αυτοί οι τέσσερις είναι συγκεκριμένοι μια χειμωνιάτικη χιονισμένη νύχτα στο σπίτι του Κώστα. Και συζητάνε για τις πολιτικές εξελίξεις. Θα είναι ο δικός τους πολιτευτής στα ψηφοδέλτια; Και αν δεν είναι, τι θα απογίνει η καριέρα τους ως κομματαρχών; Με τι μούτρα μετά θα βγούνε στην κοινωνία της Τρίπολης; Γιατί απ' ό,τι φαίνεται, αυτοί είναι οι πραγματικοί πολιτικοί, αυτοί κρατάνε στα χέρια τους τα πράγματα, αυτοί συνδέουν τον κόσμο με τον βουλευτή και το κόμμα. Αυτοί είναι το Τραστ, όπως λένε στο τέλος.

Αλλά θα μούνε στα ψηφοδέλτια; Θα μπει ο γερο-στρατηγός του Κώστα ή θα μπει ο νεαρός Σάκης, γόνος πολιτικής οικογένειας; Τι θα γίνει με τον ξοφλημένο πολιτευτή Χατζημέμο που μάλλον κόβεται, με αποτέλεσμα ο κομματάρχης Βασίλης Μουτζιθρόπουλος να στραφεί πάραυτα από τον Χατζημέμο στον Σάκη; Τι θα γίνει ο χαρτοπαίχτης βουλευτής Καραμήτσος; Θα μπει στον συνδυασμό; Μεγάλη αγωνία, θανάσιμη αγωνία έχει καταλάβει τους τέσσερις απολαυστικούς κομματάρχες. Τότε ο Βασίλης αρχίζει να εξιστορεί την μετα-

στροφή του από τον Χατζημέμο στον νεαρό αστέρα Σάκη.

Βασίλης: Διότι εγώ πώς πήγα στον Σάκη; Έτσι πήγα στον Σάκη; Ξύπνησα ένα πρωί και πήγα στον Σάκη;

Τάσος: Αλήθεια, πώς πήγες στον Σάκη;

Βασίλης: Παιδί μου, περνάω προχτές από το γραφείο του Χατζημέμου. Όλοι εκεί χαρούμενοι, φωτεινοί και ωραίοι – πορτοκαλάδες με το κασόνι, αισιοδοξία στο έπακρον. Του λέω του Χατζημέμου: Αφεντικό, τι γίνεται; Πώς τα πάμε; Λέει: Ουδέν πρόβλημα. Όλα θα πάνε καλά. Λέω μέσα μου: Αυτό να το δούμε. Να το εξακριβώσουμε. Νταν, παίρνω τηλέφωνο στην Αθήνα το παιδάκι.

Τάσος: Ποιο παιδάκι;

Βασίλης: Απάνω στο κόμμα δεν έχω ένα παιδάκι;

Τάσος: Εκείνο πούλεγες κάποτε; Το ξανθό;

Βασίλης: Εκείνο. Που τόχω εξυπηρέτησει και μούχει υποχρέωση.

Τάσος: Υπάρχει ακόμα αυτός;

Βασίλης: Όχι μόνο υπάρχει, αλλά προήχθη. Στο γραφείο του αρχηγού.

Τάσος: Αυτό είναι πολύ σοβαρό.

Βασίλης: Και ξέρεις, αυτός ό,τι πληροφορία δώσει, τετέλεσται.

Τάσος: Και σου 'πε πληροφορίες;

Βασίλης: Άκρως απόρρητες!

Τάσος: Τι λες!

Βασίλης: Του λέω: Τι γίνεται; Μο λέει: Τι να σου πω; Φοβερές ανακατοτάξεις. Μεταγγίσεις αίματος. Επικροτεί μια αβεβαιότητα που μας έχει τσακίσει όλους τα νεύρα.

Τάσος: Ρε Βασίλη, τι μου λες τώρα;

Βασίλης: Διακυβεύονται καριέρες σε δευτερόλεπτα!

Τάσος: Με τρομάζεις!

Βασίλης: Σεισμός μέσα στο κόμμα.

Τάσος: Συγκεκριμένα. Σου 'πε συγκεκριμένα;

Βασίλης: Η παλιά φρουρά αντικαθίσταται υπό νέας.

Τάσος: Παναγία μου!

Βασίλης: Ο αρχηγός, λέει, προχωρεί από αιφνιδιασμό σε αιφνιδιασμό. Πας λέει, να κατοικήσεις και στο τριλεπτό που λείπεις βυθίζεσαι.

Τάσος: Ωχ, θεέ μου!

Βασίλης: Μου κόπηκαν τα γόνατα. Τ να σας πω! Μου κόπηκαν τα γόνατα!

Τάσος: Για τον Καραμήτσο; Ρώτησε για τον Καραμήτσο;

Βασίλης: Άκου να δεις ντε. Κάνα κουράγιο λοιπόν και ρωτάω. Χατζημέμος; Λέει: Θα σε απογοητεύσω.

Τάσος: Ωχ!

Βασίλης: Πάγωσα. Λέει: Αυτόν ξέχασέ τον. Και ετοιμάζεται να το κλείσει.

Τάσος: Για τον Καραμήτσο, παιδί μου, δε ρώτησες;

Βασίλης: Περίμενε ντε να δεις. Καλή νύχτα, μου λέει. Παπ, πετάγομαι εγώ Καραμήτσος; Πριν κλείσει, κατάλαβες;

Τάσος: Τι σου είπε;

Βασίλης: Να τον προλάβω, κατάλαβες;

Τάσος: Τι σου είπε;

Βασίλης: Λέω: Καραμήτσος; Λέει: Καραμήτσοςελίσσεται.

Τάσος: Ελίσσεται; Δηλαδή;

Βασίλης: Δηλαδή το παλεύει. Μ' αν

τόν, λέει, συμβαίνουν περίεργα πράγματα. Σήμερα οβήνεται απ' τον κατάλογο των υποψηφίων και αύριο εμφανίζεται πάλι. Αξιοθαύμαστος. Και ξαναρωτώ: Εσύ πώς τον βλέπεις;

Τάσος: Λοιπόν;

Βασίλης: Ακολουθεί μια σιγή στο τηλέφωνο. Γιατί σκεφτόταν αυτός, κατάλαβες; Συν-πλην, συν-πλην και τελικά λέει: Είναι δύναμις και θα επιβιώσει!

Τάσος: Αυτός είναι!

Βασίλης: Μέσα ο δικός σου! Μέσα-αα!

Τάσος: Είσαι φίλος, ρε πούστη!

Αλέκος: Για τον στρατηγό ρώτησες;

Βασίλης: Συνεχίζω λοιπόν και ρωτάω: Στρατηγός; Στρατηγός, λέει, έδωσε. Τώρα ανατέλλει Δροσόπουλος!

Τάσος: Φάτηνε τώρα! Φάτηνε!

Βασίλης: Τόπε καθαρά το παιδάκι. Τώρα ανατέλλει Δροσόπουλος. Η σκυτάλη ανήκει στους νέους!

Οι φιγούρες αυτές είναι σχεδόν αιώνιες για μας. Διότι εκλογές στην Ελλάδα και κομματάρχης είναι δύο έννοιες σχεδόν ταυτόσημες. Η μία δεν υπάρχει δίχως την άλλη. «Είναι μια επιβίωση της εποχής του κοτζαμπασισμού», μας λέει ο Κώστας Καζάκος που δίνει ανθρώπινο βάθος στον ήρωά του.

«Από κει προέρχεται αυτή η πραγματικότητα της συναλλαγής και φτάνει μέχρι και σήμερα. Όμως υπάρχει και ο ανθρώπινος παράγοντας, η πίκρα των ανθρώπων αυτών. Θέλουν να υπάρχουν κι αυτοί σαν πρόσωπα. Αυτό δίνει και τον διαχρονικό χαρακτήρα του έργου. Η ανθρώπινη ανάγκη να υπάρχουν. Και προσπαθούν από άλλους να πάρουνε αυτό το φως. Και λιώνουνε μέσα σ' αυτόν τον ανελέητο μηχανισμό».

«— Αυτή η μικρή κλίμακα, η προσιτή στον άνθρωπο, δεν είναι προτιμότερη από έναν απρόσωπο θεσμό; Συνήθως κατακρίνουμε το ρουσφέτι και το τάξι-ο, αλλά αυτό δεν κατεβάζει την πολιτική σε ένα μέγεθος ποιο οικείο;

— Εμένα ο ρόλος του βουλευτή που

ασχολείται με τα προβλήματα της περιφέρειάς του μ' αρέσει. Θυμάμαι τον γερο-Παπασπύρου, πήγαινε στους ψηφοφόρους του με τις τσέπες γεμάτες πεντακοσάρικα. Τότε, τη δεκαετία του 60. Οι άνθρωποι είχανε ανάγκες. Έπρεπε να φάνε. Ήταν σαν πατέρας τους. Αλλά να μην χαθούμε στο ρουσφέτι και στην συναλλαγή.

— Αλλά αφού δεν υπάρχει έντιμο κράτος, τι να κάνει και ο άνθρωπος;

— Εφόσον το κράτος παραμένει μια εχθρική υπόθεση, είναι υποχρεωμένος ο πολίτης να επιβιώσει. Και πουλάει την ψήφο του.

— Άρα, κε Καληώρα, πραγματικός πολιτικός δεν είναι ο βουλευτής. Είναι ο κομματάρχης.

Ο Γιάννης Μόρτζος που σκηνοθετεί ταυτόχρονα και έπαιζε επίσης στην πρώτη παράσταση του έργου από τον Κάρολο Κουν το 1979 προσθέτει: «Ο Κώστας βγάζει την εσωτερικότητα του ρόλου. Δεν κάνει κωμωδία. Είναι κωμωδία που βγαίνει μέσα από τις καταστάσεις. Είναι δραματικός και ταυτόχρονα ο κόσμος γελάει. Όπως εκεί που λέει ότι προσπάθησε να κάνει έρωτα με τη Νόρα και δεν τα κατάφερε. Γι' αυτό βλέπουμε περισσότερο τον άνθρωπο που γίνεται θύμα, τον κομματάρχη. Θύμα κι αυτός.»

«— Υπάρχει και σήμερα αυτό το κλίμα στην επαρχία, κε Μόρτζο.

— Αν πας στην επαρχία σήμερα είναι φοβερή η κατάσταση. Ο καθένας κομ-

ματάρχης να δεις πώς υποστηρίζει το δικό του το μετερίζι! Όχι του κόμματος, το δικό του! Ακόμα και με εκβιασμούς. Κάνουνε βεγγέρες στα σπίτια κάθε βράδι. Αυτό θα κάνεις, εκείνο θα κάνεις, αλλιώς θα πάθεις αυτό κι αυτό — τέτοια!».

Η μικρή ανθρώπινη κλίμακα της πολιτικής, η ελληνική κλίμακα, σώζει τα πράγματα μέσα από τις προσωπικές σχέσεις. Αρχές αφηρημένες, αιώνιες σκέψεις φαίνεται σαν να μην υπάρχουν. Οι

Έλληνες ζυγό δεν υποφέρουν. Δεν συγκινούνται από τα ψέματα της ιδεολογίας, θέλουν μάλλον την προσωπική σχέση με την πολιτική. Θέλουν να έχουνε ένα «παιδάκι στο γραφείο του αρχηγού», να το πάρουνε τηλέφωνο το παιδάκι και να διορίσει το ανεψάκι τους. Αυτό θέλουν. Διότι αλλιώς το ανεψάκι τους θα μείνει άνεργο.

Θέλουν να γνωρίζουν τους βουλευτές του νομού τους, τις μικροαπατεωνιές τους. Και θέλουν επίσης να μην τους χαλάνε αυτή την ελληνική ομορφιά σχέσεων. Και θα παρακαλάνε, είναι βέβαιο, να σωθεί αυτή η αμιγώς ελληνική πολιτική παράδοση, να σωθούν τα «παιδάκια» που πάντα θα απαντάνε γι' αυτούς σε κάποιο τηλέφωνο.

— Βέβαια. Η συναλλαγή μετράει. Να προωθηθώ στη δουλειά μου και να τον προωθήσω κι αυτόν όπως του αξίζει. Άνθρωποι είναι κι αυτοί. Προσπαθούν να επιβιώσουν. Να είναι κάποιοι. Και σήμερα τίποτα δεν έχει αλλάξει. Το κλίμα είναι ίδιο ακόμα και όχι μόνον στην επαρχία. Εκεί βέβαια είναι σαν γκέτο οι κομματάρχες.

— Γι' αυτό και δεν αλλάζει εύκολα τοποθέτηση ο ψηφοφόρος. Λειτουργεί εντελώς μέσα από αυτή τη συναλλαγή.

— (Καληώρας) Βέβαια. Αυτό που λένε με τα προγράμματα, ότι θα διαβάσει ο κόσμος τα προγράμματα και θα αποφασίσει είναι αστείο. Ποιος τα διαβάζει και ποιος ασχολείται. Θα αργήσει πολύ να εκλείψει το είδος των κομματάρχων».

Η έντονη σε συγκινήσεις προεκλογική περίοδος που διανύουμε μπορεί να αυξάνει ώρες-ώρες τους χτύπους της καρδιάς μας, αλλά κατά βάθος δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια ψεύτικη επιτάχυνση. Σε δυο εβδομάδες όλα τελειώνουν και ξαναγυρίζουμε στο μαγγανοπήγαδο. Σαν καλοί τζογαδόροι, ποντάραμε όπου ποντάραμε, ξοδέψαμε όσα ξοδέψαμε, θα κλαίμε ή (αν και κάπως δύσκολο) θα γελάμε. Τέρμα.

Ζητώ την ψήφο σας

Ας μιλήσουμε λοιπόν για την προεκλογική περίοδο ως ψευδαίσθηση. Ειδικά φέτος, απόλυτα σε αρμονία με την καρναβαλιστική ατμόσφαιρα, με την ουσία της απελευθερωτικής ανατροπής των καθε-

ρωμένων, για την οποία τόσο διψά ο άνθρωπος. Ντυνόμαστε λοιπόν τζουτζέδες και παρελαύνουμε είτε δημόσια είτε μπροστά στον καθρέφτη, όχι αναγκαστικά εύθυμοι αλλά ως άλλοι. Η μεταμφίεση είναι υποχρεωτική: μπορούμε λοιπόν να βγούμε και να υποσχεθούμε τα ωραιότερα παραμύθια του κόσμου κι από κάτω να χάσκουν. Οτιδήποτε, φτάνει να είναι παραμύθι.

Το τραμ ίσως να είναι το καλύτερο όχημα της νεοελληνικής φαντασίας, ένα άψογα καλοστημένο παραμύθι: θα μας απαλλάξει από τις άσκοπες κινήσεις με ιδιωτικό αυτοκίνητο, θα τονώσει την κοινωνικότητα, θα ενθαρρύνει τη νοσταλγία. Οι κεντρικοί πεζόδρομοι: θα μας μεταδώσουν το σεβασμό στην ιστορία, θα μας γαργαλήσουν τις πατούσες με παραδοσιακές υφές και ακούσματα (τα τιτιβίσματα της αττικής φύσης). Τα βροντερά ποτάμια μας: αναβίωση του Ηριδανού (θα τρέχει ένα καζανάκι στο νέο σταθμό Μοναστηρακίου και θα ποτίζει τον Κεραμεικό), εξυγίανση του Κηφισού (μόνιμα πλημμυρισμένος, θα διοχετεύει με κανάλια νερό στο αναβαθμισμένο Μο-

σχάτο), και ανασύσταση του Ιλισού (πλατωνικά πλατάνια και πέστροφες πλάι στην Καλλιθέα!).

Το θαλάσσιο μέτωπο: η πόλη επιτέλους θα ξανοίχτεί στον προσφιλή της Σαρωνικό, με εγκαταστάσεις λαϊκής αναψυχής από τον Πειραιά ως το Σούνιο, σπάζοντας τα μονοπώλια των νωνών της νύχτας και των βλαχοδημάρχων. Το παλιό αεροδρόμιο, μια ειδυλλιακή όαση με χαρουπιές, μπανανιές, και φοινικιές κομπλέ με τις καμήλες του Πανσέληνου, όπου το συνεδριακό κέντρο θα μοιάζει με ανάκτορο της Χαλιμάς.

Τα θαυμαστά νέα κτήρια που θα φαιδρύνουν από αύριο τις σινιέ λεωφόρους: θα μας κερδίσουν με την τεχνολογική τους πρωτοπορία, αραχνοϋφαντα, απόκοσμα σύμβολα τελειότητας (για να ανθήσουν όχι μόνο ένας Βωβός αλλά χίλιοι Βωβοί). Αμ οι πλατείες μας; Εκεί θα δουλέψει το νέο ελληνικό θαύμα: θα βγάλει η γης χορτάρι στην Ομόνοια, θα συνεδριάζει η Βουλή κοντά στο λαό στη νέα πλατεία Συντάγματος, θα γεμίσει η πλατεία Κοτζιά με προτομές Νεοελλήνων (με συμβολική

εισφορά) που ψήφισαν στις 8 Φεβρουαρίου την αλλαγή.

Για τον Φιξ, πες κάτι για τον Φιξ! λοιπόν κι ο Φιξ, αναγεννημένος από στάχτες του, θα αποκτήσει νέα, κάθε προέκταση πάνω από τη Συγγρού ή τη Καλλιρρόης (το θέμα παίζεται ακόμα ώστε να ξεπεράσει το Νέο Μουσείο Μπενάκη στην Πειραιώς. Στην είσοδό του θα σε υποδέχεται ομοίωμα του Ζνέτου που θα χορεύει όπως ο Άγιος Βσίλης στις Γιορτές.

Να υποσχεθούμε και κάτι για την επαρχία: πλήρη αναβάθμιση σε όλα τα επίπεδα που χωράει ο νους του ανθρώπου: παντού μετρό, περιφερειακοί άξονες, αεροδρόμια, νέα πανεπιστήμια, επιδοτήσεις σε όσους παραμένουν ζωντανοί αλλά και σε όσους πεθάνουν, ενίσχυση του τουρισμού και ανάπτυξη της λαθρομετανάστευσης. Ειδικά στη Θεσσαλονίκη, να πραγματοποιηθεί επιτέλους το όραμα μερικών που θέλουν ένα νέο (υπόγειο) παραλιακό άξονα πλασαρισμένο μαζί με μια γενναία επέκταση της παραλίας πήχτρα στην κουλτούρα: ζωολογικοί κήποι, αναπαραστάσεις παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, και παιδικές κούνιες.

Λάθος εποχή διάλεξαν για τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων. Προθεού, γιατί ντάλα καλοκαίρι; Τώρα ήταν η πιο κατάλληλη περίοδος, ανόμα με τα πολιτικά ντιμπέιτ, τα πορτοπαράθυρα με τους γραφικούς καβγάδες τις δημοσκοπήσεις και τις μεταγραφές. Τι πιο ωραίο, να έχεις, επιτέλους, και μια δυνατότητα επιλογής; Αν θες πολιτικά σπορ, ανοίγεις και μαθαίνεις ακριβώς είτε ο Γιωργάκης για τον καιρό σήμερα. Αν θες σπορ κλασικού τύπου, ανοίγεις και βλέπεις live τις προπονήσεις των εθελοντών και των σεκουριτάδων. Αν δεν θες τίποτε από αυτά, ανοίγεις τότε στον Μάκη και χορταίνεις θηριομαχίες με ζωντανές κατασπαράξεις αγρίων θηρίων από μανιακούς κομματάρχες.

Η ζωή είναι καρναβάλι για τους λαοπτάγους. Η προεκλογική περίοδος είναι λαϊκό καρναβάλι για όλους, χορτάτοι και πεινασμένους. Φτάνει να μην έχουν χάσει την ικανότητα να ονειρεύονται ξύπνιοι. Μήπως έπρεπε να συμβαίνει πιο συχνά;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ

Από τον Τσιρώνη στον Πόλε

Στο νεκροταφείο Ζωγράφου, την περασμένη Τρίτη, υπό τους ήχους κλασικής μουσικής και με τους στίχους από το τραγούδι «Το όνομά μου είναι άνθρωπος» (Mein Name ist Mensch) του γερμανικού ροκ συγκροτήματος Ton Steine Scherben, η πάλαι ποτέ ελαφρά «Αττική γη» (υπο)δέχτηκε τον Ρολφ Λούντβιχ Πόλε, εκ Μονάχου ορμώμενο, δραστήριο στη Szene του Μονάχου, μέλος του «Κομμάντο 2 Ιούννη», που είχε πρωτοστατήσει στη νομική στήριξη στους κρατούμενους της RAF, και το 1976 εκδόθηκε από την Ελλάδα στη Δυτική Γερμανία.

Μαζί του (καθώς ο «κόκκινος κύκλος» της RAF είχε κλείσει οριστικά) χανόταν οριστικά και εκείνο το κομμάτι της Μεταπολίτευσης που συνδέθηκε με τους αγώνες κατά του «ιδιώνυμου», τις κινητοποιήσεις κατά της απέλασης του Ρολφ Πόλε, και τις αρουσίες σε κηδείες αγωνιστών, αχνητών και «ανταρτών», όπως ο ιατρός Βασίλης Τσιρώνης, ο Γιώργος Ιδεράς (ΚΟ Μαχητής), ο Χρήστος Ασίμης.

Τα κιτρινισμένα, ασπρόμαυρα άντα, χαρτιά από τα χρόνια εκείνα, ροκηρύξεις, μπροσούρες, φωτοτυπίες, αποκόμματα τύπου έχουν την ίδια απόχρωση από το κίτρινο της κοτίνης στα δάχτυλα, αλλά δεν έχουν α (πώς αλλιώς θα μπορούσε να νόταν;) το πάθος, τον παλμό και την παση των νεανικών χρόνων όσων ησαν τη Μεταπολίτευση «μες σε πνογόνα, σε περίπολα και αύρες» οι όσων είχαν τη θλιβερή «τύχη» να κρευρεθούν στις κηδείες όσων καναν προς τα κει για κείνο το «άμα», για να θυμηθούμε τον Γιάννη Καρίμπα.

Στο Νεκροταφείο Ζωγράφου, ο κύκλος της «άλλης μεταπολίτευσης» λεινε αντιστρόφως ανάλογα όπως ξεκινήσει: από τις «χοντρές

γραμμές της Ιστορίας» (όπως αναλογιζόταν ο Κώστας Λιβιεράτος) που χάραζαν, συχνά ισοπεδωτικά, τα σημεία εκείνα που απέχουν σε ίση απόσταση από το κέντρο που πολιορκούν, στις διακεκομμένες, ολοένα και πιο αδύναμες γραμμές, που από κοντά διέκρινες ότι ήταν στίγματα και κουκίδες από ένα χέρι τρεμάμενο. Με φόντο τα απορριματοφόρα του Δήμου, τα πρόσωπα κοντά και γύρω από το σκαμμένο χώμα, σπασμένα από τον χρόνο ή σαν είδωλα μπροστά σε σπασμένο καθρέφτη, σκεπτικά, κουρασμένα, σχεδόν ανέκφραστα. Λίγα νέα παιδιά, δύο μαυροκόκκινες σημαίες, ένα σύνθημα σαν εκφώνηση («το κράτος είναι ο μόνος τρομοκράτης και όχι της πόλης ο αντάρτης»), μια «μεγάλη παρέα» από στενούς φίλους του Ρολφ κι από κάποιους που «έζησαν» τις κινητοποιήσεις της εποχής, τον Χρ. Κωνσταντινίδη διαμαρτυρόμενο μπροστά στον Άρειο Πάγο, τον Ευάγγελο Γιαννόπουλο και τον Γιώργο Στεφανάκη αγορεύοντες, τα άρθρα του Γιώργου Βότση («Να σώσουμε τον Ρολφ Πόλε», «Η έκδοση του Ρολφ Πόλε σημαίνει εξόντωσή του», «Δείξτε μας την αληθινή Γερμανία»), και τα κείμενα στο *Αντί*

και την (παλιά) *Ελευθεροτυπία* (όχι τη σημερινή αγνώριστη) σε «μαύρο φόντο», που σήμερα γκριζάρισε μαζί με τους κροτάφους των περισσοτέρων που συνόδεψαν τον Ρολφ Λούντβιχ Πόλε στην τελευταία του κατοικία, περίπου «τρεις χιλιάδες χιλιόμετρα» μακριά από το Dornhaldenfriedhof της Στουτγάρδης και το Dreifaltigkeitsfriedhof στο Βερολίνο, όπου είναι θαμμένοι οι Μπάαντερ, Ένσλιν, Ράσπε και η Μάινχοφ.

Μία από τις τελευταίες του δημόσιες εμφανίσεις ήταν στις 31 Γενάρη του 1996, όπου στην κατάμεστη αίθουσα του Ινστιτούτου Goethe σχολίασε την ταινία του Τ. Κουλμάση για την Ουλρίκε Μαρί Μάινχοφ «Μέσα από τον πόνο και από μακριά».

Η *Welt* της Δευτέρας, η *taz* και η *Berliner Morgenpost* της επόμενης μέρας ήταν από τις λίγες γερμανικές εφημερίδες που αναφέρθηκαν στον θάνατό του (από πνευμονία;). Στις 25 Φεβρουαρίου και τις 2 Ιούννη θα παρουσιαστεί στο Μόναχο η γερμανική έκδοση του βιβλίου του *Το όνομά μου είναι άνθρωπος*, μαζί με την ταινία της Στέφι Μπλακ για τον Πόλε με τίτλο «Δεν έχουμε ανάγκη από ήρωες».

ΚΩΣΤΑΣ Θ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ

Για τη δολοφονία του Πολκ έχουν ειπωθεί, γραφτεί και σχολιαστεί κατά καιρούς πολλά. Ο **Ελευθέριος Αγγ. Βούρβαχης** με το βιβλίο του *Ποιος σκότωσε τον Πολκ; Μια πολιτική δολοφονία και δικαστική πλάνη* (πρόλογος: **Αντώνης Ρουπακιώτης**, εκδ. Προσκήνιο, 2003) επιχειρεί να παρουσιάσει, με τρόπο που θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε ολοκληρωμένο, τη σύνθετη αυτή η υπόθεση. Η άδικη καταδίκη του Γρηγ. Στακτόπουλου φανερώνει τη σχετικότητα του κύρους των θεσμών της κοινωνίας και της δικαστικής εξουσίας και επιβεβαιώνει τα λόγια του Παναγιώτη Κανελλόπουλου: «Η ιστορία είναι γεμάτη από νόμιμες αδικίες. Υπάρχουν όμως και αδικίες που, αν και φέρουν τη σφραγίδα της Δικαιοσύνης, είναι άνομες. Όταν η Δικαιοσύνη κατασκευάζει ενόχους υπακούοντας σε σκοπιμότητες, που είτε η ίδια είτε η πολιτική εξουσία τις έχει τοποθετήσει παραπάνω από την αλήθεια, διαπράττει βαρύτατο αδίκημα».

Δύο ήταν τα μεγαλύτερα πάθη στην Αθήνα των κλασικών χρόνων: οι εταίρες και τα ψάρια, μας λέει ο συγγραφέας του βιβλίου *Αρχαίοι Αθηναίοι. Ηδονές, καταχρήσεις και πάθη* **Τζέιμς Ντέιβιντσον** (μετάφραση: **Χίλντα Παπαδημητρίου**, εκδ. Περίπλους, 2003). Η

ΚΡΙΤΙΚΗ Βιβλίου

Ο αρχετυπικός νόστος

Άρης Μαραγκόπουλος,
Γλυκιά επιστροφή,
εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003.

Οι μυθικές διηγήσεις για δελφίνια που διασώζουν ανθρώπους γίνονται εδώ έναυσμα για μεταφορικές προσεγγίσεις. Μερικά από τα διηγήματα του τόμου έχουν ως επίκεντρο την εικόνα του αναγεννώμενου από την κοιλιά του κήτους και πιθανώς αντιπροσωπεύουν ένα ευδιάκριτο ορόσημο, ριζωμένα καθώς είναι στο έδαφος της νεοελληνικής παράδοσης.

Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί το «υπό τον δελφίνα ταξίδι» (σ. 33) ως ρητορικό σχήμα για το νόστο του Έλληνα (ή του ελληνισμού): («η απροσδόκητη τροπή της μοίρας τον είχε περάσει στην αντίπερα όχθη, εκείνη που ονειρευόταν από παιδί: είχε γίνει, ό,τι δεν ήταν όλοι. Είχε γίνει εξαιρετικά μοναδικός. Μία ημέρα των ημερών θα επέστρεφε πανέτοιμος στη μάνα γη, όπως το είχε τάξει στον εαυτό του, τότε μικρός, όταν κάποια στιγμή ολοκληρώθηκε το ρήγμα ανάμεσα στον εαυτό του και στον υπόλοιπο κόσμο», *Έλληνας Δικεφάλου Ιστορία*, σ. 103-104). Υπάρχει εδώ μια ολόκληρη θάλασσα συσχετισμών και προβληματισμού μέσα στα οποία εντάσσεται το συγκεκριμένο διήγημα. Συμβολίζει το τέλος ενός τρόπου ζωής και την προαναγγελία μιας καινούργιας περιόδου. Το θέμα δεν είναι απλώς η τοποθέτηση ενός ήρωα σε ένα φυσικό χώρο αλλά η τοποθέτησή του στην ιστορία που ενσωματώθηκε σε ένα σύμβολο.

Αλλού η ανάσταση από την κοιλιά του ψαριού γίνεται σημείο αναφοράς που ενώνει το παρελθόν με το παρόν, τη βιογραφία του ήρωα με τη βιογραφία των προγόνων του και με την εξέλιξη της ελληνικής ιστορίας («ο γέρο-Εύμαιος κι ο Προφήτης Ηλίας κουβεντιάζανε καθισμένοι στο μαντρί ενός που τον φωνάζανε Γιάννη του Βλογημένου. Ο Άγιος Πέτρος βόλευε τα δίχτυα μαζί με το γέρο-Νηρέα στο νάρθηκα του Άη Νικόλα. Μακαριότητα είχε απλωθεί σ' όλη την πλάση. Αποκοιμήθηκα», σ. 29).

Εντοπίζοντας τις περιγραφές των παραθαλάσσιων τόπων, παρατηρούμε τη στροφή

από την κυριολεξία στη σύγκριση και στη μεταφορά («Με όλα αυτά βεβαίως επιμένω· περιγράψω τη ζωή αποκλειστικώς σ' αυτήν εδώ τον ενάλιο τόπο. Εξυπακούεται ότι και τα χθεσινά θαύματα μόνον εντός της Νήσι μπορούν να συναντήσουν την αιτία του Αλλιώςτικα, όπως και αν τα περιγράψω εγώ ποτέ δεν θα γίνουν πιστευτά», σ. 67). Έτσι περιορίζονται οι αντικειμενικές απεικονίσεις, ενώ οι περιγραφές επικεντρώνονται στη ρητορική στρατηγική.

Παρόλο που ο συγγραφέας δίνει τα κλειδιά για να κατανοήσουμε τις συμβολικές αντιπαραθέσεις που επικρατούν στα κείμενα του βιβλίου του, ωστόσο δεν είναι εύκολο να εντάξουμε σε ένα ευρύτερο ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Η εξέταση και άλλων σύγχρονων κειμένων θα δείξει πιθανώς τη σημασία των συμβολισμών για τον πολιτισμό στην Ελλάδα και ευρύτερα στην Ευρώπη.

Τα κείμενα καταγράφουν μια σειρά κινήσεων. Οι μεταμορφώσεις των προσώπων και των τόπων («από τη μέση και κάτω είχε μεταμορφωθεί σε ψάρι! Το Θείο εισάκουσε τη ενδόμυχη επιθυμία του!», σ. 25) καθώς και οι συνεχείς αλλαγές της προοπτικής στα κείμενα υπογραμμίζουν τον πολύσημο συμβολισμό τους. Καθώς οι τόποι αλλάζουν μορφή («ο σόσι τόπος είναι αυτός, αναρωτήθηκα δυνατά», σ. 19) έτσι και η έννοια του συμβόλου εξαρτάται εν μέρει από τη θέση του ανθρώπου στο χώρο και στο χρόνο. Τα κείμενα δραματοποιούν τις προσπάθειες των ηρώων να προσδιορίσουν τον εαυτό τους σε σχέση με την κοινωνία που εγκαταλείπουν. Δεν έχουν ως επίκεντρο μόνο την πράξη του εστιασμού αλλά και την έννοια του προσδιορισμού του ατόμου στο περιβάλλον του. Ο όρος *τοποθέτηση* έχει χρονικές καθώς και τοπικές διαστάσεις. Η ακολουθη παρατήρηση είναι διαφωτιστική: οι ήρωες βρίσκονται σε ένα πολιτισμικό και ιστορικό τοπίο στο οποίο κυρίως εστιάζει το ενδιαφέρον του ο συγγραφέας.

Το βιβλίο εμπεριέχει ευδιάκριτα μοτίβα αναγνώρισης και αποξένωσης τα οποία αναλύονται σε τοπικά πλαίσια μέσω των μεταβαλλόμενων σχέσεων της πόλης και της εξοχής, του ορατού και του αόρατου, της μονα-

ξιάς και του συλλογικού. Ο συγγραφέας μάς δείχνει ότι ο άνθρωπος μένει αποξενωμένος από τα σύμβολα ενώ την ίδια στιγμή αντλεί δύναμη από αυτά.

Γενικά θα χαρακτηρίζαμε την αφήγηση ως «περιπέτεια της μνήμης». Ο συγγραφέας εμπνέεται δημιουργικά από την παλαιότερη λογοτεχνία. Χρησιμοποιεί τίτλους, φράσεις και αποσπάσματα από λογοτεχνικά έργα. Ενδεικτικό από την άποψη αυτή είναι το κεφ. *Μνήμες* (σ. 31-34). Υπάρχει εδώ ένα πνευματικό ανάβρυσμα που δεν στομώνει με τίποτε. Η αφθονία των αναφορών δεν βλάπτει και μέσα στο πλήθος των δεδομένων που μας προσφέρονται, η λογοτεχνία παρουσιάζεται ως αντικείμενο αγάπης και θρησκευτικής λατρείας.

Ορισμένες φορές θα έλεγε κανείς πως ο αφηγητής δεν μπορεί να αντέξει τον ίδιο τον αποκαλυπτικό του λόγο. Το λόγο αυτό είναι ο μόνος που τον στηρίζει και ο πειρασμός να παραιτηθεί απ' αυτόν γίνεται ακατανίκητος. Κάπου κάπου υποκύπτει στον πειρασμό. Πιο πιθανό φαίνεται ο εν λόγω αφηγητής να βρίσκεται σε μια κατάσταση συμβολικά ανάλογη με εκείνη που σκηνοθετεί στα διηγήματά του, πράγμα που τον κάνει να επαναστατεί και να ψάχνει να βρει κάτι άλλο, π.χ. την ανάσταση (σ. 28), χωρίς να καταφέρει να ελέγξει πλήρως το σχέδιό του. Νομίζω ότι πρέπει να δεχτούμε αυτή την υπόθεση. Όλα μέσα στο βιβλίο την υποδηλώνουν, αλλά τίποτε δεν την επιβεβαιώνει πραγματικά. Στην πραγματικότητα, αυτό που φαίνεται ακατανόητο τα εξηγεί όλα (βλ. το διήγημα *Το Ακατανόητο με το Ψάρι*: «Τα ανοίκεια απόκτησαν πάλι την ανθρωπινή τους όψη· τόσο εύλογο το Ακατανόητο – σαν αυτή η Μεταμόρφωση να ήταν το φυσικότερο πράγμα στον κόσμο» σ. 30). Η υπόθεση του αρχετυπικού νόστου (σ. 33) κάνει να προβάλλουν τα κείμενα του τόμου άνω από τη σιωπή που τα περιβάλλει και τα πελευθερώνει από τη μεταφυσική παγίδα που υπονομεύει την ανάγνωσή τους. Η αναγωγική μέθοδος εδώ είναι ευεργετική γιατί τρέφεται ενάντια σ' αυτή την παγίδα: η αρχή

της τάξης στην οποία υποτάσσει ο συγγραφέας το σημαντικό αυτό σύνολο δεδομένων, κάνει αυτά τα τελευταία αναγνώσιμα και ευδιάκριτα, ανεξάρτητα από το περιοριστικό σύστημα όπου εντάσσονται.

Τα κείμενα του τόμου παρουσιάζουν κάτι εξαιρετικά αποδεικτικό, κάτω από τη σχέση των αρχών που καθορίζουν τη μεταμόρφωση του αναγεννώμενου από την κοιλιά του κήτους σε πλάσμα ιερό (βλ. τη μεταμόρφωση του έφηβου σε γοργόνα, στο διήγημα *Το Ακατανόητο με το Ψάρι*, σελ. 22-30. Συγκεκριμένα, βλ. τα ακόλουθα αποσπάσματα: «λησμόνησε την περίεργη θέση του και άρχισε να απολαμβάνει το ταξίδι. Αφέθηκε στο μοιραίο. Αυτό που τώρα τον συγκλόνιζε ήταν ένας ενδόμυχος πόθος να σωθεί, για να αποδειχθεί ότι τον αγαπούσαν οι θεοί κι ότι καταλάβαινε καλά το θέλημά τους», σ. 24). Η διαδικασία του νόστου διαγράφεται εδώ καθαρά μέσα από την ιεροποίηση.

Η έννοια του αρχετυπικού νόστου πάντως δεν είναι αληθινά αποδεικτική, γιατί δεν είναι ποτέ άμεσα ευδιάκριτη σε ένα κείμενο. Περιγράφει μια διαδικασία δόμησης και δεν μπορεί να προκύψει συμπερασματικά από ένα μόνο κείμενο. Είναι από τη φύση της συγκριτική και υποθετική. Πραγματικά, με βάση τη διαδικασία αυτή, τα κείμενα φαίνονται να ανήκουν σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

1) Στους μύθους, στους οποίους ο μηχανισμός του νόστου δεν φαίνεται πουθενά, εφόσον έχουν δομηθεί από αυτόν.

2) Στα κείμενα, όπου ο ίδιος μηχανισμός φαίνεται ολοκάθαρα. Αποκαλύπτεται δηλαδή το αποτέλεσμα που η διαδικασία δόμησης ασκεί πάνω στο λεξιλόγιό τους, στην οπτική τους γωνία. Πράγμα δύσκολο, να συλλάβει κανείς εν λειτουργία στο κείμενο ένα μηχανισμό δόμησης.

Συμπερασματικά: υπάρχει μια σφιχτή δέσμη που συγκεντρώνει όλες τις κλωστές μιας κατασκευής, οι οποίες αλλιώς θα ήταν χαλαρές και διασκορπισμένες.

Σωτηρία Σταυρακοπούλου

Καρναβαλικό

άννης Κιουρτσάκης,
τρελή σοφία ή τ' ανιέρα ιερά,
οκίμιο για το καρναβάλι
μ τη γλώσσα του),
δ. Νεφέλη, Αθήνα 2003, σελ. 70.

Αστείρευτη θα είναι πάντα για την ανθρωπότητα η γοητεία του καρναβαλιού, του μαγεύματος, του προσωπίου. Εγκλωβισμέ-

νοι μέσα στη χρονικότητα και τη σχετικότητα του εγώ και της λογικής μας, της κοινωνικής μας θέσης και του φύλου μας, αναζητάμε μία έξοδο προς την ελευθερία, η οποία ταυτόχρονα θα είναι και πρόκληση κατά του Μεγάλου Κωμωδοποιού που έστησε ερήμην μας αυτό το σκηνικό. Ξεφάντωμα και γέλιο, αλλά και ερωτική πανδαισία και αθυρόστομα ξεσπάσματα μέχρι ιεροσυλίας συνοδεύουν πάντα από τα πανάρχαια χρόνια το καρναβάλι,

περιπλάνηση του συγγραφέα στην αρχαία Αθήνα σχετίζεται με συμπόσια, για να περιγράψει φαγητά και ποτά, αλλά και με χώρους ερωτικών συνευρέσεων. Το ενδιαφέρον έγκειται στην ανοιχτή συζήτηση ζητημάτων που συχνά αποσιωπούνται, και στην απομυθοποίησή τους. Είναι ένα βιβλίο που επαναφέρει το χρώμα στα αγάλματα και στους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους της αρχαίας Αθήνας· το χρώμα που έσβησε ο χρόνος και η νέα θρησκεία.

Ένα σημαντικό έργο για το θέατρο στην εποχή της *Res publica*, στην αρχαία Ρώμη είναι η μελέτη της **Florence Dupont, Η αυτοκρατορία του ηθοποιού. Το θέατρο στην αρχαία Ρώμη** (μετάφραση: Σοφία Γεωργακοπούλου, εκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2003). Σημαντικό και μοναδικό στην πληρότητά του στην ελληνόγλωσση βιβλιογραφία, φωτίζει πλευρές άγνωστες και παρουσιάζει ένα πλούσιο υλικό και μια ερμηνεία για τον πολιτισμό του θεάματος στην αρχαία Ρώμη. Η τραγωδία, η κωμωδία, η Ατελλανή φάρσα, ο μίμος, η παντομίμα είναι μερικά μόνο από τα θέματα που θίγει, ενώ παράλληλα ανακαλύπτουμε το χώρο του θεάτρου, την αρχιτεκτονική, τη σκηνογραφία, τη μουσική και τον ηθοποιό. Η μελέτη αυτή ολοκληρώνεται με τη διερεύνηση της

κοινωνίας που κινείται γύρω από το θέατρο, που συχνάζει και ψυχαγωγείται, που εργάζεται και πολιτεύεται μέσα από το έργο και τη σκηνική του παρουσία.

Ζώντας στην εποχή της εικόνας –από τη φωτογραφία, στον κινηματογράφο, στην τηλεόραση– το βιβλίο της **Susan Sontag, Παρατηρώντας τον πόνο των άλλων** (μετάφραση: **Σεραφεύμ Βελέντζας**, εκδ. Scripta, 2003) σχολιάζει και ερμηνεύει το ρόλο της εικόνας μέσα από την καταγραφή του πόνου που προκαλεί ο πόλεμος. Η ιδιαιτερότητα του βιβλίου βρίσκεται στον τρόπο που διαχειρίζεται την εικόνα και την απατηλή αντίληψη που την συνδέει με την πραγματικότητα. Η χρήση της εικόνας και ειδικά της φωτογραφίας που αποκρυσταλλώνει τον ανθρώπινο πόνο αυτονομείται από τις προθέσεις του καταγραφέα και αποκτά κάθε φορά το επιλεκτικό νόημα που της προσδίδουν οι εκάστοτε χρήστες της. Η συγγραφέας αναζητά την πραγματικότητα πέρα από την εικονική της αποτύπωση και διαπιστώνει ότι καμιά αυταπάτη συμμετοχής στον πόνο των άλλων δεν αληθεύει στο βαθμό που δεν μοιράζεται κανείς το αντίστοιχο βίωμα. Η αναπαράσταση του πόνου δεν μπορεί να πλησιάσει το συναίσθημα του αληθινού πόνου.

ο χαρτοκόπτης

από την αρχαία Ελλάδα και τα ρωμαϊκά Σατουρνάλια, μέχρι τα εορταστικά Δωδεκαήμερα της Δύσης, τις Καλάνδες των Βυζαντινών και τις δικές μας Απόκριες.

Μέσα στην καρδιά του χειμώνα, όταν η προσδοκία της άνοιξης και της αναγέννησης της φύσης κυριαρχούν, το Καρναβάλι έρχεται να θυμίσει ότι ο κύκλος της ζωής και του θανάτου είναι ένας, ότι η τρέλα μπορεί να είναι και σοφία, η λογική τρέλα, το θείο δαιμονικό, το ιερό ανίερο, κι ότι τελικά όπου η γλώσσα από αδυναμία σωπαίνει, παίρνουν τη σκυτάλη οι αλαλαγμοί των μαινάδων, και ο λήρος της μέθης. Για να πουν, όχι με λέξεις αλλά μέσα από αρχετυπικά ορμέμφυτα, ότι η ζωή είναι ένα όνειρο, ή όνειρο ονείρου.

Αυτό το γόνιμο και πλούσιο θέμα πραγματεύεται ο στοχαστής και δοκιμιογράφος Γιάννης Κιουρτσάκης στο σύντομο αλλά πυκνό βιβλιαράκι του, το οποίο εκτός από γνώση, είναι πηγή ευδαιμονίας για τον αναγνώστη χάρις στην ποιητική του γραφή.

Είναι οντολογική ανάγκη των ανθρώπων να αναποδογυρίσουν την τάξη του κόσμου έστω και για λίγο, να δανειστούν μία άλλη περσόνα, και μέσα από αυτήν να βιώσουν το διαφορετικό, το Άλλο που φοβούνται και ταυτόχρονα ποθούν. Η τρελή μασκαράτα του Θεού Καρνάβαλου με τον έντονα θεατρικό και ει-

δωλολατρικό χαρακτήρα της ικανοποιεί ανάγκη αυτή, την οποία έχει αποδεχθεί ο χριστιανισμός. Τα αποκριάτικα έθιμα σε ο κληρη την Ελλάδα, όπως της μπάμπως, με αθώα ανίερο χαρακτήρα τους είναι πλήρως εντεταγμένα στην ορθόδοξη παράδοση.

Σχοινοβατώντας ανάμεσα στο είναι και μη είναι, την τρέλα και τον ορθό λόγο, η ηθική τάξη και την ασυδοσία, οι άνθρωποι τυλιγμένοι από το σκοτάδι του ασυνειδήτους και το συμπαντικό άχρονο σκότος καιούνται να καταφύγουν στην παρηγοριά της ξέφρενης ηδονής και την παρωδία της λογικής τους με την ελπίδα να τα εξορυσουν. Όταν «επιστρέφουν», γιατί πάντα επιστρέφουν, η συνέχεια του ακατανόητου κλου είναι λιγότερο οδυνηρή.

«Το πλοίο των τρελών» του μεγάλου Ιερωνύμου Μπος με τις εωσφορικές σκηνές που προκαλούν τρόμο και μαζί θυμηδία, είναι μια κλασική έκφραση του ανθρώπινου τραγέλαφου, ενώ τα λόγια του Άμλετ, «μέχρι από τα αστεία λέγονται τα σοβαρότερα πράγματα» δεν θα χάσουν ποτέ την επικαιρότητά τους σ' έναν κόσμο, όπου όλοι μας σκαράδες και τρελοί, ταξιδεύουμε χωρίς πλοίο για το άγνωστο...

Μαρία Τσάτσι

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

❖ Η υπαρκτική αγωνία του ανθρώπου μέσα στο οριοθετημένο κοινωνικό πλαίσιο, η προσπάθεια για απελευθέρωση από τα συμβατικά δεσμά, αλλά και ο φόβος που συνεπάγεται είναι η ψυχή του μυθιστορήματος του **Σταύρου Λαγκαδιανού, Τσαλακωμένο φουστάνι** (εκδ. Κέδρος, 2003): η καρδιά του όμως χτυπά στο όνομα της Ελευθερίας, μιας όμορφης κοπέλας το '37, με το τσαλακωμένο φουστάνι ως τίτλο της ζωής της.

❖ Ο **Λυχνοστάτης για τον Σικελιανό** του **Γ.Π. Σαββίδη** είναι μια φροντισμένη εργασία συγκέντρωσης των διάσπαρτων μελετημάτων του Σαββίδη για τον Σικελιανό, μελετημάτων που σχετίζονται με το τιτάνιο εκδοτικό έργο που ανέλαβε ο αείμνηστος φιλόλογος και ολοκλήρωσε με την έκδοση των δεκατεσσάρων τόμων του συγγραφικού έργου του Σικελιανού: εργασία που διάρκεσε μια μακρά περίοδο: από το 1965 έως το 1991. Η κατατοπιστική εισαγωγή και η επιμέλεια του τόμου, καθώς και τα σχετικά εύσημα ανήκουν σε μια νεότερη μελετήτρια του Σικελιανού, την **Αθηνά Βογιατζόγλου** (εκδ. Ερμής, 2003).

❖ Μια επιστολική νουβέλα του ποιητή

Γιώργου Βέη δεν μπορεί παρά να διαθέτει χαρίσματα του λογοτεχνικού του ύφους και το διαβατάριχο χαρακτήρα που το προσδίδει ο βίος του. Περιπλάνηση σε τρεις χώρες, συνομιλίες με ανώνυμους και επώνυμους, στοχασμοί μέσα στη νύχτα και ανδρομέες είναι βέβαιο ότι θα βρουν πρόσφορο έδαφος στους αποδέκτες **Γλαύκη και Μαρίνα** (εκδ. **Ελληνικά Γράμματα**, 2003).

❖ Από την ευφάνταστη ποιήτρια **Παυλίνα Παμπούδη** ένα καινούργιο βιβλίο της είναι πάντα μια έκπληξη. Η **Πρώτη Ύλη** (εκδ. **Ερμής**, 2003) περιλαμβάνει 82 μικρά κείμενα που θα μπορούσαν να προσδιοριστούν σε ένα μικρό προσωπικό λεμματολόγιο: αλλά αυτά επιμένουν να μην προσδιοριστούν! Συνειρμικοί, φωνητικοί και συναφείς συσχετισμοί, όπως, λ.χ., όταν γράφει για το χιούμορ: «Θεωρώ το χιούμορ βασικό καρύκειο της οποιασδήποτε πνευματικής τροφής, απλά τα πιο δυσκολοχώνευτα βιβλία μέχρι το φινιριστούν των κόμικς και των καρτούν. Και της ζωής, γενικά. Το χιούμορ είναι αυτό που προσφέρει στον οργανισμό μας αντισώματα και μας κάνει να μπορούμε ν' αντέξουμε σχεδόν τα πάντα».

www.nemecismag.gr
Kanelli@otenet.gr

